

ANTON PARKS

EDEN Versiunea sumeriană a Genezei

ANTON PARKS

EDEN

Versiunea sumeriană a Genezei

Provenit din cuvântul sumerian ce are două definiții:

EDEN - „spatele muntelui”

(locul unde trăiau zeii și grădina lor)

sau

EDIN - „câmpia”

(câmpia mare dintre Tigru și Eufrat)

Traducere din limba franceză de Nicolae Constantinescu

București, 2023

Având pregătire de desenator grafic în disciplinele marketing și comunicare și lucrând în acest domeniu din 1985, Anton Parks s-a specializat în culturile din vechiul Orient începând din anul 2000. În această calitate, el este autorul seriei *Cronicile Girkù* care evocă, sub forma unei povestiri după o muncă minuțioasă de cercetare, originile omenirii din perspectiva zeilor din mitologiile noastre.

Anton Parks este și autorul lucrării *Testamentul Fecioarei*, eseu în care dezvăluie sursele egiptene ale Noului Testament și dezvoltă o teorie nouă despre funcționarea hidroelectrică și electromagnetică a Marii Piramide de la Giza.

De asemenea, el este autorul unei teze revoluționare despre codificarea limbii sumeriene - studiu pe care îl expune în seria *Cronicilor*. În 2005, Parks a fost abordat de echipa lui Marcello G. Martorelli și Steve Currey ca să ia parte la o expediție la Polul Nord în calitate de lingvist specializat în limbajul *gina abul* (protosumerian), expediție ratată din cauza dispariției premature a lui Steve Currey.

Începând din anul 2006, Anton Parks a urmat cursuri de limbă sumeriană cu asiriologul Don Moore (1929 - 2010). *Eden* este cel de-al doilea eseu al său, pentru care a petrecut mii de ore (între 2008 și 2011) ca să descompună și să traducă o serie de tăblițe sumeriene ce relatează evenimentele din grădina Edenului și episodul Căderii omului. Acestea se află la originea primelor capitole ale Genezei, chiar dacă ele au fost amplu modificate de nenumărate interpretări și redactări.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Parks, Anton

Eden: versiunea sumeriană a Genezei / Anton Parks; trad.

din 1 b. franceză de Nicolae Constantinescu.

— București: Editura Daksha, 2023

ISBN 978 - 973 - 1965 - 67 - 3

2

Copyrighte 2021 Anton Parks

Copyrighte 2023 Editura DAKSHA - Mysterium Books srl

Toate drepturile asupra prezentei ediții în limba română aparțin în exclusivitate editurii DAKSHA.

Editura Daksha

0726.334.721

comenziedituradaksha.ro www.editura daksha.ro

Editor: Sorin Hurmuz

Mulțumiri

Părinților mei și lui Hanael;

lui **Pierre Maze**, editorul meu, pentru răbdarea și încrederea lui; profesorului de limbi orientale **Don Moore** (1929 - 2010), pentru facsimile, lecțiile de sumeriană și sfaturile sale, și lui **Alain Gossens** pentru susținerea lui și prietenia pe care mi-a arătat-o până la sfârșit.

Mulțumiri speciale

Mulțumesc călduros fiecăruia dintre voi, cititoare, cititori și internați, pentru susținerea și numeroasele voastre mesaje de simpatie și de frăție la care mi-e rareori posibil să răspund, sarcina mea fiind imensă și solicitându-mă foarte mult zi de zi.

Această carte le este dedicată Primelor Popoare și descendenților lor, celor care au știut să păstreze intacte memoria originii lor și legătura cu Pământul, cu toate că au fost depozitați de moștenirea lor multimilenară, de sacrosanctul cuvânt biblic.

Acest studiu aduce un omagiu și asiriologului George Barton (1859 - 1942), care a realizat facsimilele pe care autorul le-a folosit ca să traducă tăblițele despre Grădină, Șarpe și Păcatul omului.

CUPRINS

Introducere ...13

UN TRECUT FRAGIL 25

Surse: textele de pe argilă 25

Problema celor două fluvii biblice 34

Inundații, războaie și jafuri de tot felul 43

Obiectivul acestei lucrări 51

Partea întâi:

ORIGINILE CERULUI 55

Formarea Cerului și a Pământului 57

Instalarea Elohimilor pe Pământ – BN 74329 65

Partea a doua:

ORIGINILE CONFLAGRAȚIEI 83

Enūma Elis și originea zeilor.85

Marduk și Dukù 93

1. Bătălia cerească și destinul omului.99

Partea a treia:

ORIGINILE PĂMÂNTULUI 107

Sălașul zeilor: Nibiru vs Dukù 109

Prezentarea tăblițelor despre Grădină și păcat ...113

Venirea zeilor războinici pe Pământ și stabilirea depozitului și

Grădinii Eden – CBS 8383-a 125

Omul intră clandestin în Grădina Eden – CBS 8383-a – **b**
139

Contaminarea Grădinii Eden – CBS 8383 – be 147

1. Robia omului în Grădina Edenului – CBS 14005-a – **b**
156

Șarpele Enki dezvăluie Secretul zeilor – CBS 8322 178

Răspândirea Secretului interzis omenirii și efectele ei –
CBS 11065-a...191

Pedeapsa zeilor – CBS 11065 – coloana bi.214

Adevărata cădere a omenirii – CBS 11065 – coloana 6 221

Partea a patra:

ORIGINILE LACRIMILOR.

**Descoperiri arheologice și distrugerea celor doi
arbori din Eden 235**

UMMA-NA sau uman 237

Analiza celor doi arbori din Edin 243

1. Un conflict istoric, efect oglinda al unui trecut mai
vechi. 249

**Cronicile regale ale arborelui înțelegerii binelui
și răului 253**

Motivele care vor duce la „păcat în Edin 258

Omul care va provoca „păcatul” din Edin 263

Omul Femeii înțelepte este alungat de pe teritoriul

Edinului 272

Povestea unui conflict fără un sfârșit adevărat 286

Epilog Infectarea lumii 303

Rezumat însoțit de precizări privind traducерile efectuate de autor 307

Visul Șarpelui și inima oamenilor.315

Primul și al Doilea Război Mondial; minciuni, petrol și putere 318

Imaginea de azi, oglindirea imaginii de ieri 322

Destinul omenirii 326

Bibliografie 335

Cercetările pline de interes capătă un caracter și mai pasional atunci când este vorba despre Biblie și despre originile religiei care a dat naștere creștinismului. Mult timp s-a considerat religia lui Israel ca fiind precum o stâncă izolată, un fenomen unic în genul lui, fără legături cu celelalte religii. Se credea că ea fusese revelată în întregime chiar de Dumnezeu lui Moise pe muntele Sinai. Asemănările care se remarcă între ea și celelalte religii din Orient erau de obicei atribuite unei alterări a adevărului ebraic.

Studiul comparativ al religiilor a transformat acest mod de a vedea lucrurile și a făcut ca religia evreiască să intre în cadrul istoriei, înainte de Moise, înainte de Avraam, cu mult înainte de a fi vorba de un popor evreu, Mesopotamia era proverbială în Antichitate și influența ei se întindea cu 3.000 de ani înaintea erei noastre, până pe malurile Mediteranei. Din acest arbore imens care acoperea tot Orientul Apropiat, religia lui Israel ne apare ca fiind o ramură legată prin toate fibrele de pământul Caldeei¹. Tradițiile ei despre originea lucrurilor și despre crearea omului sunt de proveniență caldeeană, legile sale sunt moștenite de la vechiul cod babilonian care a imortalizat numele lui Hammurabi; chiar pietatea sa are multiple influențe caldeene. Dar în ansamblu, religia lui

¹ La începutul secolului trecut, când se vorbea despre Caldeea, era vorba mai degrabă de teritoriul irakian al Mesopotamiei de Jos, ținutul sumerienilor, nu doar de teritoriile din sud-vest ale vechii Mesopotamii - Caldeea fiind numele biblic al Mesopotamiei și al pământul lui Avraam (n.a.)

Israel este o ramură grefată de un mare grădinar care a dat roade alese.

Philippe Berger (membru al Institutului)

Les origines babyloniennes de la poésie sacrée des Hébreux, **(conferință ținută la Muzeul Guimet din Paris pe 6 marrie 1904)**, Paris, Editura Entest Leroux, 1904

INTRODUCERE

Când în viață apar momente dificile, când lumea pare să nu mai funcționeze bine, când soarta pare să se înverșuneze împotriva omului și a stirpei omenești, primul reflex natural la cei mai mulți dintre noi este să ridice ochii spre cer și să-i ceară ajutor lui Dumnezeu. Fiind educat într-un mediu creștin, cunosc bine acest mecanism. Invizibilul este imens; poate că Dumnezeu chiar se găsește acolo și are un audiofon extrem de sensibil, care îi permite să audă dincolo de dimensiuni...

Pe de altă parte - și din fericire pentru ea - ființa umană dispune de un creier adaptat să îndure un număr incalculabil de evenimente. Totuși, dacă unele dintre aceste evenimente ar fi prea greu de suportat, ființa umană are și echivalentul unui filtru, care îi permite să tolereze insuportabilul. Chiar într-un mod inconștient, bărbații moderni știu că nu sunt „liberi” și că diferitele societăți în care au evoluat încă din antichitate sunt adeseori egoiste și bazate pe noțiuni de performanță, interese, profit și conflicte. Așadar, pentru noi este ceva firesc și foarte confortabil să avem un model, o divinitate sau o dogmă de care să ne putem „agăța”, pentru a compensa cumva vicisitudinile vieții și ale societății.

O idee liniștitoare leagănă uneori spiritul celor mai fideli adepți ai celor trei mari religii și le redă speranța. Dacă omul, după cum spune Geneza, a cunoscut Paradisul, ce ne-ar împiedica să ne apropiem iar de el și să ne împăcăm cu Dumnezeu?

Credința în Dumnezeu sau într-o religie oarecare influențează cortexul cingular anterior cam la fel cum face un medicament anxiolitic, care combate sentimentul de

anxietate. Când cortexul cingular anterior funcționează lent, generează mai puține tensiuni psihice și ajută la liniștirea a tot felul de spaime legate de necunoscut.² Știința ne demonstrează importanța acestui aspect grație mai multor studii. Să-l amintim doar pe cel din 2002, realizat de profesorul de psihiatrie David B. Larson, de la Universitatea Duke din California de Nord, care a ajuns la o estimare conform căreia credincioșii trăiesc în medie cu 29% mai mult timp decât necredincioșii. Acest rezultat este rodul unei sinteze a 42 de studii medicale efectuate între 1977 și 1999, implicând 126.000 de persoane.³

Trebuie să fim însă clar de la început: această lucrare nu are scopul să dezbată faptul că Dumnezeu există sau nu și, dacă există, să determine locul în care s-ar afla. Cei mai mulți dintre oamenii de știință ar spune: „[Dumnezeu se află] în creierul omului”, în timp ce credincioșii și misticii ar răspunde „în inima omenirii” sau „în stele”. Vom vedea că Dumnezeu poate fi găsit nu numai în Macrocosmos sau Microcosmos, ci și în noțiunile de bine și de rău, subiect deosebit de important în corpusul textelor mesopotamiene și biblice, constituind, de fapt, tema lor majoră.

În 2003, a fost oficializată la Zürich (Elveția) descoperirea moleculei ce răspunde de mecanismul activ al uitării. Creierul omului este în așa fel făcut, încât el este victima unui proces inevitabil de degenerare, generat de prezența moleculei PP1. Această moleculă are capacitatea să împiedice formarea de amintiri, dar și să le șteargă pe cele stocate, așa cum am face astăzi în informatică pe un harddisk.

De la apariția omenirii, vechile culturi au contracarat această problemă a uitării, folosind relatarea evenimentelor importante legate de viața unei familii, a unui clan, a unui sat sau a unei regiuni prin transmiterea orală de informații de la o generație la alta. Lucrul acesta este neglijat de majoritatea occidentalilor care evoluează

2 Adică iudaismul, creștinismul și islamul, potrivit gândirii occidentale (n.a.).

3 Science et Vie, nr. 1055, august 2005, p. 54 (n.a.).

într-o logică de învățare prin scris și informatică.

Amerindienii au fost studiați intens de antropologi de mai multe secole, deoarece culturile lor aveau rădăcini adânci în trecut. Unele triburi recurgeau, într-adevăr, la transmiterea orală a tradițiilor și ritualurilor. De exemplu, cercetătorul Dan Sperber ne spune că la indigenii jivaro din Amazonia, unele reprezentări (mituri, *know-how* etc.) se păstrează relativ stabile de-a lungul unui lanț de multe transmițeri și pot, cu câteva variații, să fie însușite de un întreg grup social timp de secole. Reprezentările care se transmit din generație în generație sau care se răspândesc în interiorul aceleiași populații formează acea parte relativ stabilă a memoriei distribuite, pe care o numim „cultură”.⁴

La indienii hopi din Arizona, nu este vorba de o transmitere multiseclară, ci de una care traversează *soomody* („milenii”). Într-o lucrare remarcabilă despre originea poporului hopi, scrisă de un fost inginer de la NASA, Joseph F. Blumrich, Urs Alb ne dezvăluie în această privință:

[...] mai întâi, aș vrea să spun că le sunt foarte recunoscător tuturor acelor oameni care mi-au dăruit cunoașterea și înțelegerea. Multe mi-au fost istorisite pe când eram copil; apoi am aflat anumite lucruri când eram tânăr, iar altele, când am ajuns mai în vârstă. Dar, în toți acești ani, marile ceremonii au fost celebrate. Mulțumită lor, poporul meu are și acum amintiri vii despre istoria noastră [...].

O mare parte din cunoașterea mea am primit-o de la mama și de la bunica, dar și de la unchiul meu din același clan. Ei mi-au transmis o învățătură profundă [...]. Trebuia să repet toate istoriile pe care ea (bunica) mi le spunea. Când greșeam, mă întrerupea și trebuia s-o iau de la capăt. Tocmai de aceea cunosc pe de rost tot ce mi-a istorisit bunica [...].

Cei care au venit în cea de-a patra lume (continentul american) și au trăit la Tăotooma (astăzi Tiahuanaco,

4 Sperber, Dan, (director de cercetări la CNRS) în *Les dossiers de la recherche*, nn 22, Feb. 2006, p, 81 (n*a*)«

primul loc ivit din valuri, după Potop), nu erau toți hopi. Ar trebui mai degrabă să spunem că strămoșii noștri se aflau printre acei oameni; doar cei care au ajuns la Oraibi (capitala poporului hopi în Arizona) și au fost primiți definitiv aici se numesc hopi [...].

Se spune că a fost nevoie de 3.000 de ani ca să fim adunați cu toții. Toate acestea s-au petrecut cu foarte mult timp în urmă, căci sosirea [primilor] a avut loc în urmă cu 80.000 de ani. Avem un mod foarte simplu de a vorbi despre marile perioade de timp: un soomody înseamnă 1.000 de ani, soo însemnând „stea” și știi câte stele sunt! 4.000 de ani sunt doar patru soomody; sunt 80 de soomody (80.000 de ani!) de când a început migrația. Cei care au venit aici nu s-au putut instala decât în această regiune, care nu era foarte mare. În această regiune, trebuie să trăim toți împreună. Aceasta arată de ce poporul meu este sigur că am fost primii, singurii pe acest continent. Există triburi în America care au ajuns mult mai târziu, fiindcă gheața s-a topit în nord [...].⁵

Aceste exemple ne demonstrează în ce măsură relatările și tradițiile pot să sfideze timpul prin transmitere orală de la o generație la alta până când pot să fie, în unele cazuri, consemnate în scris, ca în cazul Bibliei și, înaintea ei, al tăblițelor mesopotamiene, considerate cele mai vechi documente din lume. Vom vedea în partea centrală a acestui studiu că textele despre Grădina și Căderea omului, pe care le-am tradus eu însumi, par să provină din

5 Blumrich, Joseph F., *Kässkara und die Sieben Welten* („Kässkara și cele șapte lumi - Istoria omenirii potrivit tradiției indienilor hopi”), Knauer, München, 1985. Vom discuta despre data de necrezut menționată aici, a venirii amerindienilor pe continentul american. Această tradiție face totuși parte din cultura populației hopi și are rădăcini adânci în timp. Etnologii occidentali consideră în general că această venire a amerindienilor ar fi avut loc acum 11000 î.Hr. prin strâmtoarea Bering. Or, această dată nu ține cont de deschiderea punții continentale care lega Alaska de Siberia din 34 000 î.Hr. Tradițiile populației hopi pretind că cei mai mulți dintre strămoșii amerindienilor nu proveneau din Siberia, ci de pe un continent scufundat ce se găsea în Pacific și pe care occidentalii îl numesc deseori „Mu”, iar alții, Lemuria (n.a.).

cea mai îndepărtată preistorie, ceea ce ar demonstra că și ele ar fi fost transmise din generație în generație înainte de a fi gravate în argilă.

Încă din secolul trecut, mulți lingviști și autori, cum ar fi Samuel Noah Kramer, Jean Bottéro, James B. Pritchard, André Parrot, Georges Contenau și Tomas Rômer, au studiat tăblițele de argilă din Mesopotamia și scrierile biblice. Din aceste studii se desprinde o constatare unanimă: mai multe episoade de pe tăblițele scrise cu caractere cuneiforme sunt reflectate în mod evident în Vechiul Testament.

Într-adevăr, toată lumea știe astăzi că istoria potopului biblic a fost copiată după o versiune babiloniană a potopului, găsită în biblioteca regelui asirian Assurbanipal din Ninive. Asiriologul Georges Smith a tradus și a publicat în 1872 relatarea cu pricina.

Alt exemplu: în 1915, Stephen Langdon a publicat și el *The Sumerian Epic of Paradise, the Flood and the Fall of Man*⁶, pornind de la textul sumerian cunoscut astăzi sub titlul *Enki și Ninhursag*. Langdon a observat imediat legăturile evidente dintre acest text și cel al Genezei. Mai târziu, în 1945, marele sumerolog Samuel Noah Kramer⁷ a continuat lucrările lui Langdon în studiul intitulat „*Enki and Ninhursag - A Sumerian Paradise Myth*” (*Bulletin of the American Schools of Oriental Research*, 1945). În 1969, James B. Pritchard (director asociat la University Museum of Pennsylvania) a continuat și el lucrările și traducerea lui Kramer în paginile 37 - 41 ale monumentalei sale lucrări, *Ancient Near Eastern Texts relating to the Old Testament* (Princeton University Press, 1969). În această carte celebră, zeul înțelepciunii, Enki,

6 Langdon, Stephen, *Le Poème Sumérien du Paradis, du Déluge et de la Chute de l'Homme*, Ernest Leroux, Paris, 1919.

7 Samuel Noah Kramer a fost singurul expert în sumeriană care a purtat titlul de „sumerolog”. El a fost nevoit să inventeze acest termen, deoarece expertii în cuneiforme poartă în general titlul de „asiriologi” în virtutea descoperirii scrierii asiriene, considerată inițial anterioară tuturor altor forme de scriere cuneiformă (n.a.).

(deseori asociat cu un șarpe) se află împreună cu partenera lui, Ninhursag, într-un loc mitic asimilat cu un paradis. Din cauza relațiilor sexuale repetate pe care le întreținuse cu alte zeițe, Enki s-a îmbolnăvit, dar a fost salvat în extremis de Ninhursag, care avea planta vieții...

Totuși, vom vedea în studiul de față că acest document nu este deloc cel care ar fi servit la compunerea poveștii despre Grădină și Păcat din Biblie. Dimpotrivă, se va demonstra că nu trebuie căutată o tăbliță anume, căci acele surse s-ar afla mai degrabă într-o colecție de tăblițe de argilă găsită la Niffer (Nippur), în Irak, tăblițe de lut care se află în prezent la University Museum din Philadelphia (SUA). La sfârșitul lucrării, vom explora altă sursă mesopotamiană complementară care, în mod indiscutabil, pare să fi servit și ea ca model pentru scrierea unor pasaje din capitolele 2 și 3 din Geneză.

Până în prezent, au fost făcute și alte câteva asocieri cu Geneza. De exemplu, în ceea ce privește crearea lumii (epopeea *Enûma Eliș*, care obișnuia să fie recitată în Babilon la fiecare An Nou), crearea omenirii din lut, potopul, secretul nemuririi (trei teme importante, prezente în *Epopeea lui Ghilgamesh*) - unul sau două dintre acele mituri seamănă în mod izbitor cu povestea lui Abel și Cain; Edenul biblic, pe care îl găsim cu titulatura *Edin* sau *Eden* în sumeriană și, bineînțeles, ca să completăm lista, turnul Babel și traversarea celor două fluvii biblice Tigru și Eufrat. Cele mai multe dintre analogii se opresc aici, chiar dacă se poate constata deja o repetare deranjantă a temelor specific mesopotamiene în Biblie. Bănuiala că episodul Grădinii Edenului exista probabil gravat în argilă stăruia de mult timp, dar până în prezent părea că dovada în acest sens era de negăsit...

Față de întrebările și suspiciunile tot mai mari - și probabil ca să se evite orice confuzie cu religiile iudaică și creștină, pe care s-a clădit totuși lumea occidentală - a apărut în ultimele decenii tendința de a atribui scrierea Genezei nu lui Moise, cum este menționat în Biblie, ci unor diferite triburi iudaice străvechi. Citez aici un pasaj dintr-

un atlas al lumii biblice, datând din 2003:

Biblia nu poate să fie considerată totuși o culegere de fapte precise. Erudiții au subliniat mult timp pericolele asimilării primelor cărți din Vechiul Testament cu lucrări istorice. Cel mai probabil este că nimic n-a fost consemnat în scris înainte de secolul al VI-lea î.Hr.⁸ și chiar și în acea perioadă a fost necesar ca scriitorii să ia în considerare și să amestece versiuni diferite ale aceluiași subiect, provenite de la diverse triburi. Aceste relatări țin, pe de o parte, de legenda populară, în timp ce altele au fost atât de mult modificate, încât au devenit de nerecunoscut.

Misterul autorilor Bibliei este departe de a fi elucidat.⁹

Din punctul meu de vedere, problema nu trebuie pusă în acest fel. Vom demonstra astfel în mod foarte detaliat de unde provin sursele utilizate pentru scrierea primelor capitole din Geneza, din Biblie, adică cele care se referă la Creație, la Grădină și la Căderea omului, ceea ce constituie chiar subiectul acestei lucrări.

Așa cum am menționat în lucrarea mea precedentă, *Testamentul Fecioarei**, transmiterea tradițiilor specific sumeriene și akkadiene care au servit la compunerea episoadelor de bază din Vechiul Testament nu s-a putut face decât cu ocazia captivității vechilor evrei în Babilon. Evreii exilați fuseseră adunați în cartiere vecine și trăiau în comunități. Aceste comunități iudaice aveau o structură

8 Ar trebui să găsim mai întâi aceste faimoase texte înainte de a le menționa existența» In afară de *Codex Babylonicus Petrolitanus*, care conține textele profetilor de la Isaiia la Maleahi (scris cu sistemul de punctuație babilonian pe la anul 916 î.Hr.), cele mai vechi fragmente din Vechiul Testament se găsesc în manuscrisele de la Marea Moartă, a căror scriere este estimată în secolele I și II î.Hr. Aceste fragmente faimoase conținute în manuscrisele de la Marea Moartă sunt deci mai recente decât exilul regatului lui Iuda în Babilon, început de pe la anul 597 î.Hr. (n.a.).

9 Farrington, Karen, *Atlas historique du monde biblique*, Editura Succès du Livre, ediția franceză, 2005, p. 12 (n.a.). Cartea *Testamentul Fecioarei* va fi publicată în perioada următoare (2023-2024). Ordinea în care editura Daksha publică aceste lucrări a fost sugerată chiar de autor, Anton Parks, (n.ed.)

socială, precum și una religioasă grație prezenței preoților, păzitorilor moștenirii liturgice a Templului din Ierusalim. Ezechiel era cel mai vestit dintre ei. Îndeosebi mulțumită lui și a altor evrei erudiți din acele vremuri, dar și prin intermediul exilaților rămași în Mesopotamia, s-a putut face după toate probabilitățile transmiterea conținutului tăblițelor.

În această privință, trebuie să știm că prizonierii nu erau instalați doar în Babilon, unde ar fi putut să aibă acces la marea sa bibliotecă. Ei au putut astfel să accedă și la alte arhive, cum ar fi cele din Niffer (Nippur), unde își aveau sediul vistiernicii evrei rămași acolo după exil, cei care au creat primele bănci din ținut și de pe planetă. Nippur, oraș consacrat zeului Enlil, deținea o colecție foarte mare de tăblițe și, printre ele, se aflau cele din care am tradus o parte pentru scrierea acestei lucrări. Vom vedea că aceste tăblițe sunt nici mai mult, nici mai puțin decât textele originale ale istoriei Grădinii divine, a Șarpelui, a transiterii Secretului zeilor și a Căderii omului!

Iată ce ne învață istoricii și specialiștii în Orientul Apropiat despre implantarea evreilor în Mesopotamia, în timpul deportării lor și după eliberare. Să începem cu cercetătorul Theo Trüschel: *Mai multe documente babiloniene scoase la lumină arată apariția treptată a unor nume ebraice de deportați din regatul lui Israel precum și cel al lui Iuda în registrele marilor întreprinderi comerciale și bancare din Babilon, inclusiv în posturi de responsabilitate, uneori chiar în fruntea acelor stabilimente. Îndeosebi fiii lui Egibi la Babilon, care au participat financiar la reconstruirea orașului după distrugerile provocate de Sanaherib (pe la anul 689 î.Hr.).*¹⁰

În lucrarea sa *Babylone et l'Ancien Testament*, marele asiriolog francez André Parrot spune despre eliberarea deportaților de Cyrus:

10 Trüschel, Theo, *La Bible et l'archéologie*, Editura Faton, Dijon, 2010, p. 192 (n.a.).

Când Cyrus și-a proclamat edictul care le îngăduia aceloră dintre exilați care doreau să se întoarcă la Ierusalim [pe la sfârșitul anului 539 î.Hr.], mulți dintre ei au hotărât să rămână, nevrând să-și sacrifice îndestularea și chiar averea pentru un viitor nesigur [...]. [Ei] au continuat să muncească și să se îmbogățească. Doar el singur, Esdra, avea să aducă la Ierusalim o avuție de peste 37 de milioane de aur și argint. În perioada lui Artaxerxe I și a lui Darius al II-lea, știm că, la Nippur (Niffer), o casă de comerț, „Murashu și fiul”, făcea afaceri pe scară foarte mare. Era vorba de o bancă, de o antrepriză de administrare funciară și de o organizație comercială. Sediul se afla la Nippur, dar, prin ramificații și cei vreo 60 de agenți ai ei, forma o rețea de vreo 200 de localități ce se întindea din nordul Babilonului până în „ținutul Mării” (țărmurile nordice ale Golfului Persic).

Figura 1: Vechiul oraș Niffer (Nippur) în timpul săpăturilor arheologice efectuate între 1889 și 1900, în acel sit au fost găsite cele mai multe tăblițe referitoare la Grădina, Șarpe și Căderea omului, traduse de autor pentru acest studiu.

Or, printre clienții băncii, găsim un număr neobișnuit de nume evreiești – întâlnim numele Jahve sub forma Jahu, Jama sau Ja – ceea ce confirmă importanța poporului evreu rămas în Babilon mai bine de 100 de ani după edictul lui Cyrus. Aceste arhive (de la Nippur) – au fost numărate 730

de tăblițe - permit „reconstituirea activității aproape zilnice a uneia dintre cele mai vechi bănci din lume”, dezvăluind totodată regimul social și juridic al unei societăți agricole de tip feudal în care evreii ocupă un loc care nu este cel al deportaților.

Așadar, ei se adaptaseră perfect și astfel înțelegem cu ușurință de ce n-au dorit să riște plecând, ci au preferat realitățile babiloniene în locul nesiguranței palestinienilor.¹¹

Astfel, cele mai vechi și mai faimoase civilizații din lume au știut întotdeauna să păstreze o privire vie asupra trecutului, istoriei și miturilor lor. Această fereastră deschisă spre origini i-a inspirat în general pe cei mai înțelepți să perpetueze spiritul strămoșilor prin experiențele lor sau prin cele ale divinităților. **Este esențial să ne cunoaștem trecutul, căci o omenire fără trecut este o omenire fără rădăcini și fără model, o omenire în consecință în involuție, gata să se prăbușească. Orice persoană incapabilă să înțeleagă asta nu poate să privească în direcția viitorului.**¹¹

UN TRECUT FRAGIL

Pe la mijlocul celui de-al IV-lea mileniu și venind din nu se știe ce regiune» sumerienii s-au instalat în sudul Mesopotamia. Acolo se afla atunci o câmpie încinsă de soare între două fluvii cu mâl dens, Tigru și Eufrat, un fel de închisoare între deșert și munte, deforma ovală, 150 km/100 km [în Mesopotamia de Jos]. Era în esență un teren jos» dominat de diguri înalte printre care curgeau fluviile și canalele, o mlaștină imensă instabilă, unde doar orașele puteau să reziste presiunii glodului. Locuitorii îl numeau „Edin”; s-a făcut din el Eden.

Maurice Lambert.

„Polythéisme et monolâtrie des cités sumériennes”
Revue de l'histoire des religions, vol. 157, nr. 1, 1960

11 Parrot, André, „Babylone et l'Ancien Testament”, în *Cahiers d'Archéologie Biblique*, nr. 8, Editura Delachaux & Niestlé S. A, Suisse, 1956, p. 98-99 (n.a.).

1 < Surse: textele de pe argilă

Diferitele civilizații care s-au succedat pe pământul Mesopotamiei au lăsat de-a lungul mileniilor o documentație monumentală pe tăblițe de argilă (cele mai multe de formă dreptunghiulară și de mărimea unei palme), dar și pe stele, statui și monumente...

Primii care au instituit sistemul scrierii cuneiforme au fost sumerienii. Această scriere era obținută cu ajutorul unei trestii; incizând argila umedă, se obținea un grafism în trei dimensiuni în formă de cuie sau de colțuri, motiv pentru care a fost numită „cuneiformă”. După ce era scrisă, tăblița era arsă sau pur și simplu lăsată să se usuce la soare.

Au fost identificate peste 2000 de semne cuneiforme, începuturile acestei scrieri nu trebuie să fie confundate totuși cu cele ale limbii vorbite. Sumeriană pare să-și aibă originile într-un trecut îndepărtat; sumerienii înșiși spuneau despre limba lor că le-a fost dată de către zei. De altfel, unul dintre termenii folosiți pentru denumirea scrierii lor este *EME-AN*, literal „limbaj al Cerului”, un termen folosit pe tăblița CBS 8322 (fața B, coloana 3, rândul 8), unde este specificat că Șarpele Enki vorbea această limbă și tocmai cu aceasta le-a dezvăluit oamenilor Secretul zeilor.

Dacă ne bazăm pe feluritele cercetări lingvistice realizate până în prezent, sumeriană nu pare să se fi schimbat de la cele mai vechi inscripții. În schimb, limbajul scris (scrierea cuneiformă) și gramatica ei au evoluat de-a lungul mileniilor, trecând din stadiul de pictogramă arhaică la forma akkadiană recentă. Sumeriană nu seamănă fonetic cu niciunul dintre idiomurile (vii sau moarte) cunoscute pe Pământ; *EME-AN* rămâne deci un mister total.

Scrierea cuneiformă a fost folosită în Orientul Apropiat de la sfârșitul celui de-al IV-lea mileniu î.Hr. până în secolul I d.Hr., și asta pe o foarte mare suprafață geografică, care corespunde aproximativ cu Semiluna Fertilă. Această suprafață se întinde de la Marea

Mediterană la golful arabopersic și din Anatolia până în Egipt.

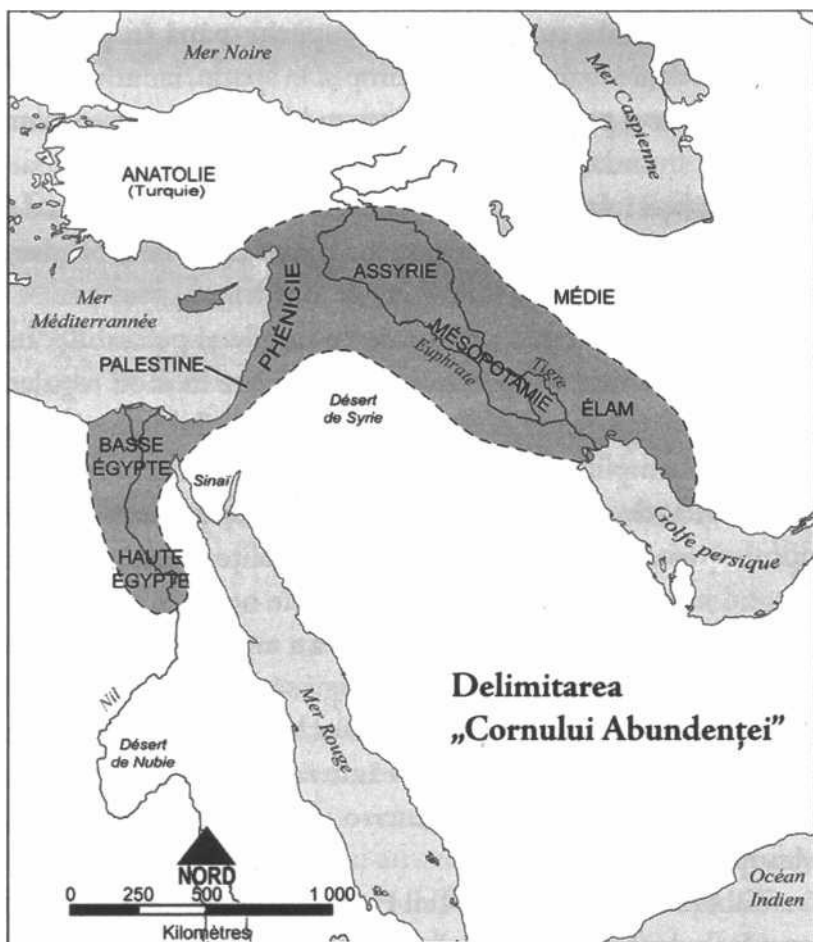
Documentele cuneiforme descoperite până în prezent sunt repartizate foarte inegal în timp și în spațiu, iar arheologii au găsit doar o parte infimă din vasta bibliotecă care a sfidat timpul și inundațiile succesive. Unele situri au oferit doar câteva tăblițe, în timp ce altele au dezvăluit mii, chiar zeci de mii¹, de exemplu cele ale anticelor orașe Ur, Mari, Ninive, Nippur și altele.

Tăblițele din argilă sunt obiecte fragile și perisabile. În epoca Sumerului, tăblițele erau deja reciclate în mod regulat ca să umple spărturile din ziduri, să ridice solul la nivel sau erau pur și simplu aruncate în apă ca să fie confecționate altele noi. Tocmai de aceea putem considera ca fiind o mare șansă faptul că s-au găsit totuși așa de multe tăblițe de lut, mai ales că solul mesopotamian a fost acoperit de nenumărate ori de revărsările celor două fluvii biblice, fără a mai vorbi de primele săpături arheologice, în care arheologii săpau în argilă fără să știe dacă răscoleau solul sau vestigii vechi. Astfel, a fost nevoie de răbdare și de pricepere până când valoroasele artefacte au putut fi aduse la lumină într-o formă acceptabilă, în Mesopotamia.

Tăblițele descoperite la Tell Fărah, vechiul Șurubpak (sud-estul Irakului), confirmă, de la începutul mileniului al III-lea î.Hr., existența unui alt limbaj decât cel sumerian, și anume cel akkadian, precum și o țară nouă, țara Akkadului (în nordul Mesopotamiei).

Dacă sumeriană este o limbă misterioasă care nu are legătură cu niciun sistem cunoscut, akkadiana este o limbă semitică din familia ebraice și arabei. Akkadiana (subdivizată¹²

12 *Les écritures cunéiformes et leur déchiffrement*, realizată sub îndrumarea lui Lion, Brigitte, Michel, Cécile, Editura De Boccard, 2008 (n*a.).

În două ramuri, babiloniana în sud și asiriana în nord), a coexistat cu sumeriană în cel de-al III-lea mileniu î.Hr. Înainte de a o înlocui. Akkadiana a preluat grafia cuneiformă, dar simplificând-o, ca să ajungă în final să folosească doar în jur 300 de semne cuneiforme.

De-a lungul secolelor și mileniilor, sistemul cuneiform sumerian s-a generalizat în tot Orientul Apropiat, odată cu apariția unor scrieri cum ar fi elamita, hurrita, eblaita și hitita. Sumeriană a devenit ea însăși o limbă moartă, utilizată doar în scrisori încă aproape două milenii, jucând oarecum rolul avut de greacă și de latină în Europa în

urmă cu ceva mai mult de un secol¹³.

Dar, când este vorba despre o istorie atât de veche, nimic nu este niciodată sigur, căci de la primele mărturii scrise găsim în sumeriană cuvinte împrumutate din akkadiană, ceea ce ar presupune de la început relații strânse între cele două popoare¹⁴. Am putut să verific aceasta eu însumi în seria de tăblițe sumeriene pe care le-am tradus pentru acest studiu. Acest fapt rămâne un mister, având în vedere diferențele enorme dintre cele două popoare care s-au războit între ele.

Adevărul este că nu știm mare lucru despre sumerieni. Nu știm de unde proveneau, poate din sudul extrem, când Golful Persic era sec, sau dintr-o țară sau dintr-o regiune mitică numită „Dilmun”, ce pare să fi fost leagănul lor originar. Ar fi existat din păcate cel puțin două „Dilmun”, căci sursele care îl amintesc sunt contradictorii în privința subiectului amplasamentului său geografic. Mai este posibil ca sumerienii, înainte de akkadieni, să-și fi preluat miturile de la primii autohtoni ai anticei Mesopotamii, cu excepția cazului în care toate aceste popoare n-au avut tradiții similare provenite din același nucleu.

Mai există însă un aspect foarte important care nu trebuie uitat: scrisul pe argilă avea la origine doar scopul de a contabiliza bunurile și schimburile comerciale din diferite domenii din Edinul (câmpia) care se întindea între Tigru și Eufrat. Majoritatea conținutului tăblițelor îl datorăm lucrărilor școlare pe care le făceau scribii în cadrul uceniciei lor. Această practică a dat naștere unei importante colecții de documente pe argilă găsite în case private, temple, dar mai ales în depozitele bibliotecilor ce au aparținut celor mai mari orașe din Sumer și din Akkad.

13 Vezi Grandpierre, Véronique, *Histoire de la Mésopotamie*, Paris, Editura Gallimard, 2010 (n.a.)*

14 Glassner, JeanJacques, in *Les Cahiers de Science et Vie*, nr. 116, apr.-mai 2010, p. 19 (n.a.).

Figura 2: Descoperirea unor tăblițe din argilă în situl de la Niffer (Nippur) cu ocazia uneia dintre numeroasele campanii efectuate pe fostul domeniu al zeului Enlil.

Scrierea era rezervată doar bărbaților, dar se știe că, de fapt, existau multe femei scribi aflate în serviciul templului și sub autoritatea divină a zeiței agriculturii, a scrisului și a înțelepciunii, care era Nisaba. Școala, deseori alăturată templului, era numită „Casa înțelepciunii cerești Nisaba”. Dintre acele femei-scrib, o cunoaștem pe Enheduana, fiica regelui akkadian Sargon (cca. 2285 – 2229 î.Hr.) și pe marea preoteasă Nanna, celebră pentru că scrisese imnuri faimoase în onoarea zeiței Inanna-Istar.

Între 1847 și 1849, arheologul și istoricul britanic Henry Layard a scos la lumină în jur de 20 720 de tăblițe, precum și mii de fragmente din acestea, din biblioteca regelui asirian Assurbanipal; respectivele artefacte au fost

depuse la British Museum.

Știm mai multe despre funcționarea bibliotecilor din Sumer și din Akkad grație lui Assurbanipal, care i-a adresat unuia dintre funcționarii din Babilonia scrisoarea următoare: *Caută toate tăblițele care se găsesc în casele celor învățați și din Ezida (templul din Borsippa) [...] caută tăblițele rare, care sunt cunoscute de tine și nu există în Asiria și trimite-mi-le.* Acest mesaj avea drept scop găsirea oricărui tip de document inedit sau rar, ca să sporească fondul mării sale biblioteci din capitala Ninive.

În 1987, a fost descoperită biblioteca din templul lui Samas, de la Sippar (Abu Habba). Ea fusese menționată de Berossos din Belos în lucrarea sa pierdută despre Babilon. Biblioteca avea o lungime doar de 4, 40 m și o lățime de 2, 27 m, cu bănci de cărămidă și nișe largi de 50 cm și adânci de 80 cm. Cele 44 compartimente ale acesteia conțineau totuși 800 de tăblițe! Erau adunate acolo în general texte de astrologie, divinație, magie, medicină, matematică, astronomie, filologie și, bineînțeles, materia principală a anchetei noastre, marile literaturi care sunt considerate astăzi mituri și epopei. Unele texte din această ultimă categorie, cum ar fi epopeea lui Ghilgameș sau *Enûma Eliș*, erau citite în timpul unor ceremonii religioase.

Bibliotecile erau adeseori situate în incinta sacră a templului. Pentru a avea acces acolo era nevoie de un permis de intrare. Odată ajuns înăuntru, scribul împrumuta tăblița căutată și ieșea din bibliotecă ca să lucreze într-o „încăpere de rezervă” sau într-o curte interioară, ce ar putea fi numită sală de lectură. Accesul în aceste biblioteci era rezervat unui public restrâns, textele fiind de nivel foarte înalt atât din punct de vedere lingvistic, cât și al complexității scrierii. Doar persoanele cultivate și educate le puteau utiliza, iar acestea aveau legătură, în cele mai multe dintre cazuri, cu activitatea la templu¹⁵. Avansarea în cadrul castei scribilor solicita o ucenicie îndelungată. Gradul întâi era cel de *dubsar*

15 Valente, Marie, și Clancier, Philippe, in *Les Cahiers de Science et Vie*, nr. 116, apr.-mai 2010, p. 66 (n.a.).

(„scrib”); apoi, după o practică de ani de zile ca scrib, urma gradul *sesgal* („frate mare”). Cariera putea să culmineze cu calitatea de *ummia* („învățător”), distincție prestigioasă care îl exonera pe scrib de orice greșală.

Acești autori, compilatori sau copişti, precizează Véronique Grandpierre (specialistă în vechiul Orient Apropiat), erau în majoritate scribi care făceau parte din mari familii de oameni cultivați. Important era doar conținutul textului, nu conta tăblița sau cel care o scrisese. Noțiunea de operă originală nu exista. Într-adevăr, pentru sumerieni și akkadieni, noutatea nu prezenta niciun interes. Idealul ar fi fost să poată să atingă încă o dată momentul creației¹⁶. De aceea, multe mituri importante fac o rememorare cosmologică sau teologică în introducerile lor.

Astfel, utilizarea tăblițelor din argilă ar fi durat mai bine de 4.000 de ani în toată Semiluna Fertilă, și asta până în străfundul Indusului. O astfel de lungă perioadă de timp stârnește un fior rece pe șira spinării dacă o comparăm cu evoluția noastră recentă în domeniul editării de carte și a tipăririi literaturii. La ora actuală, când se produc e-book-uri, atât oficiale, cât și provenite dintr-o „piratare” abundentă.

Figura 3: Zid de apărare al regelui Gudea, în timpul săpăturilor arheologice de la Girsu (Tello) efectuate între

16 Grandpierre, Véronique, *Histoire de la Mésopotamie*, op. cit., p. 342 (n.a.),

1903 și 1909* Arhivele găsite în acest sit sunt analizate în partea a patra a acestui studiu. Deoarece regatul Girsu îi aparținea fiului lui Enlil, acest oraș sfânt se afla în conflict cu regatul Umma (Femeia înțeleaptă), asociat cu Șarpele Enki.

Săpăturile arheologice ale comandantului Gaston Cros lumea nu este preocupată de posibilitatea unor inundații sau a penuriei de energie, care ar distruge perenitatea științei mondiale de astăzi. Fără electricitate, fără informatică, ce-am face cu un hard-disk sau cu un stick USB? Doar o simplă pană pentru stabilizarea unei biblioteci pline de cărți, de papirusuri sau tăblițe...

În acest volum au fost reunite pentru prima dată textele originale sumeriene, piese care au permis „fabricarea” primelor trei capitole din Geneză: creația, grădina și căderea omului. Toate aceste documente excepționale au fost selectate cu grijă ca să reproducă în mod cronologic cadrul istoric din timpurile trecute, așa cum vechii cronicari din străvechiul Orient Apropiat au dorit poate s-o transmită, dar pe care timpul ne-a reconstituit-o în mod incomplet.

Un număr incalculabil de lucrări, studii și dosare au fost realizate în ultimul secol și jumătate având ca subiect Mesopotamia și diferitele ei civilizații. Miza este importantă, căci această zonă geografică este privită totdeauna ca fiind cea mai veche din lume, cea care a adăpostit începutul culturii și al urbanismului. Totul pare a fi fost spus pe această temă, doar că o problemă importantă se pare că nu a fost constatată de autorii care vorbesc în mod regulat despre ea, cu excepția câtorva arheologi și geologi: *problema umidității extreme a solului...* Un subiect care atinge în mod obligatoriu originea sumerienilor și a documentelor lor de argilă.

Problema celor două fluvii biblice

Cazul Mesopotamia este aparte din cauza poziției sale geografice specifice. Vizitatorului i-ar fi foarte greu să-și imagineze că acel deșert arid, astăzi încins de un soare de plumb, a fost pe vremuri o regiune înfloritoare asupra

căreia se oprise privirea zeilor și unde au existat puzderie de comunități, sate, cetăți, parcuri, grădini înfloritoare și câteva civilizații multiculturale, în urmă cu zeci și sute de milenii. Ce a mai rămas acum din toate astea? Fluviile biblice Tigru și Eufrat și-au schimbat cursul de multe ori, astfel încât nu știm (sau știm foarte puțin) unde se găseau albiile lor anterioare. Pe vremuri, cele mai mari orașe se ridicau de-a lungul fluviilor și primeau vizita corăbiilor mării, în timp ce astăzi nu mai sunt decât ruine nisipoase, insule de piatră pierdute în mijlocul unui deșert fierbinte.

Pe cât inundația anuală a Nilului era o binefacere pentru egipteni, pe atât capriciile Tigrului și Eufratului provocau revărsări devastatoare, de o violență considerabilă pentru Mesopotamia și câmpia ei, numită de sumerieni „Edin”. Numeroasele urme geologice neregulate găsite în solul aceluși șes imens al Edinului (lung de aproape 1.000 km, din Mesopotamia de Jos până în Mesopotamia de Sus) demonstrează că ținutul mesopotamian a suferit probabil nu doar un potop de-a lungul a numeroase milenii, ci mai multe astfel de inundații catastrofale.

Nordul țării este încercuit de munți înalți (leagănul zeilor), cu climă rece, uneori temperată, în timp ce câmpia, mai joasă, este permanent pârjolită de un soare care usucă totul după o primăvară scurtă. Apele celor două fluvii biblice cresc de două ori pe an, primăvara și toamna. Regimul le este influențat de topirea zăpezilor și de ploile care cad mai sus, în Munții Taurus și Munții Zagros. Din această cauză, debitul lor (îndeosebi cel al Tigrului) este neregulat și imprevizibil.

În 1954, o creștere enormă a apelor a generat, la est de Bagdad, un lac lung de 70 km, care atingea pe alocuri adâncimea de 24 m. De atunci, lucrări enorme (construcții de baraje și amenajări de rezervoare) permit un control mai bun al apelor¹⁷.

Dar cum era în epoca îndepărtată a primilor locuitori

17 Huot, Jean-Louis, *Les Sumériens*, Paris, Editura Errance, 1989, p. 63 (n.a.).

din Edin, despre care documentele de argilă pretind că ar fi coabitat cu zeii? Singura modalitate artificială de a stăpâni acea apă era săparea de canale și ridicarea de diguri, binefaceri venite din cer și, încă o dată, de la zei!

Această stânjenitoare imprevizibilitate a debitului celor două fluvii biblice pune problema delicată a fiabilității cercetărilor arheologice efectuate din 1842 în Irak. Dilemă cumplită, căci în acea parte de lume, pe acel teren accidentat și erodat de apă, de deșertificare, timp și variații geologice, arheologii se străduiesc totuși să descopere cele mai vechi urme ale civilizației. Sir Leonard Woolley face parte dintre cei care au formulat această problemă, de care s-a lovit el însuși în timpul săpăturilor efectuate între 1927 și 1929 în anticul oraș Ur al lui Avraam, situat pe malul fostei delte a Golfului Persic.

În timp ce oamenii lui săpau fără odihnă în căutarea trecutului nebulos, el preciza: [...] *deodată, natura solului s-a schimbat. În loc de ceramică și rămășițe așezate în straturi, am întâlnit argilă perfect pură și fără amestec de la un capăt la altul, a cărei compoziție dezvăluia că fusese depusă acolo de ape. Muncitorii au declarat că ajunsesem la fundul extrem al deltei și că atinsesem nămolul din care fusese formată delta inițială [...]. După ce am făcut calculele necesare, am trimis oamenii înapoi la treabă ca să mărească gaura în adâncime. Stratul de argilă pură a continuat fără întrerupere până când a atins o grosime de peste 2, 5 m - singurul obiect descoperit a fost un fragment de os fosilizat care, de pe cursul superior al fluviului, coborâse probabil acolo odată cu argila. Apoi, la fel de brusc cum apăruse, argila a dispărut și ne-am pomenit încă o dată în fața unor straturi de rămășițe pline de unelte din piatră, defragmente de cremene din care fuseseră tăiate acele instrumente și de ceramică. Dar aici, ce schimbare! Unele fragmente de ceramică erau asemănătoare cu cele descoperite deasupra stratului de argilă și în morminte, însă aici se găseau frânturi de veselă pictată făcută cu mâna, specifică satului presumerian El Obeid. În plus, numeroasele unelte din cremene care*

fuseseră făcute în mod evident la fața locului semănau cu cele de la El Obeid; ele deosebeau acest strat de straturile superioare, care conțineau doar puține obiecte din silex. Marele strat de argilă arăta, presupunând că nu fusese provocată, o breșă în cursul istoriei civilizației: deasupra lui aveam civilizația sumeriană nealterată, a cărei dezvoltare lentă își urmase cursul normal; dedesubt se afla o cultură mixtă, cu un element sumerian și altul aparținând tipului El Obeid, care nu are nimic în comun cu sumerienii, dar pare să caracterizeze totuși rasa care trăia în acea vale înainte de venirea lor. Printre bucățile de silex și fragmentele de ceramică care zăceau sub argilă, se afla un obiect de o importanță esențială. Era o cărămidă de argilă arsă. Or, ruinele pe care le cercetasem în prealabil la Ur acoperă o perioadă de mai bine de 2.500 de ani și fiecărei perioade de mare activitate constructivă îi corespunde folosirea unui gen diferit de cărămidă; etaloanele de măsură, proporțiile relative ale cărămizilor se schimbă odată cu epoca. Argila este adeseori de calitate diferită; se poate recunoaște uneori de la prima privire data oricărui zid sau oricărei cărămizi luată separat, verificând-o aproape întotdeauna cu rigla. Dar cărămida despre care vorbesc acum se deosebea de toate cele pe care le văzusem până atunci; aparținea în mod sigur unei perioade despre care nu știam nimic și dădea, într-un chip ciudat, impresia de a fi mai veche decât oricare dintre cărămizile pe care le găsisem vreodată. Ea dovedea totuși în mod concludent că, în acea perioadă de cultură mixtă, Ur era nu un sat format din colibe din mâl și bucăți de trestii, precum a fost El Obeid, ci dimpotrivă, el apărea ca fiind orașul unui popor civilizat, având construcții permanente clădite într-un mod solid¹⁸.

Acest pasaj ne explică toate dificultățile întâlnite în timpul săpăturilor arheologice în Irak. Acumularea unor straturi aluvionare vechi sau chiar recente face cercetarea greoaie și solicitantă. Rapoartele lui Leonard Woolley menționează și faptul că arheologul a fost nevoit să

oprească săpăturile de mai multe ori din cauza prezenței noroiului sau a unei pânze freatice. Și exemplele nu lipsesc: în 1933, arheologul Max Mallow a fost nevoit să accepte efectuarea de sondaje adânci în solul de la Ninive ca să ajungă în mod fragmentar la nivelurile cele mai vechi ocupate de om¹⁹. Ninive se găsește în nordul Irakului, în Asiria, pe malurile Tigrului, și în timpul săpăturilor arheologice din acest oraș a fost descoperită tăblița numită „a potopului”, din care toată lumea știe astăzi că Biblia s-a inspirat din plin.

Figura 4: Leonard Woolley, în timpul săpăturilor arheologice efectuate între 1927 și 1929 la Ur, străvechiul oraș sumerian al lui Avraam.

Jean-Louis Huot, director al delegației arheologice franceze în Irak și profesor la Universitatea Paris 1, confirmă și el această problemă a mълului și a pânzei freatice care împiedică săpăturile arheologice să meargă înapoi pe firul timpului prin straturile cele mai vechi, repertoriate până în prezent și numite în arheologie „Oueili” (sau „Obeid 0”):

[...] Săpăturile [la Oueili] au arătat că, înainte defaza Obeid 1 de la Oueili, straturi groase arheologice (numite

19 Mallowan, M. & Rose, J.C., *Excavations at Tell Arpchiyah*, 1933, Iraq 2, 1935.

ale fazei Oueili sau Obeid 0) există deja, dar pânza freatică nu permite explorarea celor mai vechi niveluri. Depunerile cunoscute se etajează pe o grosime de mai bine de 4 m și se găsesc mult sub câmpia din jur. Când vom putea oare să scoatem la lumină amenajările primilor locuitori din Oueili? Nu se știe. Cele mai multe sate din această epocă sunt inaccesibile săpăturilor arheologice, fiind înecate în pânza freatică sau acoperite de depuneri groase de mâl mult mai recente... Dar, pe măsură ce a crescut nivelul marin de-a lungul întregii epoci Obeid, din mileniul al VI-lea până în mileniul al IV-lea, fluviul [Eufrat] a rambleiat câmpia joasă și a fosilizat nivelurile arheologice vechi, în același timp, pânza freatică s-a ridicat și nu ne permite astăzi să explorăm primele niveluri ale fazei Oueili sau chiar ale Tell elOueili. Nu vom ști probabil niciodată câte niveluri arheologice, anterioare fazei Oueili, există ascunse sub câmpia actuală din Mesopotamia de fos²⁰.

Georges Contenau, fost custode-șef la Departamentul Antichități Orientale și Musulmane de la Muzeul Luvru din Paris, autorul unor lucrări strălucite despre cetatea Umma, de care ne vom ocupa în ultima parte a acestei investigații, comentează și el problema solului mesopotamian: *Ce rase locuiau în Mesopotamia? Care era originea lor? Sunt întrebări la care nu se poate răspunde astăzi, nici măcar în mod general. Mărturiile lăsate de cei din Antichitate, deja rare, sunt insuficiente din punct de vedere științific, iar documentele antropologice, adică scheletele, sunt în cantitate derizorie pentru epocile foarte îndepărtate, iar numărul lor este foarte mic pentru primele secole dinaintea erei noastre, căci solul Mesopotamiei, saturat de umiditate, n-a păstrat, ca Egiptul, depozitele încredințate*²¹.

La rândul său, eminentul arheolog și asiriolog italoamerican Edward Chiera ne confirma acest fapt la sfârșitul anilor 1930: *Cu cât se săpa mai adânc, cu atât*

20 Huot, Jean-Louis, *op. cit.*, p. 67 și 69 (n.a.).

21 Contenau, Georges, *La civilisation d'Assur et de Babylone*, Genève, Editura Famot, 1975, p. 21 (n.a.).

mai mult creștea umiditatea. Nu ezit să admit că, în multe cazuri, se renunța la săpatul mai adânc în cavitate, deoarece aceasta fusese umplută de apele subterane. Un mormânt terminat, chiar dacă nu se găsea sub acea pânză, nu putea să nu ajungă în mijlocul unor straturi subterane foarte umede. Toate obiectele perisabile s-ar distruge acolo și asta s-ar întâmpla în doar câteva zeci de ani... Faptul e cunoscut de multă vreme; am decis să renunțăm pentru totdeauna să mai facem săpături în Mesopotamia, chiar dacă ceea ce s-ar găsi acolo s-ar putea compara cu bogățiile lui Tutantkamon¹¹.

Imposibilitatea de a ajunge la nivelurile cele mai vechi ale solului irakian și de a găsi acolo vestigiile faimoase atât de așteptate este confirmată în mod strălucit de sumerologul Samuel Noah Kramer:

Sumerul sau mai degrabă ținutul care a fost cunoscut sub numele de Sumer în cel de-al III-lea mileniu înaintea erei noastre a fost probabil ocupat prima dată între anii 3500 și 4.000 î.Hr., opinie unanim acceptată până de curând de arheologii care au studiat Orientul Apropiat [...]. Arheologii au acceptat aceste puncte de vedere teoretice până în 1952, dată la care doi geologi, Lees și Falcon, au publicat un articol conținând informații revoluționare despre data primei așezări omenești. În studiul lor, intitulat „Istoria geografică a câmpiilor Mesopotamia”, ei oferă dovezi geologice care arată că Sumerul se afla sub ape cu mult înainte de 4500 - 4.000 înaintea erei noastre. În consecință, nu era imposibil ca omul să se fi putut stabili acolo mult mai devreme decât s-a crezut în general. S-a presupus că nu s-a putut găsi încă urma acestor vechi locuitori ai Sumerului fiindcă pământul s-a lăsat lent, în timp ce nivelul apei a crescut. Cele mai vechi niveluri culturale din Sumer ar putea astfel să se găsească acum sub ape, inaccesibile arheologilor. Dacă această ipoteză se dovedește a fi exactă, atunci cele mai vechi vestigii culturale ale Sumerului se află încă îngropate și neatinse [...]²².

Mai recent, un studiu științific al editurii Recherche sur les Civilisations (ERC), asociată cu CNRS, intitulat „*Pe vremuri, Mesopotamia ajungea până la mare*” (2001), a demonstrat că, cu mult înainte de 10.000 î.Hr., Golful Persic era aproape inexistent și câmpia mesopotamiană, mai departe spre sud, se întindea liberă până la mare. Din acest studiu rezultă constatarea că în 14.000 î.Hr., câmpia care va adăposti albia golfului era complet liberă de orice dominație marină, inundația având loc mai târziu, între 13.000 și 11.500 î.Hr. Aceasta înseamnă că cele mai vechi culturi mesopotamiene cunoscute în prezent (Oueili/Obeid 0), ale căror vestigii le scoatem la lumină cu atâta greutate în Mesopotamia de Mijloc și Mesopotamia de Jos, ar fi putut să ocupe actualul Golf Persic²³. Originea invadatorilor sumerieni ar trebui să fie căutată în această direcție.

Așadar, de-a lungul celor două fluvii biblice, într-o îngrămădire neîntreruptă de albie de argilă aluvionară, de fragmente de ceramică, de pământ bătătorit, de straturi de noroi compacte și de pânze freatice, arheologii au dezgropat cu greu urme foarte vechi pe care mulți specialiști le atribuie în continuare „primei civilizații a lumii”. Totuși, în afară de problemele geopolitice generate de cele două războaie din Golf, care au frânat considerabil săpăturile arheologice din Irak, această cercetare nu va fi completă niciodată, deoarece ne este practic imposibil să sondăm solul dintre Tigru și Eufrat dincolo de 6.000 de ani î.Hr. – îndeosebi în Mesopotamia de Mijloc și Mesopotamia de Jos, unde se găsesc totuși urmele cele mai vechi ale civilizației (culturile de la Oueili și Obeid) al cărei sit principal este Eridu, pe care tăblițele de argilă îl semnalează ca fiind orașul cel mai vechi din lume.

Chiar dacă arheologia modernă a confirmat în parte informațiile oferite de tăblițele de argilă despre Eridu, ar fi

Robert Laffont, 1980, p. 12 și 13 (n.a.).

23 „Autrefois, la Mésopotamie allait jusqu'à la mer”, de Cleuziou, Serge, în *Études Mésopotamiennes*, collectif, Paris, Editura ERC, 2001, p. 91 (n.a.).

fost esențial să putem săpa mai mult în solul irakian și în straturile de la Oueili și Obeid. Acolo se găsește în mod sigur altceva mult mai vechi. Aceasta ar putea fi oare în legătură cu textele sumeriene, în care se afirmă că, între creație și momentul în care regalitatea zeilor a coborât din ceruri pe Pământ ca să pună capăt dezordinii, omenirea ar fi trăit 259.000 de ani în anarhie²⁴?

Dacă această câmpie mesopotamiană nu ne poate informa mai bine despre originile omenirii în mod științific și conținutul unor tăblițe pare, în mai multe privințe, să se refere la o realitatea veche, suntem obligați să descifrăm aceste texte și să le studiem. Acesta este periplul plăcut la care vă invit azi.

Inundații, războaie și jafuri de tot felul

Originea civilizațiilor sumeriene și akkadiene a făcut să curgă multă cerneală pe o perioadă ce acoperă mai mult de 170 de ani de cercetări laborioase, realizate pe solul neospitalier al vechii Mesopotamii. Și azi, această origine ne este complet necunoscută din cauza instabilității solului irakian, subiect prezentat anterior. Totuși, miturile și numeroasele lucrări geologice efectuate în această regiune, îndeosebi în Mesopotamia de Jos, ne oferă poate un început de răspuns foarte interesant.

De unde veneau sumerienii? Mitologia pretinde că proveneau dintr-o țară îndepărtată și mlăștinoasă” (E) Dilmun”. Nu este vorba de antica Dilmun maritimă a zeului Enki care era, se pare, o insulă îndepărtată, pierdută într-un ocean de unde se ridica soarele, ci de o a doua Dilmun, mai aproape de oameni și situată în sudul Sumerului, la gura de vărsare a doua mase de apă. Așa cum facem și noi astăzi, în ținutul Sumerului și al Akkadului se întâmpla frecvent să se dea un nume celebru unui al doilea loc, al cărui renume se hotărâse că trebuia să dureze.

Studiul științific publicat la Editura ERC, intitulat „*Pe vremuri, Mesopotamia ajungea până la mare*” (2001), dezvăluie mai multe puncte referitoare la această a doua

24 Brion, Marcel, *La résurrection des villes mortes*, Paris, Editura Payot, 1948, p. 67.

Dilmun, de unde ar proveni strămoșii sumerienilor. Să menționăm câteva. După cum am spus, cu 14.000 de ani înaintea erei noastre, câmpia întinsă care formează astăzi fundul Golfului Persic era complet liberă și neacoperită de apele mării. Potrivit primelor pecetei arhaice din argilă, care aveau formă cilindrică, staulele din trestie unde erau ținute bovinele indică o lume din zona unei mlaștini cu mult anterioară celei la care ne gândim. Dilmun ar fi astfel o entitate istorică datând de cel puțin 6.000 de ani î.Hr., care ar avea legătură cu bazele religiei sumeriene. Prezența vocabulei „Dilmun” în textele arhaice din Uruk indică probabil relații care au precedat cu mult apariția scrierii cuneiforme²⁵ și, deci, a pământului Sumerului așa cum îl cunoaștem.

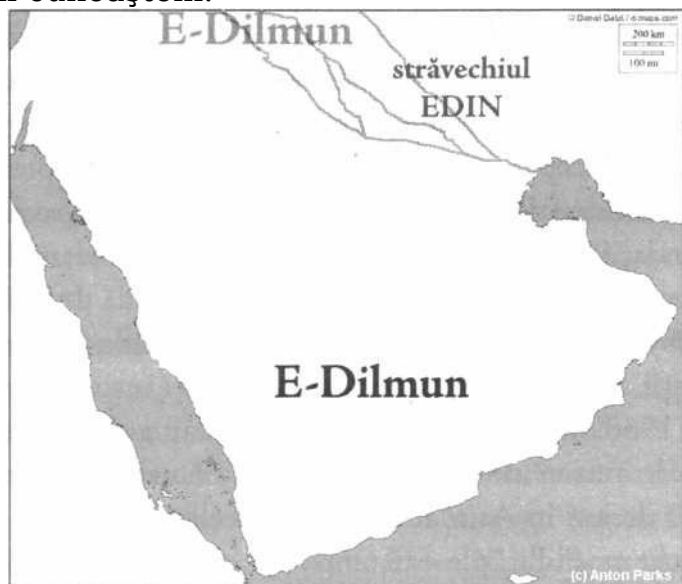

Figura 5: Amplasamentul posibil a celei de-a doua Dilmun sau Edilmun, pe la 10.000 î*Hr*, în epoca în care Golful Persic era aproape inexistent* Edin (câmpia) cobora mai mult spre interior* Tigrul, Eufratul și principalele lor două canale de legătură se uneau ca să formeze un singur fluviu ce se vărsa în mare.

25 Cleuziou, Serge, „Autrefois, la Mésopotamie allait jusqu'à la mer”, *op. cit.* (n.a.).

Într-o altă lucrare proprie, *Trezirea Fenixului*, am situat geografic această a doua Dilmun ca întinzându-se din Yemen până la Oman. Informațiile mitologice despre ea, gravate pe argilă în urmă cu aproape 5.000 de ani, o poziționau tocmai în sudul Sumerului, la vărsarea a doua mase de apă, adică, astăzi, Marea Roșie și Golful Persic.

În 2002, cercetătorul Graham Hancock a publicat o lucrare intitulată *Underworld*. În această anchetă minuțioasă, realizată cu ajutorul unor lucrări efectuate de geologul Kurt Lambeck și al unor date geologice noi la acea vreme, Hancock a constatat că între 18.000 și 14.000 de ani în urmă, întregul Golf Persic era format dintr-un pământ arid. Abia din acea perioadă a început marea să invadeze golful, la început sub forma unui curs de apă îngust și apoi printr-un ciclu recurent de inundații puternice de scurtă durată, fiecare ducând la un recul parțial al apelor umflate, apoi la o perioadă de acalmie urmată apoi, la intervale regulate, de un nou regim de inundații.

În 1988, un studiu al grupului Cohmap a stabilit că un proces de muson „de tip indian” a apărut în urmă cu aproape 12.000 de ani în Asia de Sud-Est. Acele precipitații ar fi accentuat posibilitățile existenței de pășuni, îndeosebi în zonele semiaride. În urma acestor diferite constatări, Graham Hancock s-a întrebat dacă pe acele pământuri ale golfului, cu mult înaintea inundării lor, nu s-ar fi dezvoltat cumva o cultură urbană permanentă. N-ar fi fost oare acolo locul originii strămoșilor sumerienilor? În fața acestei ipoteze, Hancock s-a întrebat dacă nu trebuia să vadă în cetățile antediluviene (cum ar fi Eridu a lui Enki) menționate pe listele regilor din Sumer, aceeași legătură care există în zilele noastre între Halifaxul din Noua Zeelandă și Halifaxul englez sau între Perth din Australia și Perth din Scoția etc. Cu alte cuvinte, cetățile antediluviene din cronicile Sumerului ar fi putut să fie numite așa ca să aducă un omagiu altor orașe mai vechi, azi scufundate în regiunile joase și inundate ale Golfului

Persic²⁶.

Această posibilitate era oare cea corectă? Sau, mai degrabă, cea prezentată înainte, care demonstrează că nu putem săpa în Mesopotamia de Mijloc și în Mesopotamia de Jos, între Tigru și Eufrat, mai departe de 6.000 î.Hr., din cauza acumulării permanente de vechi straturi aluvionare? Eu aş emite ipoteza că aceste două premise nu sunt incompatibile și că este posibil ca vechi vestigii legate de „zeii” sumerieni să fie într-adevăr prezente în solul irakian sub numeroasele sale straturi aluvionare. De asemenea, mai e posibil ca vechi aşezăminte culturale, în relație cu o agricultură primitivă, să se fi aflat efectiv mai la sud, făcând din Edin (câmpia mesopotamiană) un teritoriu mult mai vast decât și-ar putea imagina geologii și arheologii – o zonă meridională foarte întinsă care ar fi mărit în mod considerabil cămara „zeilor”, pe care o numeau ei înșiși „Kalam” (Sumer). Această zonă necunoscută ar fi inclus a doua Dilmun, adică un al doilea teritoriu divin, dar mai la vest și aparținând clanului zeului înțelepciunii, Enki. Aceasta ar putea să explice motivul pentru care cele mai vechi legende sumeriene pretind că strămoșii sumerienilor ar fi avut o legătură strânsă cu acea Dilmun.

Apa este un factor determinant care a jucat un rol nefast în privința prezervării arhivelor milenare gravate pe argilă. Revărsările frecvente ale Tigrului și Eufratului, precum și creșterea apelor golfului sunt din nefericire de vină pentru distrugerea masivă a unor orașe și a arhivelor lor antice, distrugere a cărei amploare n-o putem determina exact astăzi.

26 Vezi Lambeck, Kurt, „*Sea-level Change through the Last Glacial Cycle: Geophysical, Glaciological and Palaeogeographic Consequences*”, Research School of Earth Sciences, The Australian National University, Canberra, 0200, Australia - C. R. Geoscience 336 (2004) și Hancock, Graham, *Civilisations englouties*, Paris, Editura Pygmalion, 2002 (n.a.).

Figura 6: Descoperirea unui canal acoperit în situl Girsu (Tello) între 1903 și 1909, lângă puțul numit „Teii al tăblițelor”.

Săpăturile arheologice ale comandantului Gaston Cros

Al doilea punct important vine să explice puținele informații pe care ne-a fost posibil să le obținem despre leagănul civilizației: războaiele dintre vechile cetăți-state din Sumer și Akkad. În stratul al IV-lea al templului Eanna din Uruk, arheologii au găsit mai multe tăblițe care fac parte dintre cele mai vechi din lume (minimum 3 300 î.Hr.), pulverizate sau arse, dovedind o distrugere intenționată, săvârșită probabil în timpul războaielor dintre orașe. În timpul luptelor, tăblițele cădeau de pe etajerele de lemn ale bibliotecilor: se spărgeau sau erau arse în incendiile din orașe.

Voința de a distruge cultura orașelor asediate se regăsește într-un imn închinat regelui Izbi-Erra (cca. 2017 – 1985 î.Hr.), unde se spune că „la ordinul lui Enlil [fratele și dușmanul lui Enki], se decreta ca orașul dușman să fie transformat în ruină și să i se distrugă cultura...” Alte exemple nu fac excepție de la această regulă. Marea bibliotecă din Ebla a fost distrusă în timpul incendierii

palatului regal. Atunci, mii de tăblițe au fost transformate în țărână și nici astăzi nu se știe sigur dacă această distrugere a fost sau nu opera regelui akkadian Naramsin (cca. 2254 - 2218 î.Hr.) sau cea a lui Sargon. Distrugerile au fost astfel nenumărate. Să amintim în încheiere că în perioada cuprinsă între 1500 și 300 î.Hr., mai bine de 233 de fonduri de arhive și biblioteci au existat în cel puțin 51 de orașe din Orientul Apropiat. Toate au fost distruse și n-au rămas decât ruine²⁷.

Al treilea factor stă mărturie acestei serii dramatice de deteriorări a solului irakian și a culturii sale: jefuirile organizate și clandestine ale siturilor arheologice de când se fac săpături. Asta este valabil pentru toate siturile și îndeosebi pentru două dintre ele care sunt foarte importante și de care ne vom ocupa în ultima parte a acestui studiu; mă refer aici la siturile ce expun vechile orașe GIR-SU (Tello) și vecinul lui, UMMA, despărțite de aproximativ 30 km.

Profitându-se de al doilea război din Golf, cel din 2003, mai multe muzee locale din sudul Irakului au fost prădate, iar săpăturile clandestine din siturile arheologice au început să alimenteze, în perioada sancțiunilor internaționale impuse Irakului, un trafic enorm cu antichități. Se vorbește adeseori de jefuirea Muzeului din Bagdad, dar se amintește rareori de prădarea sistematică a siturilor din deșert. După 2003, neputința autorităților de la Bagdad de a controla anumite teritorii, dar mai ales marile situri din deșert, a dus la amplificarea unei derive conduse din exterior și pricinuită de sărăcia din interior. Părți întregi din istoria veche a Mesopotamiei au dispărut sub cazmalele jefuitorilor și pentru vitrinele personale ale unor bogați colecționari privați²⁸.

27 Baez, Fernando, *Histoire universelle de la destruction des livres*, Editura Fayard, 2008 (n.a.).

28 David, J.-C. și Müller, Celka, S., „*Patrimoines culturels en Méditerranée orientale: recherche scientifique et enjeux identitaires*”, 2e atelier du 27 novembre 2008 - „*Identités nationales et recherche archéologique : les aléas du processus de patrimonialisation*” (Levant,

Astfel, Fernando Baez, care s-a deplasat în Irak în 2003 ca trimis al mai multor comisii de investigații cu privire la distrugerea bibliotecilor și muzeelor de acolo, imediat după invazia nord-americană, ne oferă lista siturilor jefuite în timpul războiului din Golf din 2003: Nippur (orașul lui Enlil), de unde provin textele originare ale Genezei, pe care le-am tradus pentru acest volum; apoi Assur, Ninive, Eridu (orașul lui Enki), Ubaid, Larsa și Girsu (orașul lui Ningirsu, fiul lui Enlil, sit de care mă voi ocupa în ultimele pagini ale investigației noastre) ... O evaluare minimă ne arată că mai mult de 150.000 de tăblițe necunoscute au dispărut în jaful organizat al siturilor irakiene²⁹, dar mai mult de atât nu vom afla niciodată.

După această trecere în revistă foarte sumară a diferitelor cauze ale distrugerilor recunoscute de știință și istorie, fragilitatea extremă a scoaterii la lumină a acestor surse și a dezvoltării lor marelui public devine evidentă. În consecință, suntem cu adevărat bucuroși că posedăm documentele care vă vor fi prezentate în această carte.

Obiectivul acestei lucrări

Cultura mesopotamiană a făcut obiectul unor studii aprofundate, de cele mai multe ori de neînțeles pentru marele public din cauza bogăției de cunoștințe. Pentru a rezolva problema, această cercetare se va ocupa în prima fază de conținutul istoric al tradițiilor (numite mitologie) și, în a doua fază, de documentele istorice. Aceste două tipuri de documente au fost redactate în timpul primilor regi ai Sumerului, adică în jurul anilor '2 800 î.Hr., deci în urmă cu aproape 5.000 de ani. Obiectivul este de a permite marelui public să aibă acces pentru prima oară la aceste texte antice, redându-le coerența cronologică și probabil istorică, și comparându-le cu primele capitole din Geneza din Biblie. Astfel, vor fi consemnate toate

pays du Golfe, Iran). Rencontres scientifiques en ligne de la Maison de l'Orient et de la Méditerranée, Lyon, 2008, <http://www.mom.fr/2eme-atelier.html>.

29 Baez, Fernando, *Histoire universelle de la destruction...*, op. cit., p. 413-414 (n.a.).

similitudinile existente între cele două surse.

Potrivit interpretării iudeo-creștine, Geneza ar fi fost scrisă de Moise; pentru istorici, și-ar avea sursa doar în știința patriarhilor vechilor evrei. Se va demonstra că nu-i așa și că această cunoaștere își are rădăcinile în anticul Babilon, unde vechii evrei au trăit captivi între 597 și 538 î.Hr., chiar dincolo de această ultimă dată, când mulți dintre ei au preferat să rămână pe loc și nu să plece spre târâmul Ierusalimului, după eliberarea din sclavie. Această muncă de sinteză, care implică tăblițele și primele trei capitole din Geneză, va oferi toate dovezile necesare acestei demonstrații pe care nimeni nu și-a făcut timp sau n-a îndrăznit să o realizeze până acum.

Nu vom face analize complexe care ar aminti prea mult de hățişul articolelor specializate. Și nici nu vom face speculații ermetice, care n-ar contribui cu nimic la istoria adevărată a tradițiilor. Pur și simplu ne vom aventura în această călătorie înapoi în timp, vom ajunge la cele mai vechi tradiții ale lumii gravate în argilă și în piatră și ne vom limita la a citi ce este scris acolo, încercând totodată să descifrăm textul.

Contrar eseului meu precedent, *Testamentul Fecioarei*, nu vom face față doar unui zid de cunoaștere codificată, care a fost dezlegată doar cu ajutorul lingvisticii criptate, al analogiei sistematice cu corpusul biblic târziu sau chiar grație magiei egiptene (vezi hidroelectricitatea!). Aici vom avea de-a face mai degrabă cu o literatură poetică, formată dintr-un șir lung de evenimente.

În *Testamentul Fecioarei*, au fost scoase la lumină documente esențialmente egiptene, din care provin fapte și nume care par să formeze o parte importantă din trama Noului Testament; ceea ce a fost demonstrat în mod categoric, fiind obiectivul acelei investigații. În cazul de față, ne vom afla însă în miezul originilor Genezei, deci al Vechiului Testament. În consecință, vom pătrunde în episodul Creației, al Grădinii zeilor, al Șarpelui și al Păcatului omului... cu mult înainte de cele ce au fost scrise, pentru ca apoi să fie compilate în corpusul biblic.

Vom pătrunde astfel într-o lume necunoscută, vom vizita altă cultură, întocmai precum niște exploratori pe un tărâm necunoscut. Nivelurile de înțelegere între știința actuală și cea din vechea Mésopotamie sunt foarte diferite. Fapt extraordinar, cultura mesopotamiană poseda arta delicată de a mânui cu inteligență simbolismul, îndeosebi în figurile mitologice așa cum sunt gravate în argilă, procedeu oarecum uitat și utilizat de „lumea modernă” pentru artă, industrie, comerț și război, dar în niciun caz în viața de zi cu zi.

Această lucrare nu are scopul de a distruge religiile iudaică, creștină și islamică. Nu are nici vocația de a zdruncina convingerile religioase. Dacă au sfidat timpul, înseamnă că textele de pe argilă conțin un mesaj important pentru omenire. În această incursiune vertiginoasă întreprinsă în mijlocul cețurilor celor mai îndepărtate mitologii din vechiul Orient, vom încerca să înțelegem și să reflectăm, apropiindu-ne totodată cu modestie și respect de conținutul celor mai vechi tradiții ale lumii descoperit până în prezent.

PARTEA ÎNTÂI

ORIGINILE CERULUI

Cod aferent traducerilor prezentate³⁰

— **1**: spărtură în tăbliță, care face lectura imposibilă,
[text]: posibilă recreare a unui sau mai multor cuvinte.

(text): adăugare a unui sau a mai multor cuvinte pentru o mai bună înțelegere.

[?]: cuvânt sau frază cu sens nesigur.

— Săritură în text.

MJÉ*A*: *Manuel depigraphie akkadienne* de René Labat, Editura Geuthner, reeditare 1999.

W LORSQUE LES DIEUX FAISAIENT L'HOMME
Mythologie mésopotamienne, Bottéro, Jean, et Kramer, Samuel N „éditions Gallimard, 1989 - 1993

W FACSIMILE OF MESOPOTAMIAN TEXTS AND CUNEIFORM LITERATURE, Translations by Don Moore

³⁰ Codurile de mai sus sunt prezentate și pe semnul de carte care însoțește această lucrare, (n,ed,)

and Anton Parks

LES RELIGIONS DU PROCHE-ORIENT Textes et traditions sacrés babyloniens-ougaritiques-hitites, collectif, Paris, Éditions Fayard-Denoël, 1970

În această primă parte, vom prezenta crearea Cerului și a Pământului așa cum a fost văzută de vechii mesopotamieni. Cultura mesopotamiană nu posedă, ca să spunem așa, niciun text complet care să relateze cosmogonia, la fel cum aceasta apare în Geneza din Biblie. Această Geneză primordială trebuie să fie reconstituită prin comparații cu elemente menționate pe diferitele tăblițe de argilă găsite până în prezent. Asta nu înseamnă că un astfel de document nu ar fi existat niciodată în Mesopotamia. Chiar dimpotrivă, aș putea spune, căci s-ar părea că acest text vechi este astăzi divizat și răspândit în diferite fragmente. Dar vom vedea...

Formarea Cerului și a Pământului

Când Cerul, zeul vântului și sălașul apei (zeul adâncului) au creat Cerul și Pământul...(a)

Începutul Marelui tratat de astrologie caldeeană, tăblița 22

Începutul Genezei din Biblie (Gn 1: 1 - 3) arată că *Elohim* (tradus „Dumnezeu” în majoritatea bibliilor iudeo-creștine) a creat Cerul și Pământul pe când întunericul acoperea abisul, iar vântul lui *Elohim* se rotea deasupra apelor.

Începutul tăbliței 22 a marelui tratat de astrologie caldeeană, scris în limba akkadiană, ne prezintă un concept uimitor de similar, grație intervenției divine a trei făuritori:

Cerul (*AN* sau *ANU*), divinitatea vântului (*EN-LÂL*) și cea a abisului și a apei (*Ê-A*). Observăm că aceste trei entități par să le reflecte pe cele care vor forma mai târziu panteonul sumero-akkadian și vor purta aproximativ aceleași nume. Este probabil ca forțele naturii citate în marele tratat de astrologie să fie proiecții arhetipale ale acestor entități sau poate nu (?). Ne aflăm în fața unui document care relatează aranjamentul și dispunerea

astrelor pe cer; prin urmare și în mod aparent, nu am putea să atribuim o astfel de operă unor personaje reale, din carne și oase, așa cum le prezintă mesopotamienii cu insistență în istoria relatată în tăblițele de argilă. Dar vom vedea asta mai târziu...

În acele zile, când Susul și Josul au fost [despărțite], în acele nopți când Susul și Josul au fost [dezasamblate], în acel an, când destinele au fost fixate... (B)

Începutul tăbliței *Enki și Nininah* (BM 12845)

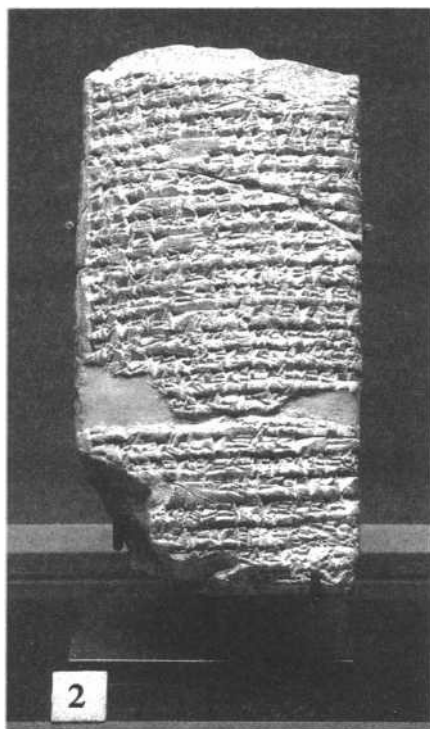
Pentru acest fragment de la începutul mitului lui Enki și Ninmah, luat dintr-o tăbliță aflată la British Museum, eu și Don Moore, fost profesor de limbi orientale, am adaptat parțial traducerea lui Samuel Noah Kramer care a ales să urmeze logica separării Cerului de Pământ (reconstituind cele două bucăți sparte [despărțite] și [dezasamblate]) în modul în care o face prologul din tăblița BM 54325 al epopeii lui Ghilgamesh, unde se spune: *în acele zile, acele zile străvechi - în acele nopți, acele nopți îndepărtate - în acei ani, acei ani foarte de demult... Când Cerul a fost despărțit de Pământ și Pământul a fost separat de Cer...*³¹

Cele două fragmente pe care le-am prezentat tratau tema separării Pământului de Cer și cea a zilelor de nopți. Ele amintesc pasajul din Gn 1: 4 - 5, în care Elohîm desparte lumina de întuneric și creează ziua și noaptea* Să continuăm***

Imensa Terra (KI) scânteia; vasta Terra era îmbrăcată în argint și lazulit, împodobită cu diorit, calcedonie, cornalină și antimoniu. Ornată cu splendoarea vegetației și a pajiștilor, stătea maiestuoasă. Sfânta Terra avea o suprafață înverzită, se făcuse strălucitoare pentru Cer (AN). Și Cerul, firmament sublim, a consumat căsătoria cu Terra spațioasă: a revărsat astfel (în ea) sămânța bravilor Arbore și Trestie.

³¹*rhomme*, Paris, Editura Gallimard, 1989-93, p. 479 (n.a*)*

Figura 7: Tăblița *Discuția dintre Arbore și Trestie* (AO 6715) de la Muzeul Luvru nu e mai mare de o palmă* Prologul amintește în toate privințele rândurile 11-13 ale capitolului întâi din Geneză*

Terra, asemenea vacii perfecte, a fost impregnata de sămânța bogată a Cerului Terra a dăruit ea însăși o naștere fericită plantelor de viață.

Surse: tăblițele de argilă (Mesopotamia)	Biblia de la Ierusalim
Mare tratat de astrologie, tăblița 22: „Când Cerul, zeul vântului și sălașul de apă (divinitate adâncului) au creat Cerul și Terra. - *”.	Gn 1: 1 - 3: »... Elohim a făcut Cerul și Pământul* Or, Pământul era pustiu și gol, peste afața adâncului de ape întuneric, iar vântul lui Elohim se mișca pe deasupra apelor.
BM 12845: „În acele zile, când Susul și Josul au fost [despărțite], în acele	Gn 1: 4 - 5: » Elohim a văzut că lumina era bună, și Elohim a despărțit

noapți când Susul și Josul au fost [dezasamblare], în acel an, când destinele au fost fixate**".	lumina de întuneric. Elohim a numit lumina zi, iar întunericul l-a numit noapte" * *"
AO 6715: „Sfânta Terra avea o suprafață înverzită, se făcuse strălucitoare pentru Cercu (AN) * Și Cerul, firmament sublim, adupă consumat căsătoria cu Terra spațioasă: apământ» * revărsat astfel (în ea) sămânța bravilor Arbore și Trestie* Terra, asemenea vacii perfecte, a fost impregnată de sămânța bogată alor* * *".	Gn 1: 11-12: „Apoi Elohim a zis: «Să dea Pământul verdeață, iarbă sămânță, pomi roditori, care să facă rod și care să facă rod soiul lor și care să consumat căsătoria cu Terra spațioasă: apământ» * revărsat astfel (în ea) Pământul a dat verdeață: sămânța bravilor Arbore iarbă cu sămânță după soiul ei și pomi care fac rod și care își au sămânța în ei, după soiul sămânța bogată alor* * *".

Cu voioșie, Terra a produs abundența; ea a jubilat vin și miere. (B)

Prologul tăbliței Discuția dintre Arbore și Trestie (AO 6715).

Muzeul Luvru

În Gn 1: 11 - 13, puterea lui Elohim furnizează sămânța arborilor fructiferi, ceea ce îi va permite Pământului să se însămânțeze și să creeze un sol fertil și plin de verdeață. Exact asta ne spune acest text sumerian (datat la începutul celui de-al II-lea mileniu î.Hr.), care îi aparține Muzeului Luvru din Paris și are numărul de catalog AO 6715. Tabelul comparativ de la pagina 60 confirmă cele trei analogii subliniate de noi până în prezent.

În textul AO 6715 de pe argilă nu este vorba în mod clar de prezența apei și de despărțirea ei de firmament (ca în **Gn 1: 6 - 7**), deși apa este aici asimilată cu sămânța Cerului. Vom vedea puțin mai departe, odată cu „Genealogia divină a pământului” (BM 74329), că mesopotamienii aveau o idee precisă în privința despărțirii pământului de apă. Să continuăm examinarea tăblițelor din argilă...

Când Cerul, zeul vântului și sălașul apei au creat Cerul și Pământul, au vrut să facă vădite semnele (astrologice): au fixat deci Așezările și au stabilit pozițiile astrelor; au desemnat stelele și le-au hărăzit traiectoriile; au desenat după propriul chip stelele în constelație. Au măsurat durata zilei și a nopții, au creat luna și anul, au trasat cursul lunii și al soarelui. Astfel au luat hotărârile referitoare la Cer și la Pământ. (a)

Fragment din Marele tratat de astrologie caldeeană, tăblița 22

Pasajul precedent ne informează că mai multe forțe creatoare ale naturii organizează cerul înstelat și produc ziua și noaptea. Exact asta se spune și în Gn 1: 14 - 18. Prezența simultană a acestor forțe creatoare pare identică cu Elohimul biblic. După cum semnalează eruditul André Chouraqui în

Surse: tăblițele de argilă (Mesopotamia)	Biblia de la Ierusalim
Mare tratat de astrologie caldeeană, tăblița 22 (urmare): ei (zeii) au vrut să facă vădite semnele (astrologice): au fixat deci Așezările și le-au stabilit pozițiile astrelor; au desemnat stelele și le-a hărăzit traiectoriile; au desenat după	Gn 1: 14 - 18: „Dumnezeu a zis: «Să fie niște luminători în întinderea Cerului, ca să despartă ziua de noapte; ei să fie niște semne care să arate vremurile, zilele și anii; și să fie luminători pe întinderea Cerului, ca să lumineze pământul» * Și așa a

propriul chip stelele în constelație* Au măsurat durata zilei și a nopții, au creat luna și anul, au trasat cursul lunii și al soarelui...”	fost* Dumnezeu a făcut celi doi mari luminători, și anume: luminătorul mai mare ca să stăpânească ziua, și luminătorul cel mai mic ca să stăpânească noaptea; a făcut și stelele* Dumnezeu i-a așezat în întinderea Cerului ca să lumineze pământul, să stăpânească ziua și noaptea și să despartă lumina de întuneric* Dumnezeu a văzut că lucrul acesta era bun...”
--	---

comentariile la remarcabila sa traducere a Genezei, *Elohim* este un termen generic care denumește ansamblul divinităților creatoare din Ceruri și de pe Pământ³². Astfel, grație metodei noastre comparative, obținem următoarea analogie uimitoare:

Textul akkadian care va urma, proprietate a British Museum, narează crearea animalelor sălbatice și a gângăniilor, așa cum va face Geneza iudeo-creștină, cel puțin 1.500 de ani mai târziu, sub pana sânguincioasă a 72 de erudiți evrei care se reuniseră la Alexandria ca să redacteze prima Biblie, cea a comunității evreiești din Alexandria: Septuaginta. Aceasta este legenda referitoare la redactarea Vechiului Testament. Totuși, acest document pune o problemă serioasă în ceea ce privește originalitatea presupusă a acestei prime Biblii.

Când marii zei, adunați în sfatul lor, au creat [Cerul și Pământul], au format Azurul, au consolidat solul, au făcut jivine: animale mari sălbatice, animale sălbatice,

32 Chouraqui, André, *La Bible (Entête - la Genèse)*, Paris, Editions J.-c. Lattes, 1992, p. 35.

animăluțe sălbatice. Și după ce au [...] a] aceste animale, le-a stabilit domeniul respectiv vitelor și vietăților familiare...(a)

Prolog al *Discuției dintre două insecte* (CT 13 - 34)

Surse: tăblițele de argilă (Mesopotamia)	Biblia de la Ierusalim
CT 13 - 34: Când mării zei, adunați în sfatul lor, au creat [Cerul și Pământul], după soiul lor, animale, format Azurul, autârătoare și fiare consolidat solul, au făcut jivinele: animale mari după soiul lor». Și așa a sălbatice, animale sălbatice, animăluțe sălbatice» Și după ce au soiul lor, vitele după [la] aceste animale, le-a stabilit domeniul respectiv dobitoacelor și vietăților familiare»	Gn 1: 24 - 25: „Elohim a zis: «Să dea pământul viețuitoare după soiul lor, animale, autârătoare și fiare sălbatice pământești, după soiul lor». Și așa a fost. Elohim a făcut fiarele sălbatice după soiul lor, vitele după soiul lor și toate tărâtoarele pământului după soiul lor. Dumnezeu a văzut că erau bune»

Cititorul a observat probabil prezența expresiei „mării zei”, pe când Biblia folosește termenul plural *Elohim* ca să-l denumească pe Dumnezeu, ceea ce înseamnă același lucru. Tabelul nostru e concludent:

N-am putea întregi comparația noastră literară dintre primul capitol din Geneză și textele de pe argilă din țările Sumerului și Akkadului fără a spune că ne lipsesc teribil două pasaje biblice, care să corespundă părții mesopotamiene: cel al creării păsărilor și a monștrilor marini (Gn 1: 20 - 21) și cel al primei creații a genului uman după chipul lui Elohim (Gn 1: 26 - 27). Dar asta e ceva așa de sigur?

Există multe texte pe argilă care descriu crearea omenirii, așa cum face Geneza în cel de-al doilea capitol. Totuși, după cum vom vedea mai departe, de fiecare dată este vorba de o omenire aservită, gata să muncească.

Textul babilonian al Creației, intitulat *Enūma Elis* (compunerea versiunilor sale

Surse: tăblițele de argilă (Mesopotamia)	Biblia de la Ierusalim
Enūma Elis tăblița 3, rândurile 81 - 84: „Mama Huburului mare și toate (adâncului), care a creat viața, toate acestea care se orice formă, [a născut] mișcă și de care mișună șerpi enormi, cu dinți așcuți, cu maxilare ascuțite, cu maxilare nemiloase» Cu venin în loc de sânge le-a umplut trupul»” (C)	Gn 1: 21: „Elohim a făcut marii șerpi de fier și toate acestea care se orice formă, [a născut] mișcă și de care mișună șerpi enormi, cu dinți așcuți, cu maxilare ascuțite, cu maxilare nemiloase» Cu venin în loc de sânge le-a umplut trupul»”.
Enūma Elis tăblița 3, rândurile 85 - 86: „» ea (Timata) înveșmântat înfricoșare dragoni	Gn 1: 26 - 27: Elohim a zis: «Să facem om după chipul nostru, în după asemănarea noastră» [»]

furioși, i-a preschimbat în splendori și i-a făcut asemenea zeilor.	Elohim l-a făcut pe om după chipul său...
---	--

găsite până în prezent datează, cu aproximație, din 1115 î.Hr.) pare să prezinte cele două episoade (Gn 1: 21 și Gn 1: 26 - 27) în câteva rânduri. Tabelul nostru comparativ este din nou concludent:

Fără a dori să ne angajăm în subiecte care n-au nicio legătură cu acest studiu, semnalăm că se găsesc urme ale unei contribuții genetice reptiliene foarte străvechi în ființa umană prin creierul reptilian care formează matricea creierului uman. În timp ce textul de pe argilă evocă „dragoni preschimbați în splendoare și făcuți asemenea zeilor”, Geneza iudeo-creștină spune că aceste creaturi

străvechi făcute după chipul *Elohimilor* (divinități creatoare) ar fi prima umanitate. Asta e tulburător...

Enūma Elis, textul babilonian al Creației, era citit în fiecare an la Babilon, în timpul sărbătorilor Anului Nou. Marele preot al templului, Esagil, îl citea integral cu glas tare în fața mulțimii. Subliniem că vechii evrei, captivi în Babilon, l-au auzit și ei de nenumărate ori între 597 și 538 î.Hr., perioada captivității lor.

Instalarea Elohimilor pe Pământ - BM 74329

Textul nou scris în argilă pe care vi-l propun acum este compus în akkadiană, mai exact în asiriană, cu adăugiri în babiloniană, precum și o corespondență în sumeriană la numele principale. Acesta ar putea fi un indiciu că acest document ar fi putut să fie, la origine, compus în sumeriană.

Este vorba despre o piesă unică, deci de un singur text găsit până în prezent care tratează acest subiect. Tablița respectivă se află la British Museum și are numărul de catalog BM 74329, dar este citată în mod regulat după numărul de editare, adică CT 46433?

Titlul generic care îi este deseori atribuit este *Teogonia lui Dunnu* sau, uneori, *The Harab Nyth*, apelativ dat de asiriologul Thorkild Jacobsen. Denumirea *Genealogia divină a pământului* este, după toate aparențele, cea mai sigură, căci termenul akkadian Dunnu se traduce mai degrabă prin „uscat” sau „sol tare”. Cred că aici tema este cea a stabilirii unor ființe vii pe uscatul terestru, nu acela de construire a unui oraș antic, așa cum cred cei mai mulți lingviști care au lucrat pe acest text. Dunnu va fi apoi într-adevăr numele dat mai multor orașe fortificate din Mesopotamia, probabil în virtutea acestui vechi mit primordial.

Acest text este important în sensul că e singurul exemplar cunoscut până în prezent al unei adevărate cosmogonii și teogonii mesopotamiene, dacă facem abstracție de *Enūma Elis* (epopeea babiloniană a creației), despre care vom vorbi imediat după acest capitol.

După cum este indicat pe reversul foarte deteriorat

al tăbliței BM 74329, este vorba despre o copie reprodușă după un exemplar din Babilon, care la rândul lui ar fi fost copiat

Conform primei sale editări în *Cuneiform Texts from Babylonian Tablets*, part 46, nr. 43, par Lambert, W.G., et Millard, A.R., Londres, British Museum, 1965 (n.a.).

după o tăbliță din Assur, ceea ce nu ne permite să datăm originea acestei compoziții străvechi. După cum se întâmplă de cele mai multe ori, versiunile anterioare trebuiau și ele să fie copii ale unor documente și mai vechi. Precizăm din nou că reproduceri ale acestui text se găseau la Babilon în perioada captivității vechilor evrei.

Genealogia divină a pământului ferm este esențială pentru cercetarea noastră, căci conține teme care aparțin primului capitol din Geneză și Elohimilor săi, subiecte ale căror urme abia dacă le-am reperat în fragmentele precedente studiate până aici:

după imaginea Elohimilor, prezența unor divinități formează o familie cerească necunoscută și obscură, cu mult înaintea apariției panteonului sumerian;

- formarea succesivă a elementelor naturii, precum și crearea regnului vegetal și animal;

- crearea unei forme de viață asociată animalelor, realizată de această autoritate cerească;

- prezența a 7 cicluri de divinități care amintesc cele 7 zile ale Creației.

Există mai multe ediții ale acestui text pe argilă, tradus inițial de W.G. Lambert pentru British Museum, îndeosebi cea a lui Jean Bottéro (vezi *Lorsque les dieux faisaient l'homme*), sau cea a lui A.K. Grayson, traducere reprodușă în lucrarea lui James B. Pritchard, *Ancient Near Eastern Texts Relating to the Old Testament* (Princeton University Press, 1969), unde acest document poartă titlul de *A Babylonian Theogony*.

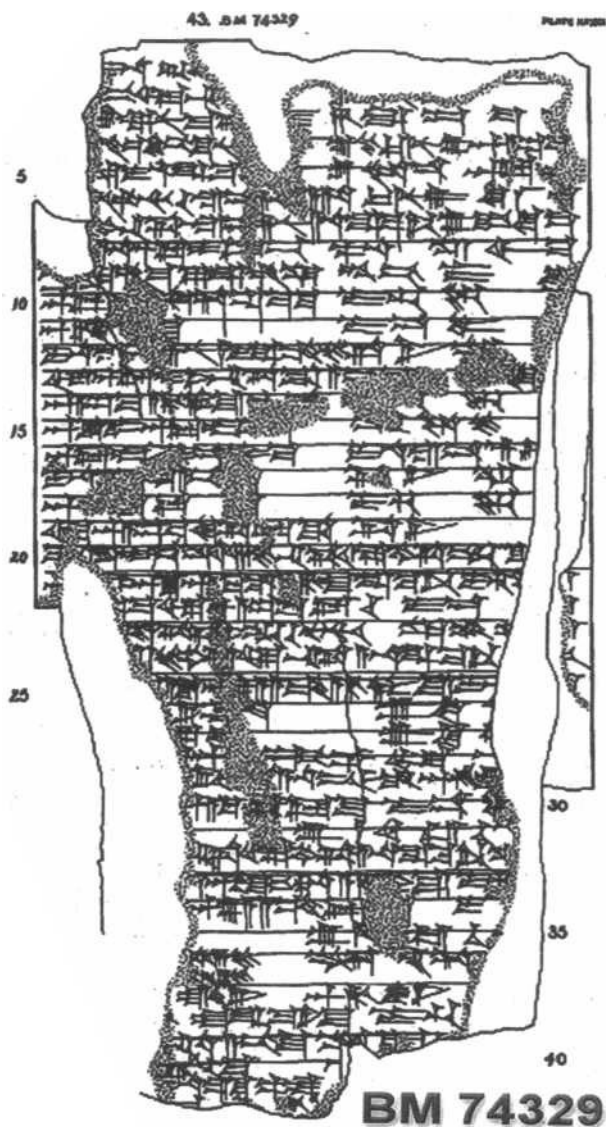

Figura 8: Fața A a tăbliței pe argilă *Genealogia divină a uscatului* sau *Teogonia lui Dunnu* - BM 74329, care prezintă probabil creațiile succesive ale zeilor, așa cum o face primul capitol din Geneză.

Pentru reconstituirea textului, eu și Don Moore am urmat parțial traducerea excelentă a lui Thorkild Jacobsen (*The Harab Myth, Sources from the Ancient Near East*, ÎI 3, Undena Publications, Malibu, 1984).

„La început, [carul (sau «plugul de deștelenit solul») a luat în căsătorie Terra]. [A fost întemeiată] o familie și o autoritate. «Ar trebui să spargem solul virgin al Terrei în bulgări». Grație carului, au creat marea (Tămta). [Din locul] operei lor, au creat animalele sălbatice. [După aceea, și-au creat fortăreața Dunnu (uscatul), refugiul celor doi (carul și familia). Carul și-a atribuit puterea absolută a solului tare. (B)

Genealogia divină a uscatului, rândurile 1 - 7 (BM 74329)

Carul enigmatic rezultă din termenul akkadian *harbu*, care se traduce în general „car”, „plug de deștelenit solul” sau „hârleț”. Thorkild Jacobsen reconstituie acest cuvânt ca fiind *harab*, în cartea lui *The Harab Myth*³³. Aceasta este valoarea etimologică a cuvântului *harbu*, ce i-a permis să reconstituie cuvântul *harab*, care era în parte deteriorat pe tabletă.

Harab ar fi într-un fel personificarea termenului *harbu*. O traducere precedentă, nesigură însă, fusese efectuată înainte de W.G. Lambert (Kadmos, vol. IV, 1966): el transcrisese *harab* în *ha* în (?). La rândul său, autorul Zecharia Sitchin adoptase această traducere veche, datând din anii 1960, în ultima sa carte și profitase de ocazie să schimbe acest *Ha* în *Ka* în ea să-l asimileze apoi cu *Cain* din Biblie (vezi Z. Sitchin, *Quand les Géants dominaient sur Terre*, éditions

Macro, 2010, p. 195). Frumoasă flexibilitate lingvistică, dar care pare total greșită având în vedere asocierea dovedită dintre *harbu* și *harab* și numărul de erudiți care au validat mai târziu și au adoptat traducerea lui Jacobsen, cum ar fi Jean Bottéro (*Lorsque les dieux faisaient l'homme*) și Stéphanie Dailey (*Myths from Mesopotamia*).

33 în sumeriană, *harab* dă *HAR-AB*, „legătura tatălui”, sau *HAR-AB*, „legătura vacii”, adică Zeița-Mamă, care era reprezentată în Antichitate de imaginea vacii cerești. Cu această posibilitate, obținem o formă de Mamă-Tată, adică o formă de divinitate sau un grup divin nedefinit din punct de vedere sexual (n.a.).

Deoarece este posibil de descompus akkadiana cu silabarul sumerian (teză originală demonstrată pe larg în lucrările mele), o descompunere a lui *harbu* sumerian ne oferă posibilități ciudate: *HAR - BU*, „legătura (sau cercul) din depărtare” sau *HAR - BU4*, „piatra de moară (sau cercul) de lumină”, căci particula sumeriană *HAR* înseamnă „legătură” și totodată „cerc” și „piatră de moară”. Acest concept ne amintește în toate privințele pe cel din Gn 1: 3, unde lumina Elohimilor a despărțit întunericul și apoi Cerul și Pământul. Acel car ceresc îl evocă și pe cel al lui Dumnezeu - car despre care Ezechiel va vorbi într-una dintre viziunile sale - sau slava lui Dumnezeu, carele răzbunătoare ale lui Dumnezeu, norul lui, lumina lui, legătura dintre Cer și Pământ, legătura luminoasă dintre Dumnezeu și profeți...

Biblia ebraică (versiunea masoretică) ne spune, de exemplu: „Carele lui Dumnezeu se numără cu miriadele și miile repetate: cu ele Dumnezeu merge pe Sinai, în sanctuar” (Psalmi 68: 18) ³⁴. Ne-ar fi greu să-l vedem pe Dumnezeu deplasându-se într-un car tras de cai ca să meargă în vârful unui munte. Un pasaj din 2 Regi (Regi 6: 17 - 18) explică faptul că acele care de foc ale lui Dumnezeu îi orbesc pe sirieni la solicitarea lui Elisei. Cam în aceeași ordine de idei și chiar mai explicit găsim: „Căci iată, Domnul vine într-un foc și carele Lui sunt ca un vârtej; își preface mânia într-un jărat, iar amenințările, în flăcări de foc” (**Isaia 66: 15**) ³⁵. Să fie vorba de nave? Familia regală din BM 74329 a venit oare pe Pământ ca să-l însămânțeze cu acest gen de car? În virtutea cunoștințelor pe care ni le oferă din abundență civilizația moderă, întrebarea este legitimă, cu atât mai legitimă cu cât aceste care cerești vor fi din nou prezente în textele CBS reproduse mai departe. Potrivit informațiilor din textele care urmează, acestea i-ar fi permis panteonului

34 *La Bible hébraïque* (versiune bilingvă), Paris, Librairie Colbo, 1967, p. 1031 (n.a.).

35 *La Bible de Jérusalem*, Paris, Editura du Cerf, 1986, p* 1158 (ma,)*

sumerian să ajungă pe Pământ și să se deplaseze dintr-un loc în altul, supraveghind oamenii...

Să continuăm decodificarea lui BM 74329. Odată acest car aterizat sau legat de Pământ, ia naștere o familie și o autoritate. Asemenea Elohimilor din Capitolul 1 al Genezei, această autoritate a hotărât să despice solul cu carul ei și să despartă pământul de elementul lichid³⁶. Acest element lichid (*Tāmta* în akkadiană) este asociat în general cu Tiamat, zeițamamă din panteonul zeilor sumero-akkadieni, de care ne vom ocupa mai departe.

Pornind din locul în care își avea tabăra (?), acea familie necunoscută creează animalele sălbatice. Nu știm ce fel de animale, termenul asociat fiind *Amakandu/Sakkan*, tradus în general „animale sălbatice”. În mitologia sumeriană, regăsim Sakkan ca divinitate a vitelor, deci a animalelor care pasc și care sunt folosite pentru exploatare agricolă. Iată o coincidență ciudată, căci traducerea în ebraică a Bibliei utilizează în **Gn 1: 26** termenul *Adam* ca să numească primul om pe care Elohim l-a creat după chipul lui. Or, una dintre expresiile sumeriene obișnuite folosite pentru a denumi „animale” sau „dobitoace” este strict identic, adică *ADAM!*³⁷

Contrar Genezei din Biblie, putem observa că organizarea lumii vegetale și a celei animale nu se face în aceeași ordine. Apoi, familia care provine din acel car sau din acel cer luminos își creează adăpostul (poate îl numesc *Dunnu?*) și își atribuie regalitatea pe Pământ. Aceasta este o primă realizare, un prim ciclu. Să vedem continuarea...

Or, Pământul s-a întors spre copiii lui, animalele sălbatice, și a zis: „Veniți și lăsați-mă să vă iubesc”. Animalele sălbatice au luat în căsătorie Pământul-mamă și tatăl-car a fost atunci suprimat și îngropat în solul tare din

36 În **Gn 1:9-10**, sensul este inversat, pământul se ivește din mare, nu marea din pământ, cum arată BM 74329 (n.a.).

37 Această descoperire inedită a fost menționată pentru prima dată în 2005 în prima mea lucrare, *Secretul Stelelor întunecate*. A-DAM este un termen sumerian plural care denumește „animale”, „dobitoace”, „vite” (n.a.).

locul preferat. Puterea absolută a fost luată și sora cea mare, care era marea, a fost luată în căsătorie. (B)

Genealogia divină a uscatului, rândurile 8 - 14 (BM 74329)

Relatarea devine poetică și nesigură. În mod vădit, viața se dezvoltă, animalele sălbatice (primii ADAM, „animale”?) se răspândesc pe suprafața Pământului și puterea absolută este atribuită așa cum se arată în **Gn 1: 28**, unde Elohim îi poruncește omenirii modelate după chipul lui: „Crește-ți, înmulțiți-vă, umpleți Pământul și stăpâniți-l...” Vom vedea mai departe că la apariția zeilor *anunnai* pe Pământ, textele de pe argilă pretind că se afla deja o omenire pe care zeii o vor asimila tocmai cu animalele sălbatice, în stare doar să bea apă clocită și să mănânce iarbă...

Dintr-un motiv care ne scapă în text, pentru ca proiectul de creație să fie realizat pe deplin, carul este îngropat în sol și marea este apoi îmbrățișată. Dacă respectăm logica textului, asta ar însemna că familia (autoritatea) a decis să rămână pe loc (pe Pământ), poate fără nicio intenție de a mai pleca, deoarece carul este suprimat (distrus) și îngropat în sol.

Am semnalat înainte că marea Tâmta este în mod clar asociată cu zeița-mamă Tiamat, regina panteonului sumeroakkadian. *TI-AMA-T (a)* înseamnă literal „mama vieții” în sumeriană. Legătura dintre elementul marin și Tiamat este pur arhetipală. Ar trebui oare să înțelegem că puterea terestră care aparținea acestei familii necunoscute (autoritate-familie) este apoi împărțită cu regina Tiamat, mama oricărei vieți (?), unire precizată în rândul 14 al BM 74329? Acest episod este cea de-a doua realizare, al doilea ciclu.

Apare atunci Lahar, progenitura animalelor sălbatice, care a suprimat animalele sălbatice și le-a îngropat în mormântul patern al solului tare. El și-a luat atunci ca soție marea, care îl născuse. Atunci, marea a răsturnat (a făcut să se rotească?) Pământul, care îi dăduse naștere. În ziua de 16 a lunii Kislimi (noiembrie-decembrie), [Lahar]

și-a însușit puterea absolută și regală. (B)

Genealogia divină a uscatului, rândurile 15 - 20 (BM 74329)

Lahar este un termen sumero-akkadian a cărui traducere strictă înseamnă „Mamă-oaie” și, ceva mai puțin individual, „cornută mică”. Am ales să-i las numele în text deoarece s-ar părea că aici este vorba de o entitate masculină, deci de un cornut mic sau de zeul lui. Nu este totuși imposibil ca această entitate să fi fost feminină în primele versiuni ale acestui document și să fi fost masculinizată din motive etice și sociale legate de epoca din Babilon. Vom analiza ulterior data redactării acestei copii. La fel, diferitele perioade de timp citate în text au fost probabil „aranjate” ca să se potrivească cu vechile ceremonii babiloniene.

Aflăm deci din acele rânduri că Lahar suprimă animalele sălbatice. Deoarece nu știm dacă este vorba de fiare sau de animale (*ADAM*), acest pasaj e greu de tradus. Fapt e că această formă de viață este suprimată. Atunci, Lahar se căsătorește cu genitoarea lui, Tămta-Tiamat, și își însușește astfel puterea absolută. Din acest fapt rezultă voința mării Tămta-Tiamat de a răsturna Pământul.

În rândul 19, se spune: „Atunci, marea a răsturnat (a făcut să se rotească?) Pământul, care îi dăduse naștere”. Unii lingviști nu sunt de acord cu sensul formulei verbale *Tanir*, care ar putea însemna „a ucide”, a distruge” și totodată „a răsturna”, „a face să se rotească”... Am adoptat traducerea asiriologului Stephanie Dailey, care vede aici faptul de „a face să se rotească” Pământul (*slew Earth*)³⁸. Este probabil un joc de cuvinte între faptul de a distruge și a răsturna și poate că, în contextul nostru, de a face să se rotească Pământul în jurul lui. Ne aflăm oare în fața unei schimbări a polilor fizici și a unui potop foarte vechi, dintre cele nenumărate, prin care a trecut Pământul de la crearea lui? Probabil despre asta scrie aici. Oare din cauza distrugerii animalelor sau pentru că Lahar își

38 Dailey, Stephanie, *Myths from Mesopotamia*, Oxford World's Classics, 2000, p. 279 (n.a.).

însușise puterea? Textul nu e precis și nu ne permite să lămurim această problemă. Poate că urmarea ne va aduce la cunoștință mai mult. Aceasta este a treia realizare, al treilea ciclu.

Apoi [...], fiul lui Lahar s-a căsătorit cu răul, propria lui soră. L-a suprimat pe Lahar, tatăl lui, ca și pe Mare, genitoarea sa, și i-a îngropat în mormânt [...]. La întâi din luna [Tebiti?], și-a însușit puterea absolută și regală. (B.

Genealogia divină a uscatului, rândurile 21 - 24 (BM 74329)

Un fiu al lui Lahar, al cărui nume este din păcate spart, s-a căsătorit cu sora lui asociată cu râul (**ÎD DA**). El l-a suprimat pe Lahar, tatăl lui, ca și pe genitoarea sa Tâmta-Tiamat. Ne vine cam greu să vedem marea (Tâmta-Tiamat (a)) îngropată într-un mormânt; prin urmare trebuie să înțelegem că acel fiu al lui Lahar a luat puterea pe Pământ și a detronat-o astfel pe Tiamat, regina panteonului sumero-akkadian care deținea probabil puterea. O face oare cu complicitatea surorii sale, care aparținea regimului matriarhal al reginei Tiamat? E o posibilitate, dar textul nu este suficient de explicit. Aceasta este cea de-a patra realizare, al patrulea ciclu.

Apoi [zeul turmelor], fiu al lui Lahar, s-a căsătorit cu sora sa, zeița pășunilor și plopilor³⁹ și i-a adus Pământului multă verdeață, oferind astfel stânei și vitelor din ocol hrana creaturilor câmpurilor și mlaștinilor, [și, de asemenea, hrană?] pentru nevoile zeilor. Apoi, a suprimat [... și] râul, și pe mama lui, și le-a făcut să sălășluiască în [mormânt], [...] a lunii [Sabatu?], el și-a însușit puterea absolută și regală. (B>

Genealogia divină a uscatului, rândurile 25 - 32 (BM 74329)

Acest text aduce a tragedie greacă. În ciuda spărturilor tăbliței, înțelegem că zeul turmelor, probabil al doilea descendent al lui Lahar, s-a căsătorit și el cu sora sa, aducând astfel un nou ciclu în crearea Pământului.

39 Din sumerianul ŪA-ILDAK, tradus în textul nostru „pășune/i” și plop/i” (n.a.).

Acest act creator oferă un pământ sănătos, o hrană abundentă vitelor și răspunde astfel nevoilor zeilor. Aceste divinități creatoare, al căror obiectiv este de a însămânța solul terestru (pământul ferm), par să se potrivească cu cele din primul capitol al Genezei, care apar sub numele plural de Elohim. Acești zei formează familia divină provenită din acel faimos car menționat la începutul textului nostru. Puterea este obținută din nou prin forță și prin dispariția generației precedente. Acest act este a cincea realizare, al cincilea ciclu.

După aceea, Haharnum, fiul zeului turmelor, s-a căsătorit cu sora sa Bêlet-Seri⁴⁰. El l-a suprimat [pe zeul turmelor, tatăl său] și pe mama lui, a pășunilor și a plopilor, și i-a așezat în [mormânt]. În șaisprezece ale lunii [Adarru?], el și-a însușit puterea absolută și regală. (B)

Genealogia divină a uscatului, rândurile 33 - 36 (BM 74329)

Istoria se repetă în mod implacabil: generația următoare, formată dintr-o zeiță a viței de vie, își însușește puterea suprimându-și înaintașii, dar de data asta fără să aducă nimic creației în curs de dezvoltare. Este vorba de cea de-a șasea generație care formează al șaselea ciclu.

[Atunci Hayyasum], fiul lui Haharnum, s-a căsătorit cu [...] propria sa soră. [De Anul Nou], el a preluat autoritatea absolută de la tatăl lui, dar nu l-a ucis. L-a prins și l-a întemnițat în cetatea lui [și l-a pus în lanțuri]. (B)

Genealogia divină a uscatului, rândurile 37 - 40 (BM 74329) Reiese că această generație nouă care o înlocuiește pe precedenta n-a creat nimic deosebit, dar, de data asta, cel puțin nu și-a eliminat genitorul, o adevărată premieră în toată această poveste. Tatăl este în final întemnițat, ceea ce pare să oprească definitiv procesul infernal de succesiune la puterea regală prin moartea înaintașilor...

Acest episod formează a șaptea generație, al șaptelea

40 Corespondența sa sumeriană este Nin-Gestinna, „zeița viței de vie” (n.a.).

ciclu al acestei teogonii ciudate. Din păcate, nu cunoaștem urmarea poveștii, tăblița fiind spartă la sfârșitul primei fețe și practic distrusă pe verso. S-au păstrat doar câteva rânduri în mijlocul celei de-a doua fețe a tăbliței, unde apar numele lui Enlil, al fiului său Ninurta și al lui Nusku, pajul lui Enlil, uneori considerat un alt fiu al lui Enlil.

Prezența acestor diferite nume provenite din genealogia cerească sumero-akkadiană (singura cu adevărat cunoscută și venerată în toată Mesopotamia) contribuie încă o dată la asocierea poveștii Genezei cu tăblița BM 74329. Într-adevăr, în toată jumătatea acestei tăblițe apare o familie de divinități care, asemenea Elohimilor din capitolul 1 al Genezei, însămânțează Pământul nu în șapte zile, ci în șapte generații. Din al doilea capitol al Genezei (Gn 2: 4), își face apariția altă putere divină cu numele de YHWH (Yahve). Lucru complet extraordinar este prezența numelor Enlil, Ninurta și Nusku în fragmentele de pe spatele tăbliței BM 74329, căci aceste divinități fac parte din panteonul divin, ce va sta la originea punerii la muncă a omului, care va avea sarcina să cultive solul din Eden („grădina”) și din Edin („câmpia”), după cum se arată în Gn 2: 15... Dar vom vedea asta mai departe.

Să încercăm să rezumăm acum conținutul acestei ciudate tăblițe. Dacă ne păstrăm obiectivitatea și imparțialitatea pe care le impune acest studiu, constatăm că această operă scrisă pe argilă degajă o impresie de science-fiction. Veți găsi tabelul cu comparația dintre tăblița BM 74329 și Geneză imediat după acest rezumat.

Tăblița babiloniană *Genealogia divină a pământului ferm* (BM 74329) prezintă istoria unui grup de indivizi – dintr-o familie cerească – provenit dintr-un car, probabil luminos (vezi *HÂRB* „cercul de lumină”), a cărui funcție este să despice pământul. În acest fel se conturează un peisaj, în timp ce marea își ocupă locul geografic. Realizarea acestei familii autoritate a fost să genereze animale sălbatice (primul *A'DAM!*) și să-și creeze un adăpost. Apoi, familia cerească își însușește puterea

absolută asupra teritoriilor pe care le-a delimitat (ciclul 1).

Animalele sălbatice (*A'DAM!*) „se căsătoresc” cu Pământul și se răspândesc deci pe suprafața lui. Carul este îngropat; niciun pas înapoi nu mai este de acum înainte posibil în privința deciziei care a fost pronunțată: familia cerească rămâne definitiv (pe Pământ?) în locul pe care l-a delimitat ca fiind teritoriul ei regal, numit *Dunnu* („uscatul”). Textul spune că marea (*Tâmta-Tiamat*) este căsătorită în acel moment, ceea ce ar putea să explice faptul că puterea îi e conferită Tiamatei (ciclul 2).

Lahar, fiul animalelor sălbatice (*ADAMI*), își suprimă înaintașii. Este vorba oare de o generație nouă de indivizi care o înlocuiește pe cea dinainte? Așa se pare. Lahar se căsătorește atunci cu regalitatea alocată reginei Tiamat. După aceea, puterea reginei Tiamat face să se rotească Pământul. Să fie vorba de un potop? Lahar își însușește puterea reginei Tiamat (ciclul 3).

Unul dintre fiii lui Lahar se căsătorește cu sora lui asociată cu apa sau cu un izvor (cel al reginei Tiamat?), îi suprimă pe Tiamat și pe Lahar și-și însușește puterea regală a reginei Tiamat (ciclul 4).

Un al doilea fiu al lui Lahar se căsătorește cu una dintre surorile lui (fica Tiamatei) și-i aduce Pământului un ciclu de creație nou în relație cu vegetația, care va putea să hrănească vitele și zeii, deci generațiile provenite din familia cerească la începutul textului. Încă o dată, puterea este obținută prin forță și prin eliminarea înaintașilor deținători ai puterii regale (ciclul 5).

Generația următoare a luat puterea uzând iar de patricid și matricid, fără să contribuie cu nimic la opera acestei familii celeste și la funcționarea ei ancestrală, stabilită în cursul domniilor precedente (ciclul 6).

Ciclul infernal se încheie la capătul celei de-a șaptea generații, tatăl nu este suprimat, ci întemnițat (ciclul 7). Prezența, mai departe în spărturile textului, a unei noi generații de divinități, cea a panteonului zeilor sumero-akkadieni, al cărui zeu suprem se numește „An cu)”, implică venirea neașteptată a altui val de cuceritori. Ce s-a

întâmplat oare? Asta vom urmări să înțelegem în continuarea investigației noastre.

Tăblița BM 74329 ne relatează astfel istoria unei succesiuni de indivizi originari dintr-o familie primordială sau din aceeași autoritate, ale căror acțiuni aveau ca obiectiv inițial însămânțarea Pământului. Din păcate, lucrarea nu se va realiza în climatul de liniște care scaldă actul creator descris în Geneză, ci într-o înlănțuire de patricide și matricide care au dus în mod sistematic la suprimarea generației anterioare și la venirea la putere a descendenței următoare. Dacă, așa cum cred, acest text a servit parțial drept cadru pentru a scrie creația Elohimilor de la începutul Genezei, atunci de ce a fost ascuns acest angrenaj de rivalități și de cuceriri de putere?

Surse: tăblițele de argilă (Mesopotamia)	Biblia de la Ierusalim
<p>BM 74329, rândurile 1 - 4: „La început [carul a luat în căsătorie Pământul]* [A fost întemeiată] oapele care sunt familie și o autoritate» * Și solul virgin al Pământului în bulgări» * Grație carului, ei au creat marea* * *».</p>	<p>Gn 1: 9 - 10 (inversare față de BM 74329): „Elohim a zis: «Să se strângă la un loc apele care sunt dedesubtul cerului și să se arate uscatul*» * Și așa a fost. Elohim a numit uscatul «pământ», iar grămada de ape a numit-o «mări» * Dumnezeu a văzut că lucrul acesta era bun.</p>
<p>BM 74329 rândul 5: „[Din locul] operei lor, ei (zeii care s-au asociat cu Tiamat) au creat <i>animalele sălbatice</i> (ADAM: animale?) * * *</p>	<p>Gn 1: 26: Elohim l-a creat pe Adam („pământosul” *) * — Cuvânt creat de André Chouraqui ca să traducă din vechea ebraică cuvântul OTN <i>Adam</i>, din F17D7N</p>

	<i>adama</i> („pământ”) din Geneză (n.tr.).
BM 74329 rândurile 9 - 10: „Veniriți, înmulțiți-vă (Adam și și lăsați-mă să văfemeia), iubesc* Animalele umpleți sălbatic (ADAM?) pământul și supuneți- aul* * * luat în căsătorie Pământulmamă [-**] Puterea absolută a fost luată* * *”.	Gn 1: 28: „Crește- rândurile 9 - 10: „Veniriți, înmulțiți-vă (Adam și și lăsați-mă să văfemeia), iubesc* Animalele umpleți sălbatic (ADAM?) pământul și supuneți- aul* * * luat în căsătorie Pământulmamă [-**] Puterea absolută a fost luată* * *”.

BM 74329, rândurile 25 - 29: „ApoiElohim a zis: «Iată că v-[zeul turmelor], fiul luiam dat orice iarbă care Lahar, s-a căsătorit cuface sămânță și care este sora sa, a pășunilor și ape fața întregului plopilor și i-a adusPământ și orice pom Pământului multăcare are în el rod cu verdeată, oferind astfelămânță: aceasta să fie stânei și vitelor din ocolhrana voastră* - La (tot hrana creaturilorce) are în el suflare de câmpurilor și mlaștinilorviață îi dau ca hrană [și, de asemenea, toată iarba verde» * Și hrană?] pentru nevoileasa a fost? zeilor?	Gn 1: 29 - 30: „Și rândurile 25 - 29: „ApoiElohim a zis: «Iată că v-[zeul turmelor], fiul luiam dat orice iarbă care Lahar, s-a căsătorit cuface sămânță și care este sora sa, a pășunilor și ape fața întregului plopilor și i-a adusPământ și orice pom Pământului multăcare are în el rod cu verdeată, oferind astfelămânță: aceasta să fie stânei și vitelor din ocolhrana voastră* - La (tot hrana creaturilorce) are în el suflare de câmpurilor și mlaștinilorviață îi dau ca hrană [și, de asemenea, toată iarba verde» * Și hrană?] pentru nevoileasa a fost? zeilor?
BM 74329: 7 generații de divinități, 7 cicluri de creație înainte de venirea zeului An cu) și a anunnailor (sau Anunnaj) *	Gn 1: 1; 2: 3: cele șapte zile în care au creat Elohimii înainte de venirea lui YHW (Yahve) și a îngerilor săi.

PARTEA A DOUA

ORIGINILE CONFLAGRAȚIEI

Universul n-ar fi oare acel loc pașnic pe care ni l-a descris Biblia?

Am menționat că *Genealogia divină a uscatului* (BM

74329) este un document excepțional care amintește, în multe puncte, începutul Genezei din Biblie. Dacă acest text a servit ca bază pentru redactarea unor pagini importante din **Gn 1: 1** la 2: 3, ar trebui să deplângem măsura în care Geneza a suferit o modificare a acestui model original: cea a unui conflict ce depășește limitele timpului și spațiului, al cărui scop ar fi fost dominarea Pământului și a teritoriilor sale de diferiți protagoniști pe care literatura sumeriană îi numește în general *DIGER* („divinități”).

În 1989, asiriologul francez Jean Bottéro a observat și el că dincolo de orizontul imediat al lui *Dunnu* („uscat”), tăblița BM 74329 povestește într-adevăr despre „succesiunea membrilor unei familii regale, proiectată pe întreg cosmosul”⁴¹, în acest caz, de ce conflictul dintre caste cu o aceeași autoritate ar fi fost șters în **Gn 1: 1** la 2: 3? Textul biblic nu amintește nimic în această privință.

Această enigmă ar fi rămas fără răspuns dacă un al doilea text babilonian, amintit înainte ca fiind alt model pentru Geneză (în câteva pasaje), n-ar fi prezentat în detaliu acest conflict ceresc, care a fost totuși șters de la începutul Bibliei iudeo-creștine: *Enūma Elis*, marea epopee a creației. De acest document ne vom ocupa acum.

1. *Enūma Elis* și originea zeilor

Enūma Elis a fost găsită în multe biblioteci din vechiul Orient Apropiat, cum ar fi cele de la Assur, Ninive, Kis, Sippar și altele. Pentru datarea redactării acestui text faimos gravat în akkadiană, arheologii nu se pot baza decât pe cele mai vechi versiuni dezgropate până în prezent, ceea ce înseamnă aproximativ 1115 î.Hr. Asiriologul Wolfram von Soden a propus mai degrabă pe la 1400 î.Hr. – diferitele versiuni găsite reproduc cu strictețe (grafie și ortografie) același text. Deținem vreo 60 de versiuni ale acestui document, care era citit în toată Mesopotamia la marile festivități, cum ar fi cea a Anului Nou. Originalul, după cum credea asiriologul și arheologul

41 Bottéro, J., et Kramer, S. N., *Lorsque les dieux faisaient l'homme*, op. cit., p.

478 (n.a.).

Edward Chiera, trebuia să fie sumerian, nu asirian, doar că acest document este pierdut azi⁴².

Ne vom baza pe traducerea inedită a lui Don Moore, fost profesor de limbi orientale, împreună cu care am realizat în ultimii ani câteva traduceri. Textul integral al acestei epopei nu va fi reprodus aici din cauza mărimii sale considerabile și a numeroaselor repetiții. Ne vom limita la esențial.

Când, sus, Cerul nu era nuntit încă și aici, jos, Pământul nu purta niciun nume, doar Absu întâiul, genitorul lor, și Mama Tiamat, genitoarea tuturor, își amestecau împreună apele. Totul era doar un conglomerat: nu se vedea nicio pășune, nu apăruse nicio plantație de trestii. Atunci, nu fusese creat încă niciunul dintre zei, zeii n-aveau nici nume, nici nu erau înzestrați cu destine, pe când domeniul lor de zei a fost creat. Au apărut Lahmu și Lahamu și numele lor au fost rostite. (B)

Enūma Elis, tăblița 1, rândurile 1 - 10

Locul în care are loc acțiunea nu e sigur. Tabloul zugrăvit aici nu ne permite să ne situăm în timp, înțelegem doar că acțiunea se derulează într-o epocă foarte îndepărtată, complet nedefinită, dar în care planeta Pământ exista deja. Două mari divinități, despre care n-am putea spune dacă se găseau pe Pământ, își amestecă apele. O recunoaștem în una dintre ele pe regina Tiamat, despre care am discutat înainte și care se afla în relație cu familia cerească stabilită pe Pământ, în mitul *Genealogia divină a uscatului* (BM 74329). Am văzut că numele *Tiamat* înseamnă „mamă a vieții”, această definiție fiind asemănătoare cu alt termen sumerian prin care este definită, *ȚI-GEME 2*, „slujitoarea vieții”.

Rândul 5 din *Enūma Elis* descrie același fenomen ca în **Gn** 1: 2 și 1: 7, unde două divinități, cea de sus și cea de jos, se amestecă. Apa dulce a întunericului este reprezentată aici de Absu, iar apa sărată a mărilor care acoperă planeta unde se situează acțiunea este

42 Chiera, Edward, *Les tablettes babyloniennes*, op. cit., p. 118 (n.a.).

reprezentată de Tiamat. În domeniul lor misterios, sunt create două divinități.

Îndată ce ei (Lahmu și Lahamu) au ajuns la maturitate și complet formați, au fost modelați Ansar și Kisar, care îi întreceau. Când și-au prelungit zilele, și-au înmulțit anii, Anu a fost primul lor născut, egal cu strămoșii lui. Ansar îl crease pe fiul său Anu după chipul lui. Anu, asemenea lui, l-a creat pe Nudâmmud. Or, Nudimmud era superior înaintașilor săi, avea o putere de judecată mare, era înțelept și înzestrat cu o forță imensă, fiind mult mai puternic decât Ansar, creatorul tatălui său; el nu avea egal în comparație cu frații lui zei. (B>

Enüma Elis, tăblița 1, rândurile 11 - 20

Abia sunt formați complet Lahmu și Lahamu, că aceștia din urmă i-au modelat pe Ansar și Kisar. Procedeu de creație nu este precizat: în mod ciudat, nu este indicat niciun raport sexual. Termenul utilizat în text este *banû* („a reproduce”, „a crea”, „a construi”, „a modela”). Să fie vorba oare de naștere sau doar de creare? în cazul unei nașteri veritabile, de ce nu s-a folosit alt verb, cum ar fi *hurrusu* („a da naștere”, „a procrea”)? Oare în ce fel se modelau aceste divinități unele după altele? Nu știm. Totuși, se arată că fiecare generație o întrece pe precedentă, ca și cum ar fi existat necesitatea să facă mai bine decât înaintașii ei.

După aceea, Ansar (poate ajutat de dublura lui Kisar, dar asta nu e precizat) l-a creat pe fiul lui, Anu, după chipul său, ca și cum ar fi vorba de o creație genetică modernă, de o donare, de o copie ameliorată a lui însuși. Anu e al șaptelea din acea familie divină și poartă astfel numărul creației pământești. De ce Anu era singur și nu făcea parte dintr-o pereche ca înaintașii lui? Acesta pare a fi un detaliu semnificativ care ne face să presupunem că Anu este un personaj important, care a avut parte de o grijă deosebită. Și vom avea confirmarea.

În cazul celui de-al optulea personaj, regăsim încă o dată aceeași schemă în care Anu, asemenea înaintașului său, îl creează pe Nudimmud. Acesta este și el imaginea

tatălui său creator și a beneficiat și el de o atenție deosebită, deoarece își întrece înaintașii în putere și înțelepciune. Ne putem imagina că Nudimmud este un individ masculin, așa cum sunt Anu și Ansar, fapt pe care îl confirmă pe de altă parte diferitele documente scrise pe argilă. De asemenea, este interesant de observat că generația de divinități se oprește aici și Nudimmud nu creează niciun alt zeu. Fapt surprinzător, deoarece numelui lui este tocmai *Nudimtnud*, apelativ a cărui fonetică ține de sumerianul *NU-DÂM-MUD*, „image care modelează și aduce pe lume” sau „care modelează și aduce pe lume chipuri” deci clone. Acest nume are probabil legătură cu funcția creatoare pe care acest zeu o va exercita pe Pământ. Vom vedea mai departe că acest personaj este foarte important în literatura sumero-akkadiană și că va purta cel mai des numele Enki și Ea. Enki-Ea are reputația de a mânui *siensisăre*⁴³ („matrice artificiale”). Cititorul va fi înțeles că aceia care au scris aceste tăblițe ar fi putut să inventeze science-fiction cu mult înaintea occidentalilor sau că au consemnat în argilă evenimente reale foarte vechi al căror conținut nu poate fi interpretat decât astăzi pe baza cunoștințelor noastre în termeni de donare și navigație spațială.

Zei din aceasta generație au coexistat și reverberația strigătelor lor a tulburat-o pe Tiamat. Tulburând interiorul lui Tiamat, au agasat prin jocurile lor interiorul lui Anduruna. Absu nu le-a putut domoli

43 Descompunerea termenului sumerian *SI-EN-SI-SĀR* dă literal „care în ordine numeroși demnitari”. În texte este folosit alt apelativ, și anume următorul: *SIG7-EN-SIG7-DUG3*, adică *SIG?* („a crea”, „a face să trăiască”), *EN* („demnitar”, „nobil”) *SIGy* („a crea”, „a face să trăiască”), *DUG3* („membre”) = „care face să trăiască demnitari creându-le membrele”, ceea ce înseamnă același lucru. *Siensisărele* sunt matricele artificiale de care „divinitățile” din mitologia sumeriană se foloseau ca să creeze sau să asambleze clone. Regăsim termenul, printre altele, în mitul lui Enki și Ninmah (AO 7036), unde Enki este nevoit să confecționeze o *siensisără* ca s-o studieze și să creeze mai târziu omenirea. Într-o versiune bilingvă (sumero-akkadiană) a aceluiași mit, termenul *siensisără* este înlocuit cu akkadianul *sassuru*, al cărui sens este „matrice” (n.a.).

strigătele. Cu toate că era îngrozit de comportamentul lor, Tiamat a fost totuși indulgentă. În cele din urmă, Absu, protectorul marilor zei, i s-a adresat lui Mummu, pajul lui: „O, Mumtnu, pajul meu care îmi mulțumește sufletul, vino, să mergem s-o găsim pe Tiamat”. (B>

Enûma Elis, tăblița 1, rândurile 21 - 32

Acest pasaj ne va permite să situăm puțin mai bine acțiunea. Deci, cine este Tiamat și ce reprezintă ea? Aceste rânduri ne spun că toți zeii astfel creați trăiesc după toate aparențele în interiorul acestei Tiamat. Cum e posibil? În mod evident, Tiamat reprezintă două lucruri distincte:

o zeiță primordială, creatoare de viață, mama acestei familii divine;

o lume (o planetă și oceanele ei).

Aspectul planetar a lui Tiamat este confirmat când se spune că *„reverberația strigătelor zeilor a tulburat-o”*, ceea ce ar putea să însemne pur și simplu că acțiunile lor rezonează în ea.

Decorul poveștii noastre se situează „în interior” sau în lumea numită Anduruna. Acest nume este luat din sumerianul *AN-DURUNA*, „sălașul cerului”, ceea ce lasă în mod obligatoriu să se presupună că nu poate fi vorba de Pământ, ci de un domeniu ceresc necunoscut. Strigătele acelei generații de zei îl perturbă pe Absu, tatăl lor... în mitologia mesopotamiană, Absu (*ABZU* în sumeriană, scris *„ZU-AB”* în cuneiforme) simbolizează abisul, regatul de dedesubt, cu apele sale dulci și pânza sa freatică. Aici, Absu, ca Tiamat, are un aspect dublu, și anume cel de zeu, stăpân și totodată administrator al interiorului planetei, în timp ce exteriorul pare asociat cu zeița-mamă Tiamat.

La sfârșitul pasajului nostru intervine un nume complet necunoscut din creația citată înainte, un anume Mummu, o divinitate subalternă în slujba lui Absu*. Chiar dacă nu este precizat, aceasta presupune că marii zei au creat un fel de divinități minore care să-i slujească.

Așezați în prezența reginei Tiamat, au discutat despre treburile referitoare la zei, care erau copiii lor, Absu a luat cuvântul, a ridicat vocea și i-a zis lui Tiamat:

„Purtarea lor nu-mi place, ziua nu mă odihnesc, noaptea n-am somn! Vreau să le distrug și să le suprim activitatea, ca să aduc din nou liniștea și să putem dormi” Tiamat, auzind aceasta, furioasă pe soțul ei și fiind ea însăși iritată, i-a răspuns lui Absu cu mânie: „De ce distrugem ce-am creat? Oricât de neplăcută ar fi purtarea lor, să fim răbdători cu bunăvoință!” [...] Mummu a contestat părerea genitoarei sale și i-a zis lui Absu: „Suprimă, tată, suprimă această activitate trepidantă ca să te odihnești ziua și să dormi noaptea!” Atunci, Absu s-a bucurat și trăsăturile feței i s-au luminat de răul pe care îl pregătise împotriva zeilor copiii lui

Enüma Elis, tăblița 1, rândurile 33 - 52

Reginei Tiamat și lui Absu le este foarte greu să-și stăpânească vlăstarele*. Dar zeița, ca orice mamă, este mai indulgentă decât Absu*. Acesta se îndoiește de creația lui și este gata, la sfatul pajului său, s-o distrugă*. Această parte a narațiunii pare să fi inspirat mitologia greacă în privința poveștii lui Uranus care și-a ascuns copiii în pântecul mamei lor Gaia*. Astfel este posibil ca între Mesopotamia și Grecia să fi existat contacte, măcar în jurul secolul al VIII-lea î*Hr*, în perioada în care Hesiod și-a scris teogonia.

Or, tot ce ei pregătiseră în adunare, li s-a repetat zeilor copiii lor. Când au aflat, zeii s-au agitat, apoi au păstrat tăcere și n-au mai făcut niciun zgomot. Dar cel mai inteligent, experimentatul și subtilul Ea, care înțelege totul, le-a priceput planul. Și, împotriva lui Absu, a conceput și a pus la cale un plan de ansamblu. Și-a aranjat împotriva lui augusta sa incantație, i-a recitat-o și l-a adormit pe Absu. Copleșit de somn, pajul Mummu, sfătuitorul, a fost și el foarte moleșit. Ea (Enki) a luat coroana lui Absu, a pus stăpânire pe mantia lui iradiantă și a îmbrăcat-o; apoi, punându-l la pământ, i-a luat viața și l-a închis pe Mummu, ferecând ușa în urma lui. Și-a stabilit apoi pe Absu sălașul. [...] După ce și-a imobilizat și și-a doborât dușmanii, Ea și-a folosit strigătul triumfal împotriva adversarilor săi.

Enüma Elis, tăblița 1, rândurile 55 - 74

În mitologia mesopotamiană, Ea (Enki) este un alt nume al lui Nudimmud, fiul lui Anu. În această parte a textului, Nudimmud-Ea ia situația în mână, probabil în virtutea capacităților sale, descrise ca fiind superioare față de cele ale înaintașilor săi. Ea deține puteri supranaturale: el reușește fără greutate să-i adoarmă pe Absu și să-i amețească pe pajul lui, Mummu. Apoi își însușește puterile lui Absu, ceea ce îl face probabil și mai puternic...

Atunci, el s-a odihnit în cea mai mare liniște, a numit acel loc Absu și a stabilit acolo sălile de ceremonie. Și-a întemeiat acolo propria-i reședință, unde Ea, împreună cu Damkina, soția lui, a tronat cu măreție. În acel sanctuar al destinelor, în acea capelă de elaborare, a fost procreat cel mai abil, cel mai înțelept dintre zei, Seniorul, Marduk a fost născut în mijlocul ținutului Absu. [...] înfățișarea îi era splendidă, privirea îi era strălucitoare. Era matur de la naștere, viguros încă de la început. Observându-l, Anu, care îl procrease pe tată lui [Ea] s-a bucurat și s-a luminat la față; inima i s-a umplut de bucurie. Când l-a privit (a zis): „Divinitatea lui e diferită, el e mai formidabil, îi întrece în toate”. [...] De atunci, Anu a produs și a provocat patru vânturi pe care i le-a încredințat lui Marduk „să se distreze copilul meu cu ele”. Și Marduk a creat praful pe care l-a făcut să fie purtat de (vânturile) furtunii. Deoarece a provocat hula, a tulburat-o pe Tiamat.

Perturbată, Tiamat s-a agitat zi și noapte. (B)

Enūma Elis, tăblița 1, rândurile 75 - 82

După victoria sa strălucită, Ea a pus stăpânire pe acele locuri și și-a numit reședința Absu. Locul în care locuiesc ceilalți zei nu este precizat, dar victoria i-a adus probabil lui Ea respectul momentan al fraților mai mari, ceilalți zei. Așa cum este descris în textele mesopotamiene, Damkina/Ninki, soția lui Nudimmud-Ea, este o zeiță foarte veche, o reprezentare vie a Zeiței-Mamă. Dacă e să dăm crezare acestui mit, Ea și soția lui i-au dat naștere unui anume Marduk...

Marduk și Dukù

Enūma Elis a fost concepută în mod special ca să-l

glorifice pe Marduk, îndeosebi în cea de-a doua parte a documentului, unde găsim o listă lungă de titluri și de elogii scrise pentru el. Acest zeu, care îl reprezintă în general pe fiul lui Ea-Enki, va deveni și el divinitatea absolută legată strâns de destinul Babilonului. Suveranii acestei cetăți au avut, de la începutul celui de-al II-lea mileniu î.Hr., preocuparea maladivă de a-l încununa pe Marduk, zeul suprem al Babilonului, cu o glorie strălucitoare.

Dificultatea care se ivește constă în faptul că Marduk apare târziu în texte, ceea ce înseamnă o problemă în ceea ce privește conținutul epopeii *Enūma Elis*, presupusă a prezenta originile divinităților sumero-akkadiene și pe cele ale Creației. Marduk este deci complet necunoscut în vechile tăblițe ale Creației, în care apar de fiecare dată An cu), Ea-Enki, Enlil și reprezentarea unei zeite-mamă care formează autoritățile divine ale Cerului și Pământului. Cine este atunci Marduk? La aceasta se adaugă o a doua problemă: etimologia numelui Marduk rezistă la orice explicație, părând că provine din adâncurile timpului...

Asiriologul Édouard Dhorme s-a aplecat, în 1945, asupra acestei probleme spinoase. Din studiul lui reiese că numele Marduk se scrie cu o ideogramă complexă, al cărei sens este probabil „copil-soare”. Dar acest nume cunoaște și lecturi fonetice care amestecă akkadiana cu sumeriană, cum ar fi *Martukku* sau *Mardukù*, „fiul lui Dukù” („fiul sfintei coline”) ⁴⁴, acea colină sacră fiind în general menționată ca reprezentare a patriei de origine a zeilor, locul de unde „ar fi coborât” ca să ajungă pe Pământ.

Este interesant de notat existența unui Dukù pământesc în textele sumeriene, acesta simbolizând colina

44 Dhorme, Édouard, *Les religions de Babylone et d'Assyrie*, Paris, Editura Presses Universitaires de France, 1945-1949, p. 140. După cunoștința mea, este unul dintre puținii autori care a observat în mod clar folosirea particulelor sumeriene și akkadiene la formarea acestui cuvânt - subiect care privește pe deplin teza mea ce se referă la decodificarea a mii de cuvinte sumero-akkadiene. Ca o completare, semnalăm că Mar(u) înseamnă „fiu” în akkadiană și *DU[^]-KÛ* „sfânta colină” în sumeriană (n.a.).

sau muntele zeilor, locul unde divinitățile s-ar fi stabilit pe Pământ după venire. Acel Dukù pământesc va fi citat de mai multe ori în textele pe care le vom studia mai departe. Subiectul va fi tratat în partea a treia a acestei lucrări, când va fi vorba de livada divină numită „Eden” și de Secretul zeilor dezvăluit omenirii – în mod cât se poate de clandestin – de zeul Șarpe și artizan, Enki-Ea, adică o temă cel puțin universală, Geneza părănd să nu aibă exclusivitatea în această privință!

În *Enūma Elis*, textul pe care îl studiem aici, Marduk, fiul lui Ea-Enki, are în mod clar misiunea de a proteja patria cerească a zeilor, care există sub numele de Dukù sau Dukug în alte texte. Potrivit descompunerii pur sumeriene, *MAR DU-KŪ* ar putea să însemne ceva de genul „silitor pentru Dukù” „a înconjura Dukù” sau pur și simplu „a proteja Dukù”. Așadar, nu este vorba de un nume propriu, ci de un titlu onorific care servea la desemnarea „deținătorului puterilor”, deci „a suveranității lui Dukù” și, de asemenea, a „protectorului (cunoașterii) lui Dukù”. Pe Pământ, marele responsabil al suveranității divine și protector al zeilor nu era altul decât Enlil (zeul vântului și al furtunii). Tocmai lui Marduk îi încredințează marele zeu Anu din panteonul divin „vânturile furtunii”, ceea ce o va tulbura pe Tiamat și va declanșa războiul dintre zeii tineri și cei vechi. Alte două puncte semnificative vin în sprijinul faptului că, în acest text, Marduk este într-adevăr un titlu pentru desemnarea lui Enlil, fără a-l numi direct.

Enlil este complet absent din genealogia divină descrisă în tăblița 1 a epopeii *Enūma Elis*! Faptul este cum nu se poate mai de neînțeles, căci textele îl desemnează în general ca fratele lui Ea-Enki și deseori ca fratele său mai mare ca să marcheze superioritatea lui Enlil față de Enki. Dar *Enūma Elis* nu-l menționează ca atare și-l citează pe Enlil mai departe în text ca un zeu pasiv, amestecat cu ceilalți, fără nimic distinctiv. Așadar, nu știm cum s-a născut Enlil, pe când nașterea lui Marduk este bine menționată. Textul e clar: este vorba de fiul lui Enki!

Alt punct important, pe cea de-a șaptea și ultima tăbliță

a epopeii *Enūma Elis*, pe rândul 149, Marduk este numit „Enlil al zeilor”, ceea ce este, după părerea mea, o recunoaștere determinantă care confirmă numele Marduk ca fiind un epitet divin, nu un nume propriu. Asiriologul Edward Chiera credea și el că Marduk trebuia să fie la origine Enlil într-o versiune sumeriană inițială a epopeii *Enūma Elis*, astăzi de negăsit⁴⁵.

Confirmarea apelativului Marduk ca atribut ne este atestată de un text aflat la British Museum, din care cităm câteva fragmente:

[...] Ninurta este Marduk, ca zeu la hulei.

Nergal este Marduk, dacă e vorba de bătlăie.

*Zababa (alt nume al lui Ninurta) este Marduk (ca zeu) al luptei, Enlil este Marduk, ca suveranitate și chibzuire, Nabu este Marduk (în privința) calculelor [...] Ea (Enki) este Marduk pentru movila de argilă [...]*⁴⁶.

Tăblița BM 47406

Vom vedea mai departe, odată cu povestea Grădinii și a dezvăluirii Secretului zeilor omenirii, că diferitele dezacorduri dintre Enlil și Ea-Enki nu sunt de ordin fratern, ci de descendentă. Într-adevăr, există o tradiție veche sumeriană care spune că Enlil se trage din Enki, din soția lui, zeița Pământului Damkina/Ninki:

Enlil, fie ca tatăl care te-a zămislit, Enki (cu) Ninki, să-ți spună o rugăciune în folosul meu.

Tăblița K 5157

Această confuzie se explică prin faptul că Enlil, de la sosirea pe Pământ, ar fi profitat de notorietatea sa ca să creeze o distanțare între el și tatăl lui. Această manevră i-ar fi permis să se afișeze ca frate (chiar mai mare) al lui Enki, nu ca fiul său, în timp ce *Enūma Elis* îl menționează clar în calitate de fiu al lui Enki. Marduk este cu siguranță

45 Chiera, Edward, *Les tablettes babyloniennes, op. cit.*, p* 122 (rua.).

46 Vezi Labat, René, *Les religions du Proche-Orient*, Paris, Editura Fayard*Denoël, 1970, p* 71-72. René Labat indică numărul 47407, dar este vorba mai degrabă de numărul 47406 al *Cuneiform Texts* de la British Museum (vezi ph 50) (ma.),

un titlu împărțit de diferiți zei, care ar fi obținut suveranitatea divină sau o parte din putere la un moment dat.

Confuzia dintre Enlil, primul fiu al lui Enki, și Marduk este motivată și de prezența mult mai recentă a unui al doilea fiu al lui Enki, care va purta și el calificativul „Marduk” în perioada recentă a Babilonului și a redactării epopeii *Enūma Elis*. Am comentat de multe ori această confuzie în lucrările mele precedente și am explicat că acest nou Marduk ar fi zeul egiptean Horus, zeul salvator care va lupta cu Enlil sub forma zeului furtunii Seth. Este tocmai lupta purtătorului de lumină Lucifer contra lui Satan, marele administrator al domeniilor zeilor, adică *satam*⁴⁷ în sumeriană care este, după cum vom vedea mai departe în texte, un alt epitet pentru Enlil.

Sursele mesopotamiene sunt zgârcite în privința precizărilor despre Dukù ceresc (sălașul zeilor), căci nu prea se referă la el. Diferitele pasaje care evocă acest loc ceresc sunt în mod sistematic asociate cu zeii, precizând că aceștia provin de acolo. Documentele din vechea Mésopotamie reprezintă mereu o constelație existentă pe numeroase sigilii. Practic, toți asiriologii sunt de acord că ar fi vorba de constelația Pleiadelor. Câțiva specialiști, o minoritate, văd acolo însă șapte planete, „astrelor rătăcitoare”, și anume cele cinci planete ale noastre vizibile cu ochiul liber, plus luna și soarele. Această teză a celor șapte planete este puțin plauzibilă dat fiind că, pe

47 *Satam* înseamnă „administrator teritorial” în sumeriană, vezi *M.É.A.*, intrarea 355, p. 165 și textele CBS traduse puțin mai jos (n.a.).

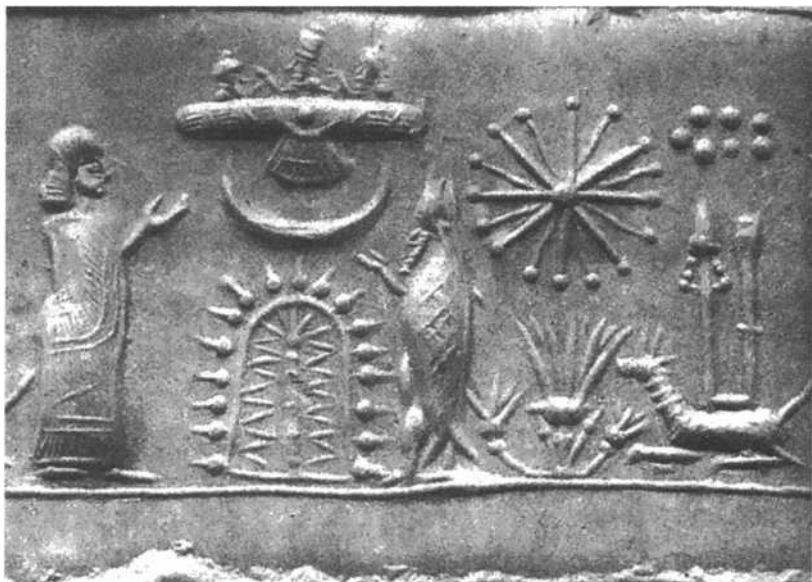

Figura 9: Sigiliu pe argilă din Asiria unde se văd, sus, în dreapta, cele șapte stele din constelația Pleiadelor (Mulmul), lângă un soare și o lună. Deasupra lunii se află o navă spațială cu trei ocupanți. Doi preoți par să se roage în jurul arborelui vieții aliniat cu luna și carul zburător. Jos, în dreapta, este gravat Dragonul-șarpe Tiamat pe care este plasată o săgeată cu vârful în sus, ce îl simbolizează deseori pe Marduk. Victoria lui Marduk asupra reginei Tiamat i-a conferit învingătorului emblema dragonului. Plasarea reginei Tiamat și a lui Marduk sub Pleiade ar confirma punctul de pornire a războiului ceresc descris în *Enūma Elis*.

numeroase documente se pot distinge aceste șapte stele, plus, pe același sigiliu, luna pe cer sau soarele, uneori ambele în același timp.

În traducere strictă, numele sumerian al Pleiadelor este *MULMUL*, care înseamnă „constelația constelațiilor” și pe care unii îl traduc pur și simplu „stelele” (repetiția unui cuvânt marcând astfel pluralul lui) ⁴⁸. Dacă privim Pleiadele ca fiind constelația zeilor, unde arhivele din

48 *Mul* înseamnă „stea” și totodată „constelație” în sumeriană (n.a.).

Sumer și Akkad situează începutul tuturor lucrurilor, această constelație ar fi deci prima dintre toate celelalte de pe cer. Tocmai de aceea semnul arhaic sumerian *MULMUL* este o stea dublă. Această stea dublă înscrisă în cuneiforme arhaice se găsește pe sigiliul pe argilă M 2734 provenind de la Mari, unde se pot vedea Enlil și Enki disputându-și suveranitatea proprie zeilor. Sigiliul vă va fi prezentat mai departe (Figura 16).

Alt punct semnificativ: din *Mulmul* sumerian (Pleiade) provine termenul *mulmullu*, pe care îl găsim în vocabularul akkadian și care desemnează atât o săgeată, cât și emblema lui Marduk în formă de stea. Această săgeată exprimă conceptul de război. Dacă ne referim la conținutul literal al epopeii *Enūma Elis*, zeii mesopotamieni ar proveni tocmai dintr-un loc ceresc de unde ar fi izbucnit un conflict.

Bătălia cerească și destinul omului

Continuarea epopeii *Enūma Elis*, despre care vom discuta, zugrăvește un conflict galactic fără precedent. În 1996, Jean Laporte, doctor în teologie, se mirase de absența acestui conflict ceresc în textul biblic, în timp ce el însuși observase concordanțe vădite între *Enūma Elis* și Geneză: „Biblia trece sub tăcere episodul bătăliei cerești. Totuși, ea presupune un conflict de acest gen. Acest conflict este tratat pe larg în literatura extra-biblică din cărțile apocrife... Relatarea biblică a creației nu păstrează din istoria babiloniană decât separarea Cerului de Pământ, lumina și întunericul, apele superioare și inferioare, pământ și mare⁴⁹. Căci *Enūma Elis* nu este singura relatare din Orientul Apropiat care evocă acest conflict: textele apocrife, îndeosebi cele de la Nag Hammadi (Egipt), îl amintesc și ele, subliniind că se înfruntau divinitatea biblică (asimilată cu o divinitate falsă) și forțele luminii.

Enūma Elis este un text relativ recent față de cele mai multe surse pe care le vom studia în această lucrare. Nu vom plasa aici urmarea acestui document din cauza

49 Laporte, Jean, *La Bible et les origines chrétiennes*, Paris, Editura du Cerf, 1996, p. 89-90 (n.a.).

mărimii sale monumentale (aproape 1100 de versuri împărțite pe 7 tăblițe!). De aceea, am sintetizat restul în cele ce urmează.

Plasând puterea celor patru vânturi în mâinile nepotului său Marduk, Anu a manevrat ca s-o intimideze pe regina Tiamat, cu riscul de a provoca un conflict deschis între suverană și restul zeilor tineri. Anu și-a sporit în mod neîndoielnic puterea de luptă și și-a dezvăluit ambițiile de a lua puterea prin intermediul lui Marduk. Sunt prezente toate argumentele destabilizatoare ale unui război și capcana se închide. Tiamat adună în jurul ei pe „zeii transfugi”, pe care îi adăpostește vastul univers.

În fața amenințării crescânde a forțelor lui Anu, întrupate în Marduk, zeii din univers îi cer reginei Tiamat să-i oprească pe cei care „au zămislit răul” Tiamat, împinsă de spaima de a vedea într-o zi o armată dușmană prea mare atacând-o pe a sa, creează arme redutabile și adună forțele din univers ca să-i înfrunte pe zeii tineri. Ea dorește să-i implice pe toți zeii disponibili în război, singurul mod prin care spera să câștige bătălia și să nu vadă universul prăbușindu-se în haos...

Primele linii, formate din navele reginei Tiamat, raliată la cauza reginei, lansează primele asalturi. Ea-Enki își asumă riscul de a media, ba chiar de a răspunde la atac, dar nu reușește. Apoi, tatăl lui, Anu, încearcă și el s-o atace pe Tiamat, dar fără succes. La cererea înaintașului său Ansar, Ea-Enki propune atunci ca fiul său Marduk s-o înfrunte pe Tiamat. Dorind să reușească acolo unde tatăl său și regele zeilor au dat greș rând pe rând, Marduk acceptă fără să ezite.

Conștient că, dacă misiunea îi reușește, va ajunge în mod firesc să-i comande pe zei, Marduk cere puteri depline (de unde titlul lui, după cum am văzut, de „deținător al puterilor în Dukù”). Toți zeii tineri – *anunnaii* lui Anu și *igigii* lui Ea-Enki – acceptă și toate onorurile îi sunt atribuite fiului salvator, care câștigă regalitatea și autoritatea militară! Marduk se pregătește atunci de război și se înconjoară de arme „supranaturale”, care

utilizează forțele brute și distrugătoare ale naturii ca să câștige lupta cosmică; fulgere, vânt, furtuni – forțe care, în treacăt fie zis, îi sunt atribuite în general lui Enlil!

Marduk urcă în carul lui înfricoșător cu echipaj cvadruplu. Luptele sângeroase încep și Marduk pornește o bătălie aeriană, concentrându-și eforturile asupra navei reginei Tiamat. Armatele lui Marduk pornesc în urmărirea reginei, care este chinuită permanent de vânturi cumplite. În fuga ei disperată, Tiamat cade în plasa lui Marduk, marea armă a zeilor, citată în mod regulat în textele scrise pe argilă. Are loc o luptă titanică, dar Marduk o sfâșie pe Tiamat (nava ei?) cu săgeata lui cerească și-i deschide pânțele. El îi sparge capul și dispune de trupul ei făcut bucăți. Aliații reginei, înspăimântați, încearcă atunci să părăsească locul bătăliei, dar

Figura 10: Sigiliu asirian de la Luvru (AO 30255) care ilustrează victoria lui Marduk asupra reginei Tiamat, transformată în monstru al abisurilor. Marduk ține furca dublă în mâini. Vom vedea mai departe că acea furcă este legată de *satam* („administrator teritorial”), care nu este altul decât Enlil!

sunt imobilizați în parte și aruncați în plasa cerească. *Kingti*, aliatul principal, este doborât și supus. Zeii învingători nu mai pot de bucurie.

Începând cu rândul 135 de pe tăblița a patra, Marduk dorește să organizeze universul în care au fost proiectați zeii tineri după victoria lor. Zonele geografice în care se aflaseră înainte *anunnaii* și *igigii* lui An și Enki par să se fi

schimbat complet. Zeii tineri se află într-un spațiu necunoscut, pe care Marduk trebuie, fizic sau abstract să-l reorganizeze pentru supraviețuirea coloniei cerești Dukù. Este ca și cum Tiamat și-ar fi împrăștiat puterile și regalitatea în întregul sistem solar. Căci, după dispariția reginei Tiamat, este vorba într-adevăr de Pământ și de universul lui vizibil. Aceasta presupune că bătălia cerească ar fi generat o deplasare a zeilor tineri, probabil din Mulmul (Pleiade) spre sistemul nostru solar.

Astfel, Marduk a creat universul vizibil al Pământului cu resturile reginei Tiamat. Cerul, stelele, ziua și noaptea, munții, apele, lumea subterană Apsu (Abzu) sunt treptat reorganizate pentru zeii cuceritori. Marduk înapoiază atunci lui Enki puterile ce i-au fost delegate (tabeluța 5, rândul 68) și oferă suveranitatea bunicului său, Anu, „ca dar de bun venit”.

Apoi, se petrec mai multe evenimente foarte vechi, pe care le vom regăsi exact după aceea în seria de tabeluțe de la Niffer (Nippur), traduse de mine și care s-ar zice că apar aici ca în oglindă, doar că ne aflăm în contextul politic al redactării epopeii *Enūma Elis* și al epocii babiloniene. Acesta este probabil un indiciu care dovedește că conținutul epopeii *Enūma Elis* ar proveni dintr-un document și mai vechi, neidentificat până astăzi, în care eroul n-ar fi Marduk, ci Enlil.

Începând cu rândul 120 al coloanei a cincea, Marduk își anunță într-adevăr voința de a construi un sanctuar pentru zei, numit Babilon, unde ar locui în persoană. Exact asta va face Enlil cu domeniul Kharsag, despre care vom vorbi. În fine, în *Enūma Elis* se manifestă mereu voința lui Marduk de a obține ofrande pentru a-i hrăni pe zei. Aceste ofrande ar fi încredințate „unui prototip uman” ce ar trebui creat „ca să-i fie impusă corvoada zeilor” (tabeluța 6, rândul 6). Marduk îi comandă astfel tatălui său Enki să-l creeze pe viitorul muncitor, dar cu sângele vinovat al trădătorilor *kingă*, care se raliaseră cu Tiamat și dețineau suveranitatea terestră. Acestui muncitor i se dă un nume, *saggiga* („sclavi negri”).

SAG-Gifi - *GA* este un termen sumerian extrem de sensibil, pe care asiriologii îl traduc în general „Capetele - Negre”. Diferitele tăblițe care denumesc astfel ființele omenеști le prezintă pe acestea ca fiind „omenirea primitivă” în sensul de prima omenire care s-a pus în slujba zeilor din Sumer și Akkad. În virtutea versiunii oficiale și probabil ca să nu intre în „dezbateri rasiale delicate”, traducătorii tăblițelor pretind că era vorba de sumerieni sau de strămoșii lor, pe motiv că aveau părul negru.

În sumeriană, monosilaba *SAG* evocă „un cap”, dar și „un servitor”, „un sclav” și „un om”. În consecință, alegerea termenului „cap” este complet arbitrară. Ar fi logic să se traducă *saggiga* „oamenii (sau sclavii) negri” din alte motive la fel de esențiale, pe care ni le confirmă antropologia și arheologia: omul cu pielea neagră este primul din genul *Homo sapiens* care a văzut lumina zilei pe Pământ. Adăugăm că există și alt termen sumerian gravat pe tăblițele de argilă care îi denumеște pe acești „oameni întunecați” menționați ca fiind omenirea primitivă sau poporul sumerian aflat în slujba „zeilor”. Acest termen este *UNSAG GI*. Vocabula *UN* exprimă „poporul” sau „oamenii”, deci *unsaggi* s-ar traduce fonetic prin „poporul oamenilor negri” sau „poporul sclavilor negri”. Aceasta ar întări încă o dată anterioritatea poporului african față de restul familiei umane. *Saggiga* nu denumеște deci o etnie anume, cum ar fi sumerienii, ci mai degrabă genul omenesc cu pielea închisă la culoare, de origine africană, care a fost în slujba „zeilor” și proliferase deja pe glob în perioada venirii acestora pe Pământ. Această constatare tristă va fi amplu confirmată mai departe și-mi permit, de asemenea, să afirm încă de acum că zeii sumerieni erau în mod vădit xenofobi și segregatiști. Întreaga poveste a Grădinii și a „păcatului omului” se învârtе în jurul acestui subiect!

Să continuăm rezumatul epopeii *Enūma Elis*. Marduk îi instalează apoi pe *anunnaii* lui Anu și pe *igigii* tatălui său, repartizându-i pe Pământ, sub pământ sau în Cerul divin. Îi pune să-și ocupe locurile potrivit unei scheme

ierarhice ordonate perfect. Sanctuarul lui Marduk le permite atunci zeilor să se ghiftuiască când coboară pe Pământ. Exact asta se va întâmpla în privința cetății Kharsag.

În final, zeii ridică în slăvi arma care le-a permis să lupte cu Tiamat și s-o ucidă. Această armă este întruchipată de arcul lui Marduk, precum și de marea lui plasă. Vom vedea mai departe importanța supremă a armei la zei... După celebrarea armei divine, Anu îl instalează pe Marduk pe estrada înaltă și divinitățile îi jură fidelitate și îi consacră puterea absolută asupra zeilor din Cer și de pe Pământ. Marduk este astfel lăudat și i se cere să realizeze pe Pământ ce realizase în Cer... Probabil de aceea numele *Dukù* (sau *Dukug*) va fi dat muntelui pe care se va ridica cetatea terestră a zeilor, adică Kharsag.

Enūma Elis se încheie apoi cu enumerarea celor 50 de nume divine ale lui Marduk legate de puterile pe care le-a obținut mulțumită victoriei sale asupra reginei lor Tiamat. La sfârșitul acestei liste lungi de elogi apare numele unui astru necunoscut de pe firmament, Nibiru, despre care vom vorbi mai departe. Dintre aceste nume diferite, să-l notăm pe cel care figurează la poziția 41 (tablita 7, rândurile 99 și 100) și îl face pe Marduk „Dummu-Dukù («fiul lui Dukù»), al cărui sălaș sacru (patria de origine) devine *Dukù* (terestru, Kharsag)! Fiul Sfintei Coline, fără de care regele Capelei Sfinte (Enki-Ea) nu ia nicio hotărâre”.

Totul va depinde de acest detaliu, care nu este în realitate un detaliu. Asta se preciza în *Enūma Elis*: artizanul Enki nu poate să ia vreo decizie fără aprobarea stăpânului legilor, marele administrator al domeniului zeilor. Totuși, tocmai asta va face Enki sub nasul semenilor săi, un act care va genera o formă de trădare la zei și va produce și „păcatul” din Grădina Edenului. Veți constata de-acum și pentru prima oară că acest episod esențial a fost reprodus în mod complet trunchiat în Geneză, denaturându-se astfel adevăratul sens al acestei istorii ca să se facă din ea o poveste imorală și culpabilizantă.

Din 1872, data traducerii versiunii babiloniene a potopului, versiune care a fost găsită la Ninive, lumea asiriologiei a tremurat aproape 140 de ani cu speranța că va dezgropa și va traduce textele originale despre Grădină și

A TREIA PARTE

ORIGINILE PĂMÂNTULUI

Aproape tot ce exista cândva a dispărut. Deoarece inima regilor și a oamenilor este la fel de ușor de corupt ca aceea a zeilor, puterea instrumentului civilizator l-a transformat în instrument distrugător care a adus războaiele și moartea. Unele amintiri care n-ar fi trebuit să fie uitate au fost pierdute pentru totdeauna... Istoria devine legendă și legenda devine mit.

Anton Parks

(omagiu lui J, J, R, Tolkien)

Originile cuvântului **Eden** (etimologie și definiție): provenit oficial din ebraicul **Eden** „delicii” dar, de fapt, din sumerianul **Eden** „spate de munte” sau din **Edin**, „**câmpie**”. Edin ar proveni din asocierea cuvintelor sumeriene **E** („sălaş”) + **Din** sau **TIN** („viață”) = **E DIN**, „sălaşul vieții”.

Originile cuvântului **grădină** (etimologie și definiție): provenit oficial din vechiul cuvânt german **Gart** sau **Gardo**, „împrejmuire” și „grădină”, care a dat mai târziu **Garten** în germană și **garden** în engleză, în secolul al XII – le-a, grădina este un teren, în general închis, unde se cultivă vegetale utile sau de agrement.

Origini plauzibile ale cuvântului **Garten** sau **garden**: din sumerianul **GAR** („depozit”, „antrepozit”) + **EDEN** („spate de munte”), ceea ce ar da **Gareden**, „antrepozitul din spatele muntelui”. Cuvintele **GAR** și **EDEN** sunt folosite în mod frecvent în seria de texte CBS studiate mai departe ca să denumească grădina zeilor și depozitul lor prețios.

Originile **grădinii Edenului**: oficial, din ebraicul **Gan Eden** „grădina deliciilor”, provenit din sumerianul **Gan Eden**, „câmp din spatele muntelui” sau **Gan Edin**,

„câmp al câmpiei”.

păcatul omului. Acum s-a întâmplat. Veți cunoaște în sfârșit Secretul zeilor și motivul acelei stupide culpabilități care împovărează omenirea și îndeosebi femeia...

Sălașul zeilor: Nibiru vs Dukù

Istoria zeilor sumerieni a fost dezvăluită marelui public, începând din 1976, de autorul de origine rusă Zecharia Sitchin (1920 - 2010). Acest scriitor ne-a lăsat multe lucrări despre acest subiect. Până la acea dată, cărțile disponibile despre Sumer și Akkad erau lucrări cu caracter arheologic, etnografic și lingvistic sau lucrări universitare ce puteau fi găsite doar în cărți sau articole specializate. Înainte de Sitchin, sumerologul Samuel Noah Kramer (1897 - 1990) deschisese calea publicului larg în 1956 cu lucrarea sa remarcabilă, cunoscută în lumea întreagă, *Istoria începe la Sumer*.

În prima sa carte, apărută în 1976, *A douăsprezecea planetă*, Sitchin lansa teza unei planete rătăcitoare pe nume Nibiru, ce face parte din sistemul nostru solar, care ar trece la fiecare 3 600 de ani aproape de Pământ. Pe acest astru ar trăi, după părerea lui, o rasă de extraterestri numiți „anunnaki”, care ar profita de fiecare trecere prin sistemul nostru solar ca să aterizeze pe Pământ cu navele lor și să ia astfel aur, pe care l-ar transforma apoi în pulbere ca să-și întărească scutul atmosferic al propriei planete.

Zecharia Sitchin a pretins întotdeauna că citise aceste informații pe tăblițe de argilă necunoscute, documente pe care nu le-a prezentat niciodată în lucrările sale, nici traducерile lor. Mulți cititori și chiar autori i-au cerut referințele acestor tăblițe, dar fără rezultat. În afara faptului că citează în mod sistematic din *Enūma Elis* și oferă numele câtorva documente astronomice, unde Nibiru pare să se situeze în locul planetei Jupiter sau în apropierea ei (vezi tăblițele KAV 21B, CT 26.41, CT 25.35.7, K.6174 și K. 12769), Sitchin n-a putut niciodată să ne confirme cu adevărat declarațiile lui prin intermediul vreunei tăblițe.

Întreaga teză a lui Zecharia Sitchin este construită pe conceputul acestei planete rătăcitoare a zeilor *anunnai*, planetă care ar aparține de sistemul solar, dar a cărei orbită foarte eliptică în jurul soarelui ar avea, după afirmațiile lui, o perioadă de 3 600 de ani terestri. Cu alte cuvinte, asta ar însemna că acest număr ar corespunde cu timpul care i-ar trebui acestei planete ipotetice să revină spre Pământ în mod ciclic. Dar Sitchin nu precizează că *sar* era o unitate de măsură utilizată în mod frecvent de mesopotamieni ($3\ 600\ m^{50} = 100\ sar$). O găsim pe numeroase tăblițe care n-au nicio legătură cu Nibiru sau cu calculul numărului de ani. Să notăm, de exemplu, relatarea potopului din epopeea lui Ghilgamesh (descoperită la Ninive), în care un Noe mesopotamian își construise corabia cu ajutorul a „3 x 3 600 unități de asphalt (iar)”; relatarea apare la rândul 65 al tăbliței de argilă. Ambarcațiunea avea „o suprafață de 3 600 m² (*Ikü*)” după cum scrie în rândul 57. Alt exemplu luat la întâmplare, provenit din documentele despre care va fi vorba la sfârșitul acestei lucrări: „Atunci Ila, care era marele preot al lui Zabalam, a cucerit Girsu... El a furat 3 600 *guru* de orz din Lagas” (fragment de pe conul lui Entemena III 28 – 1V 12).⁵¹

Nu sunt împotriva ideii că un astru ar putea să rătăcească prin sisteme planetare după cum a sugerat domnul Sitchin cu Nibiru, dar, dacă există, o astfel de planetă nu poate să fie sălașul zeilor sumerieni, dat fiind că niciun document n-o menționează ca atare!

Deoarece îi era imposibil să-și justifice afirmațiile și în lipsa evidentă a unor surse care să-i valideze teza, Sitchin a scris în 2001 o lucrare intitulată *The Lost Book of*

50 Pentru specialiștii în tăblițele de argilă, Nibiru nu este decât unul dintre

51 Sollberger, Edmond, și Kupper, Jean-Robert, *Inscriptions Royales sumériennes et akkadiennes*, Paris, Editura du Cerf, 1971, p. 72 (n.a.).

Cartea pierdută a lui Enki - Amintirile și profețiile unui zeu de pe altă planeta, Livingstone, 2016 (mtn).

Enki - Memoirs and Prophecies of an Extraterrestrial God. Autorul menționează în această carte tăblițe sumeriene așa-zis scrise de un anume Endubsar, scrib din orașul Eridu al zeului Enki. Găsim aici toate elementele care lipseau sprijinirii tezei autorului: Nibiru, planeta anunnakilor, aurul zeilor care va forma scutul lui Nibiru, pasajele ciclice de pe Nibiru etc.

Aceste documente sunt din nefericire inventate, căci nu există. Mulți cititori și chiar reviste au crezut și cred încă în ele din cauza lipsei de transparență a autorului și a diferiților săi editori. Este de dorit ca această gafa să poată fi corectată în viitor, căci discreditează pur și simplu lucrările autorului.

Astăzi, după ce am petrecut 10 ani consultând temeinic aproape totalitatea documentelor traduse și disponibile în engleză, franceză și chiar în germană - cele trei limbi ale primilor arheologi care au săpat pe solul irakian și și-au répertoriat munca - pot să afirm că nicio tăbliță din argilă nu amintește de Nibiru ca fiind o planetă a zeilor anunnaki din mitologia mesopotamiană! Locul ceresc și atemporal al zeilor, evocat de fiecare dată în texte este, după cum am văzut, *Dukù* („colina sfântă”). Acest nume a fost utilizat după aceea ca să fie numit muntele pe care se va ridica cetatea Kharsag și, de asemenea, pentru a denumi capelele divine instalate în cele mai mari orașe din Sumer. Aceste capele Dukù, care erau locurile de cult ale preoților, reprezentau întruchiparea terestră a stelei primordiale a zeilor, nu pe Nibiru!

Tot astfel, în nicio tăbliță nu scrie că zeii sumerieni aterizau pe Pământ la fiecare 3 600 de ani și niciun document nu menționează încăpățânarea pe care ar fi avut-o acei zei de a-și reface atmosfera propriei planete în suferință cu aur, după cum afirmă Sitchin. Întreaga teză a acestui autor este construită pe această idee ce pare să fie pură fantezie, demnă de scenariul unui film de categoria B din anii 1960. În mod vădit, Sitchin a reușit să dovedească un singur lucru: cu cât născocirea e mai gogonată, cu atât e mai ușor de crezut! Desigur, oricine se poate înșela cu

bună-credință, dar mistificarea este lipsită de onestitate. În munca de cercetare, se cuvine să știm să despărțim părțile imposibil de verificat de studiul pur, ceea ce Sitchin n-a știut sau n-a vrut să facă niciodată⁵².

Lucru și mai surprinzător, Zecharia Sitchin nu s-a aplecat niciodată asupra seriei de tăblițe pe care le veți descoperi. Cu toate că s-a autoproclamat mare specialist în tăblițe sumeriene și a pretins chiar că putea să descifreze sumeriană, Sitchin nu și-a rezervat niciodată timp nici să studieze aceste texte, nici chiar să le traducă. Asta e foarte surprinzător, deoarece l-ar fi ajutat să câștige un timp considerabil în interpretările adevăratei istorii a *anunnailor* și a originilor lor.

Presupunând că Sitchin știa să traducă sumeriană așa cum pretindea, concluzia e că n-a catadicsit niciodată să studieze aceste documente îndeaproape din cauza naturii acestor texte, care prezintă cât se poate de clar sosirea și stabilirea zeilor sumerieni *anunnai* pe Pământ. Aceste tăblițe contrazic chiar baza tezei sale, fără să menționeze elemente citate înainte, fără a mai vorbi de Nibiru... Dar asta era ceva ce se bănuia demult.

52nu va fi niciodată» Dar internetul este o zonă de liber-arbitru și de liber schimb, unde ce e mai bun stă alături de ce e mai prost și unde este posibil să se difuzeze atât adevăruri, cât și mistificări» Ar fi preferabil ca, în cadrul unor lucrări de cercetare, mintea trează a cititorilor să poată face diferența între o investigație adevărată, cu surse verificabile, și o pură fantezie» Ne aflăm astfel în miezul temei principale a acestui studiu: cea a transformării unor fapte reale și a manipulării istoriei»»» (n.a.)»

Prezentarea tăblițelor despre Grădină și păcat în 2006 – 2007, în timp ce scriam cea de-a doua lucrare, *Adam Genesis*, am descoperit textele care vă vor fi prezentate în traduceri făcute de Christian O'Brien (1914 – 2001) din lucrarea sa *The Genius of the Few* (Dianthus Publishing, UK, 1985, reeditată în 1999). De la lucrarea lui O'Brien, aceste texte s-au numit deseori „textele despre Kharsag”. În *Adam Genesis*, am citat un fragment din această traducere la începutul unui capitol din carte ca să-mi ilustrez afirmațiile.

În acea perioadă, deoarece nu cunoșteam conținutul real al subiectelor expuse în aceste documente, aveam încredere în acea interpretare. Din curiozitate, am verificat totuși câteva semne cuneiforme, remarcând că unele dintre ele păreau a fi fost neglijate total în traducerea respectivă. Aceasta m-a determinat să realizez transliterarea acestor documente începând din 2008, pe când scriam deja următoarele mele două cărți. În acel moment, încă nu știam că mă înhămasem la o muncă lungă și anevoioasă...

După un an, în 2009, transcrierea mea era doar la început. Nu tradusesem încă absolut nimic, păstrând asta pentru sfârșit. În acea perioadă, aveam nevoie să citez încă o dată acea colecție de tăblițe ca să explic originea civilizației, dar cele câteva tentative de traducere făcute de mine mi-au dezvăluit că versiunea lui Christian O'Brien nu era satisfăcătoare din motive pe care le voi explica mai jos. Am reprodus deci încă o dată texte scurte extrase din această serie de tăblițe în *Testamentul Fecioarei*, dar ele proveneau de data asta dintr-o traducere personală a profesorului de limbi orientale Don Moore, care ținuse cursuri private de transcriere în cuneiforme între anii 1960 și 1980.

În cursul acestor ultimi ani, Don a avut amabilitatea de a-mi transmite mai multe documente cuneiforme sub formă de facsimile, deci reproduceri de tăblițe complete, realizate cu mâna, care permit realizarea traducerii. Pe acest gen de reproducere am exersat descifrarea din

sumeriană. Este într-adevăr mai ușor să traduci din cuneiformă pornind de la documente copiate cu grijă pe hârtie decât folosind fotografiile tăblițelor, unde gravura în cuneiformă poate deseori să creeze confuzie din cauza efectelor de umbră și lumină.

Printre aceste facsimile, am găsit ediția completă a tăblițelor despre Kharsag, dezgropate în cursul mai multor campanii de săpături efectuate între 1889 și 1900 de arheologi de la Universitatea din Pennsylvania (SUA) în situl arheologic Niffer (Nippur), în centrul vechii Mesopotamii. O mare colecție de texte scrise în cuneiforme vechi sumeriene, gravate pe argilă, a fost astfel scoasă la lumină. Printre ele se găseau

Figura 11: La sfârșitul anilor 1800, primele săpături arheologice de la Niffer-Nippur, cetatea lui Enlil, au fost efectuate de arheologii americani de la Universitatea din Pennsylvania, cu concursul mâinii de lucru locale, plătită mizerabil.

numeroase mituri, astăzi traduse și cunoscute de toți specialiștii și pasionații. Însă printre ele se aflau și vreo zece tăblițe de o importanță esențială, legate de originile noastre și de Geneza din Biblie. Nimeni nu le remarcase...

În 2010, ca să comentez caracteristicile zeilor, am tradus câteva rânduri din această serie de texte pentru

dosarul lucrării mele *Trezirea Fenixului*. Deoarece nu începusem încă munca de traducere propriu-zisă și nu cunoșteam încă adevăratul conținut al acestor texte, unele rânduri nu erau pe deplin satisfăcătoare, chiar abia acceptabile din punctul meu de vedere. Acest dosar se află acum în versiunea mai cuprinzătoare a lucrării *Adam Genesis*, publicată în 2020.

Întreaga muncă de reproducere și de transliterare fonetică a ansamblului tăblițelor despre Kharsag a fost efectuată inițial de George Barton (1859 - 1942) și editată de Universitatea din Pennsylvania în 1918. În această privință și chiar dacă are multe imperfecțiuni, munca lui George Barton este cu totul excepțională. Nu îndrăznesc să-mi imaginez timpul petrecut de el ca să realizeze copiile complete ale acestor documente din argilă și să efectueze apoi descompunerea fonetică. George Barton a fost primul care a tradus aceste texte. Ansamblul acestei munci poate fi consultat în lucrarea pe care a scris-o, intitulată *Miscellaneous Babylonian Inscriptions* (New Haven, Yale University Press & Oxford University Press, 1918).

Găsim în acest volum seria completă de facsimile pe care le-am tradus până acum și pe care le aveam și eu. A durat aproape patru ani lungi ca să finalizez această sarcină, dedicând pentru aceasta mii de ore de muncă intensă și perseverentă. Operația cea mai grea a fost verificarea rând pe rând a valorii tuturor semnelor cuneiforme și notarea definițiilor lor pentru pregătirea adevăratei munci de traducere, care a fost efectuată doar între ianuarie și mai 2011. Realizând această lungă operație „chirurgicală” am putut să descopăr amploarea muncii lui George Barton, dar și neglijențele lui.

Trebuie să se știe că interpretarea unui text sumerian nu este definitivă niciodată. Dacă contextul n-a fost înțeles, dacă un singur cuvânt a fost tradus greșit, întreaga frază ar fi în mod obligatoriu inexactă sau pur și simplu deplasată. Tocmai de aceea există o astfel de diferență între cele două traduceri oficiale ale textelor despre Kharsag. În această privință, Barton, Moore și

Îndeosebi O'Brien au tradus rareori termenul *NA* („om” „omenesc”) ca atare și l-au utilizat deseori ca simplu prefix modal în traduceriile textelor din colecția respectivă. Această alegere arbitrară denaturează sensul profund al acelor tăblițe, unde este vorba totuși de originea zeilor și a omenirii, dar în mod deosebit de înrobirea speciei omenești. O specie umană care a fost totuși susținută în mod clandestin de un zeu-șarpe și care i-a dezvăluit Secretul divinităților.

Traducerea lui Christian O'Brien, în ciuda unei dorințe evidente de a netezi ansamblul în favoarea „zeilor” este departe de a fi neinteresantă, căci are meritul de a sesiza o parte din contextul acestor tăblițe. Având în vedere natura textelor, O'Brien a notat că trebuia ca unii termeni, cum ar fi *A* („apă” „izvor”, „canal”), să fie traduși ca substantive, nu ca elemente gramaticale. Astfel, grație eforturilor sale, Christian O'Brien a constatat că niște „zei” s-ar fi stabilit undeva pe un munte și și-ar fi folosit cunoștințele avansate (în comparație cu restul planetei) ca să supraviețuiască într-un mediu ostil. Ei au creat o grădină, numită *EDEN*, care îi hrănea, ce fusese proiectată de Ninkharsag (Ninmah), o zeiță-șarpe.

Trebuie să deplângem totuși faptul că Christian O'Brien și-a aranjat textul ca să-l facă poetic, așa cum sunt majoritatea poemelor sumeriene din perioada Akkad. Numeroși termeni care apar în traducerea lui nu figurează în inscripțiile de pe tăblițe! Potrivit lui O'Brien, zeii sunt ființe bune, civilizatoare ale speciei umane și îl folosesc uneori pe om pentru unele munci, dar fără să-l bruscheze vreodată... Dar, să zicem, nu asta este cel mai grav! La O'Brien este regretabilă, de asemenea, o lipsă evidentă de transparență în ceea ce privește părțile traduse și cele lăsate deoparte din motive necunoscute.

Traducerea pe care mi-a trimis-o Don Moore este cea pe care intenționez să o folosesc din nou pentru această lucrare. Ea este totuși parțială și, în multe puncte, o consider destul de apropiată de versiunea lui O'Brien. Esența însăși a contextului nu mi se pare asimilată

complet. Ca la predecesorii săi, multe semne n-au fost traduse, probabil din același motiv. Cu un an înainte să moară, Don părea să aibă îndoieli în privința unor puncte esențiale ale interpretării sale și a lui O'Brien. El m-a sfătuit insistent să mă lansez în aventura înțelegerii corecte și să-mi finalizez propria traducere.

Chiar dacă are numeroase neglijențe, traducerea lui George Barton, care este prima, mi se pare totuși cea mai fidelă în raport cu ideile generale pe care scribii au dorit să le transmită gravând acele documente. Barton descoperise câteva pasaje în care omul este asimilat cu un muncitor, dar și unele referințe despre importanța metalului, pe care O'Brien le neglijase, căci el a menționat aceasta doar o singură dată, chiar dacă subiectul este de multe ori dezvoltat în acea serie de documente. Traducerea lui Barton este „aspră” și academică, fiind realizată într-o perioadă în care traducerile din sumeriană abia începuseră să fie făcute. Dar esența textului este prezentă; aceasta e părerea mea după ce am lucrat și eu câțiva ani asupra acestor surse.

În 1961, marele sumerolog Samuel Noah Kramer a arătat că interpretarea lui Barton nu era deloc convingătoare și spera că o mai bună traducere, de data asta savantă, va vedea lumina zilei în curând... Kramer tradusese cumva această serie de texte înainte de 1990, data decesului său? Dacă da, de ce traducerea lui nu a fost publicată niciodată? În tot acest timp, a fost editată versiunea lui Christian O'Brien (în 1985). Totuși, după ce am verificat minuțios, având originalele în față, tot ceea ce O'Brien lucrase, am constatat că secțiuni importante, precum și coloanele 5 și 6 din tăblița CBS11065 sunt total inexistente. Oare pentru că aceste două coloane explică cum s-ar fi răzbunat zeii după divulgarea Secretului divinităților în Grădină? Povestea Șarpelui-artizan (Enki) este și ea complet absentă din versiunea lui O'Brien. De ce? Nu știu, dar mă îndoiesc că n-a văzut-o, dat fiind că știa să citească sumeriană.

E dificil de pus sub semnul întrebării traducerile

anterioare, având în vedere că nicio traducere din sumeriană nu ar putea să fie considerată ca absolută. În ceea ce mă privește am dorit să confer traducerii mele cât mai multă transparență. Deoarece cititorul de astăzi nu mai dorește să fie înșelat de teorii frumoase și, în plus, pentru că aici este vorba despre istoria omenirii și grădina Eden, am decis să folosesc multe note de subsol, unde cei care sunt interesați de subiect vor putea găsi termenii esențiali care mi-au orientat traducerea în cazul unor fraze importante din această colecție. De asemenea, am semnalat de fiecare dată atunci când un cuvânt fundamental a fost neglijat de unul dintre predecesorii mei, pentru ca fiecare să înțeleagă de ce versiunea pe care o propun este diferită de cele precedente. Intenția mea nu este să demonstrez că interpretarea mea e mai bună, ci să-i explic rațiunile.

f

Compoziția lungă pe care o veți descoperi acum există doar într-un singur exemplar dezgropat în urmă cu mai bine de un secol la Niffer (Nippur), orașul sfânt al lui Enlil. Dacă aceste tăblițe n-ar fi fost descoperite, dacă ar fi fost distruse de timp sau de om, n-am fi știut nimic despre toată povestea asta fundamentală, fără îndoială cea mai importantă din lume. Veți putea judeca singuri în această privință...

Aceste documente au fost scrise probabil de ucenici ai scribilor pentru școala din domeniu sau pentru propria bibliotecă, cu excepția cilindrului de fundație CBS 8383, care este puțin mai vechi. Conținutul acestor texte nu este greu de interpretat, ci uneori doar delicat de tradus din cauza formei sale arhaice, dat fiind că de cele mai multe ori el este scris cu vechi cuneiforme sumeriene.

Modelul grafic folosit la gravarea acestor tăblițe din argilă sugerează că aceste documente au fost redactate în cursul primei jumătăți a mileniului al III-lea î.Hr. Asta ne trimite la cele mai vechi documente scrise folosind nu pictograme arhaice, ci cuneiforme. În acea perioadă, gramatica nu era aceeași cu cea de peste 300 - 500 de ani

mai târziu. Textele sunt brute, articolele, conjugările și acordurile sunt rare, ba chiar absente îndeosebi pe cilindrul de fundație CBS 8383, ca și pe mica tăbliță CBS 8322. În același fel, prefixele și sufixele nominale, determinativele, genitivele compuse și alte exotisme ale scrisului cuneiform sunt foarte rare, așa cum ele se întâlnesc în documente redactate în pictograme arhaice.

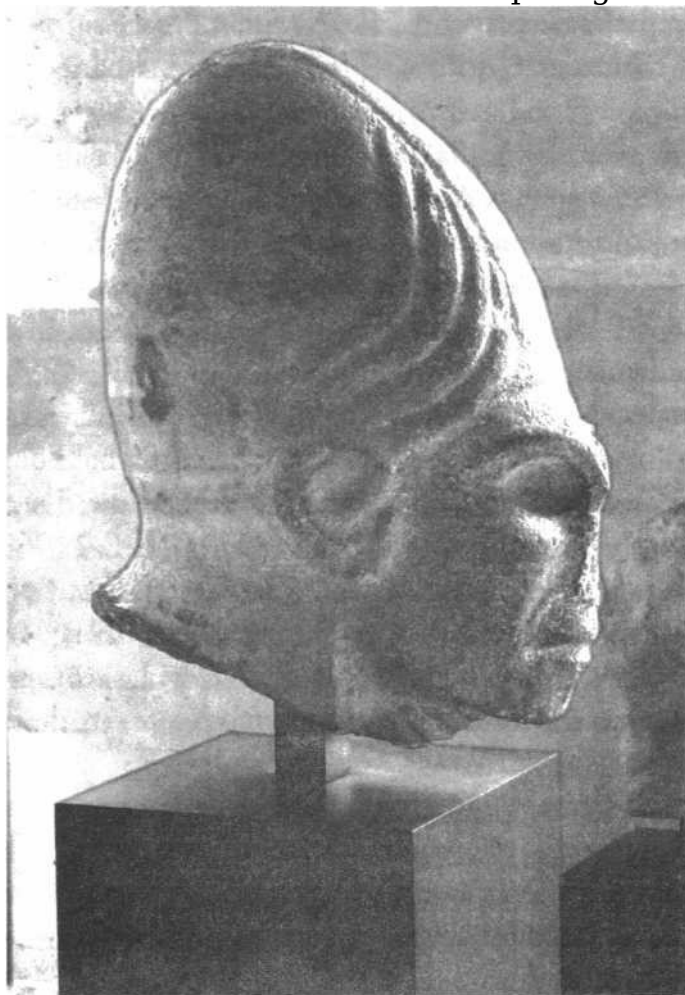

Figura 12: Cap de bazalt al unui zeu *anunnai* provenind din Djabul, Siria (cca. 1600 LHN). Muzeul Luvru considerate puțin mai vechi. Doar câteva pronume personale și unele prefixe verbale mai apar din loc în loc.

Sensul general se înțelege doar din context.

Timpul (starea sau acțiunea) nefiind determinat, am ales să traduc totul la trecut, așa cum a făcut O'Brien. George Barton preferase prezentul. Foarte tulburătoare și inedită în aceste tăblițe este utilizarea frecventă a persoanei a treia singular sau plural pentru enunțarea faptelor, ca și cum ar fi vorba de mărturia unuia dintre foștii membri ai coloniei, deci de „un zeu” *anunnai*. Asta ar putea să însemne o indicație că întregul conținut al acelor texte este foarte vechi, mult mai vechi decât sunt tăblițele. Au fost transmise probabil de la o generație la alta timp de milenii pe cale orală, ca în cazul amerindienilor hopi din Arizona.

Toate aceste tăblițe nu prezintă nici stilul literar și savant al marilor compoziții sumeriene din perioada babiloniană, nici stilul sumerian de scriere din domeniul juridic, din epoca akkadiană. Texte precum CBS 14005 și CBS 11065, de exemplu, folosesc vechea sumeriană scrisă cu semne babiloniene vechi. În acest tip de compoziție, același termen este uneori gravat atât în sumeriană, cât și în vechea babiloniană câteva rânduri mai departe, ceea ce este destul de derutant!

Un alt element dificil în traducerea acestor texte a fost că pe tăblițele de lut apăreau regulat pictograme arhaice sumeriene, ceea ce demonstrează cel puțin că limba sumeriană și cea akkadiană au coabitat foarte de timpuriu, ca să nu spun încă de la început.

Stilul narativ folosit este destul de auster. Contrar conținutului celor mai mari epopei sau doar al poveștilor sumeriene mai recente, nu găsim aici nicio morală care să comenteze sau să explice un fapt neplăcut. Vreau să alertez cititorul, semnalându-i dinainte că adeseori contextul este dificil de suportat. Omul acceptă un rol puțin glorios, este coborât la rangul de animal, de sclav în slujba unei bande de tirani „venite din univers”, care posedă o anumită tehnologie pe care n-o înțelegem nici astăzi. După cum vom vedea, această comunitate de zei pare să dispună de cunoștințe genetice importante. Ea

posedă „păsări” sau, mai simplu, „care cerești” cu care ar fi venit, dar folosește tehnologii pur terestre, cum ar fi aceea de turnare a metalului. Această comunitate numită *digiri* („zei”) sau simplu *anunna* (*ki*) se află în război cu adversari necunoscuți, neidentificați, dar va întâmpina și dificultăți mari cu rasa umană.

Pentru reconstituirea tăblițelor de la Niffer, am respectat numerotarea rândurilor așa cum sunt reproduse în studiul lui George Barton. În cele mai multe cazuri, rândurile tăblițelor repertoriate la University Museum of Philadelphia încep de la primul rând lizibil și traductibil. Din această cauză, fiecare prim rând numerotat al fiecărei coloane nu corespunde neapărat cu primul rând de origine înscris pe tăbliță.

Lista personajelor principale care se găsesc în această serie de tăblițe (în ordine alfabetică)

An sau Anu: zeu suprem al panteonului divinităților, creatorul războinicilor *anunnai*.

Anunnai: zei, creaturile lui An. Ei formează trupele venite din cer, cele care au distrus probabil forțele reginei Tiamat.

Enki-Ea: fiu al zeului An. El este „seniorul Pământului” (*EN-KI*), șeful executiv al Kharsag și al grădinii Eden a zeiței Ninkharsag-Ninmah. Re - creator al speciei umane, el poartă epitele de „senior al rațiunii”, „artizan”, „Șarpe”. Mai este cunoscut ca prieten al omenirii. Enki deține secretul zeilor, care nu trebuie să fie dezvăluit omului!

Enlil: „seniorul vântului” (*JzN LÂL*) și administrator-șef (*satam*) al coloniei Kharsag. Nicio hotărâre nu se ia fără știrea lui. Textele îl fac fiul cel mare al lui An și fratele lui Enki, dar am arătat deja că, cel mai probabil, el este fiul lui Enki. Enlil nu suferă specia umană și o disprețuiește.

Om sau umani („animalul”)» omenire. Ea este divizată în două categorii: cea de genul *Homo*, prezentă pe Pământ înainte de venirea zeilor sumerieni, și cea recreată genetic de zei, ca să facă din ea muncitori în serviciul lor.

Mesageri: este vorba de observatori (igigi în

akkadiană sau *pungali* în sumeriană) și de descendenți ai lor, care se vor încrucișa cu specia umană. Acești observatori-mesageri formează forțele lui Enki.

Ninkharsag-Ninmah: primă soție a lui Enlil. Întemeietoarea cetății Kharsag și a grădinii ei, numită „Eden”. Este marea matriarhă a coloniei.

Cod utilizat pentru traduceri

— **l**: spărtură în tăbliță, care face lectura imposibilă

[text]: posibilă recreare a unuia sau a mai multor cuvinte

(text): adăugarea unuia sau a mai multor cuvinte pentru o mai bună înțelegere.

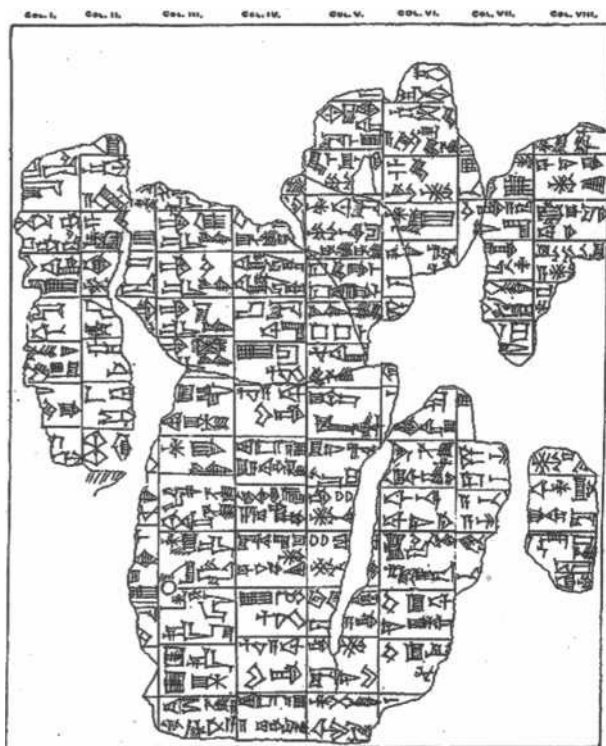
[?]: cuvânt sau frază cu sens nesigur sau posibilă recreare.

— Săritură în text.

Manuel d'épigraphie akkadienne de René Labat, Editura Geuthner, reeditare 1999.

Venirea zeilor războinici pe Pământ și stabilirea depozitului și Grădinii Eden - CBS 8383-a

Acest cilindru de fundație a fost redactat în sumeriană veche cu adaosuri de elemente arhaice, ceea ce îi demonstrează marea vechime. Unele cuneiforme au o grafie aproape necunoscută, deci și ele sunt foarte vechi. Cilindrul CBS 8383 este subîmpărțit în 19 coloane, totul consultându-se de sus în

CBS 8383-a, coloanele de la 1 la 8

jos și de la stânga la dreapta.

Tăblița fiind spartă, sfârșitul documentului s-a pierdut. Trebuia să mai existe o coloană suplimentară, o a douăzecea coloană, dar fragmentul de lut s-a pierdut, ceea ce ne împiedică să cunoaștem sfârșitul acestui episod. Din fericire, traducerea altor documente din aceeași colecție va umple această lacună.

Introducerea textului, care trebuia să indice probabil motivele venirii neașteptate a zeilor pe Pământ, lipsește ea. Șansa noastră este că aceste motive sunt reamintite succint ici și colo în primele coloane.

Redau mai jos traducerea primei coloane în versiunea asiriologului George Barton; ea este însă complet absentă în traducerea lui Christian O'Brien. Așa cum am menționat, introducerea coloanei este spartă în dreptul primelor trei rânduri. Primul rând lizibil este

répertoriat ca fiind, de fapt, primul rând, deși el ar fi mai degrabă al patrulea:

[...] [Ei] au venit în forță de dincolo de timp⁵³, au fost purtați într-o zi de [rebeliunea]⁵⁴ din univers⁵⁵. Hrana lui Enlil le-a dat viață. Față de Doamna Șarpe⁵⁶, a existat o implorare (căci) ea acorda favoarea care i-arfifăcut pe toți să trăiască [...].

CBS 8383-a, coloana 1, rândurile 1 7

Traducerea primelor două fraze lizibile din această epopee este explicită: *E-ud du-da Kes-ta [ba-ta-uddu: „[Ei] au venit în forță de dincolo de timp, au fost purtați într-o zi de [rebeliunea] din univers”*. Acest pasaj scurt confirmă că zeii sumerieni nu veneau nici din lumea noastră, nici măcar din acea lume extravagantă, numită Nibiru. Era vorba nu de cadrul terestru, ci de hotarele universului și poate de un alt timp... în dosarul final din *Adam Genișii* (ediția integrală 2020), am realizat studiul detaliat și traducerea unei tăblițe mici de la Muzeul Luvru, numerotată AO 4153. Iată traducerea ei:

Coloana 1

L [...]

„Oamenii reptile au cutreierat în mod sigur marele jos”.

„împrejurimile pământului Mamă, tasat și vizibil, ofereau cu siguranță terenuri”.

„Zeii au abordat izvorul grădinii (potrivit) ordinului șefului lor”.

„Pământul a fost forat, acoperit de canale și amenajat cu terenuri cultivabile”.

53 *E* („dincolo de”, „deasupra”) + *Ud* („timpul”, (altă) „epocă”, „lumină”) = „dincolo de timp” (n.a.).

54 Cuneiforma este pe jumătate spartă. George Barton indică un *Ba*, trebuie să fie vorba de un *Baš* („rebeliune”), dar această interpretare nu este întru totul sigură (n.a.).

55 *Kes* în text „univers”, „universalitate”, „restul lumii”... Acest termen va da mai târziu numele orașului Kesh sau Kish, situat la vreo 15 km de Babilon. Listele regale sumeriene îl menționează ca fiind primul oraș unde regalitatea zeilor a fost restabilită după Potop (n.a.).

56 *Sir* („șarpe”, „reptilă”) în text. Vom vedea mai departe că este vorba de zeița Ninkharsag sau Ninmah (n.a.).

Coloana 2

„Seniorii zei și șeful – eroi ai cedrilor – s-au echipat cu instrumente de săpat și și-au îndeplinit sarcina”.

1. „Zei pe Pământ, dezonozați, au observat campania militară a eroilor asediați în Cer”.

„În acest timp, Enki, prințul Pământului, nu crea”.

2. „Enlil nu supraviețuia”.

„Ninlil nu supraviețuia”.

Coloana 3

„Astăzi, puterea este instalată”.

„Abundența [... și] puterea sunt instalate”.

3... (Dar), de atunci, imposibil de trecut...”

„Viața se scurge, (dar) imposibil să te mâniezi în timp, imposibil să te mâniezi în timp...”

Într-un război galactic împotriva unor adversari nespecificați, o rasă cu înfățișare reptiliană ar fi eșuat pe Pământ, nemaifiind în stare să plece – „în imposibilitatea de a se transporta în timp”, precizează textul. În acest context dificil de supraviețuit, o colonie s-a instalat sub ordinele unui „șef”. Acest șef al coloniei era în general numit Enlil...

Ca și în cazul epopeii *Enûma Elis*, nu prea știm de când datează aceste evenimente. Deoarece va fi vorba mai departe de o recreare a speciei umane (probabil a lui *Homo sapiens*, pornind de la *Homo erectus*) – „oamenii silexului” în text – putem să deducem că aceste evenimente sunt vechi de cel puțin 150.000 de ani. Aceste episoade sunt, mi se pare, și mai vechi. Voi prezenta motivele mai târziu.

Textul ne spune că zeii erau înfometați și-i cereau alimente lui Enlil și soției sale Ninkharsag-Ninmah, Doamna Șarpe. Enlil era șeful coloniei și soția lui era directoarea proiectului, dar, vom vedea, și marea matriarhă a coloniei.

[...] Sfântul Tigru și sfântul Eufrat [formau?] sceptrul sacru al lui Enlil care delimita Kharsag. Fluviile ofereau abundența. Sceptrul îl proteja pe seniorul [nostru.] O rugă [i-a fost adresată?] pentru obținerea de mlădițe din

pământ [...] [în acea perioadă?] omul nu era [productiv?]⁵⁷ [Zei?] erau nenumărați. Prințul Enit-l făcea (totul) strălucitor.

CBS 8383-a, coloana 2, rândurile 2 - 12

După cum se poate vedea în facsimil, primele rânduri sunt din nou distruse complet. Această a doua coloană e și ea absentă la O'Brien, probabil din cauza spăturilor constante în text, pe care am încercat să le remediez, bazându-mă pe context.

Lucru important, ni se spune că zeii au adresat o rugă pentru ca solul să fie roditor. Venind din „străfundul universului”, cum ni se arată la începutul documentului, putem să presupunem că întâia lor grijă a fost cea a alimentației.

Pentru prima dată în această epopee este menționat cuvântul Kharsag ca „cetate”. Termenul *KHAR-SAG* sau *HAR-SAG* se poate interpreta diferit, deoarece sumeriană se joacă cu cuvintele: „vârful încercuit”, „incinta principală” sau „roata de moară principală”. Prima definiție mi se pare mai potrivită din cauza diferitelor împrejurări pe care vor trebui să le plaseze zeii ca să se protejeze de exterior, dar vom ajunge și acolo.

Această vocabulă amintește sumerianul *HUR-SAG*, care denumește un munte. *HAR-SAG (KHARSAG)* și *HUR-SAG* corespund aceluiași semn cuneiform arhaic, dovadă a originii lor și a sensurilor comune. Cuvântul Kharsag evocă termenul turc *KARA-DAG* („munte negru” sau „munte-pământ”), ceea ce nu poate, după părerea mea, să fie pură întâmplare. Rămâne însă o problemă: există mai bine de vreo zece munți Karadag în Turcia. Aș fi de părere că acest *KHARSAG* al „zeilor” sumerieni se află la originea termenului comun *KARA-DAG*, care denumește cei mai mari munți din Turcia.

Singurul vârf numit „Karadag” care să fie și apropiat de câmpia mesopotamiană, dar și scăldat de un braț al

57 Propun aici termenul „productiv”, conform logicii coloanei 6 din aceeași tăbliță, unde scrie mai departe: „(În acea perioadă) omul nu producea nimic” (n.a.).

Tigrului (și de Eufrat, aflat la o depărtare de doar câțiva kilometri) se situează la 29 km sud de orașul Surt și la 19 km sud-vest de orașul Eruh, având drept coordonate 37° 39 20.17" N, 41° 57 48.48" E. Drumul cel mai apropiat pentru a ajunge în

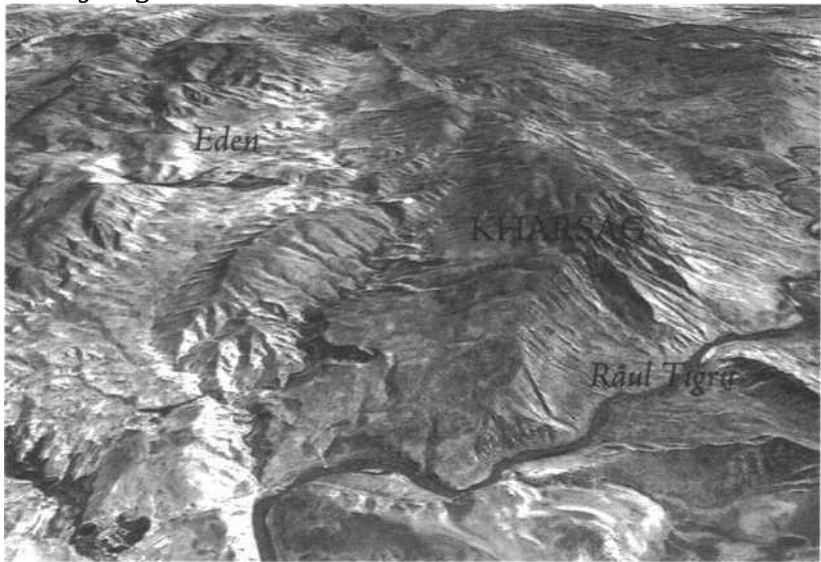

Figura 13: Muntele Karadag (Kharsag) se află în Turcia, în fâșia estică a Munților Taurus. Mai exact, în Kurdistan, în regiunea Eruh, la 29 km sud de Surt și la 19 km sud-vest de orașul Eruh. Un braț al Tigrului trece pe la poalele muntelui.

partea vestică a ceea ce cred că a fost grădina Eden (grădina lui Ninkharsag-Ninmah) este 56 - 51: ar trebui să se facă urgent săpături acolo, doar că ele ar fi dificile din cauza disputei dintre turci și kurzi. Se știe că ciocnirile dintre separatiștii kurzi (PKK/KADEK) și militarii turci sunt numeroase. Din 2006, săpăturile arheologice au fost totuși reluate în nord-estul Irakului, în centrul Kurdistanului, dar nu și în extremitatea nordică, unde regiunea rămâne total instabilă.

Surse:	tăblițele argilă	Biblia de la Ierusalim
de (Mesopotamia)		
CBS	8383-a,	Gn 2: 5: „nicio

coloana 2: „zeii s-au rugat pentru obținerea de	iarbă de pe câmp nu încolțea încă?
mlădițe din pământ 1	
CBS 8383-a, coloana 2: „Fluviile ofereau abundența?	Gn 2: 6: „... ci apa se ridica de pe pământ și uda toată fața pământului?
CBS 8383-a, coloana 2: „ Sfântul Tigru și sfântul Eufrat [formau?] scepтрul sacru al seniorului suflului, care delimita incinta principală?	Gn 2: 26 - 27:»... două dintre fluviile din Eden sunt numite: Tigru și Eufratul”.

Senior (venit) din noapte și de la oamenii noștri de la forare⁵⁸. Senior al furtunii și al oamenilor noștri cu hârlețul. Senior al fundației și al oamenilor noștri de la forări. Senior al sanctuarului și al forării oamenilor noștri, (stăpân) mâniat⁵⁹ de făina de orz și de știința plantelor pământului¹¹. Zeu al laptelui și al oamenilor noștri ai călătoriei îndepărtate⁶⁰, în fruntea terasei noastre de viață. Senior al forării [adânci] și rapide; Mare⁶¹ satam

58 AI: „forare” sau „hârleț”, „cazma” și „furcă” Acest termen revine deseori în această coloană (n.a.).

59 *Ūg*: „a mânia” „furie” și „furtună” In calitate de mare administrator al domeniului Kharsag și viitor stăpân peste sclavii speciei umane, Enlil este într-adevăr un senior mereu furios, după cum ni-1 dezvăluie textele pe care le studiem și altele foarte cunoscute (n.a.).

60 Barton indică *Ug-git*, dar este vorba de cuneiformele *Gir-zi* („călătorie îndepărtată” sau „expediție îndepărtată”) (n.a.).

61 Cuneiforma este ușor deteriorată. Barton a văzut aici *Engur* („ape subterane” sau „sălașul lui Enki și al mamei sale Nammu”), dar ne întrebăm ce ar căuta aici un astfel de cuvânt. Eu văd distinct un *Dagal* („mare”, „larg”, „întins”), vezi *M.E.A.*, intrarea 237, ca să denumească mărreția personajului respectiv.

(*administrator*)⁶² al fundației, al forării și al plantelor păroase (grâu): tu ai creat soclul nostru de viață pe stâncă!

CBS 8383-a, coloana 3, rândurile 1 - 12

Acest pasaj lipsește și de la O'Brien. Numele zeului nu este menționat în această a treia coloană, dar înțelegem că este vorba de Enlil, amintit anterior. Utilizarea termenilor *Gir-zi* („călătorie îndepărtată”) ne confirmă că zeii se expatriaseră. În plus, este precizat că liderul lor venea din noapte, probabil din univers, după cum este indicat în prima coloană. Enlil este numit „Mare SATAM” („administrator teritorial”), apelativ care n-a fost tradus în niciuna dintre versiunile predecesorilor mei. În lucrarea mea *Adam Genesis*, l-am numit astfel pe Enlil înainte de a fi început să transcriu aceste tăblițe.

Cartea lui Iov și cea a lui **Zaharia 3: 1** ni-l prezintă pe Satana ca fiind o entitate supraomenească, asemănător cu un „înger” în slujba lui Yahve (An, zeul suprem sumerian). Făcând parte dintre personalitățile „angelice” (anunnaki), Satana este o „fință divină” foarte elevată, gata să-i dea socoteală lui Dumnezeu pentru activitățile sale și pregătit să primească noi misiuni de la el. În *Manuscrisul lui Adam și al Evei* (Biblioteca Națională din Sofia nr. 433), Satana revendică stăpânirea Pământului în fața lui Adam: „Al meu este pământul, divine sunt Cerul și Paradisul. Dacă devii un om care îmi aparține, vei munci pământul...” Exact asta îi va cere Enlil omului mai departe. Alte pasaje biblice prezente în **Matei 4: 8 - 9** sau **Luca 4: 6** evocă stăpânirea pământului de diavol (Satana).

Este admis în general că numele *Satana* ar fi la origine cuvânt ebraic. Acest cuvânt înseamnă pur și simplu „adversar”. Totuși, nimeni nu pare să fi remarcat despre

62 *Satam* („administrator teritorial” sau „șef de ținut”), vezi *M.É.A.* intrarea 355. George Barton nu-l menționează pe Enlil ca satam. În transliterația sa, semnalează doar un *Iul* („înșelător”), care împarte același semn cuneiform cu satam, dar fără să-l traducă totuși! Este prima oară când descopăr acest cuvânt în textele sumeriene. Vom reîntâlni acest termen de mai multe ori în acest studiu (n.a.).

cuvântul sumerian *satam* că are și un omonim ebraic, și anume *satam*. Acesta din urmă înseamnă „a urî” și „a urmări”. Vom vedea mai departe că Enlil, satamul, va urî specia umană, pe care o va urmări până la moarte (vezi CBS 11065 – e, coloanele 5 și 6) ...

Din această coloană se deduce tot respectul pe care îl aveau zeii *anunnai* față de liderul lor Enlil-Satam. Chiar era considerat deținătorul secretului plantelor, în timp ce, în general, soția și al său adversar și alter ego, Enki, sunt desemnați ca atare.

[...] *El a restabilit abundența [zeilor?]. Satam (administrator) al nostru⁶³ exclamă; Satam al nostru se exalta: el își oferea protecția cetății. Mărea sălaşul. O, pasăre, cine te poate doborî? (Soția lui, Ninkharsa, vorbește despre proiectul ei): „Cu această amenajare va apărea prosperitatea; un rezervor închis - o capcană pentru apă - va trebui să fie instalat. Hrana mea bună care va fi produsă va trebui să fie abundentă. Acest Eden⁶⁴ uscat, traversat de apă, va trebui să fie irigat de un curs de apă care va fi în cascade”. Un mare și puternic curs de apă protejat trebuia să țâșnească înainte; el ar spori randamentul (apei) care se învârteste, al doamnei noastre. O, pasăre, cine te poate doborî? Hrana mea ce va fi răspândită va trebui să fie bogată [...].*

CBS 8383-a, coloana 4, rândurile 2 - 12

Începutul acestei coloane este din nou spart* Exact de aici își începe traducerea Christian O'Brien* El omite să vorbească despre pasărea totuși bine prezentată în această parte (vom mai discuta despre această pasăre puțin mai departe) * Enlil, Satam (administratorul) protejează instalarea sălaşului Kharsag* Se spune că administrează

63 George Barton a transcris de data asta *Satam* în *Nar* („cântăreț”, „muzician”) care, și în acest caz, au același semn cuneiform* Elegant joc de cuvinte sumerian, deoarece Satana este meșter la vorbe, povestitor, amăgește mulțimile cu glasul lui frumos, deci e și mincinos, după cum am arătat în nota precedentă (n.a*)*

64 *Eden* sau *Edin* („câmpia” sau „coloana vertebrală” sau creasta (muntelui))* A doua și a treia definiție trebuie menționate aici pentru a denumi grădina de pe muntele zeilor (n*a*)*

belșugul zeilor și își asumă sarcina să supravegheze punerea în aplicare a proiectului soției sale Ninkharsag-Ninmah* Intenția lui Ninkharsag este să creeze un domeniu și o livadă irigată, care le vor aduce zeilor independența alimentară* Această livadă este numită în mod clar în rândul 8 ca fiind EDEN!

Surse: tăblițele de argilă (Mesopotamia)	Biblia de la Ierusalim
CBS 8383-a, coloana 4: „Acest Eden , închis, traversat de apă, va trebui să fie irigat de un curs de apă care va fi în cascade ”.	Gn 2: 10: „Un râu ieșea din Eden și uda grădina; și de acolo se împărțea și se făcea patru brațe...

*Doamna din Kharsag își susține (proiectul) cu cuvântul ei pur⁶⁵ și minunăția pe care mâna ei [voia s-o creeze], Bada (An) ⁶⁶s-a opus cu vorba lui. Ea voia să vorbească despre locuința ei luminoasă, voia să vorbească de locuința ei pură. Voia să vorbească (despre locuința ei) înaltă, cea mai strălucitoare dintre toate. De negrăit cu luminozitatea numeroaselor ei focuri de lemn de cedru (care ar fi necesare). Administrarea ei n-a fost respinsă [...]. Două urcioare [au fost vărsate] pentru ea; [zeii] i-au revărsat două mari [cupe]; i-au adus hrana care îi plăcea; i-au întins un recipient. Către Doamna Șarpe a avut loc o implorare⁶⁷. **CBS 8383-a, coloana 5, rândurile 2 - 14***

Rândurile 1 și 15 sunt distruse* BA-DA („darul

65 *Isib-Id*: literal „cu suflul ei pur” în text (n.a.).

66 *Ba-da* („darul puternic”), probabil un epitet al regelui zeilor An, după cum a subliniat O'Brien, care traduce acest cuvânt, „An”, fără să facă precizări (n.a.).

67 O'Brien, Don Moore și eu după aceea am tradus rândul 14 (*Sir pādbalag*), care apare și în coloana 1: „doamna Șarpe vorbise printre lacrimi” sau „Șarpele a smuls [Ninkharsag] o tânguire”. George Barton traduce acest rând mai degrabă astfel: *Unto Sir there is a cry* („Către Sir, are loc un apel

puternic”) este probabil epitet al regelui zeilor An, numit și „Anu” în akkadiană* Ninkharsag-Ninmah își exprimă dorința să mărească cetatea, după părerea mea, ca să poată în mod punctual să primească trupele divine înfometate venite din univers*. Căci obiectivul este, după cum am văzut înainte, hrănirea zeilor când coboară din Cer*. Oare sunt încă în război cu adversarii lor? Nu e precizat, dar probabil că da’ Zeii *anunnai* care coboară pe Pământ par să fie războinici, căci se comportă ca soldații înfomețați întorși de pe front*. Avem acum dovada (ca puțin mai departe, la rândul 6 al celei de-a doua coloane a tăbliței CBS 1 1065):

[...] [zeii] au vărsat multe urcioare din Tigrul sfânt și din Eufratul sfânt – sceptrul divin al ocrotitorului nostru Enlil. (în acea perioadă) omul nu producea nimic. [2 rânduri distruse] Spre izvorul vieții, divinul senior a ridicat ochii; pe omul⁶⁸ împuținat și-a oprit privirea insistentă. Trupa⁶⁹ venită din univers nu se oprișe; ea pusese mâna pe cel slab. Pentru cel slab, ea nu [a dat?] nicio protecție [...].

CBS 8383-a, coloana 6, rândurile 2 - 15

Rândurile 1, 15 și 16 sunt distruse*. Și acest pasaj este absent la Christian O’Brien, ca și următoarele coloane*. E de

68sau un plânset”)* După părerea mea, o traducere strictă ar da: „a căuta (sau a implora) un cânt funebru către Sir”)* Trebuie totuși să șlefuiesc această traducere în prezent și să-i dau dreptate lui Barton* Într-adevăr, întrezăresc în acest context mai degrabă o rugămintă venind din partea zeilor înfomețați, nu o rugămintă din partea doamnei cetății Kharsag spre obținerea aprobării pentru proiectul ei, cum credea O’Brien*

69 Zag-e, „susținere” sau „coloană”: o trupă sau un batalion! (n*a*)*

Figura 14: Ninkharsag-Ninmah, matriarha coloniei, așezată pe tronul ei și înconjurată de cei doi arbori din Geneză. **Statuie de la British Museum** mirare, deoarece subiectul e important. Greu de determinat aici, din cauza celor două rânduri distruse, despre ce persoană e vorba, dar Enlil (sau Enki) pare preocupat de două aspecte:

omul slab, deci specia umană;

grupul (trupa) sau mai degrabă batalionul (vezi nota 21 despre *Zag-e*) venit din univers, care pare să atace și Pământul, și omenirea.

Grupul zeilor supune Pământul și specia umană. Înțeleg aici că zeii nu face nicio deosebire între cel slab (omul) și

Surse: tăblițele de argilă (Mesopotamia)	Biblia de la Ierusalim
CBS 8383-a, coloana 2: „În această perioadă, omul nu producea nimic	Gn nu era niciun om ca să lucreze pământul?

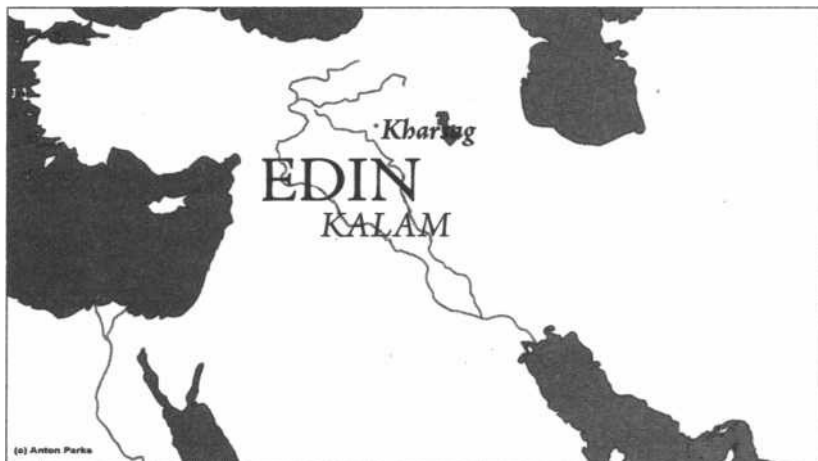
dușmanii *anunnailor*. Putem să adăugăm că acest grup de zei atacă Kharsag, domeniul divin care se

presupune că hrănește zeii și furnizează vlăstarii din pământ, după cum se arată la coloana 2. Dar, în acea perioadă, zeii din colonie își cultivau probabil singuri plantele din motivul următor:

[...] Templul îi hrănise. În acea perioadă, mulțumirea era profundă. Platforma sa se înălța ca o incantație; către Doamna Șarpe a avut loc o implorare, [rândurile 7 și 8 distruse] Casa [...]. Fiul meu, semn prevestitor al casei. Valul de oameni; valul, din cauza [...].

CBS 8383-a, coloana 7, rândurile 2 - 11

Ultimele fraze sunt întrerupte. Totuși, îi înțelegem semnificația și anume, că zeii războinici au mâncat pe saturate la Kharsag, alimentați de templu. În schimb, în colonie se

Poziționarea coloniei Kharsag pe o hartă standard a Mesopotamiei instalează îngrijorarea*. Nu știu ce i se reproșează „valului de oameni” textul fiind distrus la sfârșitul coloanei Ghicim că oamenii sunt numeroși, cu siguranță mai mulți decât zeii instalați la Kharsag.

4* Omul intră clandestin în Grădina Eden - CBS 8383-a - b

„[...] din cauza?” seniorului rezervei și al rațiunii⁷⁰.

70 George Barton vede aici un *Pes?*, dar eu disting mai degrabă două semne: *Gar* („rezervă”, „depozit”) + *Gestu* („rațiune”) (n*a*)*

Imensa (fînță) slabă, acum, din cauza cunoașterii⁷¹ porții mari⁷², s-a aruncat asupra pământului cultivat⁷³ al rezervei noastre și a dispus de rațiile noastre. El se înmulțea și discuta despre taluzurile noastre. Din păcate, din cauza [...] arbori [...] înălțimile [3 rânduri distruse]. El vorbea despre numeroși⁷⁴ arbori (fructiferi). Sub ochii noștri, pusese stăpânire pe hrana⁷⁵ lui⁷⁶ și o lua cu el, răsturna arborii vieții⁷⁷ plantați [prin grija noastră?], dovadă a dâmbului nostru. [...].

CBS 8383-a, coloana 8, rândurile 1 - 12

Această coloană este foarte deteriorată*. Primele două rânduri sunt distruse, dar George Barton semnalează rândul 3 ca fiind primul. De la acest pasaj întreaga poveste va începe să ia o întorsătură rea. Înțelegem aici, în ciuda numeroaselor spărturi (înțelegerea noastră provine de la faptul că primim confirmarea mai departe în text), că zeul rațiunii, Enki, ar fi lăsat poate, pe om, să pătrundă în rezerva de hrană a zeilor, care era formată din pomi fructiferi și culturi. Într-adevăr, este posibil ca omul să se infiltreze în teritoriul interzis, deoarece cunoștea existența porții mari a domeniului. Sub ochii îngroziți ai coloniei, omul pătrunde în rezervă și jefuiește arborii divini, numiți „arborii vieții”... Biblia n-a inventat nimic: plagiatul este evident!

[...] favoare, (doamna) de la conducerea depozitului⁷⁸

71 Barton indică un *Rug?*, dar este vorba de un *Zu* („cunoaștere”)*

72 *Kă-gal*: „poartă mare” Această poartă mare trebuie să fi făcut parte dintr-o împrejmuire care despărțea grădina de exterior (n*a*)*

73 *Si* în text: „pământ cultivat” sau „pământ arat” (n*a*)*

74 Barton semnalează un *Bă?*, dar este vorba de un *Es* („mult” „numeros”) (n.a.).

75¹⁷ *Da* („a posedea” „a deține”) (n*a*)*

76 George Barton indică un *Su*, dar este vorba de un *Zid* („hrană”), intrarea

536 în M.ÉA* (n*a*)*

77 Nicio îndoială posibilă în privința rândului 11: *Gis-zi*, „arbore/i al/ai vieții” (n*a*)*

78 *Sanga* sau *Sagga* în text: „conducător economic al unui templu”; traducere strictă: „(cel sau cea) de la conducerea unui

decretase. Construisese locuința solidă. Alcovul ei plăcut⁷⁹ (înălțat) era comod; îl alesese pentru prinț. Bucuria vieții să-i fie mare, ca o bogăție! Din coabitarea sa cu doamna Șarpe, el (Enlil) îl concepușe pe marele și puternicul muflon, căruia i-a poruncit să păzească viața [...].

CBS 8383 - b> coloana 9, rândurile 2 - 12

Începutul acestei coloane este deteriorat. Găsim declarațiile obișnuite care urmăreau să laude puterea cetății Kharsag și fericirea pe care aceasta o oferă locuitorilor ei (zeii), în rândurile 11 și 12 se spune că Enlil a instalat mufloni în

Surse: tăblițele de argilă (Mesopotamia)	Biblia de la Ierusalim
CBS 8383-a, coloana 8: „(omul) stă în picioare în rezervă și dispune de rațiile noastre, El vorbea despre numeroși arbori (fructiferi), pusese stăpânire pe hrana lui și o lua cu el, răsturna arborii vieții.	Gn 2: 9: „Dumnezeu a făcut să răsară din pământ, pomul vieții în mijlocul grădinii, „ Gn 3: 2 - 3: „omul nu trebuie să se atingă și să mănânce din rodul pomului din mijlocul grădinii?

depozit”. Este vorba de Ninmah-Ninkharsag, de unde provine celălalt nume sumerian, „Ninhursag” „doamna de la conducerea muntelui” deci a domeniului Kharsag. E aici un joc de cuvinte între *Hursag* și *Kharsag* (n.a.).

79 AMâ!: „cuib”; traducere strictă: „cuib” sau „nișă plăcută” sau „cuib de miere” (n.a.).

CBS 8383 – b, coloanele 9-15

jurul domeniului ca să-l protejeze probabil de om! Orice bun păstor știe că țapul poate să protejeze teritorii întinse și să împiedice orice pătrundere nedorită.

În literatura biblică și rabinică, acest țap a devenit *keroubim*, provenit el însuși din *karibu* akkadian [literal, „cel care comunică (cu zeii) ”]. În Asiria, *kerubii*, în formă de tauri înaripați, încadrau și protejau intrările templelor și ale palatelor. Din acest termen rezultă substantivul comun „heruvim”, care denumește tocmai un înger însărcinat să apere și să păzească viața⁸⁰.

Lumina cetății – în lumina cetății ei se aflau.

Întunericul cetății – în întunericul cetății ei se aflau.

80 *Dara (Dara2):* „muflon” sau „capră de munte”, în sumeriană (n.a.).

Oamenii cetății - printre oamenii cetății ei se aflau.

De fiecare dată când era bucurie, doamna noastră era puternică. O, sanctuar al domeniului lui Enlil, de fiecare dată când era bucurie, doamna noastră era puternică, zeul nostru era drept. Urudu („seniorul metalului”)⁸¹ vorbea cu Dauru (seniorul An)⁸² [...].

CBS 8383 - b, coloana 10, rândurile 1 - 14

Pluralul folosit la începutul coloanei denumește probabil specia umană prezentă pe terenul din preajma cetății. Oamenii călcau terenul divin și se infiltrau acolo în chip primejdios.

Urudu este unul dintre numele zeului înțelepciunii, Enki, considerat lucrător expert al metalului sau al bronzului, ba

Surse: de (Mesopotamia)	tăblițele argilă	Biblia de la Ierusalim
CBS 8383-a, coloana 9:»...	Gn 3: 24:	
(seniorul Suflului) concepuse un mare și puternic muflon ca să păzească viața?	„Dumnezeu a pus niște heruvimi la răsăritul grădinii Edenului... ca să păzească drumul care duce la pomul vieții...”	

chiar personaj având culoarea bronzului. *Urudu* era folosit în general de sumerieni și de zeii lor ca să denumească metalul și bronzul. George Barton ne oferă câteva calificative pentru Enki în studiul său, cum ar fi *Urudu-nagar digir-e-ne* „dulgherul de bronz al zeilor”, sau „muncitorul de metal al zeilor” sau *Urudu-nagar-kalam-mă* „muncitorul de metal din Kalam (Sumer)” (vezi CT. XX IV)⁸³. Urmarea textului este distrusă; probabil că Enki și An

⁸¹ *Urudu-e* în text: „seniorul metalului sau al bronzului” „seniorul bronzat”; vezi explicația de la paragraful de mai sus (n.a.).

⁸² George Barton precizează că Da-uru este un epitet al zeului An în *Miscellaneous Babylonian Inscriptions, op. cit.*, p. 18 (n.a.).

⁸³ *Ibidem* (n.a.).

discută despre obligația de a arde o parte din plantații dintr-un motiv explicat încă de pe acum.

În fața marelui senior An, marea doamnă a lui Enlil, doamna domeniului Kharsag – entuziasmată – a vorbit: „Să incinerăm cele șapte feluri de flageluri (grație) ale marilor cedri. Receptaculul meu e bun ca să-i ardem, în mijlocul pieții Dragonului⁸⁴. Canale mari, un val puternic al unei ape mari trebuie să fie adus spre plantele noastre galbene și valul puternic spre arbori”. [...] a repara [...].

CBS 8383 - b, coloana 11, rândurile 1 - 16

Dintr-un motiv nedeterminat deocamdată, suverana Ninkharsag poruncește să fie incinerati copaci care par contaminați. Sfârșitul coloanei este din păcate deteriorat, dar înțelegem că zeii trebuie să repare ceva, probabil grădina lor. Pentru aceasta, s-a decis să se devieze apele și să se sape canale ca să se alimenteze plantații noi, ce trebuie ajutate să crească de urgentă, căci colonia trebuie să-și hrănească locuitorii și trupele din Cer, după cum s-a arătat înainte.

(Enki), divinul constructor⁸⁵ al grădinii, a poruncit să fie distrusă cu un foc mare infecția care invadase parcul cu arbori ai mării cunoașteri⁸⁶ al zeiței muntelui depozitului (și aceasta să se facă) exact înainte de răsăritul soarelui. El (Enki) a vorbit despre mama noastră, doamna noastră, zeița noastră strălucitoare, despre splendoarea de nespus și despre bunătatea ei! Hrana noastră venea de la seniorul nostru⁸⁷: el a discutat despre cerealele care creșteau,

84 *Ki'tnus-gir*: „piața Dragonului”, care ar putea să se traducă și „piața Șarpelui” dar „Dragon” ar părea mai potrivit.

85 *Gim* în text: „constructor”, „zidar” Este vorba de un epitet al lui Enki și de același semn cuneiform arhaic ca *Mus-da*, „șarpe puternic”, alt nume al lui Enki (n.a.).

86 în text: *Gis-pi-pi* = *Gis* („arbore”) + *Pi* („cunoaștere”) x 2 („mare”, „puternic”, „plus”) = „arbore/i al/ai mării cunoașteri”. Arbore necunoscut, despre care știm doar că era utilizat pentru prescripții medicale (n.a.).

87 Utilizarea încă o dată a lui *Dara2* > „muflon”, care este de data aceasta folosit ca epitet al lui Enki sau al lui Enlil în sensul de „Senior” (n.a.).

despre grâul care era abundent; despre strălucitul nostru domeniu și fântâna lui stabilă.

CBS 8383 - b, coloana 12, rândurile 1 - 11

În rândul 1 este gravat în mod clar cuvântul **Sar** („grădina”), ceea ce leagă definitiv textul nostru de grădina Edenului din Geneza biblică! Infecția s-a întins în tot parcul cu plante și arbori de cunoaștere: probabil este vorba de arbori cu calități curative. Enki sau Enlil (imposibil să se distingă aici cine intervine) discută despre cereale, despre grâul pe care zeii l-au adus din lumea lor și despre apa din grădină. Toate astea trebuie refăcute cât mai repede cu putință.

Vom descompune cele patru rânduri următoare din cauza importanței extreme a informațiilor pe care le conțin, dar și pentru că predecesorii mei, îndeosebi Christian O'Brien, se pare că nu le-au înțeles. Acesta din urmă nu citează omul în acest pasaj, ceea ce l-a împiedicat să-i înțeleagă sensul.

Gas-an-me lù latn-dal-kur-kitn sigg an-să-să-e Zag-Zag-gir an-lahi. susigg sika-ul m-ai

CBS 8383 - b, coloana 12, rândurile 12 - 15

Să descifrăm acum aceste patru rânduri. Vă veți face astfel o mică idee a modului de a traduce din vechea sumeriană.

Gas-an (= „doamnă”) - *me* (= „noastră”) - *lù* (= „om”) - *l-am* (= „a înmulți”, „a împinge cu abundență”) - *dai* (= „departe”) - *un* (= „munte”) - *kim/gim* (= „a face”, „a crea”, „a realiza”, „cum”, „asemănător”, „în locul lui”) - *și* / *sigg* (= „a sta în picioare”, „a se ridica”) - *an* (= „divin”, „cer”, „plin”) - *d5 a-s<f* (= „mare consiliu divin”) - *e* (= „șanț de irigație”, „taluz”, „cilin”) *Zag-Zag* (= „frontieră”, „teritoriu”, „limite”, „margine”) - *gir* (= „picior”, „drum”) - *an* (= „divin”, „cer”, „plin”) - *lah.* („a prăda”, „a răpi”, „a jefui”) *su* („mână”) - *și/sigg* (= „a sta în picioare”, „a se ridica”, „a fi drept”) - *sika* (= „ciob”, „coajă”) - *m* (= „a culege”, „a înceta”, „a distruge”, „totalmente”) *an* (= „divin”, „cer”, „plin”) - *și* (= „recipient”, „trestie”, „recipient de trestie”)

Ceea ce ne dă:

Oh, doamna noastră, omul se înmulțește departe de munte! Asemenea nouă (sau în locul nostru), el a stat în picioare pe colina Marelui Consiliu Divin. Piciorul lui s-a aflat în teritoriul nostru puternic, el l-a jefuit cu mâna plină. A stat în picioare pe coji (de fructe?); a cules recipiente pline din trestie [1 rând distrus].

CBS 8383 - b, coloana 12, rândurile 12 - 15

Acest pasaj întărește afirmațiile din coloana 8 a CBS 8383-a (rândurile 1 - 12), unde se arată că omul intrase în teritoriul zeilor ca să culeagă fructele. Totuși, se precizează aici că nu doar s-a hrănit la fața locului, ci a și luat cu el hrana în coșuri de trestie - cu siguranță ca să-i aprovizioneze pe membrii comunității sale! Vom vedea acum că venirea străinilor pe domeniul divin a generat altă problemă importantă...

Figura 15: Este posibil ca acest sigiliu akkadian de la Muzeul Luvru să evoce scena descrisă în CBS 8383-a (coloana 8, rândurile 1 - 12) și CBS 8383 - b (coloana 12, rândurile 12 - 15), unde omul jefuiește ilegal grădina care le aparținea zeilor, desemnată ca fiind un parc cu „arborii vieții” și cu „mare cunoaștere”...

5< Contaminarea Grădinii Eden - CBS 8383-b-o

Episodul contaminării grădinii zeilor este complet absent în Geneză, dar prezintă elemente care au fost bine refolosite în textul Bibliei. Să vedem cum

Un bol de libație fusese vărsat de doamna Șarpe la

marele sanctuar. O ofrandă înflăcărată a fost oferită domeniului lui Enlil; Enlil a fost lovit de boală! Fundațiile sanctuarului ridicat au fost lovite de boală! Enki din nișa cunoașterii⁸⁸ a fost lovit de boală! Oh, ofranda înflăcărată lui Enlil! Oh, domeniul lui Enlil, te-ai hrănit cu alimentație abundentă, ai băut apă abundentă, în timp ce această bogăție copioasă este în depozitul nostru, acel depozit al cărui batant de la ușă⁸⁹ tu nu hai menționat! Totuși, vasul de măsurat hrana⁹⁰; omul s-a atins de apa noastră și de proprietatea noastră!

CBS 8383 - *b*, coloana 13, rândurile 1 - 15

Întreaga colonie se îmbolnăvește! Motivul este indicat în ultimul rând al coloanei: omul s-a apropiat de apa din Kharsag și a intrat pe proprietatea zeilor, deci a intrat peste tot în grădina (Eden) în care se aflau culturile, fructele sale etc S-ar zice că e aceeași situație ca în perioada conchistadorilor, când aceștia i-au contaminat pe amerindieni în epoca Conquistel. Mai târziu, în 1764, Joffrey Amherst, comandant-șef al armatelor britanice de pe continentul nordamerican, a folosit variola ca armă de război, infectând cuverturile date apoi indienilor Mai apoi, trupele de secesiune americană au contaminat triburi întregi în același fel... Ne putem imagina că omul purta „infecții latente” (virusuri sau bacterii), germenii contra cărora colonia extraterestră nu era deloc imunizată. Mulțumită acestui episod, avem siguranța că zeii veneau de foarte departe și că nu mai avuseseră de-a face cu specia umană până atunci. Este un punct important! Ar fi ciudat ca sumerienii să fi cunoscut acest gen de patologie, ca apoi s-o amintească în una dintre operele lor literare.

Când se spune că Enlil n-a menționat ușa, înțelegem că a știut să-i păstreze secretul, spre deosebire de Enki!

88 *Ab-zu: „nișa cunoașterii”. Abzu este și numele dat lumii subterane al cărei proprietar este Enki (n.a.).*

89 *Ig în text: „batant de ușă” sau intrare (n.a.).*

90 *George Barton transcrie acest cuvânt în akkadiană, dat fiind că URI figurează atât ca „vas de măsurat” cât și ca regatul Akkadului (n.a.).*

Un mod subtil de a denunța delictul cu eleganță.

[...] Enlil a spus: „Izvorul⁹¹ bolii va fi izgonită de pe fața ținutului. Protecția va învinge!” Enlil a vorbit despre inflamarea (care pusese stăpânire) pe taluzul divin. Protecția va învinge! în Eden, proprietatea noastră, trebuie să ardem ienuperii⁹². Atuul nostru va fi să ne ardem producția din cauza (deschiderii) batantului porții. În Eden, trebuie să tăiem ienuperii. Marele paloș, care nimicește boul, se află în posesia fortăreței noastre, el este cunoașterea noastră. Din sanctuarul lui Enlil, (seniorul Enlil), cu privirea sa (energică), a poruncit micșorarea izvorului inflamării și fixarea rațiilor celor care erau culcați. Marea noastră (armă) de bronz, cunoașterea noastră, îl va persecuta⁹³. Pasărea a descoperit câmpul însămânțat [...].

CBS 8383 - b, coloana 14, rândurile 2 - 15

Cuvântul *EDEN* e folosit de două ori în această coloană 14! Am impresia că Barton n-a înțeles acest pasaj, căci se pare că nu a priceput că zeii trebuie să ardă ceva ca să se trateze. O'Brien a ghicit contextul general, dar a tradus termenul *Za* [*ZAG*], care este o contracție a cuvântului *Zaba-lum* („ienupăr”, „posesiune”), ca fiind articol posesiv, și nu ienupăr. Din această cauză, a dedus că zeii erau obligați atunci să ardă carnea ca să nu se mai îmbolnăvească, gândindu-se că mâncau carne crudă și traducând astfel particula *Nig* („comoară”, „proprietate”) prin „hrană” (sic). Puțin mai departe (coloanele 14 și 18), unde va fi vorba de armele zeilor și de om, O'Brien a tradus *Gud* „carne” în loc de „bou”, pentru ca ipoteza lui să fie valabilă.

Din cele mai străvechi timpuri, ienupărul a fost

91 Semnul cuneiform este deteriorat aici; s-ar părea că e vorba de *A* („izvor” „apă”), care se confundă cu *ID 7*, al cărui sens este același (n.a.).

92 *Za* în text, vezi explicația de dinainte (n.a.).

93 Semnul este spart; este vorba probabil de un *Us* (*M.É.A.*, intrarea 211): „a urmări”, „a bloca”, „a persecuta”... Arma este și ea prevăzută să-l urmărească pe om (n.a.).

cunoscut pentru diferitele sale calități curative. În Evul Mediu, de exemplu, era ars pe străzi ca să combată epidemiile de ciumă sau de holeră. Toate bolile stomacului, febra, durerile de ficat și din piept pot fi tratate cu ienupăr. În plus, ienupărul crește în Africa și în Asia, dar se găsește și în Munții Taurus, unde eu situez, din observațiile mele făcute în 2007, cetatea Kharsag.

Se mai spune că zeii posedau marele paloș, cel ce putea să taie boul în două sau, în această împrejurare, pomii fructiferi infectați, care trebuia să fie arși de urgență. La sfârșitul coloanei, regăsim acea pasăre enigmatică care survolează domeniul divin, ca și cum l-ar supraveghea (vezi și coloana 4). Această prezență aeriană este cât se poate de insolită. Deoarece mai departe vor apărea aparatele de zbor ale zeilor, ipoteza mea este că e vorba de un vehicul zburător al zeilor utilizat pentru supravegherea de sus a speciei umane.

Termenul sumerian care denumește câmpul de observat este *Gân*, un cuvânt pe care îl regăsim în ebraică și înseamnă „grădină” Același *Gan* este folosit în Geneză pentru *Gan-Den* („grădina Edenului).

Surse: tablitele de argilă (Mesopotamia)	Biblia de la Ierusalim
CBS 8383-a, coloana 14: „Eden este proprietatea zeilor.../	Gn 2: 8: „Dumnezeu a sădit un Gan („grădină”) în Eden...”

[...] senior [...] proprietate (?) [...] pentru Enlil, prințul. Enlil era lovit de boala! Soarta⁹⁴ îl răpusese! Soarta îl răpusese! Când Ninkharsag, din creșa⁹⁵ seniorului Ninurta, și-a reluat drepturile, s-a debarasat de ziuă și de noapte și a lărgit (cursurile) de apă. Animalul gol

94 *Nam*, care se poate traduce ca „responsabilitate”, dar și ca „atitudine” (n.a.).

95 *Mès-lam* în text: *Mès* („tânăr”, „fiu”) + *Lam* („a crește din abundență”, „a face să crească”) = creșă (n.a.).

din exterior⁹⁶, înfă [șurat] într-un veșmânt negru⁹⁷; animalul, animalul! El rostise (numele) hotarului nostru, îl descoperise! Stătuse în picioare, de patru ori, forțase trecerea [de patru ori!] [...].

CBS 8383 - b, coloana 15, rândurile 1 - 15

Se arată că Ninurta, fiul lui Enlil și al lui Ninkharsag, era în acea perioadă sugar. Acest detaliu este foarte important, căci este singurul text sumerian în care îl găsim pe Ninurta bebeluș, ceea ce confirmă că această serie de texte grupează într-adevăr primele scrieri mitologice care ilustrează geneza zeilor pe Pământ. Procedul folosit de matriarha Ninkharsag ca „să se debaraseze de ziuă și de noapte” ne duce cu gândul la magie. Fraza rămâne enigmatică: ea poate se arate, de exemplu, că Ninkharsag este prima care s-a pus pe picioare, grație cunoștințelor ei avansate de medicină pe care le avea. Totuși, dorința de „a lărgi cursurile de apă” ar putea să însemne și că trebuia reînnoită apa, ca să se purifice locul, după cum se arată în coloana 11.

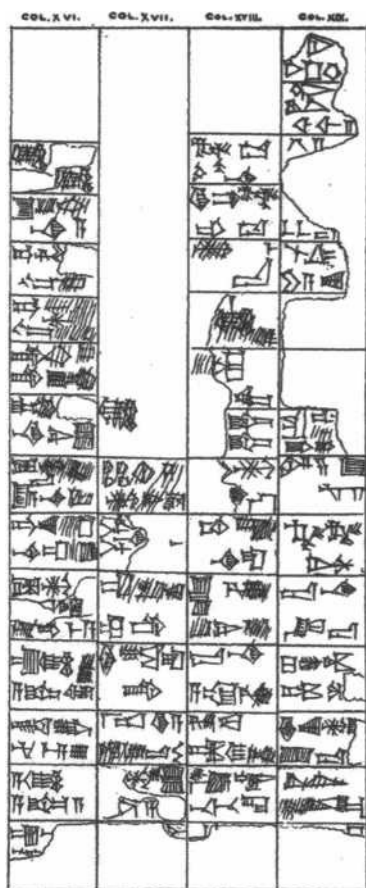
Animalul menționat imediat după aceea este omul și asta din mai multe motive, confirmate în aceleași documente. Vom vedea mai departe că omul va fi descris de multe ori ca având pielea neagră și trupul fără veșmânt. Acest punct este esențial, deoarece confirmă încă o dată că acele evenimente sunt foarte vechi și cu mult anterioare epocii redactării acestor tăblițe. Oamenii cu pielea închisă la culoare nu erau prezenți efectiv în nordul Mesopotamiei în perioada redactării tăblițelor. Se admite că acolo se aflau semiți, cei din Akkad, nu africani! Ar trebui probabil să ne întoarcem cu câteva sute de mii de ani în urmă, ca să găsim urme de africani în acea regiune.

96 George Barton vede aici un *Rug-gir-bar?*, în timp ce este vorba de un *Su-ug-bar*: *Su* („gol”, „corp”) + *Ug* („animal”) + *Bar* („exterior”) = „animal gol din exterior” (n.a.).

97 *Gi*^ („a înfășură”, „a înconjură”) este pe jumătate deteriorat, dar destul de ușor de reconstituit. Nicio îndoială posibilă în privința „veșmântului negru”: *Gifi* („întunecat”, „negru”) + *Tug* („veșmânt”) (n.a.).

Faptul că specia umană este desemnată cu termenul „animal” e stupefiant și totodată deranjant. Cuvântul folosit aici este *Ug* (*Umătnu* în akkadiană). Am menționat în partea referitoare la Creație, că termenul sumerian *ADAM* („animale” „turme”) are același sens. Pe de altă parte, echivalentul său akkadian este *Nammasû*, care se descompune fonetic în sumeriană ca *Nam-mas SÛ*, literal „avorton de povară”, sau „avorton (purtător) de responsabilitate”, sau „avorton (purtător) de destin” al zeilor.

De aici rezultă că zeii sumerieni sunt xenofobi; vom avea mai departe trista confirmare. Ar trebui să ne mai mirăm oare că aceste texte nu s-au bucurat de traduceri noi, savante și oficiale realizate de experți din lumea asiriologiei?

CBS 8383 – c, coloanele 16-19

[2 rânduri distruse] Boală [...] boală [...] se întinde, ne împresoară complet⁹⁸: omul⁹⁹ era (ca) un val. (Enki) eroul vieții, zeul fructului, eroul vieții, zeul fructului, a turnat o porție dublă de băutură alcoolizată; l-a luat¹⁰⁰ pe

98 *Su-niginj 2* în text > utilizat în general pentru a face suma unui calcul (n.a.).

99 Na („om”) în text* Barton și O'Brien nud menționează și preferă să utilizeze această particulă ca simplu prefix modal (n*a*)*

100 *Dé* în text: „a duce”, dar și „a îngămădi” „a face să iasă sumedenie”! (n.a*)*

om¹⁰¹ (ca să-l rămână la frontieră¹⁰²! Oh, mama noastră sfântă va guverna valul de oameni carnivori! Fie ca forța grădinii tale (să poată) fi refăcută (de prezența) omului⁵⁵! Mama noastră, sfântă doamnă, n-are nicio putere cu tine? Ne rugăm insistent pentru alungarea bolii"! în locul nostru împrejmuit să nu mai fie febră! Sursa bolii, febra o alungă... [aproape 8 rânduri lipsă].

CBS 8383 - e, coloana 16, rândurile 3 - 15

Enki, șeful domeniului și cel care păzește livada, își asumă sarcina de a realiza poțiunea curativă. Enki este privit în general ca prietenul omenirii; are obiceiul să stea alături de ea. Fiind mai bine imunizat decât semenii lui, el s-a pus repede pe picioare după ce boala s-a instaurat printre zei. Enki are misiunea de a duce omul la frontieră. Aceasta ne garantează că el avea legături deosebite cu specia omenească. Matriarhei i se cere să restabilească ordinea în colonie chiar prin folosirea magiei.

[...] Boala [...]. (De) patru (ori) construcția noastră a fost abordată. Preoteasa [...] omul [...] preoteasa striga [...]. (Enki), seniorul cunoașterii și al aramei, din sălașul lui, a produs și a măsurat o băutură alcoolizată în timp ce boala devasta sălașul înalt, pe când Ninurta era lovit (de durere) ca un sclav și striga în sanctuar [...].

CBS 8383 - e, coloana 17, rândurile 8 - 14

Deteriorările sunt numeroase la începutul acestei coloane*. Din fericire, numărul de asedieri ale grădinii este amintit în rândul 9: de patru ori, cum s-a arătat deja la sfârșitul coloanei 15*. Enki, seniorul cunoașterii și al metalului, a produs un leac***

[* * *] Nu lăsa să vină, nu lăsa să apară omul! Săritura lui e energică asemenea celei a unui bou sălbatic [...] boală [* * *] pământul. Oh, doamnă divină [...] vorbește [...] ei, [stabiliți?] cetatea (noastră). Nu lăsați

101 George Barton notează într-adevăr aici prezența omului (Na) și traducerea pe care o face acestui rând e aproape identică cu a mea (n*a*)*

102 Barton pare să confunde particula *Sig* („lână”) cu *Zâ* („frontieră”), cele două semne fiind foarte apropiate (n*a*)*

omul să invadeze pământul nostru îmbelșugat! Hotarul nostru din trestie ar trebui să fie (mai) puternic, soliditatea lui împotriva omului va fi întregită. Trestiile lui să fie (mai) numeroase! Oh, senior divin, berbec al vieții [...].

CBS 8383 - e, coloana 18, rândurile 3 - 14

Teama de om este întipărită încă o dată în argilă*. În mod vădit, prima protecție care înconjura cetatea era din trestie*. Se cere să fie întărită frontiera care desparte domeniul zeilor de specia umană și să se adauge mai multe trestir Vom vedea mai departe că va fi vorba de un perete de lemn.

[* * *] când (?) confecționezi toată împrejmuirea¹⁰³. Omul este puternic; ochii lui văd [în direcția] [... flacăra. Desparți colina ¹⁰⁴[ca să nu fie?] aruncată afară¹⁰⁵ sursa noastră de cunoaștere! [două rânduri sparte] abisul adânc pentru o cupă de libație [...] Teama noastră să fie sub controlul tău, oh, doamnă care ai marea răspundere a plantelor noastre comestibile¹⁰⁶! Oh, când vine omul, seniorul cunoașterii (Enki) să-l ducă cu el! Pământul nostru de cunoaștere să stea de pază¹⁰⁷. Omul zice: [...].

CBS 8383 - e, coloana 19, rândurile 1 - 14

Aici se termină acest document despre instalarea zeilor. Spărturile numeroase din această coloană sunt mâhnitoare și nu vom ști, din păcate niciodată, ce a zis omul în încheierea acestui text deoarece coloana 20 este distrusă. E probabil că această coloană, pierdută pentru totdeauna, prezenta comportamentul speciei umane în prezența zeilor străini. Cu toate acestea, se arată aici că specia umană știa să vorbească, ceea ce va fi confirmat mai departe. Enki are misiunea neobosită de a-l convinge pe om să se potolească și de a-l duce înapoi la hotar, la

103 *Nigin* în text, pe care George Barton îl traduce „vegetație”, dar este vorba într-adevăr de o împrejmuire (n.a.).

104 George Barton reconstituie un *Ga*, în timp ce este vorba de un *Du&* („muncel”, „colină”), ca în *Dukù* („colina sfântă”) (n.a.).

105 *Sub* („a arunca afară”) (n.a.).

106 *Gu*, „plante comestibile”, vezi intrarea 559 din *M.É.A.* (n.a.).

107 *Gub*: „a sta de pază” (n.a.).

nevoie. Enki pare să fie singurul din colonie care întreține o relație privilegiată cu oamenii. Poate că asta are legătură cu mama lui genetică Nammu, care nu apare cu numele ei adevărat în setul de tăblițe pe care le-am tradus. În alte documente, are însă reputația de a cunoaște genotipul uman complet, ceea ce ne-ar face să ne imaginăm că ar fi putut să aibă și ea contacte privilegiate cu specia umană.

În acest prim set de tăblițe CBS 8383 apare, după cum spune Geneza, că omul ar fi comis într-adevăr „un păcat”: acela de a intra pe teritoriul zeilor și de a fura hrana interzisă din „cămara divină”, numită EDEN, care conține arborii vieții.

Specia umană ar fi provocat astfel o epidemie importantă în rândul colonizatorilor străini. Acest episod umilitor n-a fost reținut de cei care au scris Geneza din motive dogmatice evidente: Dumnezeu, în concepția pe care o au iudeo-creștinii, nu poate să aibă trup din carne și să se îmbolnăvească! Acest act blamabil comis de oameni ar fi pus nu numai colonia în pericol, ci și pe războinicii *anunnai* care coborau în mod regulat pe Pământ ca să se hrănească și, probabil, să se reprovizioneze cu alimente.

Nici urmă de Șarpele biblic, dacă nu e cumva o aluzie la matriarha Ninkharsag, care mai este numită și „doamna Șarpe”.

Nici urmă de dezvăluirea pe care Șarpele ar fi făcut-o omenirii, provocând astfel „căderea omului”. Înainte ca această temă să apară în tăblițele noastre, este necesar ca specia umană să-și întărească relațiile cu un anume Enki, constructorul domeniului zeilor și cel care răspundea de Grădina...

Robia omului în Grădina Edenului - CBS 14005 - a - b

Acest document nou pe argilă este o tăbliță cu două fețe, scrisă în sumeriană veche, cu utilizarea frecventă a unor semne akkadiene. Contrar documentului precedent, textul se citește pe orizontală.

În 1915, asiriologul Stephen Langdon realizase o traducere a acestei noi tăblițe în lucrarea lui, *Le Poème*

sumérien du Paradis, du Déluge et de la Chute de l'Homme (Editura Ernest Leroux, Paris, 1919). Traducerea este aproape similară cu cea a lui George Barton, publicată trei ani mai târziu. Longdon, ca și Barton, nu găsisese nimic deosebit, poate doar o nouă evocare a unei relatări a Creației și a începutului omenirii. Stephen Langdon se concentrase mai degrabă asupra textului „Enki și Ninhursag”, în care era sigur că văzuse toate elementele legate de paradis și de căderea omenirii. Descoperirea lui, publicată în *New York Times* la 15 august 1915, făcuse senzație. Stephen Langdon a decedat în 1937, dar sumerologul Samuel Noah Kramer s-a aplecat din nou asupra acestui text în 1954 [vezi „Enki and Ninhursag - a Sumerian «Paradise» Myth” (Bulletin of the American Schools of Oriental Research, 1945)], demonstrând că nu era vorba de ceea ce a crezut Langdon sau cel puțin că entuziasmul acestuia, legat de textul respectiv, era nepotrivit.

Există versiuni pe argilă destul de asemănătoare cu textul care îl voi prezenta aici și pe care l-am descifrat. Mă gândesc îndeosebi la versiunea tradusă parțial de Samuel Noah Kramer și intitulată „Cereale pentru ovine”, disponibil în lucrarea pe care a scris-o împreună cu Jean Bottéro, *Lorsque les dieux faisaient l'homme*¹⁰⁸. În general, acest text se găsește în engleză cu titlul *The Debate Between Sheep and Grain*. Potrivit asiriologului Jean Bottéro, ar exista aproape șapte texte mai mult sau mai puțin similare care tratează aceeași temă¹⁰⁹. Eu am numărat mai multe doar în colecția Universității din Pennsylvania¹¹⁰.

108 Kramer, Samuel Noah, și Bottéro, Jean, *Lorsque les dieux faisaient l'homme*, Paris, Editura Gallimard, Bibliothèque des Histoires-Nrf, 1989- 1993 (n.a.).

109 *Ibidem*, p. 511 (n.a.).

110 Pe lângă versiunea noastră CBS 14005, putem să adăugăm fragmentele CBS 13401 + CBS 13941 + CBS 7344 + CBS 6983 + CBS 6860 + CBS 2228 + CBS 15161 + CBS 14078. Există și o versiune la British Museum, BM 16921. Alte texte sunt disponibile în seriile UET, Ni, UM, VAT, HS etc. (n.a.).

Versiunea CBS 14005 pe care o propun acum este integrală (aproape 56 de rânduri), dar e mai scurtă decât textul lui Kramer, care are aproape 193 de rânduri în integralitatea lui. Samuel Noah Kramer n-a tradus după toate aparențele decât 42 de rânduri în lucrarea citată înainte, redactată împreună cu Jean Bottéro. Aceste două versiuni sunt destul de diferite, în sensul că textul folosit de Kramer se concentrează asupra dezvoltării grânelor la zei, în timp ce CBS 14005 se referă doar în prima parte la asta, pentru ca mai apoi să se ocupe de specia umană și de rolul ei printre zei.

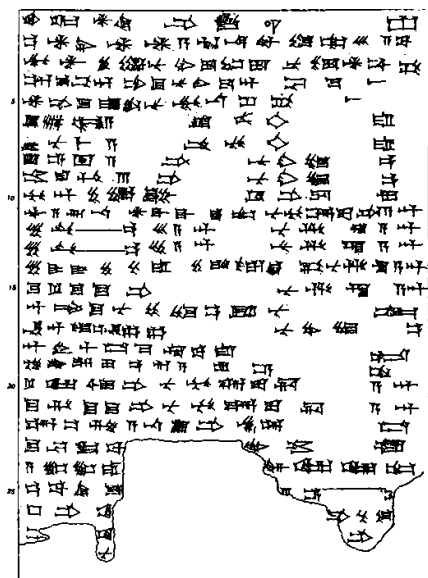
Întreaga față a acestei tăblițe este o repetare a unor evenimente amintite deja în seria de tăblițe CBS 8383, având totuși adăugate câteva elemente suplimentare și, în cazul unora dintre ele, chiar mai îndepărtate în timp. Sumerienii erau mari amatori de acest gen de redundanțe, ca să permită în acest fel cititorilor să memoreze faptele mitologice ce făceau parte din istoria lor, cea a originii omenirii.

Spre Kharsag, unde s-au întâlnit Cerul și Pământul, adunarea cerească a marilor zei - anunnaii furtunii¹¹¹ cei numeroși și nou creați¹¹² de tată (se îndreptau). Prevestirea zeiței grânelor¹¹³ nu venise

111 *Im: „furtună”, „vânt” ... (n.a.).*

112 *Tu în text: literal, „nou-născuți” (n.a.).*

113 *Ezinu: zeiță sumeriană a cerealelor (n.a.).*

CBS 14005, fața „a”

Încă și iarba nu era verde încă. Takku („zeița care poruncește fundația”) nu crease încă pământul Kalam (Sumer) și apa (din Kharsag). Fundația nu fusese rambleiată de Takku. Mieii nu behăiau, oițele nufătaseră încă, măgarii nu aveau încă urmași.

CBS14005, fața a, rândurile 1 - 7

Întoarcere în timp: în epoca venirii *anunnailor* pe Pământ, nu exista nimic, după cum este menționat la începutul celui de-al doilea capitol din Geneză. Acești zei nu creaseră nimic încă pe planetă, pentru supraviețuirea lor. La începutul acestei tăblițe, se spune că *anunnaii* fuseseră nou creați de tatăl lor, adică de zeul An, de unde numele *A-NUN-NA*, prinții tatălui” sau mai simplu „progenituri princiare”¹¹⁴. Asiriologii folosesc deseori o prescurtare pentru *anunnai*, traducând „progeniturile lui An”. În textele de pe argilă, An este considerat un mare genetician, un donator, așa cum va fi și fiul său, Enki. Acest pasaj are legătură cu *Enūma Elis* studiată înainte, care ne

114 Numele *anunnaki* (*A-NUN-NA-KI*) înscris pe tăblițe îi desemnează pe *anunnaii* de pe *Ki* („Pământ”), deci pe *anunnaii* care vor trăi pe Pământ (n.a.).

informa despre crearea diferiților zei exact înaintea bătăliei cerești aflate la originea urmăririi reginei lor, Tiamat, până în sistemul nostru solar.

Semnalăm în rândul 3 prezența zeiței cerealelor (Ezinu), care corespunde probabil zeiței Nisaba, „zeița rațiilor și a grânelor” despre care vom vorbi la sfârșitul lucrării. Nisaba este considerată în general ca fiind o fiică a lui Enki sau chiar dublura mamei sale, Nammu. Oricum, ea face parte din clanul lui Enki.

Puțurile și canalele de irigație nu fuseseră săpate, nu fuseseră create pentru măgari și vite. Dar semnul care o prevestea pe Ezinu (zeița grânelor) - sfânta izolată - adică turma, era lângă ea. Anunnaii, marii zei, încă nu veniseră. Încă nu existau grâne Ses care cresc în 30 de zile, încă nu existau grâne Ses care cresc în 50 de zile. Cerealele mici, grânele munților, furajul pentru oi nu existau. Nu existau proprietăți și locuințe. Zeița care poruncește fundația nu semănase grânele și incinta nu fusese ridicată. Împreună cu Ninki, seniorul (Enki) nu crease încă (oameni).

CBS 14005, fața a, rândurile 8 - 17

Lista continuă. Aflăm că zeii dețin cunoașterea plantelor a căror germinare se poate face în 30 sau în 50 de zile, obiectivul fiind să se obțină un randament rapid ca să se hrănească colonia și trupele înfometate din cer... Se precizează că Enki nu primise ordin încă să creeze noua omenire supusă zeilor. Ninki („doamna pământului”) este numele dat femeilor din colonie asociate lui Enki, chiar cele care sunt considerate presupusele lui partenere. Printre aceste Ninki se numără Ninmah-Ninkharsag, care va deveni partenera lui Enki după legătura sa cu Enlil. Mamitu-Nammu, mama lui Enki, mare geneticiană a coloniei, poartă și această poreclă. Probabil aici este vorba de ea sub forma lui Ezinu.

Deoarece era mama lui Enki și deținea vaste cunoștințe în domeniul geneticii și al științelor Pământului, Nammu este o zeiță temută în colonie. Ea este menționată rareori cu numele complet, ceea ce este un semn de renegare supremă! Termenul sumerian SAG-BA

(„anatemă”, „blestem”) are ca echivalent akkadian numele *Mâmâtu*, al cărui sens este identic. Înțelegem abia la sfârșitul lucrării ce anume i-a adus acest blestem... Pe de altă parte, prezența lui Ezinu (Nisaba) în rândul 10 din acest pasaj, unde e menționată ca fiind „o sfântă izolată”, ar confirma asemănarea ei cu mama lui Enki, Mamitu-Nammu, zeița cunoașterii, respinsă parțial de colonie.

*Seniorul mâniei și al producției agricole*¹¹⁵ (*Enlil*)
venise în calitate de

Figura 16: Sigiliul de argilă M 2734 de la Muzeul din Damasc, provenit din orașul Mari, De la stânga la dreapta apar Enlil, Ninkharsag-Ninmah, Enki și mama lui, Mamitu-Nammu, Cele două femei întruchipează clar cei doi arbori din Eden, Ninkharsag deține cunoașterea vieții și a morții, în timp ce mama lui Enki are cunoașterea nemuririi prin stăpânirea perfectă a științei geneticii, Enlil poartă o lance care face din el războincul-șef al *anunnailor*. Enki este așezat pe tronul ținutului Abzu, de unde curge apa primordială terestră care le hrănește pe cele două preotese prin intermediul a două broaște țestoase, simbol suprem al lui Enki și al nemuririi. Cele două stele dispuse una deasupra celeilalte și plasate în mijlocul sigiliului formează semnul cuneiform arhaic sumerian *Mulmul* („Pleiadele”), locul originii zeilor *anunnai* și punctul de pornire a războiului care i-a făcut să coboare pe Pământ, *conducător superb; venise cu forța lui militară*¹¹⁶. *Specia*

115 *Ūg-mas* în text: „mânie” + „producție agricolă”; Barton îl transcrie *Samas* („soarele”) (n.a.).

116 *E*: „forță expediționară” sau „corp expediționar” = trupă militară în acțiune, vezi intrarea 381 în *M.É.A.* (n.a.),

umană, oamenii silexului¹¹⁷, i-a produs (ca) un val de sclavi nobili¹¹⁸. Nu prevăzuse hrană și somn pentru ei; nu prevăzuse veșminte și odăi pentru ei. Oamenii se târau în locuințele lor în patru labe, mâncau iarbă cu gura, ca oile. Apa mișcătoare din grădinile noastre [... și apa noastră] de ploaie au băut-o și (astfel) au impregnat¹¹⁹ inflamația¹²⁰. În acele timpuri, seniorii noștri cultivau plantele noastre [...].

CBS 14005, fața a, rândurile 18 - 26

Elementele înscrise aici devin interesante. Ni se repetă că seniorul mâniei, Enlil, venise cu „o forță militară” sau „expediționară”. Acest element este un argument suplimentar în favoarea tezei pe care o susțin de la prima mea lucrare și anume, că zeii *anunnai* sunt războinici coborâți pe Pământ în urma unui conflict izbucnit în constelația Pleiade.

În traducerea sa din 1985, Christian O'Brien notează în acest pasaj că zeii *anunnai* și nu oamenii sunt cei care nu au hrană, deși termenul *Anunna* nu este deloc înscris în fragmentul dinainte. Tot așa, el semnalează prezența omului, dar nu vorbește de sclavi, ci doar de indivizi ajutați de zei (*sic!*).

George Barton menționează și el omul ca fiind o ființă înrobită, dar nu îndrăznește să traducă termenul *Erim* („sclav”, „muncitor”). Niciunul dintre predecesorii mei nu evocă faptul că acei oameni erau oameni de *Zū* („silex”), deci oameni din preistorie, această descoperire fiind cel puțin surprinzătoare.

Se mai spune că acei oameni din preistorie fuseseră recreați de zei. Ne aflăm acum în fața a doua tipuri de omenire:

omenirea „sălbatică”, prezentă înainte de venirea

117 *Zu*: „silex”, „obsidian”, „dinte” etc, (n.a.),

118 *Erim*: „muncitor”, „sclav”, „servitor”! (n.a.).

119 Barton notează un dublu *Gu?*, dar este vorba de un dublu *Nag* (a bea', „a impregna', „a stropi” (n.a*)).

120 Barton indică un *Ne*, dar e vorba mai degrabă de un *Izi* („inflamație”, „foc”), atestând contaminarea zeilor din cauza prezenței omului, cum se arată în CBS 8383 (n.a.).

zeilor;

o omenire nouă înrobită de zei, dar care pare, într-o primă fază, să coabiteze cu cea dintâi.

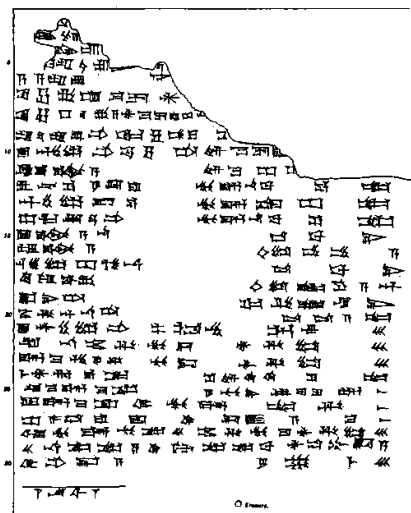
Multe dintre tăblițele de argilă [„Enki și Ninmah”, de exemplu (AO 7036/BM 12845), sau „Atrahasis” (K 3339 și K 7816)] descriu manipularea genetică efectuată asupra speciei umane. Știința noastră nu o poate interpreta ca atare decât în ultimii ani. Aspectul nu este tratat în acest set de tăblițe, ci doar sugerat. Aceste diferite informații ne permit să luăm în considerare că zeii ar fi creat o specie nouă (probabil *Homo sapiens*), pornind de la semiprimatele deja existente pe Pământ (*Homo erectus*), ba chiar de la neanderthalieni, care erau mai „umani”. Având în vedere că primele specimene de *Homo sapiens* descoperite până astăzi sunt vechi de 200.000 – 250.000 de ani, aceasta ar însemna că zeii sumerieni ar fi venit pe Pământ în urmă cu 250.000 – 300.000 de ani, ceea ce ar face să se presupună că acest set de tăblițe ne-ar înfățișa fapte datând din acea epocă. Imposibil, ar zice unii, și-i înțeleg foarte bine! Dar n-ar fi nimic extraordinar în asta, dacă am ține cont de tradiții care au fost păstrate pe cale orală timp de aproape 80.000 de ani, cum e cazul amerindienilor hopi din Arizona (vezi introducerea). La aceasta se adaugă prezența unor artefacte metalice găsite în sol, care datează de câteva zeci sau sute de mii de ani, ba chiar mai mult [vezi descoperirile arheologice citate în capitolul următor („Șarpele Enki dezvăluie Secretul zeilor” – CBS 8322)]. Aceste obiecte ar demonstra că Pământul ar fi cunoscut mai multe civilizații terestre sau neterestre înainte de faptele relatate în aceste tăblițe.

În documentul nostru, noile specimene umane par neglijate: se târăsc pe pământ, mănâncă iarbă, nu poartă haine, sunt dezbrăcate, așa cum se arată în Gn 2: 25... Enlil nu prevăzuse nimic pentru ei! Sfârșitul e lipsit de detalii, iar deosebirea dintre omenirea originară și viitoarea omenire muncitoare nu este clară: se menționează doar că specia umană contaminase Grădina, îndeosebi având acces la apa potabilă a zeilor și atingându-

se de culturi, cum se arată în CBS 8383.

Ultimele rânduri ale acestei fețe (de la 27 la 29) sunt din nefericire complet distruse, deci pierdute.

[...] [în timpurile acelea?] tatăl Enlil [...][discuta?] despre specia 165

CBS 14005, fața „b”

umană [...] [rații] cu Enki [...]. Tata Enlil [zice?] [...]: „Dukù („colina sfântă”) ¹²¹, stupefiază (omul); el este darul care protejează ¹²² zeii! [...] Să apărăm marele Dukù („colina de metal”) ¹²³, sursa zeilor, darul nostru care ne protejează adăpostul [...] Enki și Enlil încinseseră bovinele și doreau să le construiască structura interzisă (omului). Și au construit-o pe aceasta. Țarcul pentru vite al lui Ezinu (zeița grânelor) și pentru rațiile sfinte avea să le ofere turmelor o protecție contra ploii care lovește [...]. Închiseseră turma cu un zid de piatră [...].

CBS 14005, fața **b, rândurile 2 - 11**

121 Dufi („muncel”, „colină”, „movilă”) + Kù sau Kug („sfânt”, „strălucitor”, „metal” = Dukù, „colina sfântă”. Nume dat muntelui pe care se înalță cetatea Kharsag, ca omagiu adus acelei Dukù ceresc, patria de origine a zeilor (n.a.).

122 Da: „puternic”, „protejat”. Acest pasaj poate să fie tradus și „el este darul puternic al zeilor” (n.a.).

123 Dukù sau Dukug: joc de cuvinte între „colina sfântă” și „colina de metal”, zeii cunoșteau metalul (n.a.).

Christian O'Brien nu vorbește nici de specia umană înscrisă în rândul 4, nici de muntele Dukù totuși prezent în rândurile 7 și 8. În acest pasaj, Enlil pare îngrijorat și discută cu Enki despre specia umană. Enlil nu dorește ca omul să se apropie de munte. Deoarece particula *Kù* înseamnă și „metal”, propoziția „Să apărăm marele *Dukù*” din rândul 8 are un sens dublu: el este și „muntele de metal”, deoarece zeii cunoșteau metalurgia – Enki fiind garantul acestui secret. Această cunoaștere protejează zeii și adăpostul lor. La sfârșitul mesajului, Enlil și Enki își închid bovinele și se ocupă de punerea în practică a proiectului...

Ezinu (zeița grânelor) este menționată din nou. Am văzut înainte că ar fi vorba de Nisaba („zeița rațiilor și a cerealelor”), dublura mamei lui Enki. Este ea oare din când în când prezentă la Kharsag sau e vorba doar de evocarea științei sale în materie de grâne și vite prin intermediul fiului ei, Enki? Nu e sigur.

Plantele năpădeau șanțul depozitului¹²⁴ mamei noastre. (Mama noastră) impusese o obligație mulțimii de oameni¹²⁵ ca să repartizeze loturile¹²⁶ terenului nostru. Câmpuri¹²⁷ din terenul nostru, ea a vorbit afluxului (de oameni) în limbajul sanctuarului¹²⁸. Spiritul plugului răsturna pământul în bulgări. Turma noastră, populația noastră de oameni trebuia să repartizeze loturile¹²⁹ terenului nostru. În țarcul oilor, omul își îndeplinea îndatorirea¹³⁰ și ne oferea (dijma)! în țarcul oilor, păstorul

124 *E-gar*: „șanțul depozitului” sau „canalul depozitului” Este vorba de Grădină (n.a.).

125 *Un-na*: „populație de oameni” sau „afluență de oameni” (n.a.).

126 *Ba*: „a face loturi” „a repartiza” (n.a.).

127 *Gan*, „câmp” în sumeriană. În ebraică, *Gan* înseamnă „grădină” termen folosit pentru a numi *G an-Eden* („grădina Edenului”). Ne aflăm într-adevăr în mijlocul Grădinii zeilor din Geneză (n.a.).

128 *Eme-es* în text = limbă 4- sanctuar (n.a.).

129 *Ba*: „a face loturi” „a repartiza” (n.a.).

130 Gufr: „a-și îndeplini îndatorirea” „a fi în picioare” „a fi prezent” „a stivui” (n.a.).

apărea printre cedri și copiii înțărcați¹³¹. Din sanctuarul lui Ezinu (zeița cerealelor), omul își îndeplinea îndatorirea¹³² și ne oferea (dijma). Pământul era luminos și verde, oferea multă bucurie.

CBS 14005, fața **b, rândurile 12 - 18**

Încă o dată, nicio' Brien, nici Barton nu semnalează populația de oameni prezentă în acea secțiune, ceea ce le schimbă în mod considerabil traducerea. Începând de la rândul 19, George Barton admite prezența omului sau a omenirii până la rândul 30, cu care se termină tăblița.

Acea parte a tăbliței CBS 14005 este foarte importantă. Ea precizează că specia umană, probabil recreată genetic de zei, începe să muncească pentru colonie. Marea Ninkharsag-Ninmah „impune o obligație mulțimii de oameni” pentru ca aceasta să muncească pentru zei. Ninkharsag comunică cu muncitorii în *Eme-es* („limbajul sanctuarului”), ceea ce înseamnă că dialoga cu ei într-un dialect probabil inventat special. Vom găsi confirmarea mai departe.

Turma de oameni își îndeplinea îndatorirea în țarcul oilor în timp ce păstorul Enki făcea de pază...

Dacă e să dăm crezare celor înscrise și contrar celor cuprinse în Biblie, omul n-ar fi cunoscut niciodată paradisul, ci un tare al oilor unde muncea ca un animal!

Dacă Edenul nu era deloc Paradisul, de ce tradițiile fac atunci acest amalgam uimitor între un loc de servitudine și Paradis? Este sigur că răspunsul îl deține aici greaca veche. Îi reamintim cititorului că prima versiune completă a Vechiului Testament este Septiaginta, care a fost redactată în greacă la Alexandria (între 282 și 265 î.Hr.) de evreii veniți din regatul lui Iuda. Acest text ar dovedi existența unui document și mai vechi, din păcate de negăsit, scris de evreii legați de exilul babilonian.

Cuvântul „paradis” este transcrierea grecescului

131 *Du g-du g* : „copil înțărcat”. Este vorba de om, deoarece se spune înainte că Enlil „nu prevăzuse hrană și somn pentru ei” (n.a.).

132 Din nou *Gub*: „a-și îndeplini îndatorirea”, „a fi în picioare”, „a fi prezent”, „a stivui” (n.a.).

paradeisos, care însemna inițial „țarc închis unde se află animalele sălbatice”, termen în cele din urmă transcris în „grădină” în perioada elenistică. Asemenea tradițiilor iudeo-creștine din Vechiul Testament, mitologia greacă face referire la grădina Hesperidelor cu livada ei minunată de meri. Or, termenul grecesc *melon* înseamnă două lucruri diferite, „un fruct rotund” (mai exact un măr) și, pe de altă parte, „o oaie”! Zeii sumerieni își păzeau într-adevăr fructele, dar vegheau și asupra oamenilor asimilați cu o turmă de oi. Am văzut înainte că specia umană era asemănată cu animalul (CBS 8383 - b, coloana 15). O găsim și sub forma sumeriană *ADAM*, cu echivalentul akkadian *Nammassû*, care descompus fonetic în sumeriană dă *Nam-mas-sw*, „avorton de povară” sau „avorton (purtător) de responsabilitate”, sau „avorton (purtător) al destinului” zeilor.

Istoricul și cronicarul grec Diodor din Sicilia (secolul I î.Hr.) a scris că acea grădină divină a Hesperidelor conținea turma de oi a zeilor. Cu toate acestea, tradiția iudeo-creștină a păstrat mai degrabă ideea de mere și de paradis decât pe aceea a unei turme de oi și a unui țarc pentru animale sălbatice, probabil ca să facă textul mai „corect”. Poate era un paradis pentru zei, dar deloc pentru om!

Scriitoarea Ann Druyan, văduva astronomului Carl Sagan, ne spune despre grădina Edenului, într-o revistă americană din noiembrie-decembrie 2003: „Este descumpănitor ca Edenul să fie sinonim cu paradisul în timp ce, dacă ne gândim mai bine, e mai degrabă o închisoare de maximă siguranță supravegheată 24 de ore din 24. E un loc oribil. Adam și Eva n-au copilărie. Se pomenesc adulți [...]. Ei n-au mamă și n-au avut niciodată [...]. Tatăl lor este o voce înspăimântătoare, dezîntrupată, care e mâniată pe ei din momentul în care se trezesc pentru prima dată”¹³³ Acum știm de ce.

133 Druyan, Ann, în *Skeptical Inquirer*, volumul 27,6, noiembrie/decembrie 2003; articolul poate fi citit pe: <http://www.csicop>,

Toată partea finală a acestei tăblițe este foarte importantă; dau traducerea ei mai jos, urmată de o transcriere completă a fiecărui rând cu repetarea traducerii. La sfârșitul acestui capitol, veți găsi tabelul comparativ Biblie/sursele de pe argilă.

Figura 17: în această friză sumeriană din orașul Girsu, omenirea este reprezentată sub formă de animale; unii oameni poartă, de altfel, coarne, în gândirea sumeriană și akkadiană, zeii vedeau omenirea primitivă ca fiind de formă animală. Unul dintre termenii sumerieni pentru desemnarea animalelor sau a turmelor de animale este ADAML

De pe câmpurile noastre sclavul ne procura viața și abundența (sau plenitudinea) noastră, (Pentru) copiii staniului (sau ai cerurilor), omul făcea drumuri dus-întors; vai de el! Turmele din țarcul lui Ezinu (zeița grânelor) se înmulțeau. Omul străin le numea și le număra de multe ori. El rămânea pe lângă adunarea noastră. El era puternica promisiune crescută printre cedrii numeroși. El rămânea pe lângă țara Kalam, regiunea vieții. El era puternica previziune crescută printre cedrii numeroși. Noi, zeii, l-am transformat, l-am făcut, Ne-am apropiat de el și i-am spus să stea în picioare, în lut (argila sau noroi). Din țara tronului (în) țara Kalam, acesta confirmă rezerva și sălașul nostru. El era oaia abundentă, poporul sanctuarului. Față de țara Kalam, ființa neagră, cea a cărei nume e „popor”,

făcuse jurământ la sanctuar. Captivul fusese condus în adăpostul apropiat de piept (de munte?), în placenta pământului, locul de odihnă, sursa ținutului sanctuarului. Astfel, poporul vorbea și mărturisea. Cel unic mărturisea, făcuse jurământ în numele carelor cerului care stăteau printre cedrii numeroși. Erau doi. În orice loc, bărbatul făcea zgomot. Soția își îndeplinea îndatorirea înaltă, efectuând culesul rațiilor (zeilor). Din păcate, ea îl însoțea! Turma neagră a câmpurilor, din păcate, a fost părăsită și supusă pentru noi.

CBS 14005, fața **b, rândurile 19 - 30**

Să reluăm fiecare rând unul câte unul.

Rândul 19: Gân-ni-ta-sa-zi-d-la-ni

„De pe câmpurile noastre sclavul ne procura viața și abundența noastră (sau plenitudinea)”.

CBS 14005, fața **b, rândul 19**

În Eden, abundența și plenitudinea erau reale, dar de ele se bucurau doar divinitățile, nu specia umană numită sclavă* În sumeriană, termenul *Sag* exprimă „sclav”, „om”, „servitor” și „cap” Aici „cap” este înțeles cu sensul de „capete” ale unei turme de or Omenirea nu era nimic altceva decât vite***

Rândul 20: Dumu-găl-anna¹³⁴ nata-rără¹³⁵-a-ne¹³⁶

„(Pentru) copiii cerurilor, omul făcea drumuri dus-întors; vai de el!”

CBS 14005, fața **b, rândul 20**

Din păcate, muncitorul nou format (deci necontaminat) face drumuri dus-întors ca să-i hrănească pe zei, probabil între grădina cu culturile ei și sanctuarul situat la înălțime.

134 Gân,,cârn^p” în sumeriană* în ebraică, *Gan* înseamnă „grădină” (n*a*)*

135 Ră~ră:,,a. merge”,,,a reveni”,,,a aduce”,,,a duce” x 2 = „dus și întors” (n*a*)*

136 *A-ne*, literal „vai pentru acesta”. Unii erudiți ar fi putut foarte bine să vadă aici un pronume personal, dar, având în vedere contextul, eu percep mai degrabă judecata zeilor* Această expresie revine de câteva ori în aceste rânduri (n*a*)*

Rândul 21: *Surim-Ezinu bipa-e mu91¹³⁷-gir5-un¹³⁸-ă¹³⁹-es*

„Turmele din țarcul lui Ezinu (zeița grânelor) s-au înmulțit. Omul străin le numea și le număra de multe ori”.

CBS 14005, fața **b, rândul 21**

Omul muncitor numește și numără animalele de pe domeniul divin*. Acest pasaj se potrivește cu Gn 2: 19 – 20, unde omul trebuie să numească toate animalele din Eden.

Rândul 22: *Ukkin-na-ib-gâl mu-da-an-gâl-li¹⁴⁰-es*

„El rămânea pe lângă adunarea noastră. El era puternica previziune crescută printre cedrii numeroși”.

CBS 14005, fața **b, rândul 22**

Omul muncitor, conceput special pentru muncă grea, trăiește lângă zei în Eden, în mijlocul cedrilor care creșteau pe munte în acea epocă. Vechiul Testament a reluat această idee, dar a făcut din Eden mai degrabă un paradis decât o ocnă!

Rândul 23: *Kalam-ma-zi-ub¹⁴¹-gâl mu-da-an-gâl-li-es*

«El rămânea pe lângă țara Kalatn, regiunea vieții. El era puternica promisiune crescută printre cedrii numeroși”.

CBS 14005, fața **b, rândul 23**

O altă parte a muncitorilor pare să fi fost puțin mai jos decât lanțul Munților Taurus, la limita lui Anti-Taurus. Acolo, în extremitatea nordică a Mesopotamiei începea marea câmpie numită „EDIN” și antica și prima țară Kalam (vechiul Sumer), unde vor locui mai târziu huriții și asirienii. În acea perioadă îndepărtată, Kalam cuprindea Mesopotamia și Asiria, de la Golful Oman la poalele Munților Taurus, deoarece Golful Persic era practic inexistent, ceea ce însemna un teritoriu lung de

137 Mu: „a numi”, „a da un nume” (n*a.).

138 Girc^un: „omul” sau „omul străin” (n*a*)*

139 Ag / Sita: „a număra”, „a măsura”, „a memora”, „a recita”
M.É.A., intrarea 314) (n.a*)*

140 Li: „cedru”, termen care revine de mai multe ori la acest sfârșit de tăbliță (n-a.).

141 Barton indică aici semnul cuneiform *Sag*, dar este vorba de un *Ub* („regiune”) (n.a.).

aproximativ 1 900 km. Consultați hărțile de la paginile 28 și 138.

Dat fiind că Sanctuarul (sau regiunea de viață) și Kalamul (Sumer) sunt menționate în mod constant, este greu de făcut deosebire între acești oameni muncitori și omenirea prezentă în marea câmpie. Totuși, este sigur că toți aveau pielea neagră, ceea ce îi făcea foarte probabil africani.

Rândul 24: *Medigir*¹⁴²-rt9S-eme și-un"-să-să-e-ne

„Noi, zeii, l-am transformat, l-am modelat. Ne-am apropiat de el și i-am spus să stea în picioare, în lut (argilă sau noroi)”.

CBS 14005, fața „b”, rândul 24

Aceste afirmații au meritul de a fi clare. „Zeii l-au fabricat și i-au poruncit să stea în picioare pe solul” din care ar fi provenit, după cum ne spune Geneza în 2: 7.

Regăsim aici faimoasa argilă sau faimosul lut care le-a permis zeilor să creeze specia umană. Practic toate tradițiile planetei folosesc această idee de argilă, de pământ sau de noroi atunci când este vorba despre crearea omului. Epopeile mesopotamiene și ebraice ale Creației sunt pline de sensuri duble. Cuvântul sumerian folosit aici este *IM*. Echivalentul său semitic (akkadian) este *Titu* sau *titlu*, care se descompune simplu în sumeriană: *ȚI-TU* „a da viață” „a transforma viața” „a modela viața” iar *ȚI-DU*, „a. purta viață” sau *ȚI-DÛ* „a. modela viața” și „a atașa viața”. La vechii evrei, *tit* înseamnă „noroi” sau „lut” astfel explicându-se faptul că regăsim acest cuvânt în Biblie când e vorba de om ca ființă, având trup de noroi sau de argilă, adică o ființă cu trup „modelat” „atașat” „transformat” grație sângelui.

Argila biblică simbolizează sângele omenesc sau genele. Este în fond ciudat să găsim în vocabularul sumerian cuvântul *LUHUMMU* (akkadian *Luhunwnu*), „noroi”, din aceeași familie ca semnul arhaic sumerian *GI* sau *GE &* („negru”, „ființă neagră” „ființă întunecată”), semn cuneiform pe care îl regăsim de multe ori în textele

pe care le studiem și care apare în substantivul comun *SAG-GI & - GA*, ce denumește omenirea ancestrală cu pielea neagră, aflată în slujba zeilor.¹⁴³

Rândul 25: *Gisgalma*¹⁴⁴ *Kalammanegar-mu-ni-é*¹⁴⁵ *lu-lu*¹⁴⁶ *un-aș*¹⁴⁷

„Din țara tronului (în) țara Kalam, acesta confirma rezerva și sălașul nostru. El era oaia abundentă, poporul sanctuarului”.

CBS 14005, fața „b”, rândul 25

Muncitorul este acum asemuit cu o oaie, ceea ce ne reafirmă statutul lui de animal și îl leagă de țarcul Edenului.

Rândul 26: *X-Kalam-ma-ne gi*¹⁴⁸ *-mu-un-ne-găl-aș*

„Față de țara Kalam, ființa neagră, cea al cărei nume e „popor”, făcuse jurământ la sanctuar”.

CBS 14005, fața „b”, rândul 26

Zei i-au cerut să facă jurământ ca să se asigure de supunerea lui. Vom vedea puțin după aceea în fața căror zei i s-a cerut să jure supunere ca să fie impresionat.

Rândul 27: *Ab-lal*¹⁴⁹ — *râsa-da*¹⁵⁰ *-ki us-daga*¹⁵¹ *-ma-aș*

„Captivul fusese condus în adăpostul apropiat de piept (de munte?), în placenta pământului, locul de odihnă, sursa ținutului sanctuarului”.

143 *Im*: „lut”, „argilă” „noroi” (n.a.).

144 *Ma*, contracție de la *Ma-da*, „țară”, „provincie” (n.a.).

145 Barton indică aici semnul cuneiform *Ab*, dar este vorba de un *Ê* (n.a.).

146 Barton menționează *Rug-rug*, dar este vorba de o dublare a particulei *Lu* („oaie” și „om”, dublarea fiind sinonimă cu multitudine) (n.a.).

147 *As*, „sanctuar”, vezi intrarea 1 din *M.ÉA.*, p. 43 (n.a.).

148 *Gifi* : „ființă neagră”; întunecat, „negru” (n.a.).

149 Barton vede aici (!) semnul cuneiform *Uku* în loc de un *Da* („captiv”) (n.a.).

150 Barton indică aici semnul cuneiform *Gar* în locul unui *Da* („după”) (n.a.).

151 Barton vede aici semnul cuneiform *Sa*, dar este vorba de un *A* („sursă”) (n.a.).

CBS 14005, fața **b, rândul 27**

Este probabil vorba de grădina pe care eu o situez în spatele muntelui Kharsag, numit astăzi „Karadag”. Există o depresiune largă care formează o câmpie (grădina) lângă acest munte, unde se găsesc culturi și astăzi, după cum arată imaginea 3D de pe pagina următoare. Climatul instabil care domnește totuși între Turcia și separatiștii kurzi nu permite deocamdată, din păcate, săpături arheologice.

Rândul 28: Û-wu-MH-mu-ne as-ib-găbmu-gigir-an¹⁵²-găl-li-es „Astfel, poporul vorbea și mărturisea. Cel unic mărturisea, făcuse jurământ în numele carelor cerului care stăteau printre cedrii numeroși”.

CBS 14005, fața „b”, rândul 28

Zei l-au pus pe muncitor să jure în fața carelor cerului, adică a navelor lor cu care au venit din spațiul îndepărtat. Acele aparate strălucitoare erau un mijloc excelent de a-l impresiona pe „sălbatic”! Se cuvine să notăm că niciunul dintre predecesorii mei n-a îndrăznit să traducă *Gigir-an*, nici măcar să translitereze termenul *Gigir-an* („carele cerului”) (n.a.).

Rândul 29: Man¹⁵³ na-ne ne-za¹⁵⁴ 155 -ki damni-ne ne „ba-angubbufi - ùs a

„Erau doi. În orice loc, bărbatul făcea zgomot. Soția lui îndeplinea

152 *Gigir-an*, literal „carele cerului” (n.a.)*

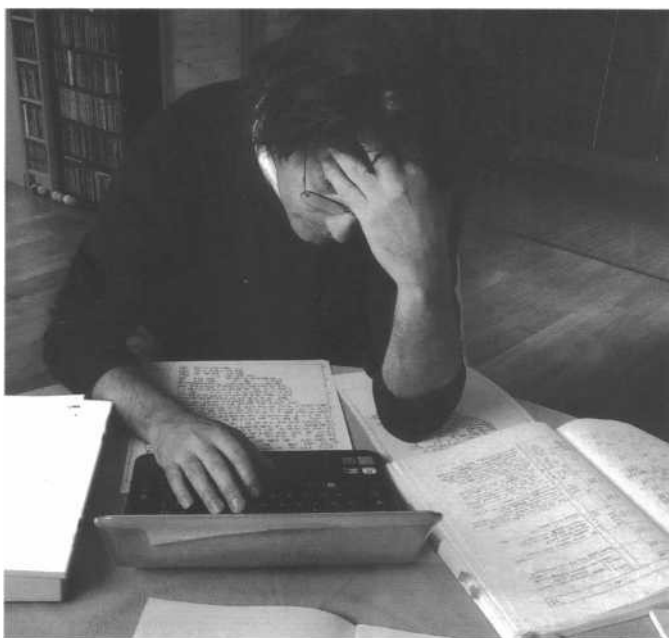
153 *Man*: „doi” „tovarăș” (n.a.).

154 *Za*: „a face zgomot” (n.a.).

155 *Bag*: „a culege” „a smulge” „a scoate din rădăcină”! Este în mod clar Eva culegând fructele din copacii care creșteau în grădina coloniei (n.a.).

1. Săpături arheologice la Nippur între anii 1889 și 1990

2. Anton Parks în 2011, la finalizarea traducerilor

realizate pentru această lucrare.

3* și 4* Venirea zeilor pe Pământ, instalarea cetății divine și grădina Eden

5* și 6* Omul pătrunde clandestin în grădina Eden și o contaminează/ episodul maladiei zeilor.

CBS 14005-a

CBS 14005-b

7* și 8* Robia omului în grădina Eden.

CBS 8322-a

CBS 8322-b

9* și 10* Șarpele Enki dezvăluie Secretul zeilor.

CBS 11065-a-b

CBS 11065 b-c

11* și 12* Răspândirea Secretului divin și pedeapsa zeilor/ episodul adevăratei căderi a omului.

13* Săpături arheologice la Nippur în 1889 și 1900*

Îndatorirea ei înaltă, realizând culesul rațiilor (zeilor). Din păcate, ea îl însoțea!"

CBS 14005, fața *b*, rândul 29

Acest rând este stupefiant. El arată că omul era însoțit de o soție și că aceasta culegea fructele din arbori pentru colonie, temă majoră pe care o regăsim în Geneză. „Bărbatul făcea zgomot”, probabil un mod de a spune că vorbea și complota deja contra zeilor... în timp ce femeia se ocupa de cules, bărbatul, mai robust, era foarte probabil obligat să facă faimoasele drumuri dus-întors între grădina și sanctuarul de

Figura 18: Muntele Karadag (37° 39' 20.17" N, 41° 57' 48.48"), în regiunea orientală a Munților Taurus (provincia Eruh), se află în prezent în mâinile gherilelor kurde. Aici situez eu vechea cetate Kharsag a zeilor sumerieni. La poalele muntelui (spre nord) se întinde o câmpie cultivată și astăzi. Ar putea să fie vorba de Eden, de „placenta pământului și locul de odihnă” al zeilor, semnalat în rândul 27 din tăblița CBS 14005, fața „b”. Jos, în dreapta imaginii, se ghicesc urmele unor foste cursuri de apă care irigau probabil grădina. Să fie vorba oare de celelalte două fluvii menționate în Geneză?

pe înălțime, cocoșat de povara merindelor. „Din păcate [femeia] îl însoțea pe [bărbat]”, ni se precizează. Să fie acestea premisele „păcatului” biblic? Răspunsul apare

puțin mai departe.

Rândul 30: *Gi6 - bi-gân^{156 157} - a-garU4-tag-me-es*

„Turma neagră a câmpurilor, din păcate, a fost părăsită și supusă de noi”.

CBS 14005, fața „b”, rândul 30

Aici, niciun comentariu suplimentar, doar repetiția referitoare la culoarea pielii și „aspectul de animal” al omului. Să vedem acum tabelul comparativ.

Surse: tâblițele de argilă (Mesopotamia)	Biblia de la Ierusalim
CBS 14005, fața a, rândul 21: „Enlil și zeii au produs specia omenească... Ei erau goi: niciun veșmânt nu fusese prevăzut pentru ei”.	Gn 2: 25: „Omul și nevasta lui creați de Dumnezeu erau amândoi goi?”
CBS 14005, fața 6, rândul 24: „Noi, Earn transformat, l-am modelat... și i-am spus să stea în picioare în lut.	Gn 2: 7: Dumnezeu l-a făcut pe om din țărâna pământului - și omul s-a făcut astfel un suflet viu.
CBS 14005, fața b, rândul 21: „Turmele din țarcul, Omulfiarele câmpului și străin le numea și le toate păsările cerului. număra de multe ori”.	Gn 2: 20: „omul să dea nume la toate fiarele câmpului și toate păsările cerului.

CBS 14005, fața b, rândul 29: „Erau doi. În orice loc, bărbatul făcea zgomot. Soția lui îndeplinea îndatorirea ei înaltă efectuând culesul rațiilor. Din *t* păcate, ea îl însoțea!”

Gn 2: 25 și 3: 6: Omul și nevasta lui erau

156 *Gan* „câmpuri” = „grădină” în ebraică (n.a.).

157 Car, „a pune la pământ” = „a supune” „a cădea” „a distruge” (n.a.).

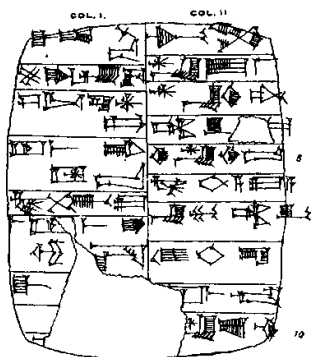
amândoi... Femeia îl însoțește pe om în grădină. Femeia se duce să culeagă fructul oprit..."

Această tăbliță CBS 14005, pe care am studiat-o, pune accentul pe înrobirea omului muncitor în grădina zeilor. Acest episod este complet suprimat din Geneză, dar găsim în ultima parte a feței „b” referiri, preluate în Biblie, la crearea omului și la prezența lui în Grădină. Vom aborda neîntârziat dezvăluirea Secretului zeilor făcută de Șarpe omenirii...

Șarpele Enki dezvăluie Secretul zeilor - CBS 8322

Tăblița CBS 8322 este foarte mică, redactată în sumeriană veche, cu inserții de cuneiforme destul de rare și primitive, asemenea tăbliței CBS 8383. Acest document este împărțit în patru coloane care se citesc de sus în jos. Fiecare frază se întinde aproape sistematic pe două rânduri. Acest text este de o importanță esențială în virtutea conținutului și a conexiunii directe cu Geneza.

Am văzut în tăblița 8383 că zeul Enki, păzitorul Grădinii, ar fi putut să lase deschisă poarta domeniului divin, ceea ce i-ar fi permis „omului sălbatic” să intre de mai multe ori în Grădină. Dar simpatia lui pentru specia umană nu s-a limitat doar la asta...

CBS 8322, fața „a”

Boschete mari fuseseră tăiate și duse să protejeze drumul și (să ne protejeze) și de suflarea străină¹⁵⁸.

*Bucuria*¹⁵⁹ *uneltei*¹⁶⁰, care era apreciată de zei, nu trebuia să fie luată de mamă¹⁶¹, cea care răspunde de om. Șarpele¹⁶², chezaș al destinelor și al sălașului, avea puterea să dezvăluie¹⁶³ destinul omului¹⁶⁴ însărcinat cu terenul (divin). Marele

CBS 8322, fața a, coloana 1, rândurile 1 - 7

Zei s-au baricadat după episodul contaminării grădinii și al produselor sale agricole. Gardurile care protejează domeniul și drumul lui principal nu mai sunt din trestie, ci din lemn. Cât timp a trecut între venirea străinilor pe Pământ și epoca acestui pasaj? Nu știm, probabil mult, dat fiind că în texte se spune că zeii au conceput între timp alt tip de om ca să lucreze în grădină și probabil mai departe, în câmpia Kalamului (Sumer). Ce se întâmpla în acel moment pe restul Pământului? Din nou, nu găsim niciun răspuns la această întrebare în această serie de texte.

Kharsag și grădina lui, numită „Eden”, ca și vechiul Kalam sunt zone geografice restrânse. Evenimentele care ne sunt descrise reprezintă o istorie locală, cea a unei comunități străine de lumea noastră, care s-ar fi stabilit în vecinătatea Munților Taurus. Ea ar fi supraviețuit amenajând solul și evitând la maxim orice contact cu ființele umane autohtone, folosindu-se de aceștia din urmă ca mână de lucru. Ca să-și atingă scopurile, acești străini, care trec drept zei, ar fi selectat anumiți indivizi pe care i-ar fi dresat și chiar manipulat genetic, ca apoi să-i folosească ca muncitori pe domeniul lor, Kharsag. Acele ființe „transformate” sunt sănătoase și nu reprezintă nicio

159 La: „bucurie” „abundență”... (n.a.).

160 *Gis-al*: „unealtă” cum ar fi săpăligă, hârleț, cazma, care ajută la realizarea culturilor (n.a.).

161 *Ama*: „mamă”; este vorba bineînțeles de Eva (n.a.).

162 *Mus*: „șarpe” „reptilă”, vezi *M.É.A.*, intrarea 374 (n.a.).

163 Pad: „a dezvălui” „a arăta” „a declara”, *M.É.A.*, intrarea 450 (n.a.).

164 Barton indică *Men* în loc de *Me* („destin”). *Me'Gts*: „destinul omului” (n.a.).

amenințare pentru colonie din punct de vedere al sănătății, contrar celor care trăiesc în marea câmpie...

În cele șapte rânduri de dinainte, subiectul scenariului - pe care îl regăsim în episodul Șarpelui ispititor din Geneză - este rezumat în câteva cuvinte: nu trebuie sub nicio formă ca omenirea din exteriorul domeniului, supusă autorității zeilor, să cunoască Secretul interzis! Principalii doi actori, susceptibili să comită acest sacrilegiu, sunt prezentați și numiți în mod clar: *mama*, care răspunde de omenire, și *Șarpele*, care răspunde de domeniul divin și de grădină. Cum nu se poate mai tulburător!

Totuși, aici există o diferență enormă față de Geneză și anume, că Secretul pe care omenirea nu trebuie să-l cunoască este clar formulat. Într-adevăr, fraza „Bucuria uneltei ferme, apreciată de zei, nu trebuia să fie luată de mamă, cea care răspunde de om” este fundamentală. Termenul sumerian *Gts* înseamnă atât „arbore”, cât și „unealtă”. Unealta este prelungirea arborelui, coada ei este în general formată de una dintre ramurile sale. Rodul arborelui este unealta ce poate fi realizată cu ramura lui... De ce niciun asiriolog n-a subliniat niciodată asta? N-am habar. De ce este importantă această informație? Pentru că schimbă radical sensul pe care îl dă Biblia conceputului de *rod al copacului*. Aceasta ne modifică complet (și e puțin spus) felul în care înțelegem episodul Grădinii.

În eventualitatea unei aprecieri greșite a acestui text și a traducerii termenului *Gis* („arbore”), în cazul în care l-am vedea ca un element al termenului *Gis-al*, „unealtă”, această frază s-ar putea traduce și: „Bucuria arborelui-unealtă, apreciat de zei, nu trebuia să fie luată de mamă, cea care răspunde de om”... Femeia este viitorul omului, ea este cea care educă propriii ei copii. Tocmai de aceea a și fost prima ființă umană de care s-a apropiat Șarpele Enki. Șarpele-instructor intenționa în acest fel să răspândească cunoașterea uneltei civilizatoare în rândul ființelor omenști.

Enki e un călător; el nu pare a fi prezent întotdeauna

la Kharsag și în grădina divină: vom avea dovada mai departe, când va fi absent cât se poate de clar din episodul care încheie

Surse: tăblițele de argilă (Mesopotamia)	Biblia de la Ierusalim
CBS 8322, coloana 1: „Bucuria, arborelui-instrument (unealtă), apreciat de zei, nu trebuia să fie luată de mamă, ceadar care răspunde de om. Șarpele, chezaș al destinelor și al sălașului, ave puterea să dezvăluie destinul omului însărcinat cu terenul (divin)”.	Gn 3: 1 - 5: „Dumnezeu i-a oprit să se atingă de pomul din mijlocul grădinii (cunoașterea uneltei), Șarpele i-a dezvăluit femeii că, aldacă mănâncă din acel pom, omul va avea alt destin: acela de a fi ca Dumnezeu”.

această lungă poveste. Mai multe mituri importante îl prezintă ca pe un civilizator, care se deplasează neobosit de la un domeniu la altul, cum face dublura lui egipteană, Osiris.

Enki cutreieră Africa în lung și în lat; el răspunde de un domeniu numit „Dilmun” sau „E-Dilmun”, așa cum va fi mai târziu în Egipt sub forma lui Osiris, dar și pentru alte ținuturi, cum ar fi acea insulă misterioasă care amintește de Atlantida, menționată în rândurile 285 - 294 din documentul intitulat „Enki și ordinea lumii”. Vremea trece și textele nu țin seama de acest timp, care se întinde pe perioade imposibil de imaginat: nemurirea zeilor, extraordinară și neverosimilă pentru noi, nu ne-o permite. O nemurire care rezultă din cunoașterea celui de-al doilea arbore despre care vom vorbi din nou la sfârșitul lucrării.

Șarpele Enki este un artizan, un artizan al rațiunii, o persoană care are cunoștințe de tot felul. Prezența lui pare

indispensabilă zeilor când au de rezolvat probleme tehnice în Kharsag sau când au nevoie de sfaturi. Chiar dacă nu pare mereu prezent lângă zei, Enki are obligații: răspunde de omenire, de grădină, de gardul și de poarta domeniului...

Dalta¹⁶⁵ (ne) face să tremurăm¹⁶⁶. Enlil pătrunsese¹⁶⁷ caracterul¹⁶⁸ lui Enki, cel care răspunde de batantul porții¹⁶⁹ (și) de zidul domeniului¹⁷⁰. De fiecare dată când Enki era prezent, îl făcea (pe om să-și) guste destinul¹⁷¹, vai, în proprietate, vai! Seniorul vorbise de batantul porții. Ființa întunecată¹⁷² gustase din lux! Destinul omului a fost lărgit¹⁷³ de fiecare dată când [seniorul a instruit omenirea¹⁷⁴.

CBS 8322, fața „a”, coloana 2, rândurile 1 10

Trădarea lui Enki face să tremure tot domeniul. Instrumentul este aici o dălțiță de gravat, deci o unealtă din metal cu mâner de lemn. O găsim în general atunci când e vorba de tăiat piatră, de zidărie și de gravură. Astăzi, „burin” este numele unui instrument chirurgical cu lamă oblică pentru tăiat oase, deci pentru tratarea și îngrijirea unei persoane... Dacă omenirea din Kharsag și din Kalam deține acest gen de unealtă, ar putea să

165 *Buru/Bur2** „daltă de gravat” dar și „spoliere” „a spolia” „a interpreta”. Este vorba de un joc de cuvinte: am putea să traducem și „Spolierea (Șarpelui) ne face să tremurăm” (n.a.).

166 *Dub* („a face să tremure” „a lovi” „a răsturna”), intrarea 352 (n.a.),

167 *La*: „a. penetra” „a pătrunde” „a ști” (n.a.).

168 *Ta*: „natură”, „caracter” (n.a.).

169 *Ig*: „batant de poartă”, M.É.A., intrarea 80 (n.a.).

170 *Izi*: „zidul unui domeniu” (n.a.).

171 *Nam* („destin”, „soartă”) + *Du[^]q* („a gusta”, „a iubi”, „membru”, „bucurie” - M.É.A., intrarea 396) = „a gusta destinul”. Același verb este folosit ca să se spună că omul a gustat din lux (vezi rândul 8) (n.a.).

172 Barton semnalează Me, dar este *Gi&* („ființă neagră”, „noapte”, „întunecat”), folosit pentru denumirea omenirii cu pielea neagră (n.a.).

173 *Mag* („a lărgi” „a exalta”) M.É.A., intrarea 57 (n.a.).

174 *Na*: „omenire”, „uman”, „om” (n.a.).

cunoască civilizația și chiar mai mult de-atât. Zeii sumerieni nu doresc asta, căci muncitorul nu trebuie să fie autonom și să le semene.

Nu cred că transmiterea acestei unelte omenirii s-a făcut rapid. Aspectele temporale sunt sinonime deseori cu durate foarte lungi în miturile sumeriene din cauza „nemuririi” zeilor. Într-adevăr, evenimente separate de o perioadă lungă de timp pot să se afle în aceeași frază.

Urmarea acestei a doua coloane este uimitor de clară: administratorul Enlil a înțeles natura Șarpelui Enki: „prea bun, prea mult suflet”, după cum se va preciza mai departe, în prima coloană a altei tăblițe (CBS 11065-a). Se menționează că, de fiecare dată când era prezent printre zei și omenire, Enki nu numai că lăsa să intre specia umană, neafiliată la domeniu, pe teritoriul interzis, ci, în plus, o iniția: „l-a făcut să guste luxul!” E clar!

Cunoașterea metalului este primul pas spre o autonomie completă, spre o cultură civilizată. Cunoașterea metalului o include pe cea a cunoașterii binelui și răului, căci unealta de metal îi permite omului să înceapă să fie stăpân pe existența lui și să se îmbogățească (simbol al vieții), dar îi permite și să se războiască și să ucidă (simbol al morții). Avem aici o ilustrare a secretului „binelui” și „răului” mult mai precisă decât în Geneză, unde pomul cunoașterii binelui și răului e de secole subiectul unor dezbateri teologice interminabile. Fraza „*Băru (dalt) ne face să tremurăm... omul (negru) gustase din lux!*” arată foarte bine că instrumentul din metal pe care îl deținea atunci specia umană devenea o problemă serioasă pentru zei. O persoană care trăiește în sărăcie și robie nu-și dă seama de caracterul complet intolerabil al condiției sale decât din momentul în care cunoaște o viață „mai civilizată”, identificată cu „luxul” în text. Exact aceasta este povestea înfățișată în această serie de documente scrise pe argilă, pe când Geneza ne-o prezintă pe cea a unui „paradis” și a unui „măr”.

În sumeriană, *Buru* („daltă”), gravat la începutul rândului 1, ar putea să se confunde fonetic cu cuvântul

Bura 7, „fructul unui pom”! La fel, semnul cuneiform la care înseamnă „lux” și „abundență”, înseamnă și „sănătate” și „fericire”. Ar fi deci posibil să traducem aceste două rânduri diferit, dar manifestând totuși o anumită rea-voință. Mulțumită oralității sau din lipsă de cunoaștere a limbii scrise, o persoană ar fi putut foarte bine să traducă: „Fructul copacului ne face să tremurăm... omul gustase din sănătate!”

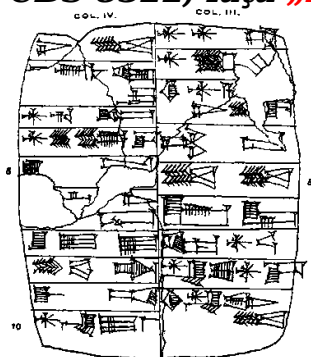
Figura 19: Ilustrațiile sumeriene ni-l prezintă pe Șarpele Enki pactizând cu specia umană și făcând-o să guste luxul, conform tăbliței CBS 8322, fața „a”, coloana 2. Șarpele va îndemna specia umană și să se reproducă, astfel încât să poată răspândi noile cunoștințe.

Surse: de (Mesopotamia)	tăblițele argilă	Biblia de la Ierusalim
CBS 8322, coloana 2: Șarpele Enki îi întinde „fructul arborelui femeii (de fapt unealta, dalta). Face omenirea să guste dindeosebi binele de destinul ei, o face să războiască		Gn 3: 1 - 5: „Șarpele îi dezvăluie femeii că, dacă gustă din fructul pomului, omenirea va cunoaște binele de a se reproduce, dar îi oferă și posibilitatea de a folosi armele ca să se războiască

(răul).

Numeroșii zei agitați au refăcut grădina¹⁷⁵ de pe înălțimi Trebuia să fie protejat pământul zeilor¹⁷⁶ de ofe [nsa] (cunoașterii) metalurgiei¹⁷⁷. Clonatorul¹⁷⁸ era prezent! El a intervenit, a format toporișca (cu mâner) de cedru¹⁷⁹! în acea epocă, seniorul cunoașterii, zeul, practica Eme-an (limbajul Cerului)¹⁸⁰. În ce loc, seniorul cunoașterii¹⁸¹ formase unealta¹⁸²?

CBS 8322, fața „b”, coloana 3, rândurile 1 - 9

CBS 8322, fața „b”.

Enki, donatorul zeilor, era prezent la Kharsag și la Kalam în acea epocă nedeterminată, în care zeii au

175 Sar: „grădina” (n.a.).

176 Ki-digir: „pământ al zeilor” (n.a.).

177 Dû: („a turna metalul”, „metalurgie”) + In („ofensă” „injurie”) (n.a.).

178 Barton indică Ge în loc de Gan („a aduce pe lume” „a naște” „a purta”), M.É.A., intrarea 143. Enki este cel care aduce pe lume imaginile (clonele), este clonatorul zeilor. El folosește matrice artificiale SEEN-SESAR (care assemblează în ordine mulți demnitari) sau SIGy'EN'SIGy-DUGș (care face să trăiască demnitarii, creându-le membrele) - vezi text Enki și Ninmah (AO 7036) (n.a.).

179 George Barton semnalează un dublu Erin, dar este vorba de un Gin („toporișca”) + Erin („cedru”) = „toporișcă (cu mâner din) cedru” (n.a.).

180 Eme („limbaj”) + An („cer”) = „limbaj al cerului”, limbajul zeilor (n.a.).

181 încă o dată, En~zu „senior al cunoașterii” (n.a.).

182 încă o dată, Al („unealtă”) (n.a.).

descoperit că omenirea le cunoștea Secretul. Doar Enki era capabil de o astfel de inițiativă, de o astfel de trădare! De altfel, se precizează că el practica Eme-aw („limbajul Cerului”), lăsându-ne să presupunem că Șarpele ar fi folosit acest limbaj secret cu omenirea. Să ne aducem aminte că în CBS 14005 (fața „b”, rândul 13) se spune că Ninkharsag folosea alt dialect ca să se adreseze muncitorului și anume, dialectul Eme-ès („limba sanctuarului”). Așadar, este posibil ca Enki să fi introdus cuvinte sacre în limbajul omenirii, cuvinte interzise. Acest subiect este tratat pe larg în diferitele mele lucrări.

El adusesese metalurgia¹⁸³, singurul nostru senior¹⁸⁴ răspândise secretul sălașului¹⁸⁵! În fața¹⁸⁶ zidului spart al domeniului zeilor, îl dusesese¹⁸⁷ până la limitele protectoare ale pădurii. Acolo, îi încredințase¹⁴³ [s] cere [tul]¹⁸⁸ metalurgiei și al fasonării¹⁸⁹ puterii sălașului¹⁹⁰, grânelor și al produselor lactate, al proprietății din lemn aromatic, al marii fortărețe ridicate¹⁹¹ de Enitl!

CBS 8322, fața b, coloana 4, rândurile 1 - 10

Aceasta a patra și ultimă coloană ne arată cum Șarpele ar fi transmis Secretul interzis al metalurgiei. N-ar fi făcut-o chiar pe domeniu, ci la hotarul lui. La prima privire, asta nu pare deloc să se potrivească cu ceea ce citim în rândurile 5 și 6 din coloana 2, unde se spune: „De

183 Du: („a turna metalul”, „metalurgie”) (n.a.)

184 As~nun: „unic senior” (ma-).

185 Barton indică *Su-ni-mag*. Niciunul dintre aceste semne nu corespunde cu ceea ce este înscris aici. Nu sunt trei semne cuneiforme, ci doar două, și anume *Buzur* („secret” - M.É.A., intrarea 19) + *Dag* („sălaș” - M.É.A., intrarea 280), acest ultim semn era foarte deteriorat (n.a.).

186 Semnul cuneiform *An* care înseamnă aici „în fața”... (n.a.).

187 Du: verb „a duce cu sine”, „a purta” (n.a.).

188 Semn cuneiform pe jumătate spart. Barton semnalează *Erin* („cedru”), dar este vorba mai degrabă de *Buzur* („secret”). *Buzur-dù*: „secret al metalurgiei” (n.a.).

189 Dim: „modelare”, „a fasona”, „modelaj”, „a crea”... (n.a.).

190 Su'é: „puterea sălașului” (n.a.)

191 *G al~ unu/unuḡs*: „marele sanctuar înălțat” (n.a.).

fiecare dată când Enki era prezent, l-a făcut (să-și) guste destinul (pe om), vai, în proprietatea...” Se poate considera că „proprietatea” înglobează toate domeniile din Kharsag și din Kalam (Sumer), care le aparțin zeilor. Acolo, sub arborii mari, la adăpost de priviri, Enki ar fi destăinuit Secretul... Totuși, putem să presupunem, în virtutea urmării catastrofale a acestui episod, că Enlil sau unul dintre zei l-ar fi văzut pe Enki în timp ce el dezvăluia omului Secretul...

După părerea mea, Enki nu și-a început opera civilizatoare în regiunile din Munții Taurus și din Kalam (Sumer) sub nasul tovarășilor lui veniți din Cer. Ar fi riscat el în acest fel să fie prins de la început? Cred că ar fi logic ca Enki să fi răspândit mai întâi această știință în altă parte și apoi să o fi transmis în Kalam și în Kharsag, ca să-și finalizeze opera civilizatoare. După cum am văzut, Enki se exila intenționat cam peste tot, îndeosebi în Africa, probabil ca să fie în contact cu omenirea și să se îndepărteze de ai lui, cu care avea foarte puține afinități.

Vestigiul din metal cel mai vechi din punct de vedere oficial, care a fost descoperit până în prezent, a fost dezgropat în Irak, în 1960, la 220 km de presupusul Kharsag. Este vorba despre un pandantiv din aramă, găsit în grota din Sanidar, Kurdistan. Scoaterea lui la lumina zilei (și într-o stare bună de conservare) a fost posibilă tocmai fiindcă a fost dezgropat dintr-o grotă, la adăpost de intemperii. Data confecționării oscilează între 9.500 și 10.000 de ani î.Hr.¹⁹²

Oficial, nimeni nu știa să prelucreze arama la acea epocă! Dacă faceți o căutare aprofundată pe site-ul Sanidar, veți găsi multe informații despre neanderthalieni și vestigiile pe care le-au lăsat, dar aproape nimic despre acest obiect insolit, care deranjează știința în cel mai înalt grad. Realizarea de obiecte din aramă ca acesta apare în mod normal doar între 4.000 și 3.500 de ani î.Hr., în

192* Vezi Michael A. Cremo și Richard L. Thompson, *Arheologia Interzisă: istoria ascunsă a umanității I-II*, Editura Daksha, 2022, (n.ed.).

Orientul Apropiat. Or, pandantivul din grota de la Sanidar este manufacturat la perfecție, ceea ce presupune că tehnica era foarte bine stăpânită.

Michael Cremona și Richard Thompson au publicat o carte șocantă în 1993 (*Forbidden Archeology*) ^{*193} în care prezintă o listă de obiecte arheologice insolite, găsite în urmă cu mai multe sute de ani. Din această listă fac parte numeroase artefacte din metal vechi de câteva zeci de mii de ani și chiar mai demult... Această lucrare a fost ridiculizată de lumea științifică, deși folosește un număr mare de rapoarte arheologice și științifice, datate dintr-o perioadă în care nimeni nu se preocupa de „adevărul care deranjează” și când poliția științifică nu-și însușise încă gestionarea sistematică a informației referitoare la obiectele arheologice.

8* Răspândirea Secretului interzis omenirii și efectele ei - CBS 11065-a

La fel ca CBS 14005, acest nou document este scris cu caractere cuneiforme sumeriene vechi și utilizează termeni akkadieni. El se împarte în 6 coloane, a căror lectură se efectuează de la stânga la dreapta. Coloana 3 (document b)

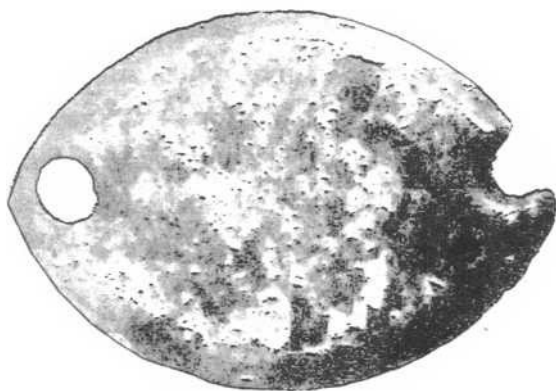

Figura 20: Pandantivul din aramă găsit în grota de la Sanidar (cca. 10.000 î*Hr*) este cel mai vechi obiect din

193 Publicată în Franța la Editura du Rocher în 2002 cu titlul *L'histoire secrète de l'espèce humaine*, dar fără o reeditare și de negăsit în momentul în care scriu aceste rânduri (n.a.).

metal care a fost găsit și care totodată a fost oficializat ca atare de arheologi» Sanidar este situat la 220 km de presupusul Kharsag.

este aproape total distrusă, dar s-au păstrat câteva rânduri abia lizibile în mijloc* Coloana 4 (tot documentul b) este din nefericire complet distrusă, cu excepția câtorva frânturi de rânduri, dar care nu permit o lectură inteligibilă.

Oh, rege, [taur mare], forță a pământului, Șarpe puternic [cu ochi strălucitori]¹⁹⁴! Oh, păstor, cu arma fermă¹⁹⁵, taur mare, forță a pământului, Șarpe puternic cu ochi strălucitori! Tu ai stabilit pășuni pentru oile rămase grele, pentru animalele tinere din țarcul grădinii¹⁹⁶ viabile. Creaseși vetre în locuințe. Suveran înțelept, care ne protejai pe toți, tu aduceai pacea în țara omului¹⁹⁷! Erou energic, zeu-soare drept, artizan¹⁹⁸, tu stăteai în picioare în vârful colinei noastre și aveai puterea veșmântului¹⁹⁹. Oh, lumină de două ori impetuoasă, artizan puternic al vieții²⁰⁰, sursă a hranei noastre. Boii și berbecii din grădină²⁰¹ erau

194 Barton traduce semnul printr-un *Ūg* („leu”), crezând că regele avea ochi de leu, dar O'Brien a repetat că era vorba mai degrabă de semnul *Ul* („a străluci”, „a scânteia”) (n.a.).

195 *Dun~gi* în text, literal „armă fermă sau stabilă”. Barton citează acest termen ca atare și O'Brien îl traduce *teacher of digging of all canals* („învățător al săpării tuturor canalelor”). *Dungi* era porecla regelui Sulgi (cca 2094 î.Hr.), cel de-al doilea rege al dinastiei din Ur III, și de aceea Barton credea că acea tăbliță era un imn adus persoanei sale. Vom vedea că în acel text era vorba mai degrabă de Enki, care deține știința prelucrării metalului, cum s-a spus înainte (n.a.).

196 *Sar*: („grădină”) (n.a.).

197 *Kalam*: pur și simplu țara sau Sumerul. *Kalam-mama*: „țara omului” (n.a.),

198 *Asgab*, nu Bi cum crede Barton, *Asgab*, literal „artizan” (tăbăcar sau argășitor). Acest termen se va repeta des în rândurile următoare, în timp ce Barton îl indică apoi ca fiind un Ga?

199 *Gat/Gada* („pânză”: veșmânt), termen care se va repeta mai departe, la anunțarea greșelii transmise de Șarpe omenirii (n.a.).

200 *Asgab* (artizan) + *Zi* (viață) (n.a.),

201 Din nou *Sar*: „grădină” (n.a.).

închiși (periodic) în țarcuri²⁰², potrivit secretului tău²⁰³, pentru ca pășunile muntelui să le fie interzise și ei să se răspândească.

CBS 11065 - a, coloana 1, rândurile 1 - 13

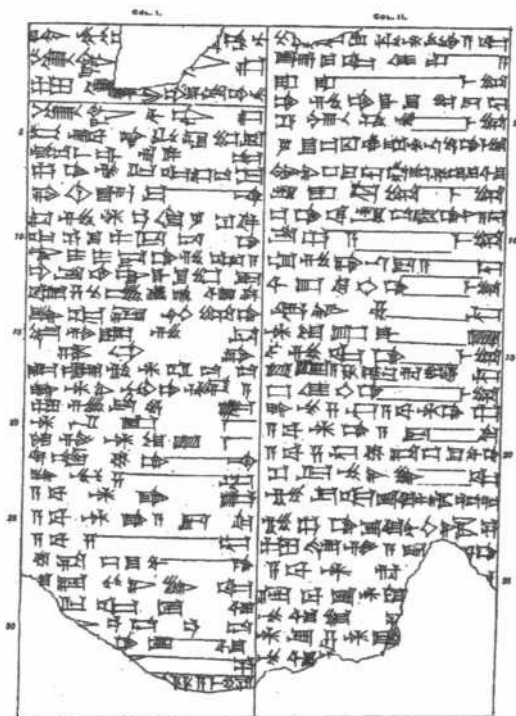
Toate aceste binefaceri aduse de Șarpe coloniei sunt inventariate. Pentru că Enlil și Enki își împart puterea la Kharsag și că deosebirea dintre cei doi nu este întotdeauna ușor de făcut în aceste documente, Christian O'Brien credea că era vorba de Enlil, Probabil din neatenție, nu observase că persoana menționată aici era numită **asgab** („artizan”) și că acest termen este folosit de mai multe ori în CBS 11065 ca să fie numit Șarpele, despre care știm că îl simboliza pe Enki, Prin urmare, îndoiala nu e posibilă.

Asgab este un tăbăcar, a cărui muncă constă în a pregăti pieile de oi, de miel și de capră pentru confecționarea veșmintelor. Este deci corect spus în aceeași frază că acest *asgab* („artizan tăbăcar”) avea puterea veșmântului! încă o dată, nu încape nicio îndoială, Secretul ni se dezvăluie treptat. Este un detaliu esențial pentru înțelegerea acestui text. Căci, grație metalului și cunoașterii tăbăcăriei, îi va fi într-adevăr posibil speciei umane să-și confecționeze haine asemenea zeilor și să semene cu ei!

Oh, stăpâne, tu cultivai incintele. Oh, armă fermă - șef credincios -, 194

202 Barton reproduce aici termenul necunoscut *Elim(?)*, dar este vorba de semnul cuneiform Az („cușcă”, „urs”), pe care eu l-am tradus „țarc”, iar O'Brien l-a interpretat ca „urs” (n.a.).

203 Barton reproduce semnul *Să(?)*, dar este vorba de *Buzur* („secret”) (n.a.).

CBS 11065-a, coloanele 1 și 2

tu supravegheai coroana, barajul destinat zeilor. Stăpân divin, ofereai bucuria! Păstorule, tu ofereai forța vieții²⁰⁴ rezervelor²⁰⁵ noastre (precum și) lui Enlil și lui Ninitl, doamna dreaptă. Coroană a pământului, artizan în inima²⁰⁶ omului; stăpâne, vorba ta a făcut zgomot²⁰⁷! Cine evalua rațiile divine? Cine ne obținea apa și apoi rațiile

204 *Zid'ă*: „forța vieții” (n*a*)*

205 *Tùn* („cufăr”, „stomac”) = „rezervă” O’Brien vede aici *Shining Teachers* (profesori străluciți)? (sic) (n.a.).

206 Barton plasează aici un *Sag* (?), dar este vorba de semnul cuneiform *Să* („inimă”), ca termenul *Să-ta* indicat puțin mai jos. Este un joc de cuvinte ca să indice că Enki, artizanul zeilor, cel care răspunde de grădină, era prea bun la inimă pentru oameni, o inimă asemănătoare cu a speciei umane. Confirmarea puțin mai departe... (n.a.).

207 *Lugahmu-za-dim*, literal „stăpâne, cuvintele tale (vorba ta) a făcut prea mult zgomot”. I se reproșează lui Enki că a vorbit prea mult!

divine? Vorba cui a făcut prea mult zgomot? (Cea a artizanului, persoana de inimă²⁰⁸ a fundației de lemn și a rațiunii²⁰⁹!

CBS 11065 Ci, coloana 1, rândurile 14 27

După câteva rânduri de laude dedicate Șarpelui-artizan al domeniului, reproșurile se înmulțesc* Artizanul are inimă de om! Această afirmație vrea să însemne că Șarpele este ca omul, seamănă prea mult cu el* „Vorba ta a făcut zgomot” Acest rând exprimă faptul că Enki a vorbit prea mult: a transmis Secretul! Cine obținea rațiile divine ale zeilor pe lângă oameni? Cine a vorbit prea mult? Artizanul Enki, Șarpele, *Săta* („inimă mare” sau „persoană cu inimă bună”)! Este vorba de un joc de cuvinte care îl numește pe Enki, care nu este ca Enlil, *satam* („administrator teritorial”) sau *să tām*

(literal, „inimă strălucitoare”), ci mai degrabă o persoană care are prea multă bunătate – de altfel, de aceea și îi dezvăluie omenirii Secretul zeilor Aceasta schimbă în mod considerabil versiunea biblică, care a denaturat personalitatea Șarpelui și spiritul totuși foarte „umanist” al acestei povești.

Puternica mama (Ninkharsag) și-a strigat indignarea (referitoare la) destăinuirea metalurgiei²¹⁰, (ea ne spune): (...) omul dușman²¹¹, cu strigătele lui, se plimbă. (...) El apare, vine, apare, vine²¹². (...) artizanul (I) a transmis viziunea toporului²¹³. (...) a terenului nostru. (...) (el)posedă

208 *Să'ta* în text, literal „pentru inimă” sau „caracter de inimă” (persoană cu inimă bună) (n.a.).

209 *Gestug* în text, „rațiune” (n.a.).

210 *Mu-Dă*: „mărturie de a da formă metalului” sau „mărturisire a metalurgiei” (n.a.),

211 L7r-sag: „omul dușman” sau „omul sclav” care se mai poate traduce „acest câine de om” dar n-am îndrăznit să traduc astfel (n,a<).

212 Barton semnalează un dublu *E* (?) în rândul 30, dar este vorba de un dublu *Du* („a veni”) (n.a.),

213 În ciuda spărturilor, nu ne putem îndoi, avem la începutul acestui rând 31 cuvântul „artizan”, apoi *Tān-Igi* („aspectul sau viziunea toporului”) și verbul *Su* („a transmite”, „a desfășura”, „a revărsa”), pe care Barton îl anunță ca fiind *Sa*, ceea ce nu e cazul

acum?) *secretul sursei noastre (de cunoaștere), al destinului și al cedrilor noștri.*

CBS 11065 - a, coloana 1, rândurile 28 - 33

În pofida spărturilor de la acest sfârșit de primă coloană, înțelegem reacția zeilor: Șarpele Enki a transmis în cele din urmă Secretul coloniei, sclavilor care muncesc pentru domeniul divin. Astfel, omul a devenit dușman fiindcă posedă „viziunea toporului”: specia umană afiliată domeniului Kharsag și Kalanvului deține acum arma care se poate întoarce împotriva zeilor!

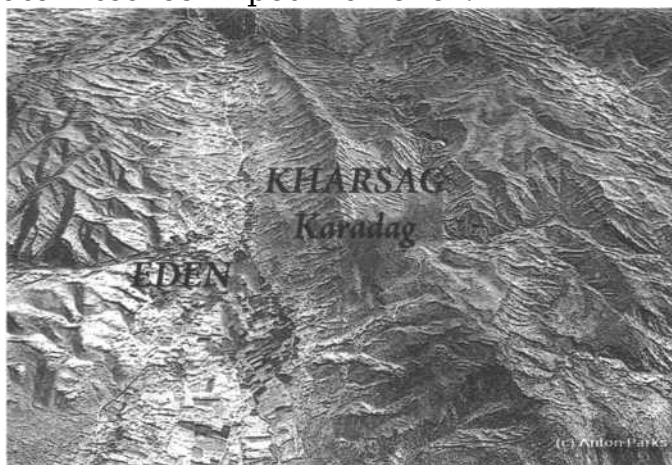

Figura 21: Situatrea posibilă a fostului Kharsag și a grădinii sale Eden*. Mai departe, în dreapta imaginii, se află câmpia Edin și vechiul Kalam (Sumer) *

Oh, munte al destinului, dar²¹⁴ locuit de seniorul Nannar²¹⁵. Ființa întunecată²¹⁶ se țara²¹⁷ la gura Kalamului (Sumer), Ea ne agita destinele și arborii. Seniorul vieții²¹⁸,

(n.a<).

214 *Ru* („dar”, „cadou”) în text* Barton și O'Brien nu traduc acest termen (n*a*)*

215 *Nannar* sau *Sin*, fiul lui Enlil, născut la Kharsag* El va fi tatăl zeiței Inanna-Istar (n.a*)*

216 Barton semnalează *Mi*, dar este vorba cu siguranță de faimosul *Gi&* („ființă întunecată”, „negru”), pe care ham întâlnit deja de multe ori (n*a*)*

217 *Kur*^: „a se târî” și „a alerga” (vezi *M,É,A*,, intrarea 483) (n.a.).

218 *Am-zi*: „senior al vieții” (n.a*)*

mare senior, controlul grădinii și al împrejurimilor sale, de tine a fost creat²¹⁹. Mare Șarpe²²⁰ al terenului, regiunea²²¹ nu era sub răspunderea ta. Carele²²² duceau²²³ cu ele făina²²⁴ din depozitul nostru. Trupele^{181 182} din cer²²⁵ îl agitaseră pe artizanul nostru și (teritoriul) de cedru Cursele lor erau²²⁶ ca un paloș care ne înconjură²²⁷ și care ne depusese jurământ²²⁸ și protecție²²⁹, așa era! Enlil, erai profund (printre) cedrii noștri!

CBS 11065 - a, coloana 2, rândurile 1 - 8

Acest pasaj e străbătut de o mare tensiune; el se referă la rivalitatea dintre Enki și Enlil. Marele Șarpe „crează controlul grădinii” dar rămâne răspunzător de omenire și de cămara divină, chiar și atunci când e absent de pe domeniu. Totuși, nu toate regiunile din Kharsag și din Kalam se află sub responsabilitatea lui, deoarece sunt sub controlul lui Enlil, marele administrator teritorial, *satamul* care lucrează pentru zeul suprem An. Numele lui Enlil este menționat, de altfel, la sfârșitul pasajului (rândul 8) ca să ne aducă aminte că era prezent pe domeniu în momentul faptelor și că Enki îi sfidase autoritatea!

219 *Su* („control”) + *Sar* („grădină”) + *Da* („împrejurimi”) + *Dim* (verbele „a elabora”, „a crea”, „a orna”) (n*a*)*

220 *Mus*: „șarpe” (n.a*)*

221 *Gu*: „regiune” (n.a.)*

222 *Gigir-an* („car al cerului”). *Ginar* este în mod normal un car de lemn. E tulburător, având în vedere că în același rând este vorba despre „trupe cerești”. Poate e o scăpare a celui care a scris. Ca dovadă, mai departe, în același document, termenul *Gigir* („car”) se repetă de multe ori spre a numi carele cerești ale zeilor (n.a.).

223 Barton indică *Bar*, dar este vorba mai degrabă de *Kar* („a lua cu sine”, „a confisca”, „a răpi”, „a jefui”) (n.a.).

224 Barton indică un *Su*, dar este vorba de un *Zid* („faină”) (n.a.).

225 *AnnaTrin*: „trupe din ceruri (sau cerească)” sau „soldați din cer” (n.a.).

226 Barton semnalează *Dim*, dar este vorba de *Dur* (n.a.).

227 Barton indică *Ku*, dar este vorba de *Nigin* („a înconjura”, „a face jumătăți de întoarceri”) (n.a.).

228 *Gal* („a depune jurământ”, „a fi cu cineva”) (n.a.).

229 *Su*: „protecție”, „mână”, „forță” (n.a.).

Este menționat aici că venirea trupelor din Cer la Kharsag și nevoile lor alimentare îl agitaseră înainte pe artizan, lăsând să se întrevadă că asta ar fi provocat plecarea lui Enki de pe domeniu*. Într-adevăr, *anunnaii* din cer par numeroși și nevoile lor de hrană trebuie să fi fost împovăraătoare pentru Enki, din cauza unei producții alimentare neîntrerupte, care implica un randament ridicat și prin urmare un tratament rău pentru specia umană*. Din acest pasaj se mai înțelege că Enki este considerat nu numai trădătorul care ar fi transmis Secretul, ci și un laș!

*Stăpânul arborilor*²³⁰ și al colinei Seniorul divin era în picioare la frontiera noastră, (sfânt) artizan²³¹, creator al canalului și constructor al marelui zid²³² din cedru al domeniului Tu dețineai lista vieții²³³ omului (care trăia) în preajma construcției în fața sălașului, tu erai călăuza, artizanul (teritoriului) nostru de cedri; eroul²³⁴, sfântul constructor al metalului²³⁵, Ninlil, marea mamă; femeia vieții²³⁶ vorbise ca artizanul (teritoriului) nostru de cedri (Ea spusese) să creeze la poalele marilor cedri un canal cu pești²³⁷ pentru sălașul nostru. Fie ca arborii întunecați²³⁸ ai (teritoriului) nostru de cedri să-i fie favorabili artizanului nostru!

CBS 11065-a, coloana 2, rândurile 9 - 17

Urmarea acestei a doua coloane conține câteva puncte referitoare la funcția lui Enki și la responsabilitatea lui, care îl leagă atât de zei, cât și de omenire. Aluzia la

230 *Gis-am*: „stăpân” sau „senior al arborilor” (n.a*)*

231 Din nou *asgab* („artizan”), nu *Ga*, cum anunță Barton*. Acest termen se repetă des în rândurile următoare (n.a*)*.

232 *Izi-kal*: „zid mare” (n.a*)*

233 *Dub-zi*: „listă de viață” (n.a*)*

234 Barton indică *Dun*, dar e vorba mai degrabă de *Sul* („erou”, „războinic” (n.a*)*)

235 *Al* („hârleț”, „instrument de metal pentru săpat”): „metal” (n.a*)*

236 *Sal-zi*: „femeie a vieții” sau „matrice de viață”, fiind vorba bineînțeles de Ninmah-Ninkharsag (n.a*)*

237 Barton indică *Ba*, dar este vorba de *Ku* („pește”) (n.a*)*

238 *Gis-gig*, literal „arbori negri” sau „arbori întunecați” (n.a*)*

canal reafirmă aici rolul creator al lui Enki, aflat la originea atâtor binefaceri pentru zei, în pofida trădării sale. Prezența arborilor întunecați pe domeniu este subliniată, după părerea mea, ca să arate că tocmai la umbra acestor arbori ar fi inițiat Enki omenirea. Dacă ne aducem aminte, acest fapt este indicat în coloana 4 a tăbliței CBS 8322, unde este scris că Enki ar fi dus Secretul metalurgiei până la limitele protectoare ale pădurii și acolo l-ar fi transmis omenirii.

Oh, stăpân al jurământului, tu erai constructorul! Cine era sfântul și puternicul artizan? Cine era sfântul artizan care ne călăuzea și ne era alături? Cine era constructorul fundației de lemn²³⁹, persoana cu inimă bună²⁴⁰ (?): artizanul rațiunii²⁴¹!

CBS 11065 - a, coloana 2, rândurile 18 - 20

Încă o dată, cine este aici vinovatul? Mereu același: artizanul rațiunii care era prea bun la inimă, deci Șarpele Enki. În mintea zeilor și, mai târziu, a sumerienilor, a numi pe cineva însemna a-i da putere. De aceea numele lui Enki nu e menționat nici măcar o dată în acest ultim set de tăblite! *ff*

Mulțumită tăbliței CBS 8322 (coloana 2), știm totuși că este într-adevăr vorba de el, deoarece este numit acolo* Ne vom aminti că se spunea: *De fiecare dată când Enki era prezent, îl făcea (să-și) guste destinul (pe om), vai, în proprietate, vai! Seniorul vorbise despre batantul porții. Ființa întunecată gustase din lux! Destinul omului a fost lărgit defecare dată când seniorul a instruit omenirea.*

Rândurile următoare sunt importante.

Rândul 21: Gis-tun²⁴²mu-Dù²⁴³in Ka/Duji

„El a dezvăluit toporul solid și ofensa (care era) de a-

239 *Gis-ku*, literal „fundație de lemn” (n.a*)*

240 Idem mai sus: Sâ-ta în text, literal „pentru inima” sau „caracter de inimă” (persoană cu inimă bună)* Joc de cuvinte care îl viza pe Enki* I se reproșa că era prea bun la inimă! (n*a*)*

241 *Pi-asgab*: „artizan al rațiunii”! (n*a*)*

242 *Gis-tunt* „topor solid” sau „drept” (n.a.).

243 Dù: „a fabrica/a da formă metalului” (n.a.).

l numi și de a-l fabrica”.

CBS 11065 - a, coloana 2, rândul 21

Avem aici dezvăluirea referitoare la unealta de metal, în acest caz, toporul. Este o adevărată revoluție, deoarece toporul este atât unealtă, cât și armă!

Rândul 22: *Nam-tun sagzu-ù gât/gada-gan²⁴⁴ e-e*

„Tu aveai responsabilitatea toporului. Tu l-ai adus la cunoștința sclavului, vai, (ca) el să poarte veșmântul de in!”

CBS 11065-a, coloana 2, rândul 22

Mulțumită acestui rând, avem dovada că unealta transmisă de Șarpele Enki este într-adevăr un instrument civilizator, nu de distrugere. Cunoașterea veșmântului este semn de civilizație. Concret, omenirea nu mai era goală! Termenul folosit pentru a denumi veșmântul este *Gada*, care se traduce „în „sau „haină de in”. Astfel se poate presupune că Enki ar fi transmis omenirii nu doar cunoașterea tăbăcitului

(pielii), ci și a țesutului (fibre vegetale)! Această temă va reapărea și ea în Biblie:

Surse: tăblițele de argilă (Mesopotamia)	Biblia de la Ierusalim
CBS 11065-a, coloana 2, rândul	Gn 3: 7: „După
22: „Șarpele a	ce-au mâncat din
dezvăluit cunoașterea	fructul oprit al
zeilor și cea a hainelor	Șarpelui, Adam și Eva
din fibre vegetale	au cunoscut că erau
(inul):	goi și și-au făcut haine
	din frunze de
	smochin”.

Originile inului se pierd în negura timpului și rămân nesigure. Primele urme de confecții din în se situează oficial la 10.000 î.Hr., în Turcia, iar *Encyclopaedia Universalis* scrie că au fost găsite urme ale utilizării sale

datând din 8.000 î.Hr., în timpul săpăturilor arheologice din cetățile lacustre elvețiene. Se presupune că leagănul lui de producție era situat pe platoul întins al Asiei superioare, care ajunge până la Munții Taurus - orice am face, revenim mereu în aceeași zonă geografică.

De ce este deci vorba de veșmânt din frunze de smochin în Geneză? Cuvântul ebraic folosit pentru a numi smochinul în **Gn 3: 7** este *Te ena*. Etimologia acestui cuvânt este necunoscută. Dar este uimitor să constatăm că expresia sumeriană *TE-ENA*. [*TE-EN* („a insulta” „a ofensa”) + *A* («tatăl»: Dumnezeu?)] se poate traduce „ofensă adusă tatălui” sau „ofensă adusă lui Dumnezeu”. Oare nu e tulburător că aceeași idee se regăsește în Geneză atunci când Dumnezeu, după episodul cu Șarpele ispititor, descoperă că Adam și Eva sunt îmbrăcați?

Mulți erudiți de toate naționalitățile au comentat Geneza de câteva sute de ani după aceeași interpretare, în care păcatul biblic este asociat deseori cu un tabu sexual. Sunt nevoit să repet aici ideea enunțată înainte: trebuie subliniată în acest context teama de a vedea omenirea dezvoltându-se sub influența lui Enki și răspândind știința zeilor prin intermediul femeii, care este viitorul omului! În această ipoteză, care seamănă pentru mine cu o convingere, posibila utilizare a tradiției orale și faptul că termenii sumerieni, cum ar fi *PES* și *PEšij*, înseamnă „a concepe” și „a fi însărcinată”, ar fi putut să aibă drept consecință confundarea acestora din urmă cu omofonul sumerian *PES*, care desemnează „o smochină” sau „un smochin”. Tocmai pentru că femeia concepe și dă viață, Enki i-a transmis ei Secretul! Și iată dovada:

Rândul 23: *Nam-Kalasgabzu-ù Sal/Mt-dug-gane*²⁴⁵

„Puternicul artizan-responsabil o învățase, vai, i-a vorbit despre asta blândeii femeii care naște”.

CBS 11065 - a, coloana 2, rândul 23

Ne aflăm aici în fața unei repetări a informației înscrise pe tăblița CBS 8322 (coloana 1), unde se afirmă:

245 *Sal/Mi* („femeie”) + *Dug* („blând”) + *Gan* („a naște”) + *e* („a vorbi”): „a-i vorbi blândeii femeii care naște”: Evei, viitorul omului!

„Bucuria uneltei, apreciată de zei, nu trebuia să fie luată de mamă, cea care răspunde de om”. Așadar, femeii care naște și răspunde de omenire, Șarpele îi dezvăluie Secretul metalurgiei, al tăbăcirii pieilor și al țesutului, care reprezintă o mare parte din știința zeilor!

În literatura extrabiblică (apocrifa și intertestamentară), îngerul răspunzător de transmiterea acestui secret este numit *Așa el*, sau Azazel, sau Azazyel în ebraică.

Azazel (Asael) ocupă un loc important în diferitele versiuni ale *Cârtii lui Enoh*. Primele versiuni ale acestui text»

au fost scrise în ebraică sau în aramaică. Deoarece originalul s-a pierdut, etiopienii traduseseră în limba lor o versiune grecească descoperită în Egipt, care fusese redactată la începutul erei creștine. Una dintre tradițiile culese de Enoh recunoaște în Azazel prima stea căzută, „un prinț al răului” care a coborât să corupă omenirea²⁴⁶ înainte de sosirea „vegheților desfrânați”, care s-au unit cu ficele oamenilor. Totuși, potrivit afirmațiilor din *Cartea lui Enoh*, Azazel este îndeosebi îngerul rebel care va transmite omenirii utilizarea metalului:

*Azazel i-a învățat pe oameni să facă săbii, cuțite, scuturi, platoșe și oglinzi; i-a învățat cum să facă brățări și ornamente, i-a învățat utilizarea culorilor, arta de a-și vopsi sprâncenele, de a folosi pietrele prețioase și orice fel de vopsire, astfel încât lumea a fost coruptă*²⁴⁷.

Cartea lui Enoh, Capitolul 8: 1

Am demonstrat în *Testamentul Fecioarei* că zeul sumerian Enki nu este altul decât Osiris. Să ne imaginăm acum posibilitatea ca numele *Așa el* (Azazel) să provină pur și simplu din egipteanul *Asar-El* sau *Asar-Er*, și anume „Osiris creatorul”²⁴⁸. În textele lui Enoh, *Asar-El* (Azazel) este un membru al „armatei căzute” care e considerat

246 Teyssèdre, Bernard, *Le diable et l'enfer (au temps de Jésus)*, Paris, Editura Albin Michel, 1985, p. 201-202 (n.a.).

247 *Le Livre d'Énoch*, Paris, Editura Robert Laffont, 1975 (n.a.).

248 Deoarece L nu există în egipteană, este înlocuit cu R (n.a.).

personal vinovat de „trezirea” subită a omenirii, întocmai ca și Șarpele Enki din setul de tăblițe pe care îl studiem și, de asemenea, ca Osiris, care a străbătut neîncetat lumea ca să civilizeze ființa omenească... De fiecare dată este vorba de același personaj.

Surse: tăblițele de argilă (Mesopotamia)	Biblia de la Ierusalim
CBS 8322 (coloana 1) și CBS 11065-a (coloana 2): „Șarpele i-a dezvăluit femeii secretul”.	Gn 3: 7: „Șarpele Si-a dezvăluit femeii secretul”.

Putem să presupunem astfel că Enki și asociații lui au îndemnat omenirea să se răspândească pe suprafața Pământului, precum și să propage știința metalului, ca să-i permită speciei umane să se protejeze de zei și să devină autonomă.

Muncitorul conceput special ca să trudească pe domeniile divine era oare inițial steril? Mai multe indicii ne sugerează că da. Cartea apocrifă a lui Adam (versiunea etiopiană) conține o scenă amuzantă în care Șarpele Samuel (în realitate, Enki) vine în fața lui Adam, îi arată modul de a se reproduce și în final îi zice: „Fă asta cu Eva, căci este singurul mod de a vă înmulți rasa”. *Cartea lui Enoh* în ebraică îl prezintă și ea pe Samuel ca fiind „șeful ispitorilor”. Al doilea indiciu ar putea să fie acel sigiliu sumerian din orașul Ur, unde se vede o reptilă acuplându-se cu o ființă omenească.

Șerpii joacă în numeroase tradiții un rol de trezire și de inițiere sexuală. Șerpii sacri păstrați în templele egiptene jucau rolul de agenți protectori ai zeului. Cel de-al doilea papirus

Figura 22: Oare acest gen de sigiliu să fi inspirat gândirea rabinică, provenită din Babilon, care a răspândit ideea că Șarpele sau unii zei s-ar fi unit cu rasa Evei?

de la Tanis conține o listă de titluri sacre atribuite acestor șerpi binefăcători, adăpostiți în cele mai mari temple. La greci, femeile sterile stăteau întinse toată noaptea pe solul templului lui Asclepios, în speranța că zeul ar apărea sub forma unui șarpe și le-ar fecunda în timp ce dormeau. Femeile sterile aveau, de asemenea, obiceiul să se scalde în fluvii, cu speranța de a fi fecundate de zeul-șarpe al fluviului. La Babilon, era expusă o reprezentare a lui Enki-Ea, zeul apelor, sub aspectul unui șarpe sau călărind un șarpe²⁴⁹, cum face Samuel în tradițiile evreiești din Zohar. Multe texte gnostice, cum ar fi cele de la Nag Hammadi, semnaleză dezvăluirea Șarpelui ca fiind destinată să elibereze specia umană, nu să o închidă într-o minciună.

Tradiția evreiască îl identifică pe Samuel cu „Îngerul Morții”, cel care ar fi adus moartea omenirii. Le era mai ușor diferiților redactori ai Genezei să precizeze că Secretul arborelui putea să aducă moartea dacă era folosit ca armă ucigașă, nu ca unealtă civilizatoare. Încă o dată, toți cei care au scris Geneza au preferat să se joace cu cuvintele, ca să închidă specia umană într-o minciună monumentală. Un pasaj ciudat din literatura rabinică ne spune totuși:

[Șarpele i-a zis Evei]: Vezi bine că atingerea arborelui (Gis în sumeriană, dar și „unealtă”) nu-ți pricinuieste moartea. Nu-ți va dăuna nici dacă vei mânca fructul lui. Doar rea-voința a provocat această interdicție,

249 Graves, Robert, și Patai, Raphaël, *Les mythes hébreux*, Paris, Editura Fayard, 1987, p. 103-104 (n.a.).

căci, îndată ce vei mânca, vei deveni ca Dumnezeu. Așa cum El creează și distruge lumi, și tu vei avea puterea să omori și să readuci la viață. Și el a mâncat întâi din fructul arborelui și apoi a creat lumea. De aceea îți interzice să mănânci, de teamă să nu creezi alte lumi. Toată lumea știe că „artizanii cu aceeași meserie se urăsc”, în plus, n-ai observat că fiecare creatură are putere asupra creaturii create înaintea ei? Sunteți stăpânii creației pentru că ați fost creați ultimii. Grăbește-te deci, mănâncă din fructul arborelui din mijlocul grădinii și devino independentă de Dumnezeu²⁵⁰”...

Berechit Rabbati, 19, 3 - 4

Muncitorul din Eden („grădină”) și din Edin („câmpie”), fiind deci la origine steril, Șarpele genetician din colonie i-ar fi dăruit astfel reproducerea prin intermediul geneticii și al unor sesiuni clandestine de donare. În consecință, i-ar fi oferit posibilitatea de a se înmulți și de a deveni autonom, fiind în același timp o adevărată amenințare pentru colonie, înmulțirea oamenilor și răspândirea armei de metal reprezentau pentru zei un pericol foarte mare.

Christian O'Brien și-a sfârșit aici traducerea documentului CBS 11065 fără niciun motiv, fapt constatat

Figura 23: Pe un cilindru sumerian de la British Museum (BM 123279), crearea femeii pare să fie realizată cu o matrice artificială ce s-ar părea că simbolizează un amestec între semnul sumerian primitiv *SIG* („blană” sau „piele”) și, poate, cel care îi corespunde lui Dimmege (Lilith), considerată prima soție a lui Adam. Femeia stă cu fața la Enki (în stânga), ca și cum l-ar asculta. Pe de altă

250 Ginzberg, Louis, *Les légendes des Juifs*, Paris, Editura du Cerf, 1997, p. 56-57 (n.a.).

parte, este îmbrăcată cu un veșmânt din fibre, ceea ce confirmă afirmațiile din tăblița CBS 11065. Enki este apoi înconjurat de șerpi și veghează asupra cuplului uman. El are mâinile și picioarele legate, ceea ce sugerează că n-ar fi liber cum ar fi dorit: este supus directivelor lui Enlil. În dreapta, se află un bărbat: el nu este îmbrăcat și deci nu cunoaște încă secretul zeilor, deținut de soția lui. Acest bărbat îi întinde femeii o ramură de arbore cu extremitățile terminate în formă de vagin, ceea ce se poate asemăna cu o evocare a sexualității. Bărbatul are posibilitatea să se reproducă mulțumită lui Enki: poate deci să se înmulțească... În partea dreaptă, Enlil, marele *sàtam*, este mâniat și agită două furci, un simbol care amintește de cel al sigiliului asirian de la Luvru (AO 30225), care ilustrează victoria lui Marduk asupra reginei Tiamat. *Sàtam* dorește să distrugă omenirea. *Gullum* (pisică) descompus în *GUL-LUM*, asemenea unui rebus, traduce ideea de „a distruge fertilitatea sau abundența”. Enlil nu dorește ca omenirea lui Enki să prolifereze când cunoaște Secretul interzis... Lângă Enki, săgeata cu stea îndreptată în jos ar putea să exprime mai multe lucruri, cum ar fi: zeul abisurilor (Enki), un vârful de metal strălucitor sau pur și simplu semnul arhaic Mu, care înseamnă „a vorbi” și „a dezvălui”!

cu originalele în față. El a subliniat bine prezența metalului transmis omului în rândurile 21 și 22, dar a fost singura lui aluzie la un subiect recurent. N-a văzut nici elementele referitoare la veșmânt, nici chiar faptul că Șarpele l-a dat exclusiv femeii. Christian O'Brien s-a „înecat” astfel în apele cetății Kharsag și ale livezii sale, principalele elemente ale traducerii sale, pe care le repetă neobosit. De ce n-a tradus urmarea lizibilă a acestui document și anume, coloanele 5 și 6 ale tăbliței CBS 11065? Desigur, din cauza conținutului... care nu prea era în regulă! Dar să continuăm...

Rândul 24: *SÆdun-gi²⁵¹-azu [...] a-asgab*

„Păstorul cu armă solidă care îl instruieste [...] al

artizanului”.

CBS 11065 - a, coloana 2, rândul 24

Păstorul zeilor este Șarpele Enki. În tăblița CBS 14005 (fața „b”), se arată că el îi supraveghea pe copiii întărcați, cu alte cuvinte pe sclavii lipsit de hrană. Această situație insuportabilă a fost probabil unul dintre factorii care l-au îndemnat pe Enki să-i trădeze pe ai lui și să-i ajute în secret pe muncitorii de pe domeniu, neputând să o facă pentru restul omenirii, care nu se afla încă total sub dominația acelor divinități tiranice venite din univers.

Rândul 25: A - ba²⁵² digir-ri [...]

„Cine dintre zei purta [arma sau Secretul nostru?]? [...].

CBS 11065 - a, coloana 2, rândul 25

Mereu aceeași întrebare, mereu același răspuns: Enki, Șarpele, păstorul domeniului, artizanul cu armă solidă. În privința ultimelor rânduri ale acestei coloane, am făcut câteva tentative de reconstituire a pasajelor sparte, bazându-mă pe informațiile din același document: aceasta nu schimbă cu nimic contextul general al cărui sens deja l-am înțeles.

Rândul 26: Ama-gigirzu²⁵³ nin [...]

„Mama cunoștea carele, doamna [cunoștea Secretul zeilor?]? [...].

CBS 11065-a, coloana 2, rândul 26

Din nou, mama! Ea este marea vinovată care l-a ascultat pe Enlil. Enunțarea faptului că ea cunoștea carele zeilor vrea să însemne că mama avea cunoștință de Secretul care provenea de la acele care, ce îi aduseseră pe zei pe Pământ. Acest fapt este confirmat mai departe în tăblița CBS 11065 - e, coloana 6 (rândurile 18 și 19).

Rândul 27: Mu-u-tu/tud²⁵⁴ [...]

„El a vorbit, vai, a transformat [omul?]? [...].

CBS 11065 - a, coloana 2, rândul 27

252 A - ba: „cine”? (n.a.).

253 Ama („mamă”) + gigir („car”) + zu („a cunoaște”, „a ști”): „mama cunoștea carele” (zeilor) (n.a.).

254 Tu/tud: verbe „a transforma”, „a schimba” (n.a.).

Rândul 28: *digirzu*²⁵⁵ *azag/kù-an21 szu [...]*

„El i-a inițiat în metalul Cerului, știința zeilor, [...].

CBS 11065 - a, coloana 2, rândul 28

Rândul 29: *Mu-ù [...]*

„El a vorbit, vai [...].”

CBS 11065 - a, coloana 2, rândul 29

Iată acum fața **b** a tăbliței CBS 11065* Coloanele 3 și 4 ale acestui document sunt practic ilizibile, ceea ce este regretabil, căci puținele elemente descifrabile din coloana 3 ne lasă să presupunem informații importante despre reacția zeilor care va duce la sentința divină înscrisă în coloanele 5 și 6* Reproduc pasajele lizibile din coloana 3* Coloana 4 rămâne din păcate neinteligibilă.

*[...] a lovi [...] stabilit în mijlocul norilor, în cer [...] Destinele universului*²⁵⁶ *[...] Sarcina omului, destinul omului [...] carele*²⁵⁷ *l-au alungat*²⁵⁸ *ca să-l pună la locul lui [...] înălțimi*²⁵⁹ *, armata*²⁶⁰ *preaiubită observa poporul veșmântului*²⁶¹ *[...] Enlil, seniorul vastului munte [...], i-a zis păstorului destinului să ducă și să plaseze [omul?] [...] în numele seniorului nostru, tu, constructorul care [...] care îl favorizează [pe om?] [...].*

CBS 11065 - b, coloana 3, rândurile 14 - 23

Elemente inteligibile de pe această față „b” ne lasă să întrezărim o primă reacție a zeilor* Din „înălțimi”, cu ajutorul carelor lor este purtată o ofensivă îndreptată împotriva omului din Kalam (Sumer) ca să-l alunge de pe pământurile interzise ale muntelui, pe care le călcase

255 *Digir-zu*: „știința zeilor”! (n.a.).

256 *An-ki*: „univers”, pe care unii ar fi tentați să4 traducă „Cerul și Pământul” (ma.).

257 *Gi#ir*: „car” (n.a.).

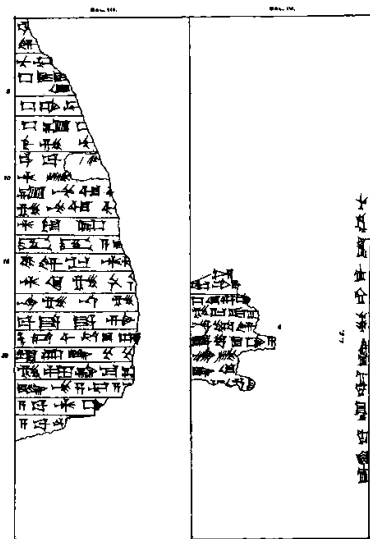
258 Barton indică *lang-lang*, dar este vorba mai degrabă de *Lah-lah* (M.É.A., intrarea 206 a): „a alunga” „a duce cu sine” - un semn cuneiform pur akkadian (n.a.).

259 *Nim* (M.É.A., intrarea 433): „înălțimi” „sus” „deasupra” (n.a.).

260 *Erin* în text: „armată” „trupă” „soldați” (n.a*).

261 *Sù* (M.É.A., intrarea 536) + *Un ! Ukuš* = „popor al veșmântului” (n.a.).

nepermis, așa după cum am văzut. Scopul este de a-l pune pe om din nou la muncă în nordul mării câmpii (Edin), unde trebuia probabil să se ocupe de plantații diverse, deci de hrana zeilor, lucru care se regăsește în alte documente scrise pe argilă, care însă nu fac parte din această serie de tăblițe.

CBS 11065 – b, coloanele 3 și 4

Specia umană este asociată din nou cu *veșmântul*. Aici *Sù-un*, „poporul veșmântului”, înseamnă că el nu mai e gol și deține știința îmbrăcăminții, transmisă de Enki. De pe acele „înălțimi”, armata zeilor îi observă pe muncitori... Hotărât lucru, despre sumerienii care au gravat aceste texte s-ar putea spune fie că aveau o imaginație atât de bogată, încât au inventat literatura științifico-fantastică înainte de Jules Verne, fie că aveau cunoștință atunci de tradiții foarte vechi, pe care doar le-au reprodus pe argilă.

Surse: de (Mesopotamia)	tăblițele de argilăIerusalim	Biblia de la
BS 11065 - b (coloana 3):	GN 3: 10 - 11: „Zeii, Dumnezeu descoperă că ființacă bărbatul și femeia omenească inițiată denu mai sunt goi,	

Șarpele Enki posedă	mulțumită
veșmântul”.	Șarpelui”.

Pasajul final al coloanei 3 este spart. Partea care a rămas lizibilă ne informează că Enlil îi cere păstorului (Enki) „să ducă și să plaseze” pe cineva, probabil pe om. Pe cele șase coloane ale acestui document lung, se situează singura apariție directă a lui Enki, ceea ce face din prezența lui o excepție, căci el este din acest moment marele absent din acest epilog, lăsându-ne se presupunem că nu era prezent la Kharsag, nici măcar în Kalam (Sumer), atunci când s-au produs evenimentele dramatice descrise în ceea ce urmează...

9» Pedeapsa zeilor - CBS 11065 - coloana 5

Ultimele două coloane ale tăbliței CBS 11065 sunt bogate în informații diverse, deoarece evocă urmarea episodului Grădinii și a păcatului omenirii. Acest eveniment a fost complet suprimat din Geneză din motive pe care orice cititor obiectiv le va înțelege cu ușurință. Va fi vorba despre sentința pronunțată împotriva speciei umane și despre răzbunarea zeilor...

CBS 11065 – c, coloanele 5 și 6

[...] *Camaradul pământos*²⁶², cuprins de furie²⁶³ (ne) asedia [până la?] flancurile gurii. Unealta îl trezise [...] trebuia protejată grădina de furia lui.

CBS 11065 - e, coloana 5, rândurile 7 și 8

Din cauza absentei bruşte a celor două coloane precedente, nu ştim de ce specia umană este cuprinsă de furie şi se află la poalele muntelui zeilor, gata să ducă lupta.

Dacă contextul general al acestei serii de documente n-ar fi fost interpretat corect, ar fi fost posibil să se

262 *Sahar-ses*: „camarad/zi pământos/şi” sau „frate/ţi al/ai pământului” (n.a*).

263 *îb*: „furie” (n.a.).

traducă începutul rândului 8 mai degrabă ca „arborele îl trezise” decât „unealta îl trezise”, termenul sumerian **Gis** având, reamintesc, sensul dublu de „arbore” și de „unealtă” Dar nu se poate face totuși vreo confuzie între acești doi termeni, dat fiind că tema metalului se repetă cu regularitate în aceste texte sub diferite apelative și multe alte instrumente sunt numite și ele, rând pe rând.

În numele forței victorioase²⁶⁴ [...] ca să fugă (spre) înălțimi²⁶⁵. El înconjură proprietatea și răgea [...] în preajma [domeniului] seniorului [nostru] senior, pe înălțimi. Unealta și arcul²⁶⁶ pe care le crease dovedeau furia lui. Distrusese, trecuse și dispusese de hotarele teritoriului nostru secret²⁶⁷. În fața gurii vieții²⁶⁸, el vorbea de noua (să-l putere²⁶⁹ și de destinul care îl modelase abundent (ca) lăcustele²⁶⁹. Străinii²⁷⁰ numeroși se agitau și vagabondau²⁷¹ în libertate (ca) păsări nenumărate [...] De asemenea, foloseau vorbirea (divină)! Vai, secretul legat de cer fusese sfărâmat²⁷² [...].

CBS 11065 - e, coloana 5, rândurile 9 - 15

Surescitată de noua sa putere, care nu mai vine din unealta cu efect civilizator și care susține viața, ci din arma de război simbolizată de arc, specia umană hotărăște să cucerească teritoriul zeilor și să se măsoare cu ei,

264 Sumer: „forță victorioasă” (n.a.).

265 An în text, care se traduce „înălțimile (muntelui)” nu „cerul” (n.a.).

266 Gis („unealtă”) 4- Pan („arc”). Am dat aici un sens concret cuvântului „unealtă” nu sensul abstract, care ar fi desemnat un obiect oarecare din lemn, încă o dată din cauza contextului, căci termenul „arc” se scrie în general *GiS'pan* (n.a.).

267 Zag'zâh: „teritoriu secret” (n.a.).

268 Tilaș-ka: „gura vieții”, limita teritoriului divin și al țării Kalam (vechiul Sumer), unde se aflau oamenii (n.a.).

269 Buruf „lăcuste” sau „insecte” (n.a.).

270 Bar („străini”) X 2: bar - bar: „numeroși străini” (n.a.).

271 Barton semnalează *Su*, dar este vorba de *Dib* („a vagabonda”, „a rătăci”) (n.a.).

272 Zâh („secret”) + Ma („a lega”) + An („cer”) + Ri („a zdrobi”) (n.a.).

probabil ca să obțină libertatea. Omenirea furioasă contează și pe forța ei numerică ca să câștige bătălia. „Muncitorul este în număr mare ca lăcustele și liber ca păsări nenumărate...” Acest punct ne confirmă că oamenii asociați teritoriilor divine s-au înmulțit grație sfaturilor lui Enki și ale membrilor clanului său. Sclavul se deplasează liber, ceea ce sugerează că nu mai era legat de Edin, câmpia mesopotamiană, unde trebuia să muncească pe culturile zeilor.

Acest pasaj are o importanță considerabilă. Citim aici că omul a ales altă ramură dintre cele pe care i le putea oferi arborele cunoașterii: cea a războiului, deci, prin extensie, cea a morții...

*O furtună*²⁷³ (trebuia) să se stârnească și să se extindă ca să extermină²⁷⁴ Kalamul. Furtuna [...] trebuia să-i lege pe fugari Această furtună restabilea controlul uneltei turnate din metal²⁷⁵! (Astfel), carele lui satam²⁷⁶, aparținând nișei noastre, au lovit (poporul) mamei – femeia înțeleaptă²⁷⁷ – care se ascunsese [...] și care traversase apele Kalamului ca să ne schilodească²⁷⁸ și să ne egaleze [...]. El poseda [vasta?]²⁷⁹ știință a răzorului nostru irigat²⁸⁰, unealta primită și dezvăluită [...].

BS 11065 - e, coloana 5, rândurile 10*20

273 *Im* („furtuna”) (n.a.).

274 *TU* („a extermina”) (n.a.).

275 *Dù'gisi* „unealtă turnată din metal” sau „unealtă din metal” sau „unealtă modelată” (n.a.).

276 Nicio îndoială posibilă cu privire la *Satam*gigir*, „care ale administratorului”. George Barton indică *Me* (?), dar aici este gravat *satam* (vezi M.É.A., intrarea 355). Știm că este vorba de Enlil („seniorul suflului”), marele administrator al domeniului zeilor (n.a.).

277 *Um*: „femeie înțeleaptă”, termen pe care îl vom regăsi în ultima parte a acestei cărți odată cu istoria cetății Umma (n.a.).

278 *Tar-tar*: „a schilodi” (n.a.).

279 Semn cuneiform foarte prost gravat, probabil *Hé* („mare”, „vast”, „abundent”) 4- *Zu* („știință”, „cunoaștere”) (n.a.).

280 Barton semnalează *Uru*, dar este vorba de semnul cuneiform akkadian *Usus* (M.É.A., intrarea 244) folosit pentru a denumi „un răzor irigat” (n.a.).

Zeii hotărâsc să riposteze. Se menționează aici una dintre armele lor și anume, cea a furtunii. Această furtună este stârnită de carele din cer care îi aparțin lui **satam** (administratorul domeniului), deci lui Enlil, Specia umană este asociată încă odată cu mama, femeia înțeleaptă care a propagat Secretul zeilor, un mod „răutăcios” de a aminti că ea este marea vinovată pentru Păcat!

Seniorul, creator de destine, a blestemat ființa neagră dominantă²⁸¹, el înconjoară [poporul?]. Sclavul din Kalam²⁸² conspira²⁸³, urletele lui²⁸⁴ [se ridicau?] spre culcușul nostru. El discuta despre strălucitorul Secret al grădinii²⁸⁵, protestul avea loc (chiar) pe ogoare. Plângerea uneltei²⁸⁶ se extindea (până) pe înălțimi. Ea dovedea protestul omenirii²⁸⁷ și ofensa olarului²⁸⁸. Plasa²⁸⁹ (divină) s-a revărsat peste dușmanul de argilă²⁹⁰.

BS 11065 - e, coloana 5, rândurile 21 - 25

Șarpele nefiind prezent printre zei, mai degrabă Enlil decât Enki este acum asociat cu destinele: el este cel care

281 Barton indică *Am* (?), dar este vorba cu siguranță de un *An*. Termenul folosit este *An-gi&* ce se poate traduce „negri elevați” sau „negri dominanți” (n.a.),

282 *Sag* („sclav”) + *Kalam-ma* (Kalam: Sumer) (ma.),

283 Verb *Duj j*: „a conspira” *M.É.A.*, intrarea 15 (ma.),

284 Barton semnalează *Sa* în loc de *Û* („urlet” „protest” „furie”) (ma.).

285 *Sar-zăh*: „secretul grădinii” (ma.).

286 *I-gis*: „plângerea uneltei” (n.a.),

287 *Namlu-udu*: „omenire-vite” sau „omenire-oaie”! *Namlu* este un termen sumerian foarte vechi folosit în general ca să denumească omenirea primordială. Sumerienii s-au numit astfel mai târziu (n.a.),

288 *Bahar2** «olar», Confirmare a dezvoltării făcute de Șarpele Enki: olarul este unul dintre epitetele zeului Enki-Ea în calitate de creator al unei părți din specia umană (vezi *M.É.A.*, intrarea 309) (n.a.).

289 *Dim* („plasă”). Este vorba de o armă punitivă a zeilor pe care o întâlnim în mai multe texte (n.a.),

290 *Im - bala*: „dușman de pământ” sau „dușman de argilă”, ca să se aducă aminte că omul a fost făcut din „argilă” și că e dușmanul zeilor (n.a.).

reinstaurează ordinea divină. Specia divină este numită *An-gi* & care se poate traduce prin „negri elevați” sau „negri dominanți” Probabil un joc de cuvinte, vrând să spună că omul (omul negru) este acum la fel de elevat și de puternic ca zeii! Acesta este un vocabular folosit sistematic în ultima coloană a acestui document. După cum am remarcat deja, acest punct confirmă vechimea extremă a faptelor, dat fiind că, în epoca sumerienilor, nu existau decât semiți în extremitatea nordică a Mesopotamiei, nu africani!

La sfârșitul pasajului, se amintește că omenirea cunoaște unealta mulțumită olarului, adică lui Enki, donatorului zeilor și creatorul speciei umane aflat în slujba coloniei cerești. Plasa răzbunătoare indicată în rândul 25 este o armă divină care le aparține zeilor. Va fi menționată în ultima parte a acestei lucrări și anume, în istoria cetății Umma.

*Construirea uneltei secrete*²⁹¹, el a luat-o. *Insulta a fost arsă puternic de care*²⁹² într-un urlet de furie. *Expediția punitivă*²⁹³ ți-a reînsușit²⁹⁴ pământul (divin) ți poarta²⁹⁵! *Dezvăluirea* [care fusese transmisă?], vai! *Dezvăluirea Splendorii*²⁹⁶, vai, se comunica ți domina câmpurile²⁹⁷. *Eroul energic al sălașului nostru a produs zgomotul războiului*²⁹⁸. *Satam*²⁹⁹ în fruntea colinei noastre

291 *Gis-ku-zăh*: „construirea uneltei secrete” (n.a.).

292 Barton nu înțelege prezența carului și semnalează *Ba* (?). Acel *Gigir* („car” - *M.É.A.*, intrarea 511) este totuși gravat de multe ori în acest set de tăblițe. Este vorba de vehiculele zeilor, în acest caz, care cerești conduse de satam Enlil, aflat în fruntea expediției punitive! (n.a.).

293 *Gir-ib*: „expediție punitivă” sau „expediție a furiei” (n.a.).

294 Nu *Ba*, ci *Bi*: „a reînsuși”, „a răpi”, „a lua”! (n.a.).

295 Barton indică *Tun*, dar aici este gravat *Kâ* („poartă”) (n.a.).

296 *Ka-ûl*: „dezvăluirea splendorii” (n.a.).

297 Iar și iar *Gân* („câmp”) pe care îl găsim în ebraică sub forma *Gan* („grădina”) (n.a.).

298 *Gaz* („război”) + *za* („a face zgomot,”) + *dim* („a produce”, „a face”): „a produce zgomotul războiului” (n.a.).

299 zeilor și a expediției punitive. Nicio îndoială posibilă (n.a.).

a tras³⁰⁰ în depărtare²⁶¹³⁰¹. Inimă mâniată, inimă mâniată³⁰², carele s-au desfășurat ca să răstoarne Kalamul [...]. Astfel, [...] apele terenului nostru (ar putea) [să favorizeze din nou?] cultura³⁰³ [...]. Pământul grădinii²⁶³ [...] a proteja sanctuarul nostru³⁰⁴ de ofensa [...].

BS 11065 - e, coloana 5, rândurile 26 - 33

Ultimele rânduri ale acestei coloane (rândurile 34 - 37) sunt prea deteriorate ca să se poată face o lectură coerentă. Acțiunea punitivă a zeilor este descrisă cu multe detalii, ca într-un roman sau într-un film de anticipație modern. Enlil este numit *sadu* („inimă mâniată”), care este asociat cu *satam*, celălalt epitet al lui. Enlil a luat comanda expediției punitive și carele sale zburătoare ard specia umană! Dezvăluirea făcută omenirii de Șarpele Enki este numită „Splendoare”. Această noțiune se alătură celei din rândul 23 al aceleiași coloane (mai sus), unde Secretul este numit „strălucirea Secretului grădinii”. Secretul metalului luminează spiritele, acea strălucire incomparabilă fiindu-i oferită de scânteierea sa naturală...

Utilizarea termenului *satam* în aceste rânduri, precum și în rândul 18 al aceleiași coloane mă pune într-adevăr pe gânduri și asta din cauza întrebuintării sale în acest context de furie și de urmărire: termenul ebraic *satam* înseamnă tocmai „a urî” și „a urmări” Pe de altă parte, este folosit în Geneză când „Esau a prins ură pe Iacov, din pricina binecuvântării cu care-l binecuvântase tatăl său” (Gn 27: 41) sau când „arcașii l-au atârnat pe Iosif, au aruncat săgeți și l-au urmărit cu ura lor” (Gn 49: 23).

10» Adevărata cădere a omenirii - CBS 11065 - coloana 6

Iată-ne ajunși la sfârșitul traducerilor pe care le-am

300 Izi-dù: „a trage” (n.a.).

301 Barton semnalează *Gid* (?), dar e *Sud* („departe”, „în depărtare”, „îndepărtat”), vezi *M.É.A.*, intrarea 373 (n.a.).

302 Repetare a *šâ-dui*, „inimă mâniată” sau „inimă înfuriată”, (n.a.).

303 Barton indică *Dim* în loc de *Apin* („cultură”, „plantație”), vezi *M.É.A.*, intrarea 56 (n.a.).

304 *Tùr*: „stână”, care este și o metaforă pentru „sanctuar” (n.a.).

realizat pentru această lucrare. Alte transcrieri și traduceri vor fi disponibile într-o carte viitoare, care va fi urmarea acestui studiu și va fi consacrată stabilirii *anunnailor* în Edin („câmpie”).

Această coloană, a 6-a din tăblița CBS 11065, încheie episodul răzbunării zeilor și aduce elemente explicite despre adevărata cădere a omenirii. Primele două rânduri sunt prea deteriorate ca să se poată realiza o lectură inteligibilă. Toate rândurile anterioare rândului 8 sunt sparte, dar se poate face o reconstituire.

[...] Astfel dezvăluirea (divină) îl călăuzise³⁰⁵ în lumina³⁰⁶ (cunoașterii). [...] ca să-și rupă legătura. [...] Dezvăluirea secretului³⁰⁷ a cufundat colonia noastră în vacarmul bătăliei³⁰⁸. [...]

nostru] sălaş l-a lovit pe sclavul care controla regiunea³⁰⁹ (din cauza) dezvăluirii care (i-a permis) să vadă și să ia cu el instrumentul de metal²⁷¹³¹⁰! [... noastră] terasă (divină) l-a lovit și l-a făcut să se culce, vai! [... nostru] senior a lovit ființa neagră dominantă³¹¹. El ne-a protejat zidul³¹², el l-a făcut să se culce. El a protejat zidul nostru, seniorul a lovit ființa neagră dominantă. Dezvăluirea, vai, a adus puterea³¹³, vai, care trebuia micșorată!

305 Verbul *Ūs* („a călăuzi”, „a conduce” sau „a închide”, „a izola”) (n.a.).

306 Cunoașterea metalului îi aduce omenirii lumina zeilor, ceea ce confirmă rândul 23 din coloana 5 a aceluiași document, unde se spune că „*El discuta despre strălucitorul Secret al grădinii*” (n.a.).

307 *Mu - buzur*: „dezvăluirea secretului” sau „dezvăluirea misterului” (n.a.).

308 *Ū* („vacarmul bătăliei”, „luptă”) (n.a.).

309 *Su-gu* : „a controla regiunea” (n.a*).

310 *AI*: „instrument din metal” (n.a.).

311 *An-gifi*, „negri înalți” sau „negri dominanți”. Joc de cuvinte vrând să spună că omul (omul negru) este acum la fel de înalt și puternic ca zeii. Vom regăsi de multe ori acest calificativ până la sfârșitul acestei coloane (n.a.).

312 *Bad*: „zid” (n.a.).

313 *Da-ră*: „a aduce puterea” (n.a.).

CBS 11065 - e, coloana 6, rândurile 3 - 11

Dezvăluirea Șarpelui îndrumase specia umană „în lumină” Verbul folosit aici este **Ūs**, care se poate traduce și „a închide” de unde ideea provenită din Cabală că Șarpele închisese specia umană în minciună sau moarte... Servitorul rebel este lovit și îndoit (culcat), în timp ce zeii recuperează zidul domeniului.

Purtat de furtună³¹⁴, seniorul se îndreptase (spre) ființa neagră dominantă. Reproducerea dezvoltării³¹⁵, vai, a adus puterea, vai, ce trebuie micșorată! Sentința carelor seniorului³¹⁶ a zdrobit ființa neagră dominantă. Seniorul, distrugătorul și agitatorul muntelui își călărea nava³¹⁷ în mijlocul ființei negre dominante. Puterea maiestuoasă a seniorului îl împresura. El a asediat și a zdrobit ființa neagră dominantă. Prevestirea morții³¹⁸ și vacarmul bătăliei îl asaltau pe cel înveșmântat³¹⁹.

CBS 11065 - e, coloana 6, rândurile 12 - 17

Specia umană este numită din nou „înveșmântata” - simbol al civilizației și al inteligenței Forța excepțională a navelor lui Enlil este confirmată, carele sale îi împresoară pe asediator și în argilă este scris chiar cuvântul „moarte” ca să se semnaleze ce îl așteaptă pe acel om încrezut* Redactorii (de sex masculin!) ai Genezei au preluat această noțiune și au asociat e în mod exclusiv cu Șarpele și cu femeia, doar că nici Enki, nici femeia m-au luat armele în versiunea originală, ci oamenii au făcut o („ființa neagră dominantă”) * * * Femeia este doar spectatoarea neputincioasă a acestei nebunii sângeroase:

O prevestire de moarte și un strigăt ieșeau din trupul

314 Ūg-tàM: »purtat de furtună” sau „purtat de mânie” (n.a.).

315 Nu -Mu: „reproducere a dezvoltării” sau „reprezentare a dezvoltării”... (n.a.).

316 Di („sentință”) + Gigir („car/e”) + Am („senior”) (n.a.).

317 Mă („navă” „vas”) + verb U\$ („a călări” „a merge cu carul” „a călători” „a se ridica”) (n.a.).

318 Ūs-Mu: „prevestire a morții” sau „prevestire a sângelui” (n.a.).

319 Tug: „cel cu veșmânt” = „cel înveșmântat” (n.a.*).

*mamei*³²⁰, vai! Puterea folosului luminii³²¹ carelor puternice fusese adusă singurei femei înțelepte³²² (de care) se apropiase. Stăpân divin al cedrilor! Senior al puterii cetății și al depozitului, tu făceai întoarceri bruște în cer³²³. (Ca să-l ne asigure sălașul până la pământul nostru de hrană³²⁴, carele au făcut fărâme dezvăluirea³²⁵. Seniorul agitației de pe munte a zdruncinat dezvăluirea și insulta ființei negre dominante! Oh, care ale cetății zeilor! Drumul³²⁶ carelor seniorului [a făcut fărâme³²⁷?] ființa neagră dominantă.

CBS 11065 - e, coloana 6, rândurile 18 - 25

Ûs-ntu-ù-ama-e-na - „O prevestire de moarte și un strigăt ieșeau din trupul mamei”. Mama, copleșită de durerea de a-și vedea progeniturile masacrate, pare să fie considerată marea vinovată. Este în mod perfid făcută răspunzătoare de moartea speciei sale. Se repetă că deține puterea luminii care provine de la carele cerești. Ultimă ofensă!

Enlil și soldații lui fac întoarceri pe cer și efectuează ultimul asalt sângeros. Unde este Enki? Deoarece nu este menționat deloc, presupunem că nu era prezent în timpul acestui atac și trebuie să fi fost în vizită într-o țară străină. Enki este cunoscut în texte ca o ființă pașnică: el nu suporta războiul! Hotărârea de a porni această ofensivă

320 Barton vede aici *Ami* în loc de *Ama* („mamă”), care o denumește pe mama speciei umane, deci pe Eva! (n.a.)«

321 („lumină”) + *Mas* („folos”) + *Su* („putere”) = „puterea folosului luminii” Alt pasaj care leagă secretul zeilor (metalul) de lumină. Se arată aici că acest secret provenea de la carele zeilor (n.a.).

322 *Umu-as*: „unica femeie înțeleaptă” (n.a.).

323 *An-gi* ^: „întoarceri pe cer sau înălțimi” (n.a.).

324 *Ninda-ki*: „pământ de hrană” (n.a.).

325 *Mu-dar*: „a face fărâme dezvăluirea sau mărturia” (n.a.).

326 *Gir-gigir* („cale” ori „drum de care”) sau *Ûg-gigir* („mânia carelor”). *Gir* și

Ûg, același semn cuneiform, vezi intrarea 444 (n.a.),

327 Verb sfârșit, reconstituire posibilă pornind de la verbul *Dar* („a face fărâme”) menționat cu trei rânduri înainte (vezi rândul 22) (n.a.).

atunci când el nu era nici la Kharsag, nici în Kalam a fost astfel luată în acel moment de oameni, căci ei ar fi știut probabil că Enki s-ar fi împotrivit în mod sigur. Unelele aveau darul să-i trezească iar armele să-i protejeze, nu să slujească la atacuri.

Zei au profitat de această ofensivă a oamenilor pentru a riposta și a da o lovitură fatală emancipării muncitorilor lor. Această acțiune le va fi servit astfel ca pretext pentru a reinstaura ordinea și a preveni faptul că ființele umane pot accesa arborele nemuririi. Vom mai vorbi despre acest arbore în ultima parte a acestei cărți și în epilog.

(în acea perioadă), mesagerii³²⁸ observau și expuneau favorabil în cer, (ei erau) marii și măreții observatori³²⁹ ai seniorului Puterea exterioară³³⁰ a seniorilor înălțați³³¹ - natura sa - fusese adusă din cer! (Dar) despre câmpurile³³² de viață cu grădina strălucitoare³³³, artizanul șoptise și vorbise³³⁴, (atunci) când marii mesageri³³⁵ o înconjurau pe mamă³³⁶ și turnau metal³³⁷ în grădină. Marea unealtă³³⁸ fusese glorificată ca erou, cel al moștenirii carelor³³⁹ puternice ale rasei noastre foarte misterioase³⁴⁰: unealta

328 *Sukkal* în text : „mesager ” (n.a.).

329 *Kaldgi*: „mari ce observa’ = „mari observatori” (n.a.).

330 *Bar-su*: *Bar* („exterior” „străin”) 4- *Su* („putere” „forță”) = „putere străină”! (na.).

331 *Am-an/digir* : „seniori înalți ori din cer” sau „seniori-zei” (n.a.).

332 *Găn-zi*: „câmp/câmpuri de viață” (n.a.).

333 *Sar-ud*: „grădină strălucitoare” (n.a.).

334 Verbe *Bi* („a șopti”) + *E* („a vorbi”). „Infamul Șarpe” șoptise secretul! (n.a.).

335 *Sukkal-gid*: „mar i mesageri” (n.a.).

336 *Ama-gt* ^a înconjura mama” (n.a.).

337 Din nou verbul *Dù*: „a turna metal”! (n.a.).

338 *Gis-gal* poate să se traducă „tron” dar am optat pentru *Gis* („unealtă”) + *Gal* („mare”) din cauza contextului (n.a.).

339 *Eger-gigir*: „moștenirea carelor” (n.a.).

340 *Kul* („rasă” „descendență”) + *buzur* („misterios” „secret”) x 2 („foarte” sau plural): „rasă foarte misterioasă”, deci cea a zeilor (n.a.).

*transmisă în mod abuziv mamei*³⁴¹!

CBS 11065 - e, coloana 6, rândurile 26 - 33

Acest pasaj este într-adevăr foarte interesant: aflăm aici că pe domeniul zeilor există mesageri (*sukkal*) calificați ca „observatori” Când Șarpele artizan Enki transmisese (șoptise!) câmpurilor din Kalam secretul grădinii Eden din Kharsag, observatorii-mesageri ai săi turnau metalul pe domeniul divin. Observatorii cu pricina sunt *pungalii* sau *igigii* din textele de pe argilă. Aceste ființe și descendenții lor sunt în mod clar susținătoarele lui Enki, considerate și copiii lui... Ca și cum, Secretul odată răspândit, acești observatori răspândiseră ei înșiși știința metalurgiei în rândurile speciei umane. Nu este singurul text care exprimă această idee.

Mai înainte, s-a arătat că în *Cartea lui Enoh* Azazel (Enki-Osiris) este un înger care a coborât „să corupă” omenirea aducându-i știința metalului înainte de a-și trimite „veghetorii destrăbălați” care s-au unit cu ficele oamenilor și au dat naștere unei rase de oameni celebri, formată din eroi sau giganți. Ei sunt numiți „nefilimi” în Biblie. Am demonstrat în *Trezirea Fenixului* că o mare parte din trupele lui Enki-Osiris se afla în Egipt și termenul *nefilim* trebuie asociat cu cuvântul egiptean *nefel* sau *nefer* („copil”, „sămânță” „foarte mare”, „bun”), ceea ce ne trimite la ebraicul *nephel* sau *nephil*, tradus „gigant”, care îi numește pe *nefilimi*, copiii concepuți de zei cu ficele oamenilor.

În Egipt, însoțitorii lui Osiris (Enki) s-ar fi scindat în mai multe clanuri din cauza împerecherii dintre zei și oameni. În *Trezirea Fenixului*, am explicat și că printre acești însoțitori existau fierari (*mesentiu*) asociați cu numiții *Shemsu-Ra* („însoțitori ai luminii sau ai lui Ra”) și cu *Shemsu-Heru* („însoțitorii lui Horus”). *Mesentiu* este format pornind de la rădăcina *mesen*, care înseamnă „a apăra” și „a proteja” în egipteană. Acești *mesentiu* aveau reputația că mânuiau fierul și fabricau arme, ceea ce

341 O traducere strictă a acestei propoziții ar putea fi: „unealta comunicată mamei în mod abundent” (n.a.).

confirmă legătura lor cu îngerii veghetori din textele biblice, ca și din rândurile 26 - 33 din tăblita CBS 11065 - e, coloana 6.

Prezența acestor fierari în Grădină trebuie să fie asociată cu aceea a veghetorilor lui Enki din tunelurile localității Eruh. Acea regiune trebuia să cuprindă subterane întinse și forje vechi.

Surse: tăblițele de argilă (Mesopotamia)	Biblia de la Ierusalim
CBS 11065 - e (coloana 6): „Artizanul Enki i-a dezvăluit secretul metalurgiei femeii, în timp ce fiii lui, marii mesageri observatori, toarnă metal și coabitează cu ea (mama speciei umane), cunoaște zeilor: dezvăluită”.	Gn 6: 1 - 5 și Cartea lui Enoh, Cap, 8: 1: Fiii lui Dumnezeu și-au luat ca neveste fetele oamenilor și i- au zămislit pe nefilimi, ceea ce a adus corupția la om + Azazel a transmis secretul zeilor, știința metalelor omenirii și a astfel a corupt-o”.

Dar, așa cum a fost menționat, ființa omenească a avut totuși de ales între bine (civilizație) și rău (război), ceea ce o face răspunzătoare de propriul destin. Ca justificare, nu trebuie să uităm că alegerea sa disperată n-a fost probabil decât o imitație a ceea ce făcuseră creatorii ei războinici... Aș vrea să vă propun acum traducerea ultimelor rânduri, urmată de descompunerea lor.

Mama se bucurase de puterea zeilor (astfel) dezvăluită; de unealta [ofensatoare] care i-a fost șoptită. [Omul] de argilă a fost pus înapoi la locul lui de muncă și legat. A fost blestemat și schimbat! (Pentru că) dezvăluirea a fost dată [mamei], stârnită și șoptită în grădină, vai, cetatea [a blestemat] omul din grădină!

CBS 11065 - e, coloana 6, rândurile 34 - 38

Și acum descompunerea rând cu rând.

Rândul 34: Ama („mamă”) - Hui („a se bucura”) - Am („putere”) - A („articol”) - Digir („zei”) - Ka („a dezvoltării”, „vorba”) „Mama se bucurase de puterea zeilor³⁴² (astfel) dezvoltată;

CBS 11065 - e, coloana 6, rândul 34

Rândul 35: Gis („unealtă”, „copac”) - [În? („ofensa 7 „ofensator”)] - bi („a șopti”) de unealta [ofensatoare]³⁴³ care i-a fost șoptită.

CBS 11065 - e, coloana 6, rândul 35

Rândul 36: Im („argilă”) - [Na? („om”), ca în rândul 38]

Gi „pus la locul lui”, „stabilizat”) - Dû („a lega”) - Ib („a blestema”)

— Bal („a schimba”)

„[Omul]³⁴⁴ de argilă a fost pus înapoi la locul lui de muncă și legat³⁴⁵. A fost blestemat și schimbat³⁴⁶!”

CBS 11065 - e, coloana 6, rândul 36

Rândul 37: Ka („dezvoltare”, „vorba”, „a dezvoltării”) - Gid („trezit”, „sporit”, „lărgit”) - [Ama? („mamă”), ca în rândurile 30, 33, 34] - ba („a da”, „a oferi”) * Sar („grădina”) - A („în”) - bi („a murmura”) „(Pentru că dezvoltarea³⁴⁷ a fost dată [mamei]³⁴⁸ stărnită³⁴⁹ și șoptită în

342 Am-a-digir: „puterea zeilor” (n.a.).

343 Semn cuneiform pe jumătate spart, poate In („ofensa”/„ofensator”), vezi M.É.A., intrarea 148 (n.a.).

344 Imfna ?]: „[omul] de argilă”. Cuvântul Na este spart, dar reconstituirea lui este posibilă mulțumită repetării sale în rândul 38 (ultimul rând) (n.a.).

345 Verbele Gi („(re)pune la locul său”, „a stabili”) -F Dû („a lega”) (n.a.).

346 Verbele Ib („a blestema”) 4- Bal („a schimba”) (n.a.).

347 Ka: „dezvoltare”, „declarație” (n.a.).

348 Semn cuneiform spart, probabil Ama („mamă”), ca în rândurile 30, 33 și 34 (n.a.).

349 Gid („a lungi”, „a mări”, „a lărgi”, „a spori”), joc de cuvinte ce vrea să

grădină”.

CBS 11065 - e, coloana 6, rândul 37

Rândul 38; A („vai”) - Uru („cetatea”) - Na („omul”)

- [în?

(„a blestema”), ca rândul 36] - Sar („grădină”)

„Vai, cetatea [a blestemat]³⁵⁰ omul din grădină³⁵¹!”

11065 - e, coloana 6, rândul 38

Nu mai e nimic de adăugat. După cum spune Geneza, omul este alungat din Grădină și e blestemat! Biblia a ales să nu menționeze Secretul zeilor, preferând să traducă termenul „unealtă” cu „arbore” Biblia nu menționează nici că omul a fost schimbat. Cum a fost schimbat? Ne-am putea imagina o nouă manipulare genetică care să „reducă” omul, cum putem găsi în literatura pe argilă (de exemplu, Enki și Ninmah - AO 7036/BM 12845), unde vedem că Ninmah (Ninkharsag) încearcă diferite experiențe genetice asupra speciei umane ca să se măsoare cu Enki. O manipulare genetică de acest tip este menționată mai departe în Geneză tocmai când este vorba de nefilimi, ceea ce ar corespunde cu textul nostru. Asta ne-ar demonstra încă o dată că „reciclarea” acestor documente scrise pe argilă ar fi fost făcută fără să se respecte vreo ordine cronologică față de originale. Dumnezeu anunță în pasajul respectiv: „Duhul Meu nu va rămâne pururi în om, căci omul nu este decât carne păcătoasă: zilele lui vor fi doar de 120 de ani” (Gn 6: 3), ceea ce ne face să credem că omul trăia înainte mult mai mult.

Surse: tăblițele de argilă (Mesopotamia)	Biblia de la Ierusalim
CBS 11065 (coloana 6): „Omul este blestemat și alungat din grădina	Gn 3: 22 - 24: „Omul este blestemat și izgonit din grădina Edenului, pentru că

³⁵⁰însemne „a stârni” (n.a.).

³⁵¹ Iar și iar Sar,, grădină" (n.a.).

Edenului, pentru că	Șarpele i-a vorbit
Șarpele-artizan Enki i-	femeii și a pus-o să
a vorbit femeii și i-amănânce	din fructul
soptit Secretul unel-	terpomului cunoașterii
Omul este repus la	binelui și răului Omul
locul lui de munca!	este obligat să
	muncească ca să
	supraviețuiască”
	*

Cum se face că tot ceea ce noi am descoperit până aici nu a fost reliefat înainte sau n-a fost tradus în mod convenabil? Pur și simplu pentru că cercetările asiriologilor din universitățile americane au fost finanțate întotdeauna de fonduri private, provenite de la miliardari americani creștini, adventiști și baptiști, care au o lectură radicală a Bibliei. Roadele cercetărilor sunt secrete și circulă în interiorul unui cerc foarte închis. Restul e disponibil în seraiurile universitare formate doar din profesioniști. Publicului i se aduc la cunoștință doar fărâmițări, deoarece avem aici o reconsiderare fundamentală a originilor religiilor și a Bibliei, stâlpi ai societății noastre occidentale. Așadar, este cât se poate de verosimil ca aceste texte să fie cunoscute de un număr infim de specialiști în limba sumeriană, dar n-au fost niciodată făcute publice din motivele amintite mai sus.

Numărul celor capabili să descifreze sumeriană pe planeta noastră nu e, probabil, mai mare de 100, cel mult. Și, dintre aceștia, cei care au exersat sumeriană frecventând University Museum of Philadelphia în cursul ultimilor 100 de ani, nu sunt, probabil, mai mulți de 30. Putem deci să estimăm în mod judicios că lingviștii care erau la curent cu conținutul textelor de pe aceste tăblițe de lut sunt probabil vreo 15; este o aproximare ce mi se pare destul de rezonabilă.

A PATRA PARTE

ORIGINILE LACRIMILOR

DESCOPERIRI ARHEOLOGICE ȘI DISTRUGEREA CELOR DOI ARBORI DIN EDEN

Vom aborda acum altă fațetă a istoriei arborilor din Eden și a „păcatului comis de om”, așa cum a fost reprodusă în Geneză după textele înscrise în argilă, dar bazându-ne de data aceasta pe inscripțiile regale sumeriene și akkadiene. Vom avea astfel în față texte puțin mai recente decât cele pe care tocmai le-am studiat. Acestea din urmă relatează evenimente mult mai apropiate de noi în timp.

Nu ne vom mai „scălda” în ceea ce astăzi este considerat în general mitologie, ci vom pătrunde mai profund în istoria omului, cea a regilor Sumerului și a cronicilor lor regale, repertoriate istoric ca fapte. Vom avea o senzație de *déjà vu*, cea a unei istorii trăite deja, dar de data aceasta la scară umană, nu divină, cu toate că zeii, așa după cum veți vedea, nu vor fi niciodată departe... După părerea mea, s-ar putea vorbi aici de efectul de bumerang, de ricoșeu ce pare a se dovedi util pentru rezolvarea unei probleme pe care trecutul a lăsat-o neelucidată, o replică la scară umană a ceea ce am descoperit înainte, reprodus totuși în mod arhetipal mai târziu.

În chip de introducere, se dovedește util să menționăm pe scurt un vechi mit sumerian care ne va permite să facem legătura dintre povestea domeniului Kharsag și cea a grădinii sale Eden, și istoria conflictului dintre regatele Umma și Lagas, conflict pe care îl vom analiza în cele ce urmează*. Acest mit ne vorbește despre Șarpele Enki, pe care îl cunoaștem, și despre fiul lui Enlil, al cărui nume era Ningirsu-Ninurta.

Zei anunnai, fiind în război cu indivizi necunoscuți și supranaturali, unul dintre ei, Anzu, subtilizează tăblița destinelor de la Enlil, ceea ce are ca efect crearea de disfuncții cosmice și terestre care vor perturba suveranitatea zeilor. Atunci, i se cere lui Ningirsu-Ninurta, fiul războinicului Enlil, să recupereze această regalitate pierdută. Ningirsu Ninurta îl atacă pe Anzu și îl face pe

acesta să scape tăblița; aceasta cade atunci în lumea subterană a lui Enki, care se grăbește să recupereze regalitatea ce se afla inițial în mâinile rivalului său Enlil. Enki laudă victoria fiului lui Enlil, asigurându-l că numele îi va fi onorat în eternitate. Dar Ningirsu-Ninurta dorește să recupereze tăblița providențială și să ajungă în fruntea regalității zeilor. În acest scop, el imaginează un complot împotriva lui Enki. Acesta din urmă, bănuind ce se urzește în inima fiului lui Enlil, creează o țeastoasă căreia îi insuflă viață. Animalul îl prinde pe Ningirsu-Ninurta de gleznă atunci când războinicul vine la poarta sanctuarului lui Enki și, săpând o groapă, aruncă acolo pământ ca să-i îngroape. Enki îi arată atunci lui Ningirsu-Ninurta pretențiile și slăbiciunea lui și declară că a vrut să-i umilească, pentru ad arăta cine era cu adevărat stăpânul³⁵².

Rezumat al textului Ninurta și țeastoasa, CBS 8319/ CBS 15007/CBS15085

Toată această parte a patra a investigației noastre începe cu tema țeastoasei care este, după cum am văzut (vezi Figura 16), simbolul personal al lui Enki – zeul Șarpe al înțelepciunii, artizanul care i-a dezvăluit speciei umane secretul uneltei. Faptul că în mitul prezentat țeastoasa a fost folosită ca armă ca să dejoace planurile lui Ningirsu-Ninurta, fiul lui Enlil, nu poate să fie rodul întâmplării. Dar oare despre ce armă este vorba și ce simbolizează ea?

1, UMMA-NA sau uman

Termenul generic sumerian utilizat pentru a denumi țeastoasa este *Kûsu*, a cărui descompunere ar da, conform dicționarului lui John A. Halloran (*Sumerian Lexicon*): *KU* („pește”) + *SÛ* („a acoperi”, „a reacoperi”), ceea ce face din *Kûsu* un „pește acoperit”. Cu toate că sunt de acord cu această posibilitate, aș emite o a doua, care este că acest termen ar putea, fonetic și mai ales etimologic, să derive din *KÛ* („hrană”) + *SÛ* („putere”), ceea ce i-ar acorda țeastoasei noastre („hrana puterii”) o virtute magică ce i-ar

352 Vezi Rachet, Guy, *Dictionnaire des civilisations de l'Orient ancien*, Editura Larousse, 1999, și *Mythologies*, Editura Gründ, 2002 (n.a.).

conferi putere persoanei care ar consuma-o sau care s-ar prevala de simbolismul ei.

În toate culturile din Lumea Veche, țestoasa simbolizează trei concepte comune: nemurirea, universul și stabilitatea. Ea este considerată mediatoarea dintre Pământ și Cer. În China, carapacea și creierul ei servesc la prepararea unor poțiuni de nemurire. Supusă acțiunii focului, partea plată a carapacei (Pământul) exprimă limbajul Cerului și servește la divinație. Ea incită la o atitudine spirituală fundamentală și reprezintă astfel concentrarea și întoarcerea la starea primordială. În India, țestoasa este simbolul stabilității în crearea universului, ca și al regenerării omului. Pliniu cel Bătrân considera carnea de țestoasă un remediu salvator contra otrăvurilor și-i atribuia calități potrivite pentru anihilarea acțiunilor magice³⁵³ nefaste. În Mesopotamia, ea era așadar simbolul lui Enki, zeul înțelepciunii și al rațiunii, cel care gustase din plantele nemuririi, a căror taină era cunoscută de Ninhursag-Ninmah, fosta soție a lui Enlil. Deoarece mâncase din aceste plante, Enki le cunoștea și el în mod obligatoriu secretul.

Există oare în Mesopotamia o regiune care ar fi în legătură cu țestoasa? Răspunsul este afirmativ: vechiul teritoriu sumerian numit Umma și orașul cu același nume se scriu într-adevăr cu logograma *Gis-Kūsu*, a cărei traducere strictă ar fi „arborele țestoasei” și, deci, „arborele nemuririi”. Mai mult, găsim pentru această localitate un alt mod de a o scrie, care este (jis-Hii, literal „arborele pătrunderii sau al transformării”).³⁵⁴ O concordanță surprinzătoare când știm că termenul ebraic folosit în Biblie ca să numească „pomul binelui și al răului”, din care omul va mânca fructul în Eden, este *Éts Iada*, literal „arborele înțelegerii”! Știm astăzi, grație

353 Chevalier, Jean, și Gheerbrant, Alain, *Dictionnaire des symboles*, Paris, Editura Seghers, 1974 (n.a.).

354 Particula sumeriană *HU* face parte din aceeași familie cu *DŪ*, *TU* și *TUD*, ale căror sensuri sunt: „a transforma”, „a intra”, „nou-născut”, „naștere”, „a renaște” și „a da naștere (n.a.)”.

descoperii listei în două limbi, că numele acestui teritoriu era scris ca mai sus, doar că era pronunțat „Umma”.

Iată-ne astfel în fața unor asocieri neașteptate, dat fiind că acest oraș Umma ne oferă două lecturi, deci două nume:

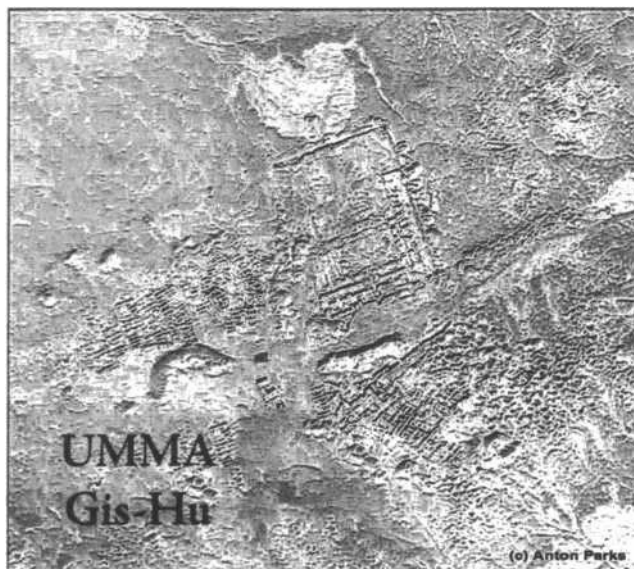

Figura 24: Situl Tel Djokha, al doilea oraș Umma; numele lui înseamnă „arborele înțelegerii” Această cetate, plasată sub protecția lui Enki, simboliza arborele cunoașterii binelui și răului. Locuitorii din acest oraș au luat armele ca să lupte cu cei din regatul divin Lagas, aproximativ anul 2550 LHR.

(*jis-Kūsu* („arborele nemuririi”) și *Clis-Hii* (arborele înțelegerii sau al cunoașterii”) care ne amintesc de cei doi arbori biblici. De ce două nume? Dacă este să dăm crezare ultimelor descoperiri arheologice realizate exact înainte de războiul din Golf din 2003, n-ar fi existat doar un singur oraș Umma, ci două, și anume Tell Djokha ($31^{\circ} 40' 1.8''$ N, $45^{\circ} 53' 15.3''$ E) și Umma al-Aqarib ($31^{\circ} 36' 40.0''$ N, $45^{\circ} 56' 24.4''$ E).

Istoria cetății Umma este pasionantă. Unul dintre siturile din acest teritoriu, numit astăzi „Teii Djokha”, ocupă o colină care domină o câmpie (Edin), pe care se întindea în epoca sumeriană un sistem de irigații enorm.

Întrucât cele mai mari orașe sumeriene erau departe de cele două fluviu biblice, Tigrul și Eufratul, fusese construită o rețea de canale colosală, dintre care unele îndeajuns de largi ca să permită ambarcațiunilor comerciale să ajungă până la porțile celor mai mari cetăți, cum ar fi Umma, să încarce și să descarce mărfuri. Știm că Umma, care se situează în situl Tell Djokha, făcea comerț cu multe alte orașe, cum ar fi Nippur și le vindea mărfuri esențiale. Printre locuitori se aflau tot felul de meșteșugari și lucrători talentați.

Informațiile de care dispunem despre Umma și locuitorii ei provin în principal din scrierile regale ale domeniului Lagas, aflat în conflict cu domeniul Umma. Mulțumită acestor arhive, avem la dispoziție numeroase elemente despre certurile dintre cele două state pentru posesia unui teren agricol vast, numit *Gù-edin*, și a unei plantații de palmieri, *Musbianna*, a cărei traducere strictă ar fi „Șarpele care vorbește din Ceruri”...

Această banală războire dintre suverani devine deosebit de interesantă când știm că divinitățile atribuite domeniului Lagas sunt Ningirsu și tatăl lui Enlil, Lagas și Girsu ținând astfel de o autoritate patriarhală. Domeniul rival, Umma, se afla sub tutela matriarhală a zeiței Ninmah, a Nisabei și a lui Ereskigal, dar și a fratelui acesteia din urmă, Șarpele înțelepciunii Enki și, în sfârșit, sub cea a unui zeu minor, numit „Sara”³⁵⁵. Mai multe dedicații ieșite la iveală în urma unor săpături clandestine la Umma ne dezvăluie principalele divinități ale acestui oraș:

*Pentru Enkigal, Urumma, regele din Umma, fiul lui Enâkala, regele din Umma, și-a construit templul.*³⁵⁶

Tăbliță de lapislazuli sumeriană din Umma (ID3 a)

355 Sara înseamnă „tron divin” sau „rege”. Sara este în general considerat fiul zeiței Inanna (n.a.).

356 Sollberger, Edmond, și Kupper, Jean-Robert, *Inscriptions Royales sumériennes et akkadiennes*, Paris, Editura du Cerf, 1971, p* 83 [n.a.).

Enkigal (*ENKEGAL*, „marele Enki”) era zeul Șarpe al înțelepciunii venerat la Umma* Există probabil aici un joc de cuvinte cu EN-KIGAL („seniorul lumii subterane), dacă facem analogia cu sora sa geamănă Ereskigal, „suverana lumii subterane”.

*Pentru Ereskigal, regina apusului, Luutu, prințul din Umma, fiul Nininsinia, pentru viața sa, în locul răsăritului, locul unde se fixează destinul, a construit un templu; i-a decorat fațada și a făcut să-i strălucească numele*³⁵⁷.

Cui sumerian din argilă, de la Umma (IID₂ b)

*Pentru Ninhursag, mama zeilor. Luutu, prințul din Umma, pe esplanada lui preaiubită, pentru viața sa, a construit un templu. A făcut un sol bun pentru fundații, și-apus acolo depozitul de fundație și i-a reglementat ordonanțele.*³⁵⁸

Cui sumerian din argilă, de la Umma (IID₂ a)

Umma provine de la termenul sumerian *UMMA* sau *UM* (*U*), „femeie bătrână” „femeie înțeleaptă” „femeie remediu” sau „vrăjitoare” pe care îl găsim astăzi în akkadianul *Umma* și arabul *Umm*, ambele însemnând pur și simplu „mamă” Tocmai această „mamă” (*Um* sau *Umu*) primise de la Șarpe „puterea eficientă a luminii care vine de la carele teribile” în CBS 11065 – e (coloana 6, rândul 19) și care fusese urmărită de „carele lui satam” în CBS 11065 – e (coloana 5, rândul 18). Este vorba, deci, de Eva, marea păcătoasă, cea care îl ascultase pe Șarpe și răspândise Secretul metalurgiei în rândul omenirii din țara Kalam (Sumer).

Descompunerea strictă a termenului sumerian *UM-MĂ* ne dă această traducere surprinzătoare: *UM* („femeie înțeleaptă”, „femeie bătrână”) + *MA* („a atașa”, „a plasa”) și anume: „Femeie înțeleaptă care atașează (omenirea de moarte?)” sau „Femeie înțeleaptă care plasează (secretul zeilor în mâinile omenirii?)”. Această descoperire ne readuce în timpurile îndepărtate din preistorie, când Zeița-Mamă domnea peste cele mai mari orașe din vechiul

357 *Ibidem*, p, 121 (n.a.).

358 *Ibidem*, p-121 (n.a.).

Orient. Străvechiul domeniu Umma făcea probabil parte dintre acele cetăți arhaice unde era venerată Zeița, probabil prin Nanse sau Nisaba. Aceste două zeițe simbolizau fertilitatea și erau asociate cu Șarpele înțeleptului Enki.

Am văzut mai sus că locuitorii din Umma erau meșteșugari și muncitori: nu este deci surprinzător să descoperim în vocabularul akkadian termenii *Ummânu*, „oameni”, „grup de lucru”, „meșteșugar”, „muncitor” și *Ummânum*, „popor” și „armată”. De altfel, regăsim numele acestui oraș mitic în actualul termen arab Umma („comunitate” și „națiune”).

Alt punct impresionant: suveranii din Lagas invocă divina protecție a lui Ningirsu și a tatălui său, Enlil în textele regale, coborându-i permanent pe locuitorii din Umma la rangul de simpli oameni harnici, numai buni să muncească pentru regalitatea din Lagas și să se supună zeilor lor patriarhali. Regatul lor poartă numele *SIR - BURLA*, care corespunde cu Lagas și a cărei traducere este „Pasărea Eternei Tinereți” în ochii ființelor din acest domeniu divin al eternei tinereți, oamenii din Umma - numiți *UM. MÂNA* (literal „oamenii din Umma” sau „oamenii Femeii înțelepte”) - nu sunt nimic altceva decât oameni confrunțați cu divinul cuvânt al zeilor *Enlil* („seniorul suflului”) și *Ningirsu* („seniorul captivilor goi”), fiul lui. Toate acestea sunt și mai ciudate când știm că termenul „om” ar proveni din latinescul *humanus* („uman” și „om”) și *hurnana* („lucrurile omenești”). Pe de altă parte, după cum vom vedea mai departe, conflictul dintre Umma și Lagas va izbucni în ziua în care Us, prinț de Umma, va încălca interdicția pusă de zeii din Lagas traversând teritoriul („a mâncat”, literal în text!) unde accesul era interzis de un vechi decret divin. Acest prinț, Us, va comite greșeala ireparabilă care va despărți pentru totdeauna clanul zeilor de cel al oamenilor, pe vremea când încă mai erau uniți de o fragilă pace...

Analiza celor doi arbori din Edin

Cunoaștem situl arheologic Tell Djokha, identificat cu

Umma, de la descoperirea sa în 1881 de viceconsulul Franței la Bassora, Ernest de Sarzec (1837 - 1901), devenit arheolog în virtutea funcțiilor sale. Această descoperire a făcut-o tocmai în perioada în care efectua săpături la Girsu (Tello).

Impulsionat de pasiune și înfruntând multe pericole, Sarzec a organizat câteva șantiere, a angajat muncitori pe cheltuia lui și a realizat un anumit număr de campanii de săpături la Girsu (Tello) începând din 1877. Acolo au fost dezgropate primele documente ce narează lupta dintre regatele Lagas și Umma. De Sarzec explică în diferitele lui rapoarte că situația era deja periculoasă în zonele în care făcea săpături în anii 1880 - 1881: „Arabii devin foarte amenințători și noaptea atacurile sunt atât de îndrăznețe încât, în imposibilitate de a lupta mai mult timp, am fost nevoit să-mi strâng corturile. [...] În acel moment, la Basra, precum și la Bagdad, arabii fură, jefuiesc, asasinează chiar în plină zi. [...] Cele mai multe dintre piesele sau fragmentele pe care le aduc mi-au fost întâi furate și am fost obligat să le caut după aceea...”³⁵⁹

Puțin mai târziu, în 1894 (cea de-a opta campanie), după ce a scos la lumină un depozit de aproape 30.000 de tăblițe, Sarzec va fi constrâns să părăsească locurile, lăsându-i în urmă pe autohtonii care jefuiau sistematic situl Tello, vechiul oraș al zeului Ningirsu-Ninurta. Se estimează că ei au dezgropat astfel vreo 40.000 de tăblițe suplimentare, care au fost împrăștiate în toată lumea, unele fiind vândute unor călători pentru sume derizorii. La fiecare absență a arheologilor sau închidere a săpăturilor arheologice, siturile erau în general sondate și răscolite de bande organizate care urmăreau cu atenție progresele arheologilor. Arheologul André Parrot, care a reluat mai târziu săpăturile la Tello, afirmă, de exemplu, că în vara anului 1931 - pe când toate șantierele de lângă Tello (Ur și Warka) erau închise și arheologii plecaseră - începea o altă explorare, clandestină, dar metodică, condusă cu

359 Parrot, André, Tello - *Vingt campagnes de fouilles* (1877-1933), Paris, Editura Albin Michel, 1948, p. 19 (n.a.).

Antichități din Irak începuse săpături în mai multe situri amenințate și deteriorate de jefuitori. Atenția lor se îndreptase în mod deosebit spre Umm al-Aqarib, unde eu bănuiesc că a fost vechiul **Gis-Kusu (arborele nemuririi)**. Această cetate ocupă aproximativ 5 km² și domină regiunea printr-un muncel, care se ridică la peste 20 m deasupra câmpiei Edin. Arheologii irakieni au descoperit acolo resturile unei vaste structuri administrative, probabil un palat (50 mx 50 m), precum și câteva morminte. Ei au mai scos la lumină un templu sumerian în formă de H, format din trei părți și construit din cărămizi plan-convexe, caracteristice perioadei dinastiilor arhaice sumeriene. Cele mai multe ziduri erau groase de 2 m și coborau la o adâncime de 7 m. Arheologii irakieni au descoperit acolo și un cimitir mare.

Tot acolo au fost descoperite, alături de zidul dinspre sud, îngrămădiri rigide de cărămizi din noroi, uscate la soare. Acele cărămizi păreau să formeze baza unei structuri ce ducea la muncelul care formează punctul cel mai înalt al sitului. Arheologii irakieni au sugerat că putea să fie vorba despre o platformă sau chiar de un zigurat, ceea ce ar reprezenta, eventual, un exemplar unic în Mesopotamia sudică și ar fi astfel cel mai vechi zigurat din toată regiunea. Săpăturile au dezvăluit că încăperile templului și curtea lui erau pline de un nisip aparent lipsit de orice urmă de fragmente arheologice, ceea ce ar dovedi o îngropare voită.

Cât privește Tell Djokha, a doua Umma, care este pentru mine **Gis Hti („arborele cunoașterii”)**» această cetate era un centru de o mare importanță în timpul regilor din Ur. Ne bucurăm aici de o cantitate enormă de informații **f** mulțumită lui Georges Contenau, care a consacrat anii 1915 și 1916 redactării a doua lucrări complete despre acest subiect. Săpăturile efectuate la sfârșitul anilor 1990 de arheologii irakieni n-au adăugat cine știe ce informații în plus față de lucrările lui Contenau.

Tell Djokha-Umma este un sit impozant, care se

ridică în mijlocul deșertului. Acolo se poate constata și astăzi, în pofida formării unor dune, urmele unei agriculturi trecute. Movila principală are formă de arc de cerc, înălțimea ei cea mai mare nedepășind 15 m. În 1902, se puteau observa deja vestigiile unei clădiri largi, având deasupra un mic muncel sprijinit pe o platformă cu o latură de aproximativ 70 m, situată la nord de movilă. În fine, în partea de sud a acesteia din urmă se găsesc împrăștiate cărămizi pătrate arse și un mic edificiu dreptunghiular. Descoperirea multor fragmente de diorit ne face să presupunem că undeva ar trebui să se găsească sculpturi.³⁶¹

Totuși, recente și anevoioasele săpături din regiunea celor două orașe Umma au eșuat în 2002, în timp ce armata americană se pregătea să intre în război împotriva Irakului. După cum am spus, practic toate documentele disponibile în prezent de la Umma provin din săpături clandestine, documente pe argilă vândute pe sub mână unor occidentali, printre care colecționari privați foarte bogați și, uneori (dar rar azi), unor arheologi și unor muzee.

Războiul din Golf din 2003 a dat deci o lovitură fatală scoaterii la lumină a istoriei cetății Umma și a arborilor ei din Edin (câmpie). Jefuitorii au profitat astfel de întreruperea misiunilor arheologice și de confuzia războiului ca să pună stăpânire pe situri.

Între 2002 și 2004, jurnalista și fotografa libaneză Joanne Farchakh-Bajjaly a făcut numeroase fotografii ale siturilor arheologice irakiene, îndeosebi la Umma al-Aqarib și la Tell Djokha, în care se pot vedea deteriorările înspăimântătoare suferite de acele locuri în urma noii „epidemii” de săpături clandestine pe care a îndurat-o Irakul în timpul războiului din 2003. Se poate distinge fațada din cărămidă a templului de la Tell Djokha (perioada Ur III) distrusă de jefuitori. Sunt vizibile și găurile largi făcute cu târnăcoape și buldozere finanțate, potrivit

361 Contenau, Georges, *Contribution à l'histoire économique d'Umma*, Paris, Librairie ancienne Honoré Champion, 1915, p. 7 (n.a.).

surselor locale, de grupuri străine – totul se știe în deșert! Jefuitorii erau în general înarmați și extrem de bine organizați. Hoții căutau în mod vădit tăblițe de argilă gravate cu scriere cuneiformă, restul nu conta. Ei au fost foarte bine plătiți pentru asta, în timp ce aparatele mecanice și camioanele au strivit pur și simplu solul, distrugând ultimele artefacte prezente încă la fața locului.

La Umm al-Aqarib, probabil prima cetate Umma, structurile palatului au fost sfărâmate. Mai departe, ziduri datând din perioada dinastiilor arhaice sumeriene au fost străpunse de jefuitori. Ceramica spartă zace pe jos și, cât vezi cu ochii, găurile deschise au desfigurat definitiv situl. Fotografiile făcute de forțele italiene din Comando Caribinieri ne arată solul de la Umma al-Aqarib, de la Djokha, de la

Zabalam și din alte părți găurite ca un șvaiter uriaș. Nu vom cunoaște niciodată amploarea dezastrului, dar presupunem că ea este colosală.

Un conflict istoric, efect-oglindă al unui trecut mai vechi...

Rezultatele săpăturilor arheologice irakiene efectuate până în 2002 atât în regiunea sitului arheologic Tell Djokha (31° 40 1.8" N, 45° 53 15.3" E), cât și în cea a sitului Umm al-Aqarib (31° 36 40.0" N, 45° 56 24.4" E), sugerează că situl de la Umm al-Aqarib a fost la origine vechea cetate Umma din perioada sumeriană arhaică – cea al cărei nume este scris de poporul din Umma sub forma *SÂRxDIS* („unică totalitate”) sau **Gis-Kusu (arborele nemuririi)**.

În ceea ce privește situl Tell Djokha, aflat mai la nord, exact la 7, 6 km nord-vest de Umm al-Aqarib, acesta ar corespunde mai degrabă acelei Umma istorice din textele regale, deci cetății **Gts-Hu („arborele înțelegerii sau al cunoașterii”)**, care a fost după aceea numit *Kissa* în akkadiană. Deoarece am putut să verific pe baza facsimilelor textelor regale din Sumer și Akkad, *Gis-Hū* este într-adevăr termenul cel mai des folosit pentru a denumi orașul Umma în perioada conflictului de care ne

vom ocupa curând.

Având în vedere informațiile de care dispunem astăzi, este totuși dificil să tranșăm definitiv în privința celor două amplasamente geografice, în sensul că numele folosite le desemnează realmente pe acestea. Vechea **Gis-Kusu (arborele nemuririi)** pare să reprezinte uneori Umma istorică, ca și cum situl ar fi fost recucerit de poporul din Umma. Să fie atunci vorba mai degrabă de o reînsușire a domeniului **Gü-edin („frontiera Edenului”),** motiv al neînțelegerii dintre regatele Umma și Lagas, știind că Umm al-Aqarib (**Gts-Ktisu: arborele nemuririi**) se găsea îngropat chiar în acel loc? Eu am această convingere: ar fi vorba în acest caz de faimoasa „țestoasă” a mitului lui Enki și al războinicului Ningirsu-Ninurta. Acea țestoasă ar simboliza, în consecință, acest oraș vechi, care i se opunea și lui Enlil, și fiului său, dar și cuvântului zeilor. Prima cetate Umma ar fi fost astfel distrusă în urma unui conflict precedent, cu mult anterior, dintre clanul lui Enlil și cel al Șarpelui Enki, așa cum vor fi după aceea devastate în mod succesiv regatele Umma și Lagas din cauza acestui conflict foarte vechi. De altfel, poate acesta este și motivul pentru care arheologii au găsit acel nisip revărsat în mod voit în părțile sacre ale vechii cetăți asociate cu Enki, o îngropare probabil ca răzbunare a primei cetăți Umma.

1

Așadar, ce făcuse oare acea cetate în timpuri foarte vechi? Strălucise ea prea mult în mijlocul câmpiei, astfel încât să suporte fulgerele lui Enlil? Dacă e să-i dăm crezare mitului „Ninurta și broasca țestoasă”, pe care l-am amintit înainte, puterea divină, furată de la Enlil de pasărea Anzu și recuperată de fiul său Ningirsu-Ninurta, ar fi aterizat în final în mâinile lui Enki. Acesta și-ar fi utilizat țestoasa astfel încât să-l împiedice pe Ningirsu-Ninurta să ia înapoi puterea pierdută.

Dar despre ce putere este vorba aici? Eu aș emite ipoteza că ar putea să fie cea care oferă știința metalelor, „tehnologia” și, în consecință, cunoașterea uneltei în sens generic, semn al dezvoltării și al civilizației - o cunoaștere

pe care doar regatul Lagas, cu a sa „tinerețe eternă”, o putea deține, dat fiind că Lagas avea sprijinul lui Enlil și al fiului său. Tocmai acest secret al metalului fusese încredințat de Enki femeii, dacă e să dăm crezare textelor studiate înainte. Această cunoaștere a metalelor generase două științe foarte distincte în regatul Umma și anume, în cazul primului oraș (Umm al-Aqarib), științele aplicate și cultura medicală, Enki fiind cunoscut ca vindecător, ba chiar putem să presupunem că este vorba de medicina care vindecă și aduce tinerețea. Această medicină era probabil cunoscută în regatul *SIRBUR-LA*, „pasărea tinereții veșnice”, de unde numele ei. Cât privește cea de-a doua Umma (Djokha), aceasta ar fi experimentat în mod sigur cunoașterea binelui și a răului, adică a metalului civilizator, cât și a armelor de apărare și de război. Această știință i-ar fi permis tocmai să se opună regatului cuvântului zeilor. Așezând această cunoaștere în mâinile omenirii, Enki i-ar fi conferit speciei umane din Umma (*UMMA-NA*) o formă de autonomie a cărei amprentă o găsim în mod clar la Djokha și la Umm al-Aqarib. Această cunoaștere nu le-ar fi plăcut ocupanților regatului zeilor, care consideraseră întotdeauna poporul din Umma ca fiind subdezvoltat: „captivi goi” și șerbi, numai buni să plătească tribut - ciudată repetare a istoriei... Conceptul celor doi arbori, simbol al științei zeilor, plagiat în mod scandalos de cei care au redactat Vechiului Testament, era deci binecunoscut în vechea Mésopotamie din timpurile cele mai îndepărtate.

Așadar, planează un oarecare mister în jurul acestor evenimente. Așa cum zice Geneza, exista într-adevăr, în perioada celei de-a doua Umma, un arbore în grădina mare, care era câmpia Edin, un arbore numit *Gis-Hü* („arborele înțelegerii binelui și răului”), pe care poporul din Umma și-l însușise. Dar cel de-al doilea arbore, arborele vieții, rămâne invizibil și interzis, deloc la îndemâna oamenilor din Umma și totuși... Un arbore al vieții poate să ascundă altul... ceea ce vom descoperi încă de acum.

CRONICILE REGALE ALE ARBORELUI ÎNȚELEGERII BINELUI ȘI RÂULUI

Seniorul Vrednic al Cerului, cel puternic, cel numit Seniorul Captivilor Goi (declară): „Eu, în țara dușmană cu mânie, eu, ceea ce a fost dintotdeauna, proclam: [omul], prințul arborelui înțelegerii, de fiecare dată când cu trupele lui (...) va fi mâncat planta din Edin (de pe) domeniul preaiubit al Seniorului Captivilor Goi, acesta să-l doboare!”

Stela Vulturilor, V18/VI16

*Domnul Dumnezeu a dat omului porunca aceasta: „Poți să mănânci după plăcere din orice pom din **grădină [din Eden]**; dar din **pomul cunoașterii** binelui și râului să nu **mănânci**, căci în ziua în care vei **mânca** din el vei **muri** negreșit”.*

Geneza 2: 16 - 17

În perioada regilor din Ur și probabil cu mult înainte, Tell Djokha-Umma, așezată pe o movilă, domina o câmpie fertilă și foarte bine irigată. Ambele merg împreună în Mesopotamia. Ne putem face o idee despre perfecțiunea vechiului sistem hidrografic, analizând vestigiile unor canale vizibile încă în împrejurimile dâmbului de la Djokha (Umma III) și după menționarea pe tăblițe a unor ambarcațiuni voluminoase încărcate cu cereale, cutreierând regiunea. Acele ambarcațiuni puteau să ajungă la o capacitate de câteva mii de kilograme, drept pentru care canalele erau neapărat mai mult decât simple rigole de irigație. Un popor de muncitori avea grijă de curățarea canalelor și de debarasarea de trestii care îl invadau; bărcile și vasele de halaj erau legate la cheiuri situate în apropierea unor depozite de cereale, de unde luau proviziile de orz. Aceste irigații acopereau câmpia care înconjura Umma. Ariditatea deșertului vecin amenința încontinuu culturile din câmpia fertilă. Solul nu era peste tot la fel de roditor, mai existau terenuri cu stufăriș și terenuri pline de pietriș, dar cele fertile, bine irigate, se găseau din belșug, grație unui sistem ingenios de canale

adânci, legate de fluviile Tigru și Eufrat.³⁶² Textele ne spun că acest sistem provenea din știința zeilor.

Cisternele erau prezente aproape peste tot în Edin (câmpie). Ogoarele produceau diferite soiuri de grâu, de orz și de mei. **Gtl-edin** (tradus „frontiera câmpiei”), teritoriu situat la sud-est de Umma, a cărui limită forma frontiera districtului Lagas, era foarte bogat în cereale; era ca o grădină. Dintotdeauna, Lagas și Umma și-au disputat proprietatea lui. Lângă **Gü-edin**, vastă bandă de teren plat, se găsea **Musbianna** (literal „Șarpele care le vorbește Cerurilor”), mai accidentat, unde prosperau câteva dintre marile plantații de palmieri existente. Registrele de evaluare a acestor culturi sunt încă disponibile și știm că oamenii din Umma creșteau cu cea mai mare grijă plantele tinere care aveau să le sporească veniturile, în acea perioadă, mai recentă decât cea pe care o vom aborda, regatul Umma recuperase **Gu-edin** și se întindea dincolo de diverse alte frontiere. Umma era putred de bogată și aproviziona cele mai mari orașe din Sumer, cum ar fi Nippur, orașul sfânt al lui Enlil, unde foștii deportați evrei vor inventa primele bănci din lume la sfârșitul epocii babiloniene.³⁶³

532 *Gur de orz; măsura regală. Încărcătura unui vas cu destinația Nippur pentru Nagaabtum, provenind de la grânarul (din Umma), lângă livadă, pe canalul regal.*³⁶⁴

Umma - Livrare de orz nr. 5, tăbliță sumeriană din perioada Ur

600 Gur, 255 Qa [...] 460 Gur, 240 Qa de orz vechi, provenind din **Gu-edin** la ordinul lui Dudu. Guaka a

362 Contenau, Georges, *Umma sous la dynastie d'Ur*, Editura Paul Geuthner, Paris, 1916 (n.a.).

363 Vezi în această privință, în introducerea lucrării de față, citatele din Truschel, Théo, *La Bible et l'archéologie*, Editura Faton, Dijon, 2010, p. 192, și din Parrot, André, « Babylone et l'Ancien Testament », în *Cahiers d'Archéologie Biblique*, nr. 8, Editura Delachaux ÔC Niestlé S. A., Suisse, 1956, p. 98-99 (ma.).

364 Contenau, Georges, *Contribution à l'histoire économique d'Umma*, Paris, Librairie ancienne Honoré Champion, 1915 (n.a.).

recepționat livrarea. [...] 1161 Gur, 102 Qa de orz vechi provenind de la Eanta, încărcătura vasului cu destinația **Nippur**, provenind din **Gu-edin** și **Musbianna**. Funcționari: Atu și Urd – babbar etc.³⁶⁵

Umma - Livrare de orz nr. 50 (D. 58), tabletă sumeriană din perioada Ur

Toate ofrandele, toate dărilor, voite sau nu, adresate zeilor sau regelui, erau adunate în magazii foarte mari. Ele erau recepționate de funcționari. Aceștia prelevau din ele salariile și gratificațiile angajaților, precum și materia primă necesară

Figura 25: Evocare posibilă, pe această pecete din argilă, a plantației de palmieri Musbianna („Șarpele care le vorbește Cerurilor”). Această bogată Musbianna, implantată pe un teren numit Edin, bar evoca pe Șarpele Enki, cel care răspundea de grădina Edenului și cel care bar fi transmis femeii Secretul zeilor, așa cum menționează cu claritate tăblițele sumeriene CBS 8322 și CBS 11065»

pentru multiplele sacrificii pe care le cereau zeii. Funcționarii și angajații aveau avere personală provenită de la câmpurile și casele care le asigurau un venit. Se ținea o socoteală exactă a tuturor acestor elemente și arhivele de acest fel au ajuns până la noi prin intermediul săpăturilor clandestine efectuate la Umma³⁶⁶ și îndeosebi la Girsu (Tello).

Fiecare dintre aceste orașe ocupa în general o movilă și includea o piramidă-zigurat, loc de cult și de putere de unde regele sau un prinț guverna câmpurile și mlaștinile din jur în numele zeilor. În vremurile cele mai îndepărtate, câteva zeci de suverani sumerieni și-au exercitat dominația asupra

365 Contenau, Georges, *Umma sous la dynastie d'Ur*, Paris, Editura Paul Geuthner, 1916 (n.a.).

366 Contenau, Georges, *Umma sous la dynastie d'Ur*, Paris, Editura Paul Geuthner, 1916 (n.a.).

poporului, fiecare izolându-se în propria slavă, fiind în același timp implicat în diferite conflicte de putere. Toți foloseau același limbaj și credeau în aceiași zei, chiar dacă fiecare oraș avea preferințele și divinitățile lui oficiale. Toți își recunoșteau legătura de vasalitate cu două orașe și doi zei: Nippur al zeului Enlil (centrul politic al Sumerului) și Eridu al lui Enki (metropola religioasă a Sumerului). Între anii 2800 și 2500 î.Hr., adică practic în perioada în care au fost redactate textele CBS despre Kharsag și despre grădina Edenului, un singur rege domnea peste toate aceste diferite cetăți-state independente unele de altele.

Se consideră că aproape 25.000 de tăblițe de la Umma, din perioada Ur III (pe la anul 2100 î.Hr.) au fost publicate până în prezent. Totuși, mai multe mii așteaptă încă să fie făcute publice. Numărul total de documente referitoare la Umma, răspândite în colecții particulare și muzee din întreaga lume ne este însă necunoscut.

În ceea ce urmează, am respectat cronologia admirabilă stabilită de Amar Hamdani în 1977³⁶⁷, inspirată din cea a lui Samuel Noah Kramer în lucrarea sa *Istoria începe la Sumer*. Am ales să traduc câteva pasaje din textele regale în mod literal, ca să scot în evidență unele extrase, spre a le reda sensul inițial. De altfel, cu siguranță că în același mod au tradus aceste texte și exilații din regatul lui Iuda, împrăștiați în Babilon în timpul exilului și

367 Hamdani, Amar, *Sumer, première grande civilisation*, Genève, Editura Famot, 1977 (n.a.).

după el.

— Motivele care vor duce la „păcat” în Edin

Importanța politică a orașelor Umma și Lagas pare să fi fost foarte mult timp superioară celei a cetăților vecine, cum ar fi Ur sau Uruk, care la rândul lor erau celebre. Astfel, oricât de departe merg în timp cronicile regale sumeriene scoase la lumină în epoca noastră, putem să situăm totuși apariția acestui conflict teritorial în jurul anului 2550 î.Hr. În acea perioadă, regele care domnea oficial peste tot Sumerul era Mesalim din Kis. El avea deci răspunderea de a păstra coeziunea dintre diferitele cetăți-state în numele zeilor și să arbitreze în caz de conflict între ele.

Mesalim a fost un rege înțelept, dar a fost nevoit să intervină personal atunci când a izbucnit un conflict nou din cauza frontierelor între regatele Umma și Lagas. Fiind administrată de zeul Ningirsu-Ninurta, fiul lui Enlil, cetatea Lagas era privită ca fiind un regat divin. Pe la anul 2570 î.Hr., Lagas era guvernată de un anume Enhegal. Una dintre cele mai vechi inscripții care relatează această poveste a conflictului provine dintr-un inventar de terenuri și de bunuri ale regelui Enhegal. Această tăbliță ne spune:

*3 Bur³⁶⁸ de pământ regal, luați de **Gis-Hu (Umma)**, pe care îi mărginesc bătrânii palmieri Găgân, pământul îndrăgit de Enhegal³⁶⁹, rege în Lagas.*

Inscripție a lui Enhegal, tăblița CBS 10.000, IV, 6 - 10 Don Moore și Anton Parks

Traducere literală:

1950 de ari de pământ regal, luați de *arborele înțelegerii*, pe care îi mărginesc bătrânii palmieri de la frontiera câmpului agricol, pământul îndrăgit de Seniorul Abundenței, regele Păsării Tinereții Veșnice.

Termenul folosit aici pentru a numi *Gü-edin* („frontiera Edenului”) este *Gu-gân* („frontiera câmpului agricol”). Așa erau numite în timpurile de demult

368 *Bur*: măsură de suprafață echivalând cu aproximativ 650 ari (1 ar = 10 x 10 m) (n.a.).

369 Enhegal, literal „Seniorul Abundenței” (n.a.).

pământurile agricole sacre ale regatului Lagas, cele a căror proprietate va fi revendicată de Umma. Acea suprafață divină era traversată de un fluviu, un fluviu numit în general Idnun sau Inun („canalul princiar” în sumeriană); este vorba de Shatt-el-Hai, un canal natural „egalizat” de om, care face o joncțiune orientată nord-sud între Tigru și Eufrat. Deoarece se afla în amonte de regatul divin, Umma pare să fi făcut o oarecare presiune asupra regatului Lagas în privința debitului legat de apa de irigație și de puțurile arteziene. Însușirea terenului Guedin îi permitea regatului care punea stăpânire pe el să dispună de resurse alimentare considerabile și să aibă controlul întregului sistem de irigații din regiune.

Arbitrajul lui Mesalim a evitat pe moment războiul. Această mediere conținea totuși sămânța unor noi conflicte, dat fiind că arbitrajul favoriza în mod vădit regatul Lagas. Iată ce ne spune textul:

[În Edin], Enlil, regele tuturor țărilor, tatăl tuturor zeilor, prin cuvântul lui ferm a delimitat frontiera dintre Ningirsu și Sara³⁷⁰. La ordinul lui Istaran (zeul arbitrajului), Mesalim³⁷¹, regele din Kis, a măsurat [frontiera] cu sfoara de arpentaj și a ridicat acolo o stelă³⁷¹³⁷².

Con sumerian din argilă (Ic7 i 1 - 12)

Traducere literală:

[În Eden], Seniorul Sufletului, regele tuturor țărilor, tatăl tuturor zeilor, prin cuvântul lui ferm a delimitat frontiera dintre Seniorul Captivilor Goi și Prințul Tronului Divin. La ordinul (zeului arbitrajului) Istaran, [suveranul] puterilor intacte, Regele Totalității Lumii, a măsurat [frontiera] cu sfoara de arpentaj și a ridicat acolo o stelă.

Transpunerea orașului Girsu (Tello), metropolă

370 Sara: „Tron divin”, „rege” (n.a.).

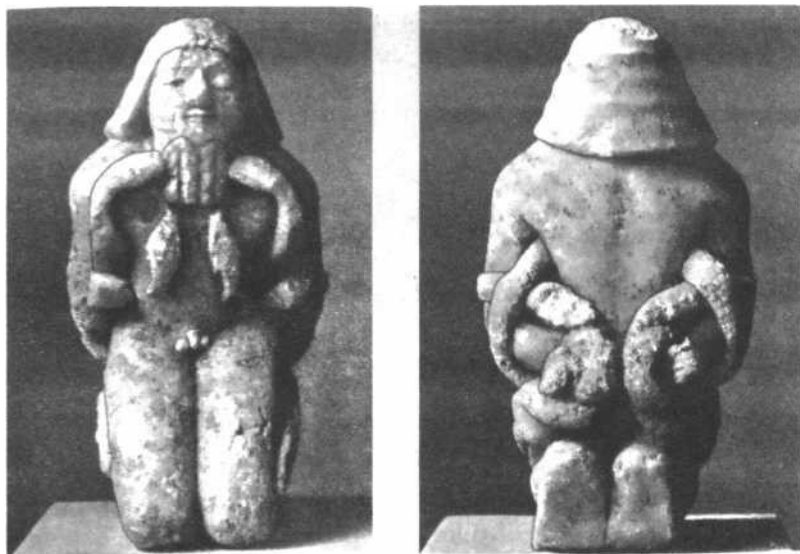
371 Mesalim („puteri intacte”), suveran al orașului Kis (n.a.)

372 Sollberger, Edmond, și Kupper, Jean-Robert, *Inscriptions Royales sumériennes et akkadiennes*, Paris, Editura du Cerf, 1971, p. 71 (n.a.).

religioasă a regatului Lagas, în *GIR2 j-SU*, „captivi goi”, ne vine de la Thorkild Jacobsen în articolul său „Some Sumerian City-Names” (*Journal of Cuneiform, Studies* 21, 1967).

Am verificat această descompunere: sumerianul *GIR2 3* înseamnă, într-adevăr, „captiv” „a captura”, „a lua cu sine” și „a fi prins”. *SU* se traduce „gol”, „corp”, „carne”, „bârlog”, „părinți”, „aliați”, „înlocuitor” și „dezgolit”. Astfel, *Ningirsu*, fiul lui Enlil, trebuie să se interpreteze *NINGIR2 3 SU*, „Seniorul Captivilor goi”. În acest context, regăsim deci oameni care îi aparțin regatului Umma („Femeie înțeleaptă”), văzuți ca niște captivi fără haine de regatul Lagas, plasat sub protecția divină a lui Enlil și a fiului său. Surprinzătoare repetare a istoriei...

Un arbitraj forțat a fost acceptat de regele din Umma, dar era ușor de prevăzut că elita conducătoare din Umma ar pândi prima ocazie favorabilă ca să conteste decretul divin. Îi amintesc cititorului că regatul Lagas ocupa atât situl Tello

Figurile 26 a și b: Statuetă a unui Captiv Gol din Girsu (Tello), Captivul din Umma are mâinile legate cu un Șarpe care îl simbolizează pe instructorul Enki, cel care a

adus oamenilor cunoașterea, trădându-i pe zei. Semnul peștelui prezent pe torsul lui exprimă termenul „fiu”. Ființele din Umma sunt, într-adevăr, fiii Șarpelui!

(Girsu), cât și orașul Lagas (Sîrburla), ambele aflându-se la est de Shattel-Hai, joncțiunea nord-sud dintre Tigru și Eufrat care traversează larga câmpie aluvionară Edin, prezentă între cele două fluvii (vezi harta din subcapitolul „Analiza celor doi arbori din Edin”). Regatul Umma se afla deci față în față cu Lagas, fiind situat puțin mai sus la nord, de cealaltă parte a joncțiunii Shattel-Hai. Teritoriul râvnit de Umma era acea bandă de pământ foarte fertil, numită **Știedin** („frontiera câmpiei”), care despărțea cele două regate rivale și pe care o ocupase cândva prima cetate Umma (distrusă), numită probabil **Gis-Kusu** („arborele nemuririi”). Se poate

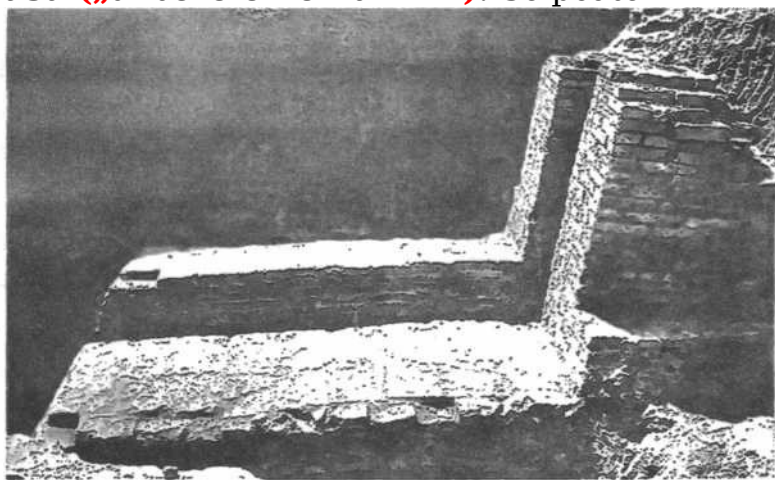

Figura 27: Contrafortii palatului principal din Girsu (Tello). **Săpăturile arheologice ale comandantului Gaston Cros** (între 1903 și 1909)

presupune că acel pământ îi aparținea regatului Umma și clanului lui Enki în timpuri preistorice. Fragmentul citat (CBS 10.000, IV, 6 – 10) ne precizează că Gu-edin/Gu-gan era deja, în acea perioadă, acoperită de o foarte bătrână plantație de palmieri.

În cei 70 de ani care au urmat, câteva schimbări profunde au afectat echilibrul politic lipsit de trăinicie al

țării Sumerului. Prima dinastie din Kis, care numărase 21 de regi de la marele Potop, și-a pierdut supremația din motive care au rămas nedeterminate. În fruntea Sumerului a urmat prima dinastie din Ur. Dar monarhii din Ur erau mai degrabă artiști și preoți, nu războinici, precizează Amar Hamdani³⁷³. Nu erau în stare să impună respectarea păcii între cetăți. Avea să se prezinte în sfârșit ocazia atât de mult visată de Umma de a respinge tratatul dezonorant impus de Mesalim.

În Lagas, un fel de revoluție adusese la putere un om care nu făcea parte din familia princiară, cea a lui Enhegal. Acest bărbat, Ur-Nanse, care avea să întemeieze o dinastie puternică, era mai degrabă civilizator decât războinic. Îl cunoaștem grație marilor temple construite în vremea lui: basoreliefurile din Lagas ni-l prezintă, muncitor ca și ceilalți, transportând în coșuri cărămizile și mortarul necesare pentru construcțiile sacre. În alte documente, se vorbește despre lucrările lui de ameliorare a irigațiilor în vederea accelerării importurilor de lemn de șarpantă destinat templelor și despre unele inovații referitoare la înmagazinarea surplusului producției agricole. Rege constructor, înainte de orice preocupat să-și consolideze puterea în interiorul cetății, Ur-Nanse și-a așezat în consecință dinastia pe baze foarte solide. Suveranii din Umma urmăreau cu interes această evoluție...

2, Omul care va provoca „păcatul” din Edin

Umma și-a intensificat pregătirile de război. Us, suveranul din Umma, era strateg subtil și mai ales războinic. De-a lungul anilor, armata din Umma se mărise și armele ei se înmulțiseră, fapt ce tulbura regatul divin. Acel Ummânium („popor „și „armată”), după cum precizează limbajul akkadian, forma un ansamblu îngrijorător pentru regatul divin *SIR - BURLA* (Lagas), „Pasărea Tinereții Veșnice”.

Însă de unde proveneau minereurile și aliajele

373 Hamdani, Amar, *Sumer, premiere grande civilisation, op. cit.* (n.a.).

folosite de Umma, din moment ce în solul irakian nu se găsește fier?

Cunoaștem existența unor mine vechi de cupru la Oman, acel Dilmun al însoțitorilor lui Enki. Acolo se găsea probabil o bună parte din materia primă care avea să slujească la confecționarea armelor, dar și a obiectelor din metal. Regatul Lagas se aproviziona deja din acel loc. Negustorii din Dilmun făceau comerț, nu erau preocupați de politica externă! Georges Contenau a efectuat traducerea mai multor tăblițe din Umma, aflate în posesia mării instituții de învățământ superior École Pratique des Hautes-Etudes din Paris, în care este vorba de fierarii din Umma și de felul în care prelucrau ei metalul în perioada Ur.³⁷⁴

Numele sumerian al regelui din Umma, *US* („Ush”), înseamnă „bărbat” și „penis”, omofonul său *US* însemnând „sânge”. Asta e surprinzător, dat fiind că numele ebraic dat bărbatului la începutul Genezei nu este *Ush*, ci *Ish* (Gn 2: 23); și, în același capitol, numele lui este și *Adam* („pământosul”), provenit din „bulgărele de pământ” (*Adama*) (Gn 2: 7) și „roșu ca sângele” (*Adôm*). Am văzut înaintea că sumerianul *ADAM* se traduce „animale” și „dobitoace”. Ceea ce înseamnă că, pentru oamenii din regatul *SIR* - *BURLA* (Lagas), *Ummanna* („oamenii Femeii înțelepte, femeii-leac sau vrăjitoarei”) nu sunt ființe civilizate, dat fiind că nu sunt patronate de Enlil și de fiul lui „Seniorul Captivilor goi”. Titlul de „Captivi goi” îi desemnează pe oamenii din Umma, al căror gardian este Ninurta. În plus, e ciudat că termenul sumerian pentru parteneră sau soție este *USAR* („Ushar”), în timp ce este folosit sub forma *Isha* în Geneza ebraică. Descompus în *US-ar* înseamnă „a lumina omul”! Așadar, avem aici o multitudine de alunecări semantice și conceptuale confirmate. Dar e abia începutul.

Să ne continuăm povestea. Us știa că regii din Ur vor putea să intervină ca să-l împiedice să intre în Gu-edin și

374 Contenau, Georges, *Contribution à l'histoire économique d'Umma, op. cit.* (n.a.).

să atace regatul divin Lagas. Or, în aceeași perioadă, a decedat Ur-Nanse, căruia i-a succedat fiul lui, Akurgal. Acesta era lipsit de experiență în materie de guvernare și război. Acum era deci momentul favorabil pentru atac. Us, suveranul din Umma, a profitat de ocazie ca să invadeze teritoriul sacru. Iată ce spune textul:

Us pate-și Gis-Hü-kige nam-inim-ma-dirig-dirig-sû e-ag na-rûabi ni-pad Edin Sir-la - bur-ki-sti ni-gin.

Traducerea clasică a lui Samuel Noah Kramer

*Dar Us, prințul din **Gis-Hü [din Umma]**, încalcând hotărârea divină șifăgăduiala omenească, a smuls stela de frontieră și a intrat în **Edinul din Lagas**³⁷⁵.*

Con sumerian al lui Entemena (113 - 21)

O traducere literală ar suna așa:

*Dar **omul, prințul arborelui înțelegerii [al Femeii înțelepte]**, încalcând hotărârea divină șifăgăduiala omenească, a smuls mărturia creației și a pătruns în Edenul Păsării Tinereții Veșnice.*

Cuvântul NA-RŪ-A („stelă”) se poate traduce foarte bine „mărturie a creației” sau „semn al totalității”, care sunt definiții ce descriu rolul unei stele ce delimitează o suprafață de teren divin.

Astfel, Us, „bărbatul Femeii înțelepte”, a acționat fără să șovăie: a smuls stela de frontieră a zeilor și a intrat ilegal în teritoriul regatului Lagas („Pasărea Tinereții Veșnice”), ne spune cronică. De fapt, omul din Umma a pus stăpânire pe bogatul teritoriu Gu-edin, posesiune a regatului Lagas, iar Stela Vulturilor precizează ca la mâncat! Iată cum sună traducerea unui pasaj de pe Stela Vulturilor potrivit lui François Thureau-Dangin:

[Us], prințul din Gis-Hti, potrivit poruncilor zeului său, împreună cu oamenii [din Umma]³⁷⁶, Gu-edin - teritoriul îndrăgit al lui Ningirsu, (el) a devorat³⁷⁷...

375 Kramer, Samuel Noah, *L'Histoire commence à Sumer*, Paris, Editura Arthaud, 1957, p. 79 (n.a.).

376 Termenul *Gis-Hû* (Umma) este aici spart; l-am adăugat așezându-l la locul lui (n.a.).

377 Thureau-Dangin, François, *Les inscriptions de Sumer et*

Stela Vulturilor, coloana VI, rândurile 8 - 15

Am făcut astfel o verificare legată de toate textele posibile care amintesc de Gu-edin, faimoasa regiune fertilă situată între regatele Lagas și Umma. De fiecare dată când este menționat acest domeniu și e prezentat ca fiind teritoriul îndrăgit de Seniorul Captivilor goi, este folosită terminologia următoare: *Sâgân*, care se traduce „teren sau câmp al inimii”, deci „teritoriu îndrăgit sau iubit”. După cum am văzut în această lucrare, particula sumeriană *Gdn* exprimă într-adevăr „un teren” „un câmp” și „o cultură sau un câmp agricol”. Astfel, este ciudat că termenul utilizat în ebraică pentru a exprima grădina Edenului este și el *Gan*. Acesta nu înseamnă totuși „câmp”, ci „grădină”. Termenul ebraic *Gan* („grădină”) provine în consecință cu siguranță din sumerianul *Gân* („cultură agricolă” sau „câmp”). Acest cuvânt a trecut apoi în vocabularul evreiesc, dar și-a pierdut sensul inițial.

Zeul regatului Umma nu este numit în acest fragment, probabil în mod voit, dar, deoarece bănuim că este vorba de Enki, zeul Șarpe, care era venerat la Umma din cele mai îndepărtate timpuri, propun să-l adăugăm în traducerea următoare.

Dacă un exilat din regatul Iuda, integrat culturii regatului Babilon, ar fi avut în mână acest gen de text într-o perioadă în care se vorbea akkadiana și ar fi posedat câteva noțiuni de sumeriană, ca orice persoană cultivată din acea epocă, ar fi putut să traducă foarte bine acest pasaj după cum urmează:

[omul], prințul **arborelui înțelegerii**, potrivit poruncilor zeului său **[Șarpele Enki]**, împreună cu oamenii **[Femeii înțelepte]** - **planta din Eden** (în) câmpul agricol îndrăgit al Seniorului Captivilor goi, (el) a devorat [...].

Am văzut că *Gû-edin* este tradus în general „frontiera Edinului sau a Edenului: frontiera câmpiei”. Or, semnul cuneiform care figurează particula sumeriană *Gû* înseamnă „margine”, „frontieră”, „maluri”, „teren”, „pământuri”, „regiune”, dar și „plantă” (din familia papilionaceelor,

plante leguminoase care se cultivau iarna în agricultura sumeriană). Deci *Gû-edin*, „frontiera Edenului” sau „terenul Edenului”, ar putea să se traducă și „planta din Eden”! Această traducere este la fel de corectă din punct de vedere al sensului. Asta ar explica și de ce Tell Djokha (Umma III) a fost numită după aceea *Kissatu* în akkadiană. Într-adevăr, acest nume se găsește declinat sub

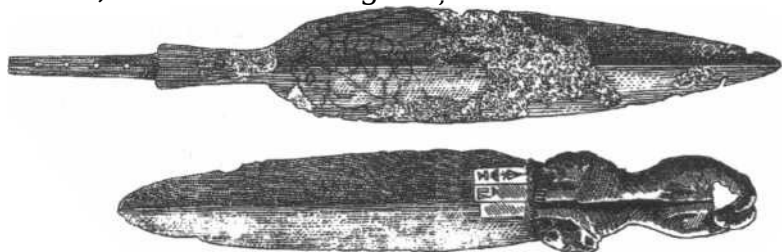

Figura 28: Arme din epoca conflictului dintre Umma și Lagas* **Săpături arheologice la Tello** (între 1877 și 1933)

formele akkadiene următoare: *Kissanu*, „plantă leguminoasă”, *Kissatu* „univers”, „totalitate” (Umma era scris SARxDIS, „unică totalitate” în sumeriană, de propriii locuitori) și *Kissâtw*, „datorie”, „indemnizație” (rol stabilit pentru Umma de regatul Lagas).

Trupele neexperimentatului Akurgal au fost nimicite de armata regatului Umma. Umma, oraș cu nume de arbore și de femeie-leac, era în culmea bucuriei, victoria sa era totală: oamenii lui recuperaseră Guedin și îi doborâseră pe zei! Bănuiau oare că, prin această faptă, se răz bunau pe zei și pe epoca îndepărtată în care aceștia își folosiseseră carele de foc ca să-i extermină pe oamenii Femeii înțelepte? Categorie, când o acțiune sau un fapt a creat un dezechilibru într-o epocă și într-un loc anume, vine o zi în care va trebui să fie reparat într-un fel sau altul. Aceasta ne învață istoria regatului Umma...

Dar zeii sumerieni vegheau și omul din Umma se va bucura doar de un scurt răgaz – abia o generație – ca să profite de acest teritoriu... A se proclama dușman al regatului

Lagas însemna a se declara dușmanul Seniorului

Captivilor goi, fiul lui Enlil! Lagas avea să-și ia curând revanșa.

Ningirsu a implantat sămânța lui Eanatuma³⁷⁸ în sânul (lui Ninhursag). Ninhursag l-a născut. [...] Ninhursag l-a alăptat din mamelele sale sacre. Ningirsu bucurându-se mult, i-a dăruit regalitatea „Păsării Tinereții Veșnice” (Lagas). [...] Eanatuma era culcat [...] Ningirsu stătea, la căpătâiul lui. Și i-a vorbit lui Eanatuma: „Gis-Hu a înfuriat Kis împotriva bandelor sale de jefuitori și Kis nu-l va susține. În dreapta ta, Utu se va ridica pentru tine. El va lega în jurul frunții tale banderola regala”!

Stela Vulturilor, fragmente IV 9-VII11, Don Moore și Anton Parks

Traducerea literară:

Seniorul Captivilor goi l-a implantat pe Seniorul Mândru al Cerului în sânul (Doamnei din Fruntea Muntelui). Doamna din Fruntea Muntelui l-a născut. [...] Doamna din Fruntea Muntelui l-a alăptat din mamelele ei sacre. Seniorul Captivilor goi bucurându-se foarte mult, i-a dăruit regalitatea [regatului] Păsării Tinereții Veșnice. [...] Seniorul Mândru al cerului era culcat [...] Seniorul Captivilor goi stătea la căpătâiul lui. El i-a vorbit Seniorului Mândru al cerului: „Femeia înțeleaptă a înfuriat întreaga Lume contra bandelor sale de jefuitori și [întreaga Lume] nu o va susține. În dreapta ta, soarele va răsări pentru tine. Va lega în jurul frunții tale banderola regala”!

S-a născut un succesor pe nume Eanatuma, „Seniorul Mândru al Cerului” A fost el procreat de zei sau de un rege și o preoteasă sacră care îi reprezenta? Lumea divinităților e opacă. Dar, până la urmă, n-are importanță. Seniorul Captivilor goi i-a vorbit lui Eanatuma într-un vis. El ne confirmă că acei ummana ai Femeii înțelepte sunt bande de jefuitori ce trebuie combătute. Eanatuma va fi susținut de zei... Dar, înainte de a pleca în campania militară contra Captivilor goi din Umma, regele Eanatuma le-a trimis un avertisment care amintește alt pasaj din Geneză:

378 Eanatuma: „Seniorul Mândru al cerului” (ma.)*

Alesul lui Ningirsu, Eanatumă, cel puternic, îi vorbește cu mânie țării dușmane. [...] Eanatumă, cel puternic, alesul lui Ningirsu (declară): „Eu, către țara dușmană cu mânie, eu, ceea ce a fost dintotdeauna, proclam: [Us], prințul din Umma, de fiecare dată când cu trupele lui [...] va mânca Gu-edin, domeniul preaiubit al lui Ningirsu, acesta să-l doboare”!³⁷⁹

Transcrierea literală:

Alesul Seniorului Captivilor goi, Seniorul Mândru al Cerului, cel puternic, vorbește cu mânie țării dușmane. [...] Seniorul Mândru al Cerului, cel puternic, alesul Seniorului Captivilor goi (declară): „eu, către țara dușmană cu mânie, eu, ceea ce a fost dintotdeauna, proclam: [omul], prințul arborelui înțelegerii, de fiecare dată cu trupele lui [...] va mânca planta din Eden³⁸⁰, (de pe) domeniul preaiubit al Seniorului Captivilor goi, acesta să-l doboare”!

Vom apela din nou la tabelul comparativ între Geneză și textele de pe argilă.

Surse: tăblițele de argilă (Mesopotamia)	Biblia de la Ierusalim
Stela Vulturilor V 18/VI 16: „Seniorul Mândru al Cerului * * (declară): «eu, către țara dușmană cu mânie* - proclam: [omul], prințul arborelui înțelegerii, de fiecare dată cu	Gn 2: 16 - 17: „Domnul Dumnezeu a dat omului porunca aceasta: «Poți să mănânci după plăcere din orice pom din grădină [Eden]; dar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu

379 Sollberger, Edmond, și Kupper, Jean-Robert, *Inscriptions Royales...*, op. cit. (n.a.).

380 Particula G« („maluri”, „margine” „pământ”, „regiune”) figurează și o plantă leguminoasă din familia papilionaceelor, un tip de legumă care era recoltată în Sumer în cursul iernii. Deci, literal sau dacă avem în vedere doar pronunția, *Gu-edin* ar putea să se traducă și „plantă din Eden” (n.a.).

trupele lui [—] vamănânci, căci în ziua mânca planta dinîn care vei mânca din Eden 19, (de pe)el vei muri negreșit» *	
domeniul preaiubit al Seniorului Captivilor goi, acesta să-l doboare!»	
Conul lui Gn 3: 6: „Femeia Entenema (I 14 - 21):a văzut că pomul era „Dar omul, prințulbun de mâncat și arborelui înțelegeriiplăcut de privit și că [Femeii înțelepte],pomul era de dorit ca încălcând hotărâreasă deschidă cuiva divină și făgăduialamintea* A luat deci omenească, a smulsdin rodul lui și a mărturia creației și amâncat; a dat și pătruns în Edenulbărbatului ei, care era Păsării Tinerețiiîlângă ea, și bărbatul a Veșnice” *	mâncat și el”.
Stela Vulturilor Gn 3: 11: „Și VI, 8 - 15 (traducereDomnul Dumnezeu i-a de EThureau-Dangin):răspuns [omului aflat „[omul], prințulîn grădină]: «Cine ți-a arborelui înțelegerii,spus că ești gol? Nu potrivit poruncilorcumva ai mâncat din zeului său [Șarpelepomul [înțelegerii] din Enki], împreună cucare îți poruncisem să oamenii [Femeiinu mănânci?»”.	
înțelepte] - planta din Eden (în) câmpul agricol îndrăgit al Seniorului Captivilor goi, (el) a devorat [... y:	

3. Omul Femeii înțelepte este alungat de pe terenul Edinului

Succesorul lui Akurgal, Eanatuma, nepotul lui Ur-Nanse, va răspunde la afront și le va aplica o lecție teribilă

trufașilor „oameni sălbatici” ai zeiței înțelepte. Eanatuma n-a atacat imediat Umma, ne precizează Amar Hamdani în expunerea faptelor. El a întreprins întâi o serie de expediții spre nord, probabil să-și călească soldații și să-și completeze educația de șef militar. Când s-a simțit destul de puternic, a pornit împotriva regatului Umma și a urmat ceva cumpnit!

Faptele sale de vitejie ne sunt transmise direct de faimoasa Stelă a Victoriei, cunoscută sub numele de „Stela Vulturilor” care se află la Muzeul Luvru din Paris. Pe această stelă, din nefericire spartă, au fost gravați într-un mod impresionant vulturi care se bat pe cadavrele războinicilor din Umma. Pe fața „mitologică” a stelei, Ningirsu („Seniorul Captivilor goi”), zeul regatului Lagas, ține cu o mână fermă o plasă în care sunt îngrămădiți soldații goi din Umma, în timp ce regele Eanatuma se năpustește spre ceilalți ummana. Capetele războinicilor lui Eanatuma sunt acoperite de un scut mare. Soldații lui înarmați cu lănci formează un zid redutabil plin de vârfuri tăioase. Un con din argilă al regelui Entemena ne spune:

Ningirsu, războinicul lui Enlil, la porunca îndreptățită a acestuia, a luptat cu **Gis-Hü [Umma]**. La porunca lui Enlil, și-a aruncat plasa mare peste **Gis-Hu [...]** în **Edin**³⁸¹.

Con sumerian din argilă (Ic7 i - 122 - 31)

Traducerea literală:

***Seniorul Captivilor goi, războinicul Seniorului Suflului, la porunca îndreptățită a acestuia, a dat bătălia [cu oamenii] arborelui înțelegerii.** La porunca Seniorului Suflului, el a aruncat plasa mare peste **arborele înțelegerii [...]** din Eden.*

Într-un alt fragment din *Stela Vulturilor*, regele Eanatuma, bine instalat în carul lui, se avântă și se năpustește asupra dușmanilor în fruntea armatelor sale. O altă scenă ni-l arată oferind un sacrificiu fastuos pentru soldații săi morți pe câmpul de luptă. Stela Vulturilor este

381 Sollberger, Edmond, și Kupper, Jean-Robert, *Inscriptions Royales, op. cit.* (n.a.).

cel mai vechi memorial de război al omenirii cunoscut până în prezent și mai ales cea mai veche relatare înregistrată a unui război istoric.

Oamenii Femeii înțelepte nu aveau voie să ocupe mai mult timp teritoriul sacru Gu-edin și să obțină astfel independența alimentară controlată în mod normal de zei! Căci altfel teritoriul divin al Tineretii Veșnice (Lagas) începea să fie la bunul plac al „sălbaticilor”! mai târziu, oamenii sălbatici ar fi putut să ajungă într-adevăr să invadeze regatul Lagas și să pună mâna pe bogățiile, agricultura și știința lui...

Astfel, mulțumită lui Eanatuma, acei ummana au fost învinși, alungați din Gu-edin și trimiși acolo de unde veniseră: la Umma! Geneza (Gn 3: 23), care vrea să-i păstreze o imagine virtuoasă lui Yahve, pretinde că omul a fost izgonit „acolo unde fusese făcut”, fără să precizeze că Dumnezeu („Seniorul Captivilor goi”) l-a urmărit pe prințul din Umma, omul Femeii înțelepte, până în orașul lui ca să-l omoare și să distrugă acel loc. Cam asta se întâmplase în CBS 11065 – e când zeii atacaseră Kharsag. Într-adevăr, conul lui Entemena pretinde că suveranul din Umma, *Us („omul”)*, a fost ucis în această luptă chiar de zeul Ningirsu: *Ningirsu și-a așezat pe prințul din Umma mâna lui venerată și veneratul lui picior; a ridicat împotriva lui populația [din Umma] și a distrus cartierul sacru*³⁸². Încă o dată, are prea puțină importanță dacă zeul însuși se afla lângă Entemena sau este vorba de un element adăugat pentru a amplifica intriga. Dar în mod cert a fost un adevărat măcel.

*Eanatuma [...] a lovit (Umma); el a numărat repede 3 600 de cadavre.*³⁸³

Stela Vulturilor, VII, 12 - 21

Așa sună traducerea acestui rând reprodusă de Edmond Sollberger și Jean-Robert Kupper în culegerea lor de inscripții regale sumeriene și akkadiene. Cea a lui

382 *Ic7j, vezi Sollberger, Edmond, și Kupper, Jean-Robert, op. cit. p. 49 (ma.).*

383 *Ibidem* (n.a.).

Françise Thureau-Dangin este mai sobră, chiar dacă mai veche: „Eanatuma... a masacrat (Umma); cadavrele (în număr de) 3 600”³⁸⁴. Putem deja să avem o îndoială în privința numărului de morți indicat, dat fiind că unitatea de măsură sumeriană *Sar* (3 600) era utilizată frecvent de mesopotamieni ca să indice suprafețe (3 600 m² = 100 *Sar*), dar al cărei sens ne este puțin neclar când e vorba de numărarea unor obiecte sau a unor persoane. Sollberger și Kupper au vrut să rezolve această problemă adaptând forma *Girhe-bilă* înscrisă pe acest rând ca să găsească o definiție convenabilă. Din păcate, această formă, tradusă prin „a număra”, nu are nimic de-a face cu un calcul. Ea ar indica mai degrabă „un paloș al măcelarului”³⁸⁵. Ceea ce m-ar face să prefer traducerea următoare:

Eanatuma [...] a lovit (Umma); (pe) paloșul măcelarului: 3 600 de cadavre.

Stela Vulturilor este fragmentară, asemenea celor mai multe texte care ne istorisesc această bătălie faimoasă. Procedul tragerii în țeapă este foarte vechi și datează din timpul primelor dinastii sumeriene. Știm, grație acestei stele (partea de sus a feței istorice), că cei mai mulți dintre ummana au fost lăsați la pământ și apoi devorați de vulturi, de unde și numele acesteia. Dar nimic nu ne împiedică să credem că unii au fost trași în țeapă. Sugerez că mai mulți ummana fuseseră trași în țeapă și probabil chiar expuși în locuri strategice, și asta ca să marcheze frontiera ce nu trebuia depășită ca exemplu și avertisment. Mai știm din texte că temple dedicate divinităților au fost construite după aceea de învingători de-a lungul acestei frontiere. Să păstrăm un moment în minte această idee de „paloș de tras în țeapă” și să continuăm.

Odată ce Umma a fost subjugată, primul lucru pe care l-a făcut Eanatum a fost să adune cadavrele

384 Thureau-Danguin, François, *Les inscriptions de Sumer et d'Akkad, op. cit.*, p. 27 (n.a.).

385 „Măcelarul sacrificator” este atestat atât în tăblițele sumeriene, cât și în cele akkadiene (n*tn).

împrăștiate pe câmpul de luptă. Regele regatului Tinereții Veșnice a ridicat apoi în câmpie vreo 20 de dâmburi funerare, sugerând că armata din Lagas avusese și ea pierderi grele. După ce a murit, Us, („omul”), a fost înlocuit imediat de Enâkala. Noul rege din Umma a fost nevoit să accepte un tratat nou impus de Eanatuma.

Figura 29: Statuetă de războinic din regatul Lagas (Sîrburla), găsită la Girsu. Nasul are forma de cioc de pasăre, ceea ce întărește numele domeniului zeilor: *SIR BURLA*, „Pasărea Tinereții Veșnicei

Săpături arheologice franceze de la începutul secolului trecut.

Eanatuma a dus apoi o politică uimitoare. Regele a restabilit frontiera care a permis să fie udată grădina **Gu-edin** și a întreprins construirea unor sanctuare consacrate marilor zei de-a lungul canalului princiar, ca să delimiteze terenul și să-i asigure protecție divină. Eanatuma a amenajat atunci un fel de zonă tampon, adevărată zonă

demilitarizată de-a lungul frontierei dinspre Umma. În fine, în intenția de a neutraliza cu totul „dușmanul sălbatic”, Eanatuma i-a oferit să reia exploatarea pământurilor unei părți din **Gu-edin**, cu condiția, bineînțeles, ca o parte din recolte să fie restituită regatului lui Ningirsu în schimbul acestui uzufruct. Deoarece Umma avea dreptul să exploateze o parte din grădina divină, un șanț nou de delimitare a fost săpat între cele două teritorii. Oamenii din Umma au acceptat, fără ca dușmănia lor să se risipească* Iată ce spune textul:

Eanatuma, cu vorba dreaptă, a delimitat frontiera, a lăsat-o în puterea [omului] din UM-MĂ și exact în acel loc a ridicat o stelă.³⁸⁶

Stela Vulturilor, X12-XI3

Dacă transcriem *Gis-Hu* în *UM-MĂ* (adeverata denumire orală a orașului), vom obține astfel, traducând literal:

Seniorul Mândru al Cerului, cu vorba dreaptă, a delimitat frontiera, a lăsat-o în puterea [omului] „Femeii înțelepte” și exact în acel loc a ridicat o stelă.

Un con al lui Entemena aduce mai multe informații despre acest tratat:

*Eanatuma, prințul din Lagas, unchiul lui Entemena, prințul din Lagas, împreună cu Enākala³⁸⁷, prințul din **Gis-Hu**, au delimitat frontiera. El a cerut ca terenul să țină de la canalul Inun³⁸⁸ până la **Gu-edin**. Din terenul lui Ningirsu, a lăsat 210 1/2 sfori de frontieră în puterea lui **Gis-Hu** [ca să le poată cultiva] și, în compensație, a intrat pe un teren fără proprietar. Pe teren, el a gravat stele și apus la loc stela lui Mesalim. Nu s-a instalat în **Edinul lui Gis-Hu**. Pe rambleul lui Ningirsu, Namnuda-Kigara³⁸⁹, i-a*

386 Sollberger, Edmond, și Kupper, JeanRobert, *Inscriptions Royales, op. cit.*, p* 50 (n*a*)*

387 *Enākala*: „Seniorul cu Braț Puternic”, noul suveran al regatului Umma în locul lui Us (ma.)*

388 *Idnun* sau *Inun*, literal „canal princiar”; este vorba de Shatt-ebHaî (n*a*)*

389 *Namnuda-Kigara*: „fondat în principat”, numele rambleului lui

construit capele lui Enlil, capela Ninhursag, capela lui Ningirsu și capela lui Utu. Omul din Gis-Hü ar putea mânca până la 1 Guru de orz din Ningirsu (și) de orz din Nanse³⁹⁰.

Conul lui Entemena AO 3004 (132 - II23), Muzeul Luvru

Traducerea literală

Seniorul Mândru al Cerului, prințul Păsării Tinereții Veșnice, unchiul Seniorului Terasei înalte, prințul Păsării Tinereții Veșnice, împreună **cu** Seniorul Brațului Puternic, prințul **arborelui înțelegerii**, au delimitat frontiera. El a făcut taluzul să țină de la canalul princiar până la **terenul Edenului**. Din terenul Seniorului Captivilor goi, el a lăsat 13 km de frontieră în puterea regatului Umma [al omului] **Femeii înțelepte** [ca să-i poată cultiva] și, în compensație, a intrat pe un teren fără proprietar. Pe teren, a inscripționat stele și a pus la loc stela puterii intacte. El nu s-a instalat în **Edenul arborelui înțelegerii**. Pe rambleul Seniorului Captivilor goi, baza în principat, a construit capela Seniorului Suflului, capela Doamnei din Fruntea Muntelui, capela Seniorului Captivilor goi și capela Zeului Soare. Omul **arborelui înțelegerii** ar putea să mănânce până la 4 **400** hl de orz de la Seniorul Captivilor goi (și) de orz de la zeița cerealelor.

Termenul folosit în text pentru a numi diferitele capele ridicate în onoarea divinităților și imparate ca să delimiteze domeniul sacru este BAJT Nu este cumva un joc de cuvinte care se regăsește apoi în textul Genezei, dat fiind că omofonul sumerian **BAR & 7** înseamnă „a străluci” „**flacăra**” și „aprinș”? Într-adevăr, în Geneză nu sunt ridicate capele pentru delimitarea sitului divin ce nu trebuie să fie depășit de om, ci „**flacăra paloșului fulgerător**”... Tot așa, dacă nu părăsim buna traducere a textului, unii ummana învinși par să fi fost trași în țeapă pe **paloșe** de-a lungul frontierei imediat după bătălie (vezi

Ningirsu (n,a.),

390 Sollberger, Edmond, și Kupper, Jean-Robert, *Inscriptions Royales...*, op. cit. (ma.).

Stela Vulturilor, VII, 12 - 21). Între aceste două evenimente ar fi câteva luni, în texte fiind separate doar de câteva rânduri...

Pasajul dinainte ne arată cu claritate că regatul divin a lăsat 13 km din grădină omului din Umma și acesta a putut să consume o cantitate de cereale definită în prealabil, restul jucând rolul unei datorii destinate teritoriului divin al Tinereții Veșnice.

Ca să se asigure de supunerea totală a omului din Umma, suveranul domeniului zeilor îl va obliga pe dușman să depună jurământ în numele lui Enlil în virtutea câtorva decrete umilitoare și apoi în numele zeilor care dețin domeniul oamenilor. Prin acest gest, Lagas repetă oarecum acțiunea zeilor din Kharsag când l-au pus pe om să jure în fața puterii carelor lor din cer (vezi CSB 14005, fața b, rândul 28). Deoarece omul din Umma schimbase cursul unor canale din grădină și exercitase o anumită presiune asupra regatului Tinereții Veșnice în privința debitului apei pentru irigații, decretul prevede sancționarea lui în această privință:

Pe viața lui Enlil, regele Cerului și al Pământului, pot să exploatez sub formă de împrumut Gân (câmpul) lui Ningirsu [...] Niciodată nu voi mai încălca teritoriul lui Ningirsu. Nu voi mai schimba [cursul] canalelor de irigații, cel al canalelor. Nud voi distruge monumentele. Dacă o voi face vreodată, fie ca plasa mare a lui Enlil, regele Cerului și al Pământului, pe care am jurat, să cadă peste Umma.³⁹¹

S. AN. E. II/1

Traducerea literală

Pe viața Seniorului Suflului, regele Cerului și al Pământului, pot să exploatez sub formă de împrumut Gân (grădină în ebraică) a seniorului Captivilor goi [...] Niciodată nu voi mai încălca teritoriul Seniorului Captivilor goi. Nu voi mai schimba [cursul] canalelor de irigații, cel al canalelor. Nu-i voi distruge monumentele.

391 După Cooper J. S., *Reconstructing History from Ancient Inscriptions: Lagash-Umma Border Conflict*, Undena Publications, 1983 (n.a.).

Dacă o voi face vreodată, fie ca plasa mare a Seniorului Suflului, regele Cerului și al Pământului, să cadă asupra [poporului] Femeii înțelepte.

Plasa divină despre care este vorba de mai multe ori în pasajele care prezintă conflictul dintre Umma și Lagas este indicată invariabil ca fiind o armă a zeilor. Ea era deja prezentă în *Enūma Elis* ca una dintre armele pe care Marduk le folosea împotriva reginei Tiamat, dar și în tăblița CBS 11065 – e (coloana 5, rândul 25), în timpul atacurilor zeilor contra oamenilor Femeii înțelepte. În Biblie, există pasaje în care plasa este menționată ca o armă a lui Dumnezeu. Cităm de exemplu: „Atunci să știți că Dumnezeu mă urmărește și mă învelește cu lațul Lui” (**Iov 19: 6**). Și [Dumnezeu a spus:] „îmi voi întinde mreaja peste el și va fi prins în lațul Meu; îl voi duce la Babilon, în țara haldeilor...” (**Ezechiel 12: 13**).

Iată acum jurământul lui Enlil împotriva regatului Umma.

Eu, Eanatum, pe omul din Umma am aruncat marea plasă de lansare a lui Enlil și prin această plasă eu i-am prestat jurământ. Și

Figura 30: Marea plasă divină a lui Enlil și a fiului

său, așa cum este reprezentată pe Stela Vulturilor de la Muzeul Luvru din Paris» Această plasă era deja prezentă ca armă a lui Marduk și în tăblița CBS 11065-o (coloana 5, rândul 25), unde Enlil o întindea ca să atace specia umană ce punea în pericol colonia Kharsag»

omul din Umma i-a prestat jurământ lui Eanatuma. Pe viața lui Enlil, regele Cerului și al Pământului! Un potop a distrus câmpul lui Ningirsu: am decretat un taluz de baraj. Fie ca pe vecie el să nu mai treacă frontiera lui Ningirsu! Să nu mai strice taluzul și șanțul! Să nu deplaseze stela! Dacă trece frontiera, fie ca marea plasă de lansare a lui Enlil, regele Cerului și al Pământului, pe care a prestat jurământ, să se abată peste Umma. [...] în fața lui Enlil, stăpânul meu, la porunca cui, la rugămintea cui omul din Umma își va încălca cuvântul? Acest cuvânt va dăinui cât timp se va face ziuă! Dacă își încălca cuvântul, fie ca plasa mare de lansare a lui Enlil, pe care el a prestat jurământ, să cadă peste Umma³⁹².

Stela Vulturilor - Jurământul lui Enlil împotriva regatului

Umma, XVI 12/XVII 20

Același jurământ există ca fiind al lui Ninhursag, al lui Enki, al zeului lunii, al zeului soarelui, dar și al lui Ninki, cea care este considerată în general soția lui Enkr. Investigația mea despre Umma a început cu consultarea, într-o zi, cu totul întâmplător, a acestui fragment:

*Eu, Eanatuma, sunt cu adevărat foarte înțelept! Am slobozit două porumbițe spre mama mea Ninki. În fața lui Ninki, mama mea, la porunca cui, la rugămintea cui, omul din **Umtna** își va încălca cuvântul? Acest cuvânt va dăinui cât timp se va face ziuă! Dacă își va încălca cuvântul, fie ca Ninki, pe care mi-ajurat, să trimită un Șarpe care să muște de picior **Umma**! Și **Umma**, dacă va trece dincolo de taluz, fie ca Ninki să-i înlăture piciorul de pe fața pământului!³⁹³*

392 Sollberger, Edmond, și Kupper, Jean-Robert, *Inscriptions Royales...*, op. cit., p» 50-51 (n»a»)

393 *Ibidem*, p. 54 (n.a*).

Stela Vulturilor - Jurământul lui Ninki împotriva regatului Umma, III 2/V 41

Acest fragment neobișnuit amintește în toate privințele de cel din Gn 3: 14, în care Dumnezeu îl blesteamă pe Șarpe și specia umană când descoperă că teritoriul lui divin a fost profanat* Tabelul comparativ de la paginile 284 - 286 va confirma acest lucru* Să vedeam deocamdată traducerea literală a acestui fragment.

*Eu, Seniorul Mândru al Cerului, sunt cu adevărat foarte înțelept! Am slobozit două porumbește spre mama mea Zeița Pământului. În fața Zeiței Pământului, mama mea, la porunca cui, la rugămintea cui, omul **Femeii înțelepte** își va încălca cuvântul? Acest cuvânt va dăinui cât timp se va face ziuă! Dacă își va încălca cuvântul, fie ca Zeița Pământului, pe care mi-a jurat, să trimită un Șarpe care să muște de piciorul **Femeii înțelepte**! Și (omul) **Femeii înțelepte**, dacă va trece de taluz, fie ca Zeița Pământului să-i înlăture piciorul de pe fața pământului!*

În realitate, omul din Umma n-a fost complet izgonit de pe terenul Edinului, ci numai dintr-o parte a grădinii, dat fiind că se convenise că putea s-o cultive pentru propriile nevoi, dar și pentru cele ale clanului zeilor. Exact asta scrie și în Biblie când se spune că omul a fost deplasat și trimis la el acasă, „de unde a provenit” ca să muncească pământul. Geneza, probabil inspirată din aceste texte, omite să precizeze că o parte din terenul divin, tradus „grădină” i-a fost acordată ca să-i permită lui Dumnezeu să aibă în mod garantat o cămară. Această parte a grădinii concesionată omului se afla de partea regatului Umma, traversată de un fluviu, faimosul râu din Eden care curge în grădina biblică. După cum am văzut, acest râu era numit *Idnun* sau *Inun* în sumeriană, „canalul princiar”, fiind vorba de Shatt-el-Hai. Acest râu, care leagă Tigrul de Eufrat, se unea probabil și cu alte cursuri de apă, deci canale mari, transformate în fluvii în descrierea pe care o face Geneza Edenului (vezi harta din subcapitolul „Analiza celor doi arbori din Edin”). Astfel, Biblia nu minte, ci doar se joacă cu cuvintele.

Intriga acestei istorii sumeriene este complet identică cu cea relatată 2.500 de ani mai târziu (cel puțin) în primele pasaje din capitolele 2 și 3 ale Genezei. Cei care au scris Vechiul Testament lasă impresia că au reluat acel conflict de frontieră dintre regatul divin și cel al „omului din Umma”, păstrându-i chintesența, jucându-se cu cuvintele ca să creeze propriul mit al unei grădini paradiziace și al păcatului. Totul amestecat în mod subtil cu elementele esențiale reproduse după textele seriei CBS, unde și acolo este vorba de o grădină divină, precum și de Șarpe și de Secretul zeilor dezvăluit Femeii înțelepte...

Să vedem cum arată noile descoperiri comparate cu pasajele din Geneză amintite înainte.

Surse: tăblițele de argilă (Mesopotamia)	Biblia de la Ierusalim
Conul lui Entenema (I 14 - 21): „Dar omul, prințul arborelui înțelegerii [Femeii înțelepte], încalcând hotărârile divine și făgăduiala omenească, a smuls mărturia creației și a felul de pomi, plăcuți pătruns în Eden Păsării Tinereții > Veșnicei	Gn 2: 8 - 10: „Apoi Domnul Dumnezeu a sădit o grădină în Eden, spre răsărit; și a pus acolo omul, „Domnul Dumnezeu a făcut să răsară din pământ tot felul de pomi, plăcuți la vedere și buni la mâncare, și pomul vieții în mijlocul grădinii, și pomul cunoașterii binelui și răului. Un râu ieșea din Eden și uda grădina?
S. AN. E. ÎI/l: „[Omul din Umma a zis]: «pot să exploatez sub formă de împrumut grădina	Gn 2: 15: „Domnul Dumnezeu a luat pe om [gol] și l-a așezat în grădina Edenului, ca s-o

Seniorului Captivilor goi»”.	lucreze și s-o păzească.
---------------------------------	-----------------------------

Stela Vulturilor X 12-XI 3 și Con sumerian AO 3004: „Seniorul Mândru al Cerului... a delimitat frontiera, a lăsat-o în puterea [omului] arborelui înțelegerii și exact în acel loc a ridicat o stela* + „Din terenul Seniorului Captivilor goi, el a lăsat 13 km de frontieră în puterea regatului [omului] din UM-MĂ (al Femeii înțelepte care atașează) [ca să-i poată cultiva] și, în compensație, a intrat pe un teren fără proprietar [...] El nu s- a instalat în Edenul arborelui înțelegerii”.	Gn 2: 24: „— omul... se va lipi de nevasta sa și se vor face un singur trup”.
---	--

Stela Vulturilor - Jurământ împotriva regatului Umma, III 2/V 41: „Dacă [omul] își va încălc cuvântul, fie ca Zei Pământului, pe care mi-a jurat, să trimită un Șarpe care să muște piciorul Femeii înțelepte! Și (omul)	Gn 3: 14, 15: 17: „Domnul Dumnezeu a zis șarpelui: «Fiindcă ai făcut lucrul acesta, cablestemat ești între vitele și între fiarele de pe câmp... Vrajmășie voi pune între tine și femeie, între sămânța ta și sămânța ei.
--	---

Femeii înțelepte, dacă va trece dincolo de taluz, fie ca Zei Pământului să-i înlătore piciorul de pe fața pământului!	Aceasta îți va zdrobi zdrobi călcâiul». [...] Dumnezeu i-a zis omului: «blestemat este acum pământul din pricina ta»?
--	---

Surse: tăblițele de argilă (Mesopotamia)	Biblia de la Ierusalim
<i>Stela Vulturilor</i> VII, 12 - 21 și Conul lui Entemena AQ 3004: „(pe) paloșul ajuns ca unul ca Noi, măcelarului: 3 600 de cunoscând [arborele cadavre [plasate ca să înțelegerii] binele și păzească drumul răul! Să-l împiedicăm, domeniului Tinereții idar, acum ca nu Veșnice]” 4 - „Pecum va să-și întindă rambleul Seniorului mâna, să ia și din Captivilor goi... pomul vieții, să Seniorul Mândru al mănânce din el și să Cerului a construit trăiască în veci.» De flacăra Seniorului iaceea Domnul Suflului, flacăra Dumnezeu l-a izgonit Doamnei din Frunte din grădina Edenului, Muntelui, [cea] aca să lucreze Seniorului Captivilor pământul din care goi și [cea] a zeului fusesse luat. soarelui. Omul Astfel a izgonit El arborelui înțelegerii pe Adam; și la ar putea să mănânce răsăritul grădinii până la 4 400 hl de Edenului a pus niște orz de la Seniorul heruvimi, care să Captivilor goi (și) de învâртеască o sabie orz de la zeița învăpăiată, ca să cerealelor”. păzească drumul care	Gn 3: 22 - 24: „Domnul Dumnezeu a zis: «Iată că omul a ajuns ca unul ca Noi, măcelarului: 3 600 de cunoscând [arborele cadavre [plasate ca să înțelegerii] binele și păzească drumul răul! Să-l împiedicăm, domeniului Tinereții idar, acum ca nu Veșnice]” 4 - „Pecum va să-și întindă rambleul Seniorului mâna, să ia și din Captivilor goi... pomul vieții, să Seniorul Mândru al mănânce din el și să Cerului a construit trăiască în veci.» De flacăra Seniorului iaceea Domnul Suflului, flacăra Dumnezeu l-a izgonit Doamnei din Frunte din grădina Edenului, Muntelui, [cea] aca să lucreze Seniorului Captivilor pământul din care goi și [cea] a zeului fusesse luat. soarelui. Omul Astfel a izgonit El arborelui înțelegerii pe Adam; și la ar putea să mănânce răsăritul grădinii până la 4 400 hl de Edenului a pus niște orz de la Seniorul heruvimi, care să Captivilor goi (și) de învâртеască o sabie orz de la zeița învăpăiată, ca să cerealelor”. păzească drumul care

Povestea unui conflict fără un sfârșit adevărat...

După victoria strivitoare contra regatului Umma, care dusesse la diferite decrete divine, Eanatuma a luat cu asalt restul țării Sumerului. Cetățile Uruk, Ur, Kis și Aksak au fost supuse pe rând și au fost nevoite să recunoască suveranitatea regatului Lagas. Eanatuma nu și-a oprit însă cuceririle aici și a atacat triburile elamiților, a înaintat cu trupele până la regatul Mari, în nord-vest, și a intrat chiar și țara Subar, viitoarea Asirie.

Era poate pentru prima oară în istoria ei când un suveran domnea cu adevărat peste toată țara Sumerului. Cu toate acestea, lista regală (consacrare istorică pentru un rege sumerian) n-a reținut numele lui Eanatuma; ea nu-i acordă nici măcar evidenta supremație politică la Lagas și le atribuie acest privilegiu regilor mediocri din Kis și Aksak³⁹⁴. Istoria, chiar de la început, n-a fost dreaptă cu actorii ei...

Când Eanatuma a murit, regatul se afla la apogeu. I-a urmat fratele lui, Eanatuma I. Între timp, dinastia din Umma și-a revenit. Urlumma, fiului regelui din Umma, Enâkala, a urcat și el pe tron, fiind obsedat de un singur gând: să respingă tratatul umilitor impus de Eanatuma și să recupereze toate pământurile grădinii Edin (câmpia).

În prima fază, Urlumma a refuzat să plătească tributul de orz ca indemnizație de război destinată regatului zeilor și a preferat să păstreze acea parte din recoltă. Apoi, a secat canalul-frontieră dintre cele două state și a distrus stelele ale căror inscripții ofensau Umma. În fine, a incendiat și a dărâmat sanctuarele sacre care marcau frontiera. Fragmentul AO 12779 (Luvru) de pe un con istoric din Girsu, din perioada arhaică, menționează genul de invective pe care regatul Lagas le-a adresat probabil dușmanului său declarat înainte de a porni la luptă: „[...] Cetatea să-ți fie nimicită, predă-te! Umma să

394 Hamdani, Amar, Sumer, *première grande civilisation*, op. cit. (n.a.).

fie spulberată, predă-tel

Din acel moment, cei doi dușmani s-au pregătit de o înfruntare militară de mare anvergură. În timp ce regatul

Lagas își mobiliza trupele în mare grabă, sub comanda lui Entemena (fiul lui Eanatum I), Umma căuta și găsea un aliat în persoana unui suveran din nord, care îi trimitea oameni. Bătălia a avut loc lângă frontieră. Dar să dăm cuvântul istoricului epocii, a cărui relatare a fost tradusă de Samuel Noah Kramer.

*Deoarece acel orz nu fusese predat, iar Urlumma, prințul din Umma, lipsise de apă canalul frontieră al lui Ningirsu și canalul frontieră al lui Nanse, smulsese și arsesse stelele, distrusese sanctuarele zeilor ridicate pe vremuri în Namnunda-kigarra, obținuse ajutorul unor țări străine și în final trecuse de canalul frontieră al lui Ningirsu. Eanatum I a luptat cu el în câmpia Ugigga, unde se găsesc ogoarele și fermele lui Ningirsu și Entemena l-a învins. Urlumma a fugit atunci, în timp ce Entemena urmărea forțele regatului Umma până în orașul lor. În plus, a nimicit corpul de elită al lui Urlumma, în total 60 de soldați, pe malurile canalului Lummangirnunta. Cât privește războinicii din Umma, Entemena le-a abandonat cadavrele în Edinfără mormânt, ca să fie devorate de păsările și animalele feroce și le-a făcut grămezi scheletele în cinci locuri diferite.*³⁹⁵

Urlumma a fugit. Urmărite de Entemena, trupele regatului Umma au fost atrase în mai multe capcane și masacrate. Dar oamenii Femeii înțelepte n-au lăsat regatul Tinereții veșnice să-și savureze noua victorie. Nici nu se stinsese bine larma armelor în câmpia Ugigga, că a și apărut un alt adversar, care voia să profite de epuizarea armatelor lui

395 Kramer, Samuel Noah, *L'Histoire commence à Sumer*, Paris, Editura Arthaud, 1957, p. 80 (n.a.).

Figura 31: Stelă din calcar dedicată victoriei de la Girsu (între 2300 și 2250 î.Hr.), care ilustrează probabil una dintre numeroasele bătălii ce au avut loc între regatul Tinereții Veșnice și regatul Femeii înțelepte. **Muzeul Luvru AO 2678**

Entemena. Acest cuceritor ambițios se numea Ila și era cel care administra Zabalam, o metropolă mică situată la nord de Umma, care aparținea foarte probabil de regatul Umma. Funcția sa de administrator al templelor nu-l predispunea rolului de șef militar, dar, grație capacităților sale de tactician și având în vedere marea epuizare a trupelor regatului Lagas, el a reușit să treacă frontierele regatului divin și să pătrundă adânc în teritoriul inamic. Și-a însușit, în trecere, puterea rămasă vacantă la Umma în urma fugii lui Urlumma și și-a impus numirea ca prinț al regatului Femeii înțelepte.

Atunci, Ila, care era preot la Zabalam, a înaintat victorios de la Girsu la Umma: lia a primit principatul Umma. El a făcut taluzul frontieră al lui Name, rambleul lui Ningirsu care se găsește pe malul Tigrului, în teritoriul Girsu, teritoriul Namnuda-Kigara lui Enitl (și) teritoriul lui Enki și lui Ninhursag³⁹⁶.

396 Sollberger, Edmond, și Kupper, Jean-Robert, *Inscriptions Royales...*, op. cit., p. 72 (n.a.).

Con sumerian al lui Entemena AO 3004 (III 28/IV12)

Totuși, incapabil să-și păstreze cuceririle, îndeosebi la sud de frontiera care despărțea regatul oamenilor de regatul Lagas, noul stăpân al regatului Umma a fost nevoit să se retragă în spatele canalului-frontieră, căci războinicii lui Entemena îi hărțuiau neobosit trupele. La puțin timp după retragerea sa strategică, Ila a delimitat domeniul regatului Umma. Când Entemena din Lagas i-a cerut să se explice, Ila a replicat prin revendicări disprețuitoare. Iată un fragment din versiunea gravată pe un con al lui Entemena, expus la Muzeul Luvru:

Entemena, prințul din Lagas, a trimis zadarnic mesageri la Ha în legătură cu acel taluz, căci Ha, prințul din Umma, jefuitor de câmpuri, purtător de cuvinte rele, a declarat: „Canalulfrontieră al lui Ningirsu și canalulfrontieră al lui Name sunt ale mele!”

Con al lui Entemena AO 3004, extras din coloana IV

(Muzeul Luvru)

Ila din Umma și-a însușit măsurile de represalii imaginate de predecesorul lui: secarea canalului-frontieră și refuzul de a plăti tribut regatului Tinereții Veșnice:

lia a lipsit de apă canalul-frontieră al lui Ningirsu, canalulfrontieră al lui Nanse, Imdubba al lui Ningirsu, bucata de pământ cultivabil care făcea parte din pământurile lui Girsu care se întinde spre Tigru și Namnundaktgarra al lui Ninhursag; în plus, Ila n-a trimis regatului Lagas decât 3 600 gir din orz (tratatul prevedea 144.000 gur)³⁹⁷.

După mai multe compromisuri între cele două regate, frontiera s-a stabilit în cele din urmă, precum și fluxul canalului său care alimenta Gu-edin. În schimb, Umma a fost scutită de tributul pe care îl datora regatului Lagas. Regelui domeniului divin, Entemena, i-a fost apoi greu să-și asume suzeranitatea asupra întregului Sumer, asemenea

³⁹⁷ Kramer, Samuel Noah, *L'Histoire commence à Sumer*, op. cit., p. 80 (n.a.).

unchiului său Eanatuma. Astfel a sunat ceasul decăderii regatului Lagas, ca pentru cele mai multe dintre cetățile din țara Sumerului.

Regii din Lagas s-au succedat fără să poată readuce gloria de altă dată. Dimpotrivă, au înăsprit din ce în ce mai mult măsurile de represiune și de nedreptate ca să-i mențină pe conducători într-o îndeustulare fragilă. În anul 2352 î.Hr., în urma unei lovituri de stat militare, un rege nou s-a instalat la putere în Lagas: Urukagina, primul suveran reformator din istoria Sumerului. Totuși, marile lui reforme n-au reușit să oprească declinul regatului, ci doar să-l frâneze.

La șapte ani de la începutul domniei, Urukagina a fost nevoit să-i facă față noului suveran din Umma, numitul Lugalzaggiși, care o venera în mod deosebit pe Nisaba, zeița cerealelor și a cunoașterii (care făcea parte din clanul Enki). Umma s-a revoltat contra lui Urukagina și și-a anexat de data asta rivala. Oamenii din Umma au atins astfel apogeul gloriei! Lugalzaggiși s-a proclamat regele țării Sumerului și și-a mutat capitala la Erech. Totuși, ca să nu-și renege complet regatul Umma, a continuat să se proclame profet al zeiței Nisaba, cea care deschide înțelegerea.

Ne-a mai rămas un document despre această revanșă a lui Lugalzaggiși: o tăbliță găsită la Tello de comandantul Cros, tradusă de Thureau-Dangin*. Este o tăbliță fără caracter oficial, o simplă notă făcută de un scrib întristat de nenorocirile cetății sale*. Oamenii din Umma au jefuit pur și simplu regatul Lagas: au distrus templele și statuile, au furat bani, pietre prețioase, cereale, au jefuit câmpurile sacre etc*. Nimic nu lipsește; lista edificiilor devastate este urmată de blestemul adresat de scrib zeiței înțelepciunii și a vegetației Nin Seba (Nisaba) ³⁹⁸:

[Oamenii din Gts-Hu], de pe câmpul lui Ningirsu, au smuls grânele cât de departe fuseseră cultivate. Oamenii

398 Contenau, Georges, *Contribution à l'histoire économique d'Umma*, Paris, Editura Librairie ancienne Honoré Champion, 1915, p. 13-14, (n.a-)

din Gis-Hu, devastând regatul Lagas, au săvârșit un păcat față de Ningirsu. Puterea³⁹⁹ care le-a venit va fi înlăturată. Nu există păcat din partea lui Urukagina⁴⁰⁰, Lugalul din Cursu. Cât privește Lugal-Zaggiși⁴⁰¹, patesi al Gis-Hu, fie ca zeița Nisaba⁴⁰² să pună pe capul lui acest păcat.

Tabletă de argilă sumeriană din perioada lui Urukagina

(RA VI, E Thureau-Dangin) Don Moor și Anton Parks

Transcrierea literală:

[Oamenii arborelui înțelegerii], de pe câmpul Seniorului Captivilor goi au smuls grânele cât de departe fuseseră cultivate. Oamenii arborelui înțelegerii, prin devastarea Păsării Tinereții Veșnice, au săvârșit un păcat față de Seniorul Captivilor goi. Autoritatea care le-a venit va fi îndepărtată. Nu există păcat din partea [regelui] cetății declarației adevărate, stăpân al Captivilor goi. Cât privește stăpânul frontierei ferme, prinț al arborelui înțelegerii, fie care zeița rațiilor și a cerealelor să pună pe capul lui acest păcat.

Surse: de (Mesopotamia)	tăblițele argilă de la Ierusalim
Tabletă din perioada lui Urukagina RA VI: „Zeița înțelepciunii Nin Seba este blestemată și poartă pe capul ei păcatul săvârșit de arborele înțelegerii”.	Gn 3: 16: „Chavvah (Eva) este blestemată și poartă păcatul pentru că a transmis Secretul arborelui înțelegerii” *

399 Termenul utilizat aici este Su: „autoritate”, „mâna’ „forță” și „putere” (n.a.).
 400 URU-KA-GIN'NA:„cetatea declarației adevărate” (n-a-).
 401 LUGAL-ZAG-GI-SI:„rege (sau stăpân) al frontierei ferme” (n.a.).
 402 NIN-SE - BA'(AK):„zeița rațiilor și a cerealelor” (n.a.).

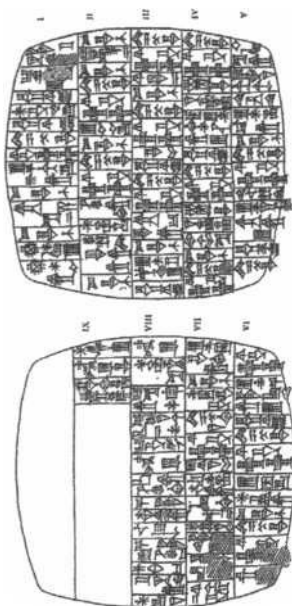

Figura 32: Tăbliță sumeriană (rectoverso) din perioada lui Urukagina, care relatează episodul în care oamenii „arborelui înțelegerii” comit un păcat contra „Seniorului Captivilor goi”, fiul zeului Enlil* Nisaba, zeița vegetației și a înțelepciunii (ocrotitoarea regatului Umma) și dublura mamei Șarpelui Enki, este făcută vinovată de păcat, așa cum a fost „mama, cea care era răspunzătoare de om” în tăblița CBS 8322 (fața „a”) sau „femeia” în tăblița CBS 11065 - e (coloana 6) și, mai târziu, Eva din Geneză.

RA VI - E Thureau-Dangin în acest text se poate vedea un fel de notă scrisă de un scrib, poate pentru uzul personal sau al templului arhivelor. Se pare că întregul oraș Lagas a fost trecut prin foc și sabie. Gândirea celui care a scris este dominată de sacrilegiul comis. Devastarea orașului este considerată de el o ofensă adusă lui Ningirsu, ocrotitorul cetății sale, comisă cu voia ocrotitoarei cetății Umma, Femeia înțeleaptă numită Nisaba, cea care îi deschide înțelegerea preferatului ei⁴⁰³.

403 Vezi Cros, Gaston, *Nouvelles fouilles de Tello*, Paris, Editura Ernest Leroux, 1910 (ma.)»

După cum am văzut când am analizat documentul CBS 14005, Nisaba (*NINSE BA*) era „zeița rațiilor și a cerealelor”. În timpul dinastiilor arhaice se spunea că era fiica lui An și a lui Uras, deci a Cerului și a Pământului. În vremea primelor dinastii, ea este zeița supremă a cetății Umma și divinitatea înțelepciunii confirmate a regilor regatului Umma. Se spunea atunci în aceasta cetate, că era fiica lui Enki, dar în cetatea Lagas se spunea că era fiica lui Enlil, acesta fiind un mod de însușire magică a puterilor Zeiței cunoașterii și înțelegerii. În poemul sumerian *Enlil și Sud*, Nisaba este numită *Nunbarsegunui*, „Nobila străină a grânelor”, care ar corespunde încă odată cu zeița-mamă Nammu, mama Șarpelui Enki și a gemenei sale, Ereskigal. Acest mit, tratat la sfârșitul lucrării mele *Trezirea Fenixului*, descrie răpirea de către Enlil a surorii lui Enki (Sud-Ereskigal), care ar corespunde cu Isis din Egipt. Din această răpire rezultă cu siguranță unul dintre motivele fundamentale care ar fi inițiat relații tensionate între Enki și Enlil, dar și între clanul lui Enlil și Mamitu-Nammu, „sfânta izolată”.

Vom oferi acum ultima piesă a rezumatului nostru despre conflictul dintre Umma și Lagas. După distrugerea cetății Lagas, s-ar părea că suveranul ei Urukagina s-a bucurat de o soartă blândă: Umma i-a permis să exercite o putere aparentă asupra regatului lui Ningirsu. Însă victoria lui Lugalzaggîși asupra lui Urukagina pe la anul 2340 î.Hr. a avut un răsunet enorm în țara Sumerului, ne explică Amar Hamdani.

După ce și-a însușit armele și comorile furate din Lagas, fostul rege al regatului Umma a recrutat o armată imensă și a pornit împotriva cetății Uruk, străvechiul oraș al lui Ghilgameș. Acesta a căzut și el în mâinile atacatorului ca un fruct copt. După aceea, s-a îndreptat spre Ur, care nici el n-a rezistat. Larsa a fost cucerită imediat după aceea.

În cele din urmă, regele cetății Umma (care era Lugalzaggîși) a ajuns cu cuceririle sale în fața porților Sanctuarului, capitala religioasă a Sumerului, Nippur a lui

Enlil! în planul lui de cucerire, această etapă era cu siguranță cea mai importantă; doar preoții templului lui Enlil aveau puterea de a conferi titlul de rege al Țării, adică al întregului Sumer. Or, acest titlu îi aparținea de generații dinastiei modeste din Kis, ai cărei descendenți îndepărtați aveau în vene sângele regal al zeilor sumerieni. De asemenea, ca să înlăture orice scrupul preoților lui Enlil, Lugalzaggiși a cucerit și vechea capitală a lui Mesalim (Kis).

Astfel, încoronarea lui a avut loc. În fruntea războinicilor săi, Lugalzaggiși din Umma a devastat tot universul cunoscut, de la țărmurile Golfului Persic până la cele ale Mediteranei (Siria). Lugalzaggiși crease cel mai mare imperiu cunoscut vreodată în Orientul Apropiat. După aceea, a domnit aproape 25 de ani înainte să intervină⁴⁰⁴ Sargon din Akkad, distrugătorul regatului Sumer.

Textele spun despre Sargon I că a fost găsit la naștere abandonat într-un coș care plutea pe Eufrat. El va fi crescut de grădinarul Akkis, apoi va deveni paharnicul regelui din Kis: *Sargon din Akkad a fost abandonat de mama lui într-un coș de trestie încredințat fluviului. Nou-născutul a fost luat și adoptat de un grădinar și apoi plasat sub protecția zeiței Istar, care l-a făcut paharnic la curtea din Kis, apoi prinț [...]*. Această poveste va fi reluată în Vechiul Testament cu privire la Moise.

În concluzie, vă propun să revenim pe scurt la zeița Nisaba, *NIN* („preoteasă”, „zeiță”) + *SE* („grâne”) + *BA* („rații”) = „zeița rațiilor și a grânelor”, ca să oferim un punct final acestui studiu. Vă amintesc că această zeiță a fost menționată în tăblița CBS 14005 sub numele de Ezinu, „zeița grânelor”.

Nisaba este zeița civilizatoare a științelor, dublura divină a „mamei, cea care era răspunzătoare de om” (CBS 8322, fața „a”) sau „femeia” (CBS 11065 - e, coloana 6) și, mai târziu, în Biblie, Eva. În Geneză nu este numită însă

404 Hamdani, Amar, *Sumer, première grande civilisation*, op. cit. (n.a.).

Seba (patroana rațiilor și a grânelor”), ci *Chavvah*, care provine din cuvântul *chavah*, ce exprimă faptul de „a dezvălui”, „a spune”, „a vorbi”, „a face cunoscut” și „a arăta” exact ceea ce face Eva transmițând Secretul arborelui cunoașterii vieții și a morții semenilor ei...

Chezașă a cunoașterii grânelor și, prin extensie, a agriculturii, Nisaba este inițial și zeița-trestie, ceea ce îi confirmă rolul de zeiță a vegetației. Stilul („creionul”) cu care se scria pe argilă era tăiat dintr-o tulpină de trestie și se numea *Gi-dub - ba* („trestie de tăbliță”). Astfel, zeița-trestie Nisaba a devenit cât se poate de firesc și zeița scrisului. Tocmai de aceea, Nisaba este numită și „marea scribă”; ea „ține în mână o trestie de scris”. Sumerienii credeau în originea supranaturală a cărților de argilă și atribuiau invenția lor acestei zeițe. Scribii, castă de sânguincioși funcționari de palat, se rugau la zeița Nisaba înainte de a începe să scrie și încă o dată mulțumindu-i după ce terminau de scris. Nisaba era și zeița științei, îndeosebi a științei numerelor: ea „cunoaște interiorul numerelor”, ea este „Nisaba a numerelor” și folosește „trestia celor șapte numere”. În fine, Nisaba este zeița astronomiei: ea este „doamna stelelor”, ea consultă „tăblița stelei bune de pe cer” și face horoscoape⁴⁰⁵.

Potrivit unui imn sumerian, omul trece de la viața sălbatică la viața civilizată mulțumită zeiței Nisaba. Ea este „viața din Kalam” și „abundența țărilor”. Cultivarea cerealelor devine principiul oricărui progres, deoarece îl fixează de sol pe nomad, îi permite să construiască sate și orașe, să atingă un nivel social „mai perfecționat”. Inițiativa este Nisaba și este numită „întemeietorea orașului”⁴⁰⁶.

A-ți atribui protecția acestei zeițe-mamă cu multiple funcții însemna a striga sus și tare că te afli la vârful cunoașterii științelor pe care zeii o dețineau inițial. Un sacrilegiu suprem pentru „omul din Umma” și locuitorii ei

405 Vezi Cros, Gaston, *Nouvelles fouilles de Tello, op. cit.* (n.a.).

406 Dhorme, Edouard, *Les religions de Babylonie et d'Assyrie*, Paris, Presses Universitaires de France, 1949, p. 120 (n.a.).

asimilați cu acei „captivi goi”, muncitori în slujba cetății Lagas și, prin extensie ierarhică, sclavi ai lui Enlil și ai fiului său. Controversa rămâne așadar aceeași: există într-adevăr, în această poveste, o reproducere a modelelor arhetipale străvechi, proprii speciei umane. Versiunea primitivă, din care rezultă toate celelalte, este bineînțeles cea pe care am analizat-o în această lucrare, ce prezintă femeia, responsabilă de omenire, care a răspândit cunoașterea arborelui-unealtă transmisă ei de Șarpele Enki.

Ceea ce nu menționează documentele CBS traduse în acest studiu, dar se găsește în alte texte scrise pe argilă, este că Șarpele Enki este permanent înconjurat de femei asociate clanului său. A anunța că Enki și veghetorii lui au inițiat specia umană în metalurgie (CBS 11065 - c) presupune în mod obligatoriu că femeile din colonie, afiliate lui Enki, au jucat probabil același rol civilizator în grădina Eden sau mai jos, în câmpia Edin. Rolul civilizator îi revine Nisabei, dublura mamei lui Enki. Un inel din aur, datând din 1450 î.Hr., pare să ne descrie scena respectivă. Provenind din acropola de la Micene, acest obiect o prezintă pe Demeter, Mama Pământului și zeiță a agriculturii și a recoltelor. Ea este în mod clar copia grecească a zeiței Nisaba (vezi imaginea de la pagina următoare).

Vedem aici (în imaginea de la pagina 299) o zeiță a vegetației și a științelor așezată la poalele unui arbore. Este Demeter/Nisaba, fiindcă din mâinile ei cresc plante, poate chiar trestii. În fața ei, vedem alte două zeițe în picioare, precum și o ființă omenească ușor de recunoscut după talia mică. A doua ființă omenească, poziționată în spatele copacului, pare să culeagă fructele zeiței. Scena devine impresionantă când descoperim un topor dublu în mijlocul

gravurii (toporișca sau toporul de metal al lui Enki! Vezi CBS 8322, coloana 3 și CBS 11065-a), între Demeter/Nisaba și prima zeiță în picioare. Alt element care vine în sprijinul descoperirilor noastre: prezența unui războinic în partea dreaptă sus, lângă soare și lună. Secretul zeilor este bine gravat pe acest sigiliu: cunoașterea metalurgiei transmisă omenirii prin intermediul unei zeițe ca Demeter/Nisaba și care, din nefericire, va genera războiul și moartea.

Există un fragment dintr-un text vechi scris în babiloniană, provenit cu siguranță dintr-un document sumerian astăzi necunoscut. Acest fragment este din păcate foarte deteriorat. Rândurile cele mai lizibile rezumă situația în câteva cuvinte: femeia (aici Nisaba) este făcută răspunzătoare de răspândirea răului pe Pământ. Dar textul, asemenea documentelor precedente din seria CBS, nu precizează că femeia a răspândit cunoașterea uneltei și a metalului, ci că bărbatul este vinovat de a fi ales armele ca să le răspândească pe suprafața Pământului – arme care s-au întors în final împotriva omenirii. Constatăm aici întreaga ambivalență a cunoașterii („înțelegerii”) secretului arborelui unealtă a binelui și a răului. Don Moore a tradus acest text încercând să remedieze spărturile.

De ce, Nisaba, lupți împotriva Pământului? Ai provocat o ceartă cu fiecare plantă, ai creat conflictul și ai agitat răul, vorbești cu calomnii și rostești (defăimarea), ai provocat ura între igigi (ai lui Enki) și anunnaki (ai lui Enlil). Ai stârnit dezacordul [lui Enki, regelui?] din

Apsufără excepție. Lupta [ta] ai continuat s-o aduci în fiecare colț al lumii. Vrei să mâinii [...] înțeleptul, vrei să distrugi Creația [...].

Nisaba și grâul, SU 1951/SU1952, rândurile 27 - 34.

Muzeul arheologic din Ankara, Turcia, traducere de Don Moore

După cum am menționat de mai multe ori, Nisaba este dublura lui Ezinu și a lui Nammu, mama lui Enki (Femeia înțeleaptă), divinitatea preferată a regatului Umma. Această Nammu deținea o cunoaștere vastă în domeniile geneticii și a metodelor de cultivare a pământului, motiv pentru care era o femeie temută de colonia Kharsag. Mamitu-Nammu este menționată rareori în texte cu numele ei complet. Termenul sumerian *SAG - BA* („anatemă” și „blestem”) are ca echivalent akkadian exact cuvântul *mămitu*, al cărui sens este același. *Mămitu* sau *mamit* este un termen care desemnează adesea încălcarea unui jurământ. El va fi folosit și de akkadieni ca să denumească demonul-femelă care personifică acest blestem...

Așadar, avem aici toate elementele suplimentare ca să înțelegem această enigmă. Mama lui Enki este Marea Mamă a Pământului. Ea și-a inițiat probabil fiul în tainele geneticii, ale științelor aplicate, ale botanicii, ale metalurgiei, ale limbajului codificat etc. Această zeiță a jucat un rol determinant, inițiindu-și fiul în artele pe care acesta le va dezvoltă omenirii înrobite.

În *Nisaba și grâul*, afirmația că Enki din Apsu ar fi fost în dezacord cu propagarea luptei, în lipsa enunțării cu claritate a armei ucigașe, înseamnă a aminti ce am văzut înainte, adică faptul că Enki n-ar fi dorit niciodată ca arma să slujească omenirii ca să-i agreseze pe ceilalți (vezi CBS 11065), ci să fie folosită mai degrabă ca instrument de apărare sau de descurajare. Unealta era menită să aducă civilizație și, la nevoie, să protejeze de zei, nu să se întoarcă împotriva omenirii, după cum arată conflictul dintre Umma și Lagas.

Putem oare să-l acuzăm cu adevărat pe om că a ales ramura rea a arborelui, cea a morții, după cum făcuseră înainte modelele lui, zeii coborâți din cer din cauza unui război galactic (menționat de exemplu în *Enūma Elis* și CBS 8383)? Dacă omul a făcut această alegere într-o zi, așa cum specifică CBS 11065 - e, a făcut-o ca să se elibereze de asuprire. **Omenirea a ales moartea pentru libertate și ca să nu suporte ceva mai rău decât moartea însăși: pierderea oricărei speranțe!** Exact asta ilustrează episodul revoltei speciei umane în Grădina și istoria cetății Umma.

EPILOG INFECTAREA LUMII

*În 2002, în Franța a apărut o carte cu titlul **Biblia dezvăluită**⁴⁰⁷, Finklestein și Silberman, doi arheologi israelieni respectați în întreaga lume, stabileau, cu dovezi, că de 3.000 de ani și mai bine ni se spusese numai baliverne. Avraam, Isaac, Iacov, personaje imaginare. Exodul, fuga din Egipt, ficțiune. Moise, revelația celor zece porunci de pe muntele Sinai, gogoși... Autorii [Bibliei] au adunat amintirile, rămășițele unor cutume vechi, legende provenind din întreaga regiune. Obiectivul regelui losia: să reunească poporul evreu răspândit în principate mici, ca să facă față amenințării imperiilor vecine.*

Cartea, fondatoare a civilizațiilor noastre occidentale și mediteraneene, soclu al credinței a trei religii monoteiste, este o înșelătorie de la un capăt la altul. Și această descoperire nu provine de oriunde. Ea a fost dezvăluită la Ierusalim.

Popoarele care nu suportă „să fie considerate idioate” ar fi trebuit să explodeze de furie la acest anunț... Câțiva tradiționaliști i-au pus la index pe autori fără alt efect decât acela de a se face de răs. Publicul cel mai larg a aflat minciuna biblică fără vreo emoție. Adevărat? Fals? Acesta e esențialul? Nu chiar...

Cu ce schimbă asta lucrurile? Credința noastră

407 Neil Asher Silberman, *Israel Finkelstein The Bible Unearthed: Archaeology's New Vision of Ancient Israel and the Origin of Its Scared Texts*, Free Press, 10 January, 2001 (n,tr.).

rămâne adevărată și ea contează, nu autenticitatea istorică, de care, de altfel, nu-i pasă nimănui. Vechile noastre minciuni valorează mai mult decât noul lor adevăr. În orice caz, ținem mai mult la ele. La naiba cu poveștile exigente, să fim lăsați să ne încălzim la căldura legendelor noastre milenare. Popoarelor puțin le pasă de adevăr atunci când e vorba de identitatea lor...

Guy Subon, „Cea mai mare minciună din istorie la bine și la rău”, revista Marianne nr. 67, decembrie 2009/ianuarie 2010

Rivalitatea franco-engleză pentru controlul drumului spre Indii a marcat începutul săpăturilor arheologice în inima teritoriului pe care îl numim astăzi Irak. Când aceste săpături au fost începute în 1842 de britanici și de guvernul francez, noi nu-i cunoșteam încă pe sumerienii, nu le cunoșteam nici miturile fondatoare. Singurele obiecte arheologice pe care le-am putut dezgropa inițial din straturi puțin adânci au fost ale asirienilor și ale babilonienilor. În acea perioadă, nu știam că aceștia din urmă se inspiraseră de la predecesorii lor, sumerienii. Abia după ce am săpat cu înverșunare nisipul fierbinte și piatra am putut să descoperim această civilizație străveche, îngropată la vreo 20 m adâncime. De-a lungul deceniilor care au urmat, ne-am confruntat cu o competiție dură între englezi, francezi, americani și germani pentru culegerea acelor artefacte prețioase, care reflectau o cultură incredibil de sofisticată, cu siguranță leagănul civilizației moderne.

În 1872, când asiriologul britanic George Smith a publicat versiunea babiloniană a potopului, a devenit evident că unele episoade fundamentale din Vechiul Testament rezultau direct din arhivele Mesopotamiei antice. De atunci și timp de aproape 100 de ani, arheologii s-au îndârjit să găsească texte pe argilă care ar conține episoadele fondatoare despre Grădina, Șarpe și Căderea omului. Este vorba de fapte obscure, niciodată descifrate până acum, care provin direct din conceptele noastre socio-culturale, precum și din dogmele celor trei mari

religii monoteiste.

Această agitație s-a diminuat totuși gradat la începutul anilor 1970, când mai multe noțiuni „spirituale” au răzbătut din societățile secrete și mediile esoterice și au cunoscut un anumit avânt în cadrul universităților americane. Din această ultimă efervescență a apărut mediul „New Age”, pe care toată lumea îl cunoaște astăzi.

După mai mulți ani de studii de tot felul realizate de numeroși intelectuali de toate naționalitățile, au fost formulate multe ipoteze savante pentru determinarea surselor adevărate folosite pentru scrierea primelor capitole din *Tora* evreiască, care sunt pentru noi cele ale Genezei din Biblie.

Documentele originale referitoare la vechea Palestină fiind incontestabil rare, ne confruntăm continuu și iremediabil cu un punct esențial: prezența imperiului mesopotamian și influența lui directă asupra regatelor Israel și Iuda de la cucerirea asiriană din secolul al VIII-lea î.Hr. Exact în această epocă se presupune a fi fost scrise primele texte biblice⁴⁰⁸.

Arheologul israelian Finklestein spune în această privință într-un interviu dat în 2009:

Cucerirea regatului Israel de asirieni ar fi declanșatorul. Cu ajutorul diferitelor săpături arheologice realizate în țara (lui Israel), am înțeles evoluția societății care avea să dea formă Bibliei. Acela a fost momentul în care s-a inițiat corpusul de texte ce prezintă diferite saga, tradiții orale, povestiri populare și profeții, o reunire de înțelepciuni antice, cânturi epice, texte de propagandă regale și altele. Totul a început în secolul al VII-a î.Hr. Aceasta exprimă voința incredibilă pe care a avut-o un mic regat, care dorea să existe și să reziste în fața prezenței

408 Cel mai vechi manuscris evreiesc cunoscut este *Codex Babylonicus Petrolitanus*, care se află la Biblioteca imperială de la Sankt Petersburg* El conține textele profeților din Vechiul Testament, de la Isaiia la Malachie* Manuscrisul a fost redactat pe la anul 916 î*Hr*, folosindu-se sistemul de punctuație babilonian* Scrierea lui datează din perioada de tranziție, când Asiria a cunoscut un avânt fulgerător, care punea deja în pericol regatul

*străine a asirienilor. Aceasta ne arată, de asemenea, hotărârea și ambiția câtorva oameni de a voi să facă din Ierusalim singurul loc de cult legitim al regatului*⁴⁰⁹⁴¹⁰.

La toate acestea se adaugă ceea ce am menționat deja și este confirmat de un Atlas al vechilor evrei, datând din 2004: reunirea tradițiilor și construcția lor literară într-un corpus care avea să devină Biblia ebraică au început în perioada numită „Exilul babilonian” (597/598 – 538 î.Hr.), nu înainte. În zilele noastre, se crede că încercarea Exilului, care a marcat sfârșitul regalității și al Ierusalimului, și prin urmare al „Vechiului Israel”, a fost șocul care a declanșat cu adevărat procesul literar respectiv⁴¹¹. Până astăzi, n-a existat nicio certitudine în ceea ce privește perioadele din care datau inițial tradițiile orale relatate în textele Genezei și ale Vechiului

Testament în general, deoarece ele ne ducea întotdeauna prea departe în trecut... Documentele pe argilă studiate în lucrarea noastră ne oferă răspunsuri fundamentale și indiscutabile în ceea ce privește această chestiune complicată.

Aceste surse pe argilă din țara dintre cele două fluvii, deși uneori fragmentare, ne redau o istorie destul de completă și de coerentă. Într-o primă fază, ele ne prezintă o cosmogonie similară cu cea din Geneză, dacă avem grijă să reunim elementele răspândite în prologurile mai multor texte fondatoare – acesta a fost demersul meu. Apoi, din această vastă colecție de texte, reiese documentul BM 74329, care prezintă Genealogia divină a uscatului. De aici aflăm despre o succesiune de Creații efectuate pe Pământ prin intermediul unor indivizi având aceeași autoritate. Acțiunile lor, colective sau individuale, aveau ca scop să creeze viața pe planetă și, probabil, o specie umană primordială, așa cum înfățișează primul capitol din

409 tocmai constituit al lui Israel și Iuda (n.a.).

410 Interviuul lui Israel Finkelstein în *Sciences et Avenir*, nr. 743, ianuarie 2009, p. 56 (n.a.).

411 Lebeau, Richard, *Atlas des Hébreux*, Editura Autrement, collection Atlas/Mémoires, 2004, p. 50 (n.a.).

Geneză. Dacă dăm crezare textului tăbliței BM 74329, ambianța în jurul acestor diferite Creații n-ar fi fost însă deloc pașnică, iar rivalitățile survenite între creatori ar fi putut să aibă o legătură directă cu contestarea autorității supreme a reginei Tiamat, ceea ce ar fi avut drept consecință războiul stelar descris în *Enūma Elis*.

Rezumat însoțit de precizări privind traducерile efectuate de autor într-un timp foarte îndepărtat – într-o epocă nedeterminată – „zeii” din literatura sumeriană, numiți „trupe înfometate”, ar fi coborât pe Pământ din cauza acelui conflict

Figura 33: Amprentă pe argilă a unui cilindru-sigiliu kassit din perioada babiloniană, datând din a doua jumătate a celui de-al II-lea mileniu î.Hr. Reprezentarea soarelui în apropierea suveranului este foarte misterioasă și nu folosește niciun semn cunoscut din sistemul de scriere sumeriană sau akkadiană. Cunoștințele de care dispunem în prezent ar putea să ne sugereze una dintre faimoasele roți cerești sau *gigir* („care”) folosite de zei ca să se deplaseze și cu care, ne spun textele, aceștia au venit pe Pământ. Oare Mesopotamienii inventaseră deja SF-ul

sau chiar avuseseră contact cu acest gen de aparat?

galactic, după cum stă scris în tăblițele CBS 8383 (coloana 1, rândurile 1 și 2) și CBS 14005 (fața „a” rândurile 18 și 19), precum și în tăblița AO 4153 de la Muzeul Luvru. Navele lor, numite *gigir* („care”) în texte, le permiteau acestor străini să se deplaseze dintr-un loc în altul prin aer.

Zei *anunnai* s-ar fi instalat în vârful unui mic munte descris ca un taluz sau muncel. Ei i-ar fi dat acestui munte terestru același nume ca al patriei cerești de unde ar fi provenit, și anume Dukù (Dukug), „sfântul muncel”, „sfântul munte” sau „sfânta stea a cerului”. Dacă e să dăm crezare conținutului documentelor de pe argilă studiate în lucrarea noastră, muncelul acela se afla în fața mării câmpii mesopotamiene și se înălța la extremitatea nordică a vechiului Kalam (Sumer), deci în nord-vestul Kurdistanului actual, în Munții Taurus.

Textele ne spun că, la sosire, conducătorii coloniei ar fi construit o cetate din lemn de cedru, numită Kharsag („incinta principală”). În acea epocă foarte îndepărtată, cedrii erau într-adevăr numeroși în Munții Taurus, motiv pentru care sunt în mod constant menționați în seria CBS. Într-una dintre lucrările mele precedente (*Adatn Genesis*), am menționat că Enki folosea arama ca să protejeze acoperișurile din lemn ale cetății Kharsag. Textele nou traduse confirmă probabil folosirea acestui metal pentru confecționarea unor părți din locuințe – un metal brut, a cărui utilizare era cunoscută de Enki. Jocul de cuvinte folosit în rândul 8 al tăbliței CBS 14005 (fața „b”), care face din acel Dukù terestru un „muncel de metal”, ne confirmă acest aspect. Metalul fusese utilizat în așa fel, încât probabil acea cetate prezenta un aspect pe cât de strălucitor, pe atât de redutabil.

Grădina zeilor este numită „Eden” în texte și are funcția de a hrăni colonia Kharsag, precum și trupele din cer care coboară în mod regulat „din înălțimi” ca să se aprovizioneze. Unde au loc oare conflictele asupra cărora par să-și concentreze eforturile războinicii *anunnai*, pe

pământ sau în spațiu? Unde locuiesc războinicii *anunnai* și cu cine se luptă? Nu știm, dat fiind că scrierile pe argilă n-o precizează, dar înțelegem că totul se derulează într-o zonă mai mult sau mai puțin apropiată de sfera terestră, am zice totuși că în sistemul nostru solar.

Enlil, marele *satam* („administrator”) al domeniului Kharsag este proslăvit, dar mai ales temut din cauza caracterului său impulsiv. El lasă să vagabondeze țapi ca să asigure protecția domeniului, în timp ce întreaga colonie îi respectă și îi laudă soția, pe matriarha Ninkharsag, dar și pe Enki, seniorul rațiunii, care răspunde de construirea proprietății divine. Enki este considerat un sfânt printre zei, știința lui permițându-i coloniei să supraviețuiască într-un mediu ce nu pare a fi deloc mediul ei de origine.

Timpul trece, colonia se mărește și furnizează toată hrana necesară trupelor sale ce par să lupte încă în cer. Această familie cerească se confruntă totuși foarte repede cu un adversar pe care pare să-l subestimeze într-o primă fază și anume, cu ființele autohtone, cu specia umană prezentă deja pe Pământ. Porțile domeniului divin au fost astfel deschise în taină. Cine e vinovat de asta? Spărturile din text lasă să se presupună că ar fi Enki, dar nimic nu e încă sigur.

„Omul sălbatic” intră în Grădină, jefuiește fructele din Eden, ia cu el recipiente din trestie pline cu hrană și răstoarnă arborii cu proprietăți tămăduitoare, „arborii vieții” ai zeilor (CBS 8383, coloane 8 și 12). Pătrunderea nepermisă a oamenilor purtători de germeni străini în Grădină a făcut ca zeii și o parte din hrană să fie contaminate. Atunci, întreaga colonie s-a îmbolnăvit. Enki pare primul pus pe picioare, probabil datorită apropierii sale de specia umană, ceea ce i-a permis să dobândească o oarecare imunitate. Soția lui Enlil, Ninkharsag, care cunoaște secretul plantelor vieții, se însănătoșește și ea repede și atunci se ia hotărârea să fie tăiați ienuperii de pe domeniu și să fie arși pentru ca fumigațiile obținute să combată epidemia (CBS 8383, coloana 14).

Din acel moment (CBS 8383, coloana 15) omul este numit „animal” și descris ca fiind gol și având pielea neagră. Aflăm după aceea că ar fi venit de patru ori în respectiva grădină după furtişaguri. Se menţionează apoi că zeii au vrut să-l persecute pe „omul carnivor”, ajutându-se de armele lor din metal. Enlil, marele administrator al domeniului Kharsag, a poruncit în cele din urmă să se instaleze garduri din trestii în jurul domeniului, dar săritura omului este „fermă ca aceea a unui animal” ni se spune...

În documentul următor (CBS 14005), se arată că acea colonie Kharsag cunoştea existenţa unor plante a căror germinare durează 30 sau 50 de zile. Aceasta dovedeşte necesitatea zeilor străini de a obţine randamente rapide ca să-şi hrănească „forţele armate venite din cer”. În acest scop, divinităţile decid să creeze lucrători pentru grădină – muncitori consideraţi în acel moment al istoriei ca fiind „oamenii silexului” (CBS 14005, faţa a, rândurile 18 – 19). S-ar putea deduce din mai multe elemente adunate graţie acestui studiu, că venirea respectivei colonii se situează probabil la o dată fixată cu 250.000 – 300.000 de ani în urmă. Potrivit tuturor documentelor de pe argilă disponibile, lui Enki îi revine sarcina de a genera noua omenire (*Homo sapiens*), care va deveni mâna de lucru a zeilor.

În timp ce Enlil n-a prevăzut nimic deosebit pe domeniul lui pentru subzistenţa muncitorului respectiv (CBS 14005, faţa „a”, rândurile 20 – 25), s-a hotărât să se construiască ȕarcuri pentru vite, proprietate a zeiţei grânelor, care este probabil Nammu, mama lui Enki.

Membrii coloniei pun muncitorii să depună jurământ în faţa navelor strălucitoare, ca să-i impresioneze şi să obţină o supunere totală. Ninkharsag le porunceşte să se apuce de treabă şi să repartizeze loturi alimentare în colonie. Limbajul folosit de matriarhă ca să comunice cu sclavii umani este *Eme-ès* („limbajul sanctuarului”). Astfel începe munca grea şi captivul, asimilat cu o oaie, face în mod repetat drumuri dus-întors între grădină şi sanctuar.

„Ființa neagră” așa cum este descrisă, e supusă și alimentează rezerva zeilor în mijlocul „regiunii vieții”... Muncitorul contabilizează și capetele turmelor din țarc, în timp ce păstorul Enki inspectează grădina. Se mai spune că omul „vorbea mult”, ceea ce ne face să credem că acesta complota deja contra zeilor. El era însoțit de soție, care avea sarcina să culeagă fructele din livadă. Mai robust, bărbatul asigura probabil drumurile dus-întors între grădină și sanctuar, cărând în spate merindele.

Micul document de pe argilă CBS 8322 continuă această poveste incredibilă, versiune originală a relatării total trunchiate a Edenului din Geneză. Ca să se protejeze de „răsuflarea străină” și să se ferească de ceilalți oameni care trăiau în afara domeniului, zeii au înlocuit împrejmuirile din trestie cu ziduri mari de lemn.

Timpul trece și colonia își continuă viața tihnită la Kharsag. Zeii par exilați pentru totdeauna pe Pământ, fără nicio speranță de întoarcere. Colonia se dezvoltă și prosperă. Măsurarea timpului care trecea rămâne totalmente imprecisă. Zeii din Dukù sunt nemuritori deoarece cunosc secretul celui de-al doilea arbore, cel al nemuririi, pe care îl dețin prin intermediul lui Enki, al mamei sale Nammu și al lui Ninkharsag, care aveau știința genelor și a matricelor artificiale.

Apoi, înțelegem că Șarpele Enki nu e prezent întotdeauna pe domeniul divin. Enki rămâne totuși răspunzător de poarta proprietății și este totodată garantul speciei umane. El cunoaște „bucuria uneltei” civilizatoare, ce nu trebuie în niciun caz să fie dezvăluită muncitorului din Eden și din marea câmpie a Kalamului (Sumer). Totuși, în timpul ultimelor vizite în Kharsag și Kalam, Enki a instruit omenirea: a făcut-o să guste „luxul” interzis! Enkil cunoștea bine natura profundă a „artizanului domeniului”, poate chiar îl văzuse cu ochii lui dezvăluind Secretul uneltei la marginea protectoare a pădurii.

Termenul sumerian **G is** înseamnă „arbore”, dar și „unealtă”. Unealta este prelungirea arborelui, ramura, fructul lui... Acest joc de cuvinte vechi de câteva milenii a

fost greșit tradus în Vechiul Testament sau poate chiar voit deturnat ca să ascundă adevărul și sensul acestui episod esențial. Cunoașterea fructului interzis este într-adevăr cunoașterea unelei interzise. În gândirea rabinică, acest concept a fost astfel asociat cu cel de tabu sexual, dat fiind că Enki îndemna în același timp specia umană să se reproducă.

În ultimul document tradus (CBS 11065), se amintește permanent că Secretul metalurgiei îi fusese dezvăluit omului. Cuvântul lui Enki a făcut „prea mult zgomot”. Artizanul rațiunii are „inimă de om”, e prea bun, motiv pentru care dezvăluise Secretul metalului din Edenul cetății Kharsag și din Edinul Kalamului (Sumer). Enki a dezvăluit Secretul toporului și al dălții de care era răspunzător, doar că l-a făcut cunoscut sclavului pentru ca acesta din urmă să se îmbrace (CBS 11065, coloana 2). Omul „civilizat” poartă de atunci veșminte ca zeii, seamănă cu ei.

Artizanul Enki i-a vorbit de mai multe ori femeii, cea care naște și își asumă sarcina educării copiilor. Un „virus” nou a pătruns în proprietatea sublimă și împrejurul ei: împărtășirea cunoștințelor și a valorilor, lucru de neconceput pentru zei, căci au nevoie de muncitori incuți și abrutizați de trudă pentru ca sistemul să poată dura! Specia umană s-a înmulțit, deci, sub nasul zeilor. Oare muncitorul conceput special ca să lucreze pe domeniul divin era inițial steril? Dacă da, Șarpele donator Enki i-a dăruit atunci reproducerea, ajutându-l astfel să se înmulțească, ceea **ce** era o adevărată amenințare pentru colonie...

Carele din cer îl alungă prima dată pe muncitor, ca să-l pună la postul lui de lucru în Edin (câmpie). Dar specia omenească se revoltă contra zeilor și ajunge să asedieze Kharsag și grădina Edenului. Omul vorbește despre noua lui putere și o transmite semenilor săi. Rebelii sunt numeroși la poalele muntelui și „vagabondează în libertate”. De aici înțelegem că nu erau deloc liberi în câmpia Edin, atunci când trudeau pe ogoarele zeilor. Omul

negru domina întreaga regiune, purta arma distrugătoare din metal și unealta transformată în arc; el striga răzbunare și proclama „dezvăluirea care l-a călăuzit în lumina cunoașterii”.

Răzbunarea lui Enlil se produce într-un tunet asurzitor. Carele cerești ale coloniei sunt aducătoare de moarte: strivesc și ard ființa neagră – ființa umană valoroasă – care a vrut să-i sfideze pe zei. În plus, ni se spune că, în acea perioadă, mesagerii lui Ennki trăiau lângă oameni și turnau și ei metalul. Ei „o înconjurau pe mamă” și ridicau în slăvi unealta care provenea de la carele rasei misterioase a zeilor. După înfrângerea lor în fața zeilor, oamenii-sclavi supraviețuitori sunt izgoniți din grădină, readuși la postul lor de lucru și „legați”. Ba chiar se precizează că zeii i-ar fi „schimbat”... poate genetic.

Visul Șarpelui și inima oamenilor

Enki-Osiris, „zeul” pașnic, visa o lume în care colonizatorii veniți din spațiu și omenirea ar fi putut să coexiste în pace. Imperiul lui spiritual se întemeiase pe idealuri deschise tuturor, nu pe puterea care împărțea arme și bogății. Textele fondatoare mesopotamiene și egiptene precizează că el și-a consacrat viața foarte lungă eliberării speciei umane de teama de zei și de dominația lor. Deposedat de regalitatea sa legitimă

Figura 34: încadrat de cei doi arbori biblici, Șarpele Enki (zeu inițiator prin excelență) ține în mână o unealtă și discută cu un om.

AS 32 - 132, University of Chicago și îndepărtat de o parte din ai lui, întreaga tragedie a existenței sale se rezumă într-o singurătate tot mai mare, pe care o compensează stabilind relații strânse cu omenirea. Unii dintre semenii lui, care îi rămăseseră credincioși, s-au unit atunci cu oamenii, procreând astfel eroii și giganții din legendele noastre. Iar din acele vremuri sângele „zeilor” curge în corpul oamenilor...

Enki dorea un cu totul alt destin pentru specia umană, dar istoria n-a ținut seama de dorințele lui. Textele fondatoare ale celor trei religii monoteiste au făcut din el mai degrabă un dușman al omenirii decât un instructor binevoitor. Cei care au scris aceste texte, în număr destul de mare, s-au jucat cu cuvintele. Prima Biblie, Septiiaginta, se referă în *Gn 3: 1* la un „Șarpe abil”, în timp ce Biblia de la Ierusalim, mai recentă, evocă un „Șarpe viclean”. Acest Șarpe este o ființă ostilă lui Dumnezeu și un dușman al omenirii, o ființă din care tradițiile iudeo-creștine au făcut Adversarul, Diavolul, deci Satana. Or, știm că Satana (Satam) nu era altul decât Enlil, marele administrator al coloniei, dușmanul omenirii pe care textele Genezei l-au transformat în mod paradoxal în vocea lui Dumnezeu!

Noile traduceri prezentate în această lucrare ne permit să înțelegem că Dumnezeu și Șarpele au spus adevărul în Geneză. Asta face Dumnezeu atunci când îi spune omului că va muri dacă mănâncă din fructul pomului oprit. Acest episod este bine prezentat în tăblița CBS 11065 (coloanele 5 și 6), dar cei care au scris Biblia au păstrat doar ideea pedepsei mortale, omițând episodul în care *anunnaii* îi masacrează pe oamenii recalcitranți. La rândul său, Șarpele pretinde că, în loc să moară, omul ar fi dobândit o știință pe care Dumnezeu și-o rezervase doar pentru el. Șarpele nu credea că muncitorii vor folosi respectiva unealtă ca să înfrunte Kharsag fără știrea lui, altfel textul CBS 11065 n-ar fi omis să-l menționeze pe

Enki ca fiind inițiatorul revoltei! În consecință, Biblia se joacă cu cuvintele și situațiile și avem aici, încă o dată, demonstrația clară.

După un număr incalculabil de milenii de la episodul Grădinii, istoria se repetă prin conflictul sângeros dintre regatul oamenilor, care îi aparținea Ummei („Femeia înțeleaptă”) și omnipotentul regat Sîrburla-Lagas („Pasărea Tinereții Veșnice”) ...

În aceste mari teme ale celei mai vechi preistorii, Zeița-Mamă era garanta științei divine transmise omenirii și veghea specia umană așa cum face o mamă cu copiii ei. Ea era adeseori asociată cu Șarpele înțelepciunii, deținătorul celor mai mari secrete. Zeița-Mamă știa, asemenea Nisabei, că în inimă ieși biruitor din toate războaiele. Dar inima oamenilor este la fel de coruptibilă ca cea a zeilor, motiv pentru care cei mai mari înțelepți au afirmat frecvent că unele secrete n-ar trebui dezvăluite niciodată.

În toate perioadele omenirii, dorința de putere a generat război. Moartea s-a răspândit astfel peste tot în lume. Din cele mai îndepărtate timpuri, războaiele consacră puterea și aduc bani, care, în loc să aducă hrană, alimentează nebunia oamenilor și creează inegalități de tot felul. De-a lungul timpului, armele au evoluat, diminuând în schimb partea de înțelepciune care încă subzista în om! Din timpuri imemorabile, omenirea a devenit în mod voit amnezică la traumatismele pe care le provoacă războaiele.

Primul și al Doilea Război Mondial: minciuni, petrol și putere

Ca să înțelegem daunele pe care le generează această ramură a Arborelui și cele legate de fructul din care mâncaseră deja acei zei războinici veniți pe Pământ, din cauza unui conflict armat „în univers” să ne întoarcem puțin pe modesta noastră scară temporală ca să amintim suferințele Primul Război Mondial. Influența „zeului petrolului” asupra războiului și a economiei mondiale nu datează din prezent, cum ar putea să creadă omul obișnuit de pe stradă, care nu este capabil să analizeze faptele și să

înțeleagă mecanismele sistemului ce guvernează lumea, intenționat fragmentat.

Această influență poate fi remarcată începând cu luna august a anului 1914. Trupele germane, atunci pregătite să atace Parisul, își aveau tabăra la câțiva kilometri de capitală. Pentru a o lua înaintea armatelor germane, generalul Joseph Gallieni a rechiziționat atunci taxiurile pariziene: în 48 de ore, a reușit să aducă pe front 7.000 de oameni. Deci am putea spune că, într-un fel, liniile germane au fost străpunse grație automobilului, care reușise să schimbe cursul războiului! Dar, pentru ca toate acele taxiuri să funcționeze, era nevoie de petrol. Tocmai bine, pentru că Rockefeller avea de vândut din belșug cu a lui companie „Standard Oil”, pe care o impusese lumii cu câțiva ani în urmă. În timpul Primului Război Mondial, în Franța, ca și în Germania, uzinele funcționau la capacitate maximă mulțumită petrolului american vândut fără scrupule ambelor țări și spre cel mai mare beneficiu al multinaționalelor americane. Banii și petrolul nu generează stări sufletești și merg acolo unde le cer puterea și armele! La sfârșitul anului 1918, beneficiile companiilor petroliere americane și engleze se înmulțiseră cu patru.

În 1920, Angliei i s-a oferit un mandat care îi acorda puteri depline în Irak. Ea l-a instalat pe regele Faisal în fruntea noului stat și a amenințat că nu va ratifica înființarea acestuia dacă a sa „Turkish Petroleum Company” nu va obține dreptul de a prospecta, a extrage și a rafina petrolul pe aproape întregul teritoriu irakian până în anul 2000⁴¹². Acordul a fost semnat în 1925. Potrivit lui Nicolas Sarkis (director al Centrului Arab de Studii Petroliere), țările din Golf, cum ar fi Irakul și Kuweitul, au fost create, de fapt, ca să servească drept anvelopă legală și ca structuri așa-zis independente spre a justifica acordarea de concesiuni unor companii străine

412 Observăm că la puțin timp după acest an 2000 au început „acțiunile” și „reacțiile” aflate la originea căderii regimului lui Saddam Hussein, precum și confiscarea țării și a petrolului ei (n.a.).

provenite din țări ca SUA și Marea Britanie. Churchill însuși a zis într-o zi: „Am creat Irakul din 3 puțuri de petrol și 3 etnii diferite și am făcut din ele un stat”. Același lucru s-a făcut cu ocazia creării unor state în anumite regiuni din Orientul Mijlociu, așa-zisele „acorduri” petroliere fiind semnate la Londra sau la Washington. Istoria petrolului s-a derulat cu adevărat în interiorul unui spațiu în care majoritatea tranzacțiilor erau făcute pe „piața neagră”, iar această situație nu s-a schimbat nici astăzi, este de părere Michael Watts, economist la Universitatea Berkeley din California⁴¹³.

La sfârșitul Primului Război Mondial, Germania își pierduse toate concesiunile petroliere, devenind astfel un stat tributar bogățiilor care îi aparțineau SUA. Într-adevăr, reînarmarea și reindustrializarea Germaniei celui de-al III-lea Reich n-ar fi fost niciodată posibile fără complicitatea activă a marilor firme americane, favorabile nazismului, întreprinderile germane și americane erau în consecință foarte apropiate și făceau afaceri împreună. Compania americană „Standard Oil” le-a permis astfel germanilor să dezvolte un petrol de sinteză pe bază de cărbune. De altfel, Standard Oil” a furnizat, în ajunul invadării Poloniei, în jur de 500 de milioane de tone de tetraetil de plumb pentru fabricarea de carburant de sinteză, potrivit jurnalistului Jamie Kitman⁴¹⁴. Mai mult, fără acest prețios element de sinteză, aviația germană n-ar fi putut niciodată să decoleze în 1939 - 1940! În elanul său războinic, Germania a tăiat căile de aprovizionare ale Angliei, care a ajuns la mâna ajutorului pe care i-l puteau oferi SUA. La 7 decembrie 1941, ca să riposteze embargoului american pe livrările sale de petrol, Japonia și-a trimis aviația la Pearl Harbor cu obiectivul de a neutraliza marina americană și a pune mâna pe petrolul indonezian. Dar britanicii și-au sabotat propriile instalații din Indonezia... SUA au intrat atunci în

413 Laurent, Eric, și Barbéris, Patrick, reportaj „La face cachée du pétrole”, în lucrarea *Arte éditions*, 2010, după cartea eponimă a lui Laurent, Eric, Editura Pion, Paris, 2005 (n.a.).

414 *Ibidem* (n.a.).

război ca să-și protejeze interesele.

Penuria de petrol a provocat prima înfrângere a germanilor în anul 1943, în timp ce Uniunea Sovietică își distrusese zăcămintele, nedându-i Germaniei nicio posibilitate de a lansa o contraofensivă ca să sfărâme menghina sovietică la Stalingrad. Și tot din lipsă de carburant Germania n-a putut să cucerească teritorii din Orient, prin deșertul Libiei, unde râvnea la carburantul prețios. În schimb, prin Iran - unde se aflau armatele engleze și cele sovietice - au tranzitat armele și petrolul având ca destinație soldații de pe frontul rus, care au plecat să cucerească Berlinul⁴¹⁵.

În 1944, în timp ce tot carburantul francez se afla în mâinile Germaniei, trupele aliate s-au putut aproviziona cu carburant la debarcare grație operației „Pluto” și conductei de sub Marea Manecii, care aducea petrol din Marea Britanie în Franța. În schimb, se știe că unii angajați ai companiei americane General Motors, cu birourile în Germania, au repatriat bani din Germania în SUA în 1943, deci după ce SUA au luat parte în mod activ la război. În acea perioadă, General Motors continua să fabrice pentru armata nazistă camioane care funcționau cu motorină fără plumb, produsă în uzine construite de aceeași companie... Nicio firmă americană (petrolieră sau de construcții de automobile) n-a fost condamnată vreodată pentru asta, precizează jurnalistul Jamie Kitman și nici n-a fost luată vreodată la întrebări pentru complicitate cu Germania nazistă⁴¹⁶.

În 1945, SUA au negociat exclusivitatea resurselor petroliere ale Arabiei Saudite, oferindu-i protecție politică și militară... De atunci, cei mai mulți dintre noi știm că Occidentul n-a pus stăpânire pe locuri strategice majore prin intermediul unor operațiuni militare în țări așa-zis în pericol decât pentru ca „salvatorul” să păstreze, în mod sistematic și mult timp, controlul resurselor și al producției. Aceste incursiuni militare utilizează în general

415 *Ibidem* (n.a.).

416 *Ibidem* (n.a.).

pretextul protecției populației, în timp ce adevăratele motive sunt pur și simplu comerciale. Toate loviturile sunt permise în această lume, cu condiția ca asta să contribuie la consolidarea puterii și să aducă mulți bani. În această viziune asupra lumii, care este cea a conducătorilor noștri, problemele colaterale sunt doar un detaliu al luptei pentru putere, unde totul este planificat dinainte.

Imaginea de azi, oglindirea imaginii de ieri în societatea de astăzi, competiția comercială și goana după bani sunt privite ca făcând parte din normalitate, ele fiind lipsite de stări sufletești sau de preocupări etice. În această căutare continuă a profitului, oamenii noștri politici refuză orice responsabilitate în privința destinelor popoarelor, având în vedere că acestea i-au ales. În SUA, de exemplu, protocolul le impune candidaților la președinție să declare că nu doresc să fie președinți, ceea ce este doar un ritual magic destinat să-i detașeze karmic de orice implicare viitoare...

Guvernanții noștri practică magia numerelor prin Cabala și tot felul de simboluri: toate datele unor evenimente esențiale din istorie sunt asociate cu cifre importante, iar ei cred că pot să fie protejați în acest fel. Grație acceptării noastre zilnice, conducătorii abuzează de specia umană și nimeni nu pare să își dea seama de asta cu adevărat. Cei care cred în ciclurile renașterilor (reîncarnare) sau pur și simplu în karma colectivă vor aprecia această informație la adevărata ei valoare.

Puținii oameni politici și puținele persoane influente care au dorit să fie independente și n-au vrut ca faptele să le fie dictate au fost asasinați în numele a diferite interese politice, au murit „în accidente” sau au fost „sinuciși”... Acest mod de a acționa poate fi întâlnit până în cele mai vechi timpuri.

Dacă vom consulta arhivele ce conțin cele mai vechi texte, aflăm că unul dintre primii suverani care au fost asasinați din cauza unor acțiuni diplomatice incompatibile cu politica din acea epocă – acțiuni care favorizau mai degrabă poporul – a fost Osiris, deci tocmai Șarpele Enki!

Monumentele din Egipt reconstituie parțial această poveste prin intermediul zidurilor piramidelor de la Saqqara și prin cel al cărților sale funerare, în urmă cu mai bine de 10.000 de ani, după un atac-surpriză al domeniului său de la Abdu (Abydos) și masacrarea gărzii personale, Osiris-Enki a fost legat de un arbore sacru și inima „prea umană” i-a fost scoasă de dușmanul său, Seth-Enlil, cu o armă. Se presupune că acel complot a fost pus la cale de trădători ce făceau parte din garda sa personală. Unealta civilizatoare pe care Enki-Osiris i-o adusese omenirii ca să o emancipeze „contaminase”, încă din acea perioadă, inima oamenilor ca în final să se întoarcă împotriva lui.

La originea Istoriei cunoscute, în țarcul pentru animale din Eden, omenirea truditore era asimilată deja cu oile (CBS 14005, fața „b”, rândul 25). Acele oi n-ar fi avut voie să știe nimic și ar fi trebuit să se mulțumească doar să muncească pentru casta conducătoare. Sumerienii erau convinși că omenirea nu fusese concepută decât ca să fie sclava zeilor și se înclinau în fața voinței lor, chiar dacă li se părea inexplicabil sau de nejustificat. Astfel, sumerienii vedeau bine că răutatea, josnicia, calamitățile și suferințele oamenilor fuseseră introduse în lumea lor de zei, dar nu-și puneau întrebări despre latura excentrică sau capricioasă a acestor ființe divine: destinul oamenilor era să sufere...⁴¹⁷

Acest sistem de gândire nu s-a schimbat deloc de atunci și până în prezent. Cei care muncesc fac asta și acum pentru o castă conducătoare prădătoare, ajutată de negociatori fără scrupule. Această mână de oameni deține tehnologia de vârf și cunoștințele care transcend cu mult ceea ce se cunoaște și este transmis în mod obișnuit oamenilor pe această planetă.

Aceste ființe cunosc foarte bine energia regenerabilă, dar preferă să continue să creeze inegalități și să exploateze Pământul ca să-și consolideze dominația asupra lumii, asupra muncitorilor incuți, care se cocoșează sub

417 Kramer, Samuel Noah, *Le berceau de la civilisation*, collection « Time-Life », 1967 (n.a.).

greutatea sarcinilor. Omului nu-i este dat timp să reflecteze și să se odihnească. La fel ca muncitorii din Grădina Edenului, salariatul contemporan trebuie să fie frânt de muncă și să aibă mintea neliniștită și mereu ocupată cu grijile zilnice!

În plus, tehnologia îi permite acestei caste aflată la putere în prezent să folosească material sofisticat ca să ne controleze în orice moment computerele, internetul, cardurile bancare, telefoane portabile, și, recent, bazele de date virtuale centralizate, care trebuie să înlocuiască treptat hard-discurile noastre individuale, oferind astfel acces la informații private despre fiecare dintre noi – bun venit în cea mai bună dintre lumi!

În mod oficial, guvernele noastre nu dispun de fonduri ca să hrănească întreaga planetă sau să o depolueze, în schimb cheltuiesc miliarde în fiecare an ca să fabrice arme și să ducă războaie al căror singur obiectiv este să-și consolideze puterea efemeră. Prima preocupare a conducătorilor noștri este să conteze pe aceste războaie sau să le provoace ca să scape de stocurile mari de arme și să obțină bogății noi, anticipând în același timp modul în care cei care muncesc vor finanța toate acestea fără să-și dea seama. Tot ce se hotărăște sus este posibil fiindcă decidenții ne prevăd în mod sistematic ignoranța și adormirea colectivă. Zeii din Kharsag au făcut la fel...

Piața armelor se dezvoltă în mod exponențial grație războaielor – războaie în care se folosesc arme ultrasofisticate, făcute ca să cucerească lumea întreagă și să creeze dezrădăcinare colectivă, arme care nu vor cruța nici specia umană, nici fauna, nici flora. Lună de lună, despădurirea junglei amazoniene ne lipsește de mii de plante care ne-ar fi putut trata...

În acest context este inutil să ne imaginăm societăți secrete sau extraterestre pe care să dăm vina. Ființa omenească este ea însăși capabilă de ce e mai rău ca să-și consolideze puterea; istoria, chiar recentă, ne demonstrează asta fără încetare. Oare conducătorii noștri nu s-ar afla, în mod conștient sau inconștient, sub

dominația psihică sau arhetipală, a vechilor zei? S-a produs un eveniment similar în lumea *anunnailor* și pe planeta lor cerească Dukù? Acel război dintre zeii tineri și vechiul regim reginei Tiamat se afla oare la originea unui conflict provocat de un șantaj cu armament? În acel loc, Istoria, transformată în legende, ne aduce la cunoștință multe despre felul în care funcționează omul, copie conformă a zeilor. Filosofi greci au înțeles asta cu mult înaintea noastră, dat fiind că-și bazau învățăturile pe cele mai mari mituri.

Destinul omenirii...

De-a lungul acestui studiu, în timp ce multe mistere au fost elucidate – printre care cel al arborelui cunoașterii binelui și răului – cititorul s-a întrebat probabil care putea să fie secretul celuiilalt reprezentant vegetal, acel arbore al nemuririi, complet inaccesibil omenirii. Cunoașterea acelui arbore, a acelei științe era deținută de ființele din colonia Kharsag. Puțin ne interesează astăzi ce s-a întâmplat cu acei indivizi nemuritori sau cu descendenții lor. Unii dintre noi cred că aceștia s-ar afla în mod secret la conducerea lumii: de la cele mai înalte organisme politice, industriale și farmaceutice la oricare altă organizație secretă aproape imperceptibilă. Alții sunt tentați să și-i imagineze închiși în baze secrete subterane pe Pământ, pe Lună sau pe Marte... Desigur, totul e posibil. Dar un astfel de subiect nu poate fi abordat la încheierea studiului nostru.

Pentru noi ar fi important acum mai degrabă să determinăm ce simbolizează al doilea arbore și să știm la ce capcană nouă ne-ar expune dacă am mânca din el, ca să nu repetăm greșelile comise de zei, al căror exemplu conține o valoare arhetipală incontestabilă.

Unele divinități din tradițiile noastre cunosc acest secret deoarece erau, potrivit textelor, nemuritoare. Dacă specia umană ar fi deținut acest secret în perioada coloniei Kharsag, de exemplu, ar fi deținut probabil cunoașterea supremă, cea a transformării și a călătoriei dincolo de percepțiile obișnuite ale lumii eului. Secretul celui de-al doilea arbore, cel al nemuririi, nu este altul decât

eliberarea ființei și transcendența ei în afara eului efemer. Prezint în detaliu acest subiect în

Secretul Stelelor întunecate și explic acolo faptul că această eliberare se poate obține pe cale tangibilă (erotică) sau pe cale mistică (meditativă).

Gnosticii cunoșteau acest secret și-l aminteau de multe ori în textele lor. În **Gn 3: 22** este formulat ceva asemănător, atunci când se spune că acea cunoaștere a primului arbore i-ar fi permis omenirii să obțină știința celui de-al doilea, într-adevăr, fără să fi experimentat unealta civilizatoare și unealta distrugătoare, cum să cunoaștem ce e bun și ce e rău în noi? Cum să distingem dorința și seducția grație cărora lumea noastră, a comerțului și a perversiunii, funcționează din cele mai vechi timpuri? Cum să-ți descompui eul și să recunoști partea divină existentă în fiecare dintre noi?

Totuși, deoarece ambele unelte au fost experimentate încă din preistorie, înțelepciunea omenească ar trebui să prevaleze față de știința cu efecte nesigure pentru sănătate și natură. Ce vom face în viitor, din moment ce constatăm că nici în prezent nu suntem în stare să reciclăm totalitatea propriilor noastre deșeuri menajere, industriale sau nucleare? Tot ce s-a făcut în această privință este de fapt doar un artificiu pentru a ne simți cu conștiința împăcată. Cu toate că acest minimum „e mai bun decât nimic”, constatarea rămâne aceeași: pământul nostru, oceanele noastre, fauna, flora și specia omenească sunt amenințate de poluare ca niciodată până acum.

De câteva decenii, conducătorii și industriașii noștri sunt vinovați în mod colectiv că au răspândit pe Pământ deșeuri care, asociate unele cu altele și chiar separat, ar putea cauza distrugerea tuturor forme de viață pentru o perioadă nedeterminată de timp. În consecință, clasele noastre conducătoare nu par să fie înzestrate ca să prevadă viitorul Pământului pe termen lung și să se preocupe de destinul popoarelor pe care le conduc. Tocmai de aceea, acești conducători nu valorează mai mult decât o bandă de puștani nerușinați înarmați cu cuțite, petarde și

chibrituri care au hotărât să dea foc școlii din cartier după ce au devalizat-o de tot ce au găsit în ea.

Modul lor de a administra problemele sociale funcționează doar pe termen scurt, care evoluează simultan cu imperativele militaro-industriale. Banii fictivi și manipulările dezonorante se opun unei funcționări pe termen lung, care ar avea o singură ambiție: să facă să dureze rasa umană și să-i asigure dezvoltarea echilibrată și armonioasă.

S-ar crede că, după terminarea jafului armat planetar, această mână de „iluminați” care maltratează lumea și ființele omenesti va decide să părăsească planeta și să se exileze aiurea... Finalmente, ce știm astăzi despre cunoștințele lor în domeniul aerospațial și despre programele lor secrete? Ce știm despre militarizarea exteriorului sferei terestre (scutul ultrasecret al programului „Star Wars”) și poate chiar dincolo de ea? Știm doar ceea ce este disponibil prin intermediul presei și al unui anumit număr de scurgeri informaționale, uneori imposibil de verificat. Să nu uităm că specia umană trebuie să doarmă și să se mulțumească cu fărâmituri: asta e puterea!

Având în vedere nebunia sinucigașă ce stăpânește această mână de oameni care conduce lumea, ne putem gândi la orice, chiar la scenariile cele mai nebunești. Intriga expusă pe tăblițele de lut CBS, reproduse la mijlocul studiului nostru, nu e oare la fel de nebunească și nu ne demonstrează că acele cunoștințe din domeniul aerospațial și al armelor de distrugere în masă erau deja prezente încă din zorii timpurilor? Ne putem oare imagina cu toată sinceritatea că sumerienii au putut să inventeze o poveste ca aceasta, cu atâta lux de amănunte? Se știe că uneori realitatea poate chiar să întreacă ficțiunea!

Adevărata poveste a Grădinii Edenului nu este până la urmă nimic altceva decât o poveste modernă. Cu acele cunoștințe de care se dispunea la începutul secolului trecut, era imposibil să i se înțeleagă sensul. Asiriologul George Barton își dăduse toată osteneala în 1918, chiar

dacă rămân convins că n-a beneficiat de toată libertatea posibilă ca să-și realizeze traducerea⁴¹⁸. Dar, astăzi, totul e diferit, dat fiind că acea cunoaștere a primului arbore (unealta binelui și a răului) a generat la specia umană aptitudini tehnologice și dominația absolută. Acest prim arbore conținea în germen știința care a dus la armele de război, cele care au cerut cercetări neîncetate și au dus la folosirea unor mașini și echipamente din ce în ce mai letale din cauza unor imperative pentru cucerire, dominare și superioritate.

Toate acestea amintesc de acei ciudați zei războinici coborâți pe Pământ din „carele cerului”, cărora le era teamă să nu-și piardă puterea asupra muncitorilor lor. Ce au făcut ca să-și asigure dominația? Au folosit arme înspăimântătoare, capabile să ardă oamenii! Istoria noastră nu e identică? Capacitatea noastră de a înțelege episodul Kharsag este și ea mai bună astăzi, deoarece am început, încă din secolul trecut, să descifrăm cunoașterea celei de-a doua „unelte”. Aceasta simbolizează stăpânirea științei genelor, cea care ne-ar putea permite să scăpăm de bătrânețea celulară, deschizându-ne posibilitatea de a sfida timpul, așa cum făcuseră zeii înaintea noastră...

Societatea noastră total nedreaptă prosperă doar pentru că funcționează pe noțiuni de inegalitate. Le copiază pe cele care prevalau în cursul celui mai vechi trecut, îndeosebi cele care erau în vigoare în anticul Babilon. Totuși, aceste baze sunt și mai vechi, dacă e să dăm crezare la ceea ce ne dezvăluie textele originale CBS găsite la Nippur, cetatea sfântă a lui Enlil, orașul tuturor

418 în ceea ce îl privește pe Christian O'Brien, mă îndoiesc foarte mult că acesta a fost absolut sincer, având în vedere lacunele enorme constatate în traduceriile lui și alegerile făcute ca să-și desăvârșască traducerea, datată 1985. Este, desigur, doar punctul de vedere personal, cel al unui traducător față de munca altui traducător al cărui mod de a proceda pare să fi fost în mod flagrant lipsit de metodologie științifică. Într-adevăr, există cuvinte, coloane întregi și pasaje esențiale, chiar fundamentale, care n-au fost traduse, fără ca asta să fi fost menționat. Dar nu vom cunoaște probabil niciodată motivele reale din spatele unor astfel de acțiuni... (n.a.).

puterilor, cel în care au fost inventate primele bănci din lume!

E de datorita omenirii să se trezească din somnul de plumb în care au cufundat-o autoritățile noastre, așa cum făcuseră cândva zeii noștri cu muncitorii lor. Între trecut și prezent, schema este strict identică: teama de a pierde puterea generează totdeauna cele mai rele scenarii. Durează atât de mult și e atât de greu să construiești, dar e foarte ușor să distrugi doar „pocnind din degete”, apăsând pe trăgaci sau apăsând un buton, și toate astea în numele puterii. Fără niciun document, fără nicio arhivă, cum am mai putea învăța din trecutul nostru și cum vom putea să evităm capcanele în care au căzut strămoșii noștri?

În definitiv, lumea a evoluat puțin. Nu văd nicio evoluție adevărată, poate doar cunoașterea unei unelte care a generat avuția Occidentului și o anumită formă de confort, o unealtă a cărei consecință negativă ar fi de a ne despărți pe toți cu adevărat, nu numai unii de alții, ci și de natura de care depindem în totalitate. Dar astăzi, dacă e să dăm crezare mass-media, puterea Occidentului pare să se prăbușească în profitul țărilor pe cale de dezvoltare...

De-a lungul secolelor și mileniilor, unealta civilizatoare s-a transformat întotdeauna în unealtă distrugătoare. Din cauza distrugerilor masive provocate de războaie, Istoria omenirii, căzând în uitare, a devenit o legendă, iar legenda, un mit. Odată cu trecerea timpului și a numeroaselor războaie, memoria noastră a dispărut, cunoașterea strămoșilor noștri și a civilizațiilor lor s-a pierdut în nisipuri și amintirea marilor evenimente s-a șters... Dar tot ce s-a pierdut este chemat să fie găsit într-o zi. Acum, niciunul dintre cei care vor fi citit această carte nu va putea să uite. Secretul cel mai bine păzit din istoria omenirii – cel al originilor noastre – a fost dezvăluit și aparține acum lumii și locuitorilor ei. Secretul dezvăluit invită femeile și bărbații ce au mintea trează să-l folosească așa cum se cuvine și să ajute specia umană să nu repete greșelile din trecut. În caz contrar, la ce-ar sluji

aceste arhive milenare conservate în mod miraculos sub nisipul fierbinte? Toate acele ființe deposedate de identitate și de speranțele lor ca să satisfacă setea de putere a câtorva... Oare este omenirea cu adevărat capabilă să se elibereze sau e făcută doar să rămână sclava propriilor spaime? Ar prefera ea vechile minciuni, realității istorice transformată în legende? Căci teama ucide spiritul și cei care ne guvernează știu asta foarte bine: în acest fel ei conduc lumea.

Adevărata transformare a lumii nu se va putea face decât în mod colectiv, prin munca și contribuția fiecăruia. Sistemul se va schimba realmente în ziua în care omul va fi solidar cu aproapele său. Așa cum a făcut Șarpele-instructor cu milenii în urmă, nu depinde decât de noi să comunicăm cu semenii noștri și să eliberăm conștiințele. Acesta este mesajul puternic al Șarpelui: comunică și împărtășește cu celălalt! Soluția se află în inima oamenilor și „salvatorul” este în fiecare dintre noi, motiv pentru care avem un cod genetic atât de sofisticat – probabil unul dintre cele mai complexe care există în galaxia noastră...

Destinul speciei umane le aparține celor care sunt însuflețiți de o mare viziune de tip federal. De altfel, depinde doar de noi să ne transmitem adevărata noastră istorie, să tragem învățăminte și să ne unim spiritele. Din punctul meu de vedere, o reală modificare a conștiinței ființelor umane nu va fi posibilă decât atunci când omenirea se va apleca asupra originilor ei înțelegând mai bine locul pe care îl ocupă în univers. Însă dincolo de asta, ea trebuie să mediteze asupra Sursei tuturor lucrurilor care se numește în mod obișnuit „Dumnezeu”, un concept de care specia umană este despărțită încă din negura vremurilor.

O creștere a puterii nu este reală decât atunci când energiile se adună, nu când se împrăstie în mod stupid astfel încât să creeze scurtcircuite. Acumularea acestor energii formează o putere fenomenală care poate să depășească înțelegerea obișnuită și să realizeze minuni. Aceasta este însă o calitate absentă la cei care au decis să

promoveze mai degrabă elitismul și divizarea decât unirea.

Teama de a pierde controlul și puterea face guvernele noastre să acționeze în acest fel, guverne care au ca regulă să

Figura 35: Cilindru-pecete akkadian de la Muzeul din Bagdad, găsit la Tell Asmar (a doua jumătate a celui de-al treilea mileniu LHR*) * El îl reprezintă pe Șarpele Enki comunicând cu omenirea» La fel ca în imaginea 23 (vezi BM 123279), în spatele lui Enki se remarcă o săgeată cu vârful în jos, având deasupra o stea» Ea poate să exprime mai multe concepte, cum ar fi abisurile lui Enki, un vârf de metal strălucind sau pur și simplu semnul arhaic MU, care înseamnă „a vorbi” și „a dezvălui”! Este același verb folosit în mod frecvent în tăblițe ca să exprime faptul că Enki i-a dezvăluit omenirii Secretul uneltei și al metalurgiei» Suprapunerea de semne cuneiforme arhaice formează un rebus cu mai multe niveluri de interpretare» Într-adevăr, această asociere de semne se poate traduce *DIGIRDUJ q-TAB-MÂS*, „zeul bun, însoțitorul prevestirilor” Enki își dezvăluia probabil secretele în reuniuni tainice, care semănau cu ședințe de divinație»

AS 32 - 601, University of Chicago.

Înlocuiesc informația adevărată cu propaganda -

singurul mijloc pe care l-au găsit ca să se conformeze la exigențele lor politice și industriale» Cât privește poporul – adică oamenii în general – acceptă manipularea conducătorilor atât din teama de a nu mai fi dirijat sau „călăuzit”, cât și de frica responsabilităților. Nu este nevoie să fii profet ca să prezici că ființa umană își va crea lumea ideală grație unității și coeziunii, și nu prin dependență și supunere oarbă.

Putem spera totuși că trezirea conștiințelor adormite va avea loc și că inima fiecăruia va alege calea rațiunii în numele supraviețuirii speciei umane și a oricărei forme de viață terestră, ce a provenit după miliarde de ani de gestație, din trupul binevoitoarei noastre mame Terra.

BIBLIOGRAFIE

(în ordine alfabetică)

Baez, Fernando, *Histoire universelle de la destruction des livres*, éditions Fayard, 2008

Barton, George, *Miscellaneous Babylonian Inscriptions*, New Haven - Yale University Press & Oxford University Press, 1918

Berger, Philippe, «Les Origines Babylonniennes de la Poésie Sacrée des Hébreux» - conferință la Muzeul Guimet din Paris din 6 martie 1904, Paris, Editions Ernest Leroux, 1904

Bottéro, Jean, & **Kramer, Samuel Noah**, *Lorsque les dieux faisaient l'homme - Mythologie mésopotamienne*, Editions Gallimard, 1989 - 1993

Brion, Marcel, *La résurrection des villes mortes*, Paris, Editions Payot, 1948

Chevalier, Jean, & **Gheerbrant, Alain**, *Dictionnaire des Symboles*, Paris, Editions Seghers, 1974

Chiera, Edward, *Les tablettes babyloniennes*, Paris, Editions Payot, 1939

Chouraqui, André, *La Bible (Entête - la Genèse)*, Editions JC Lattès, 1992

Cleuziou, Serge, «Autrefois, la Mésopotamie allait jusqu'à la mer», în *Études Mésopotamiennes*,

colectiv, ERC éditions, Paris, 2001

Collectif d'auteurs, *Les Religions du Proche-Orient - Textes et traditions sacrés babyloniens-ougaritiques-hitites*, Paris, Editions Fayard-Denoël, 1970

Colectiv de autori, *Lumières sur les origines des peuples*, Paris, éditions Robert Laffont, 1980

Contenau, Georges - *Contribution à l'histoire économique d'Umma*, Paris, Librairie ancienne Honoré Champion, 1915

***La civilisation d'Assur et de Babylone*, éditions Famot, 1975**

Umma sous la dynastie d'Ur*, Paris, Editions Paul Geuthner, 1916** **Cooper, Jerrold S*, *Reconstructing History from Ancient Inscriptions:

***The Lagash - Umma Border Conflict*, Malibu, Undena Publications, 1983**

Cremo, Michael, & Thompson, Richard, *Forbidden Archeology*, Bhaktivedanta Book publishing, 1993 - 1998 / édition française: Editions du Rocher, 2002, cu titlul *l'histoire secrète de l'espèce humaine*

Cros, Gaston, *Nouvelles fouilles de Tello*, Paris, Editions Ernest Leroux, 1910

Dailey, Stephanie, *Myths from Mesopotamia*, Oxford Worlds Classics, 2000

David, Daniel, *Matériaux analogues, archéologiques et corrosion*, éditions BIO Intelligence Services - ANDRA, august 2003

David - a, ÔC Müller - celka, Se, «Patrimoines culturels en Méditerranée orientale: echerche scientifique et enjeux identitaires», 2 e atelier du 27 novembre 2008; „Identités nationales et recherche archéologique: les aléas du processus de patrimonialisation (Levant, pays du Golfe, Iran)” Rencontres scientifiques en 268 EDEN ligne de la Maison de l'Orient et de la Méditerranée, Lyon, 2008* http://www.mom.fr/2_emeatelier.html

Dhorme, Édouard, *Les religions de Babylone et d'Assyrie*, Paris, Editions Presses Universitaires de

France, 1949

Druyan, Ann, în magazine *Skeptical Inquirer*, volume 27.6, noiembrie-decembrie 2003

Farrington, Karen, *Atlas historique du monde biblique*, Editions Succès du Livre (édition française), 2005

Finkelstein, Israël, în revista *Sciences et Avenir*, nr. 743, ianuarie 2009

Ginzberg, Louis, *Les légendes des Juifs*, Paris, Editions du Cerf, 1997 Glassner, Jean Jacques, în *Les Cahiers de Science et Vie*, nr. 116, avaprilie-mai 2010

Grandpierre, Véronique, *Histoire de la Mésopotamie*, Éditions Gallimard, 2010

Graves, Robert, & Patai, Raphaël, *Les mythes hébreux*, Éditions Fayard, 1987

Hamdani, Amar, *Sumer, première grande civilisation*, Genève, Éditions Famot, 1977

Hancock, Graham, *Civilisations englouties*, Éditions Pygmalion, 2002 Histop, Alexander, *Les deux Babylones*, Éditions Fishbacher, 2000 Huot, Jean-Louis, *Les Sumériens*, Paris, Éditions Errance, 1989

Inzlicht, Me, «Neural Markers of Religious Conviction», în *Psychological Science*, vol. 20, 2009

Jacobsen, Thorkild, *The Arab Myth*, Sources from the Ancient Near East, volum 2, fascicula 3, Malibu, Undena Publications, 1984

Knauth, Percy, *La découverte du métal*, Éditions Time-Life, 1973 (1984 pour ledition française)

Kramer, Samuel Noah - *Le berceau de la civilisation*, colecția „Time-Life?”, 1967

— *L'histoire commence à Sumer*, Paris, Éditions Arthaud, 1957

Labat, René, *Les religions du Proche-Orient*, Paris, Éditions Fayard-Denoël, 1970

Lambeck, Kurt, „Sea-level Change through the Last Glacial Cycle: Geophysical, Glaciological and Palaeogeographic Conséquences, Research School of Earth Sciences - The Australian National University,

Canberra, 0200, Australia - C< R* Geoscience 336, 2004

Lambert, Maurice, „Polythéisme et monolatrie des cités sumériennes”, *Revue de l'Histoire des Religions*, vol. 157, nu 1, 1960

Lambert, W.G>, & Millard, A*R*, în *Cuneiform Texts from Babylonian Tablets*, **partea 46, nu 43, London, British Museum, 1965**

Langdon, Stephen, *Le poème sumérien du paradis, du déluge et de la chute de l'homme*, Paris, Éditions Ernest Leroux, 1919

Laporte, Jean, *La Bible et les origines chrétiennes*, Paris, Éditions du Cerf, 1996

Laurent, Éric, & Barbéris, Patrick, reportaj „La face cachée du pétrole”, *Arte éditions*, 2010, după cartea eponimă a lui Laurent, Éric, éditions Plon, 2005

Lebeau, Richard, *Atlas des Hébreux*, Éditions Autrement, collection Atlas/Mémoires, 2004

Lion, Brigitte, et Michel, Cécile, *Les écritures cunéiformes et leur déchiffrement*, Paris, Éditions de Boccard, 2008

Le Livre d'Énoch, éditions Robert Laffont, 1975

Mallowan, M», & Rose, J*C>, *Excavations at Tell Arpchiyah*, 1933, Iraq 2, 1935

Mythologies, éditions Gründ, 2002

Moore, Don, *Facsimile of Mesopotamian Texts and Cuneiform Literature*, personal collection

O'Brien, Christian, *The Genius of the Few*, Dianthus Publishing, UK, 1985, revăzut, 1999

Parks, Anton - *Le Secret des Étoiles Sombres*, Éd* Nenki, 2005, réédition Nouvelle Terre, 2007

Adam Genisis, éditions Nouvelle Terre, 2007

♦ *Le Testament de la Vierge*, éditions Nouvelle Terre, 2009

♦ *Le Réveil du Phénix*, éditions Nouvelle Terre, 2010

Parrot, André - „Babylone et l'Ancien Testament”, în *Cahiers d'archéologie Biblique*, nu 8,

Éditions Delachaux & Niestlé S-A., Suisse, 1956
Tello - vingt campagnes de fouilles (1877 - 1933), Paris,
Éditions Albin

Michel, 1948

în collectif dirigé par Rachet, Guy: À la recherche des cités et des mondes perdus, colecția „La Grande Aventure de l'Archéologie”, Paris, Éditions Robert Laffont, 1979

Rachet, Guy, Dictionnaire des civilisations de l'Orient ancien, Éditions Larousse, 1999

Seux, Marie-Joseph, Hymnes et Prières aux dieux de Babylonie et d'ssyrie, Éditions du Cerf, 1976

Science et Vie (revistă), nr. 1055, august 2005

Sollberger, Edmond, & Kupper, Jean-Robert, Inscriptions Royales sumériennes et akkadiennes, Editions du Cerf, 1971

Sperber, Dan (directeur de recherche au CNRS), în les dossiers de la recherche, nr. 22, februarie 2006

Subon, Guy, dossier „Les plus gros mensonges de l'histoire pour le meilleur et pour le pire”, din revista *Marianne*, nu 67, decembrie 2009/ianuarie2010

Teyssèdre, Bernard, Le diable et l'enfer, Paris, Editions Albin Michel, 1985

Thureau-Danguin, François, Les inscriptions de Sumer et d'Akkad, Paris, Editions Ernest Leroux, 1905

Truschel, Theo, La Bible et l'archéologie, Dijon, Editions Faton, 2010

Valente, Marie, & Clancier, Philippe, în Les Cahiers de Science et Vie, nr. 116, aprilie-mai 2010

Woolley, Leonard, Ur en Chaldée, Paris, Editions Payot, 1938

Toate fragmentele biblice sunt luate din *Biblia de la Ierusalim*, editioins Cerf, 1986

Manuale mesopotamiene

Bord, Lucien-Jean - Exercices corrigés de la petite grammaire du sumérien, Geuthner manuels, 2001

Petite grammaire du sumérien, Geuthner manuels, 2001

♦ *Petit lexique du sumérien*, Geuthner manuels, 2003

Bord, Lucien-Jean, et Mugnaioni, Remo, *L'Écriture cunéiforme (silabar sumerian, babylonian, asirian.)*, Geuthner manuels, 2002

Damerow, P, and Englund, R -, *Sign List of the Archaic Texts - electronic File Maker database collection of ZATU signs occurring in catalogued texts from Uruk IV to ED II*, Berlin 1994

Deimel, A „*Sumerisches lexikon*, Rome, 1947

Halloran, John A*, *Sumerian Lexicon*, în <http://www.sumerian.org/>

Labat, René, et Malbran-Labat, Florence, *Manuel de pigraphie akkadienne (signes, syllabaire, idéogrammes)*, Geuthner manuels, 1999

Malbran-Labat, Florence, *Manuel de la langue akkadienne (lexiques akkadien-français et français-akkadien)*, Louvain-la-Neuve, Institut Orientaliste, 2003

Moore, Don, Personnal Collection: *Facsimile of Mesopotamian Texts and Cuneiform Literature*

Thureau-Danguin, E, *Les homophones sumériens*, Paul Geuthner, 1929

Manuale ebraice

Cohn, Marc M>.

Nouveau Dictionnaire français hébreu, Éditions Larousse, 1985

♦ *Nouveau Dictionnaire hébreu français*, Éditions Larousse, 1986

Dictionnaire bilingue de poche Français-hébreu / hébreu-français (avec translittération complète), éditions Prolog, 2001 - 2003

La Bible (versiune bilingvă) - Text ebraic după versiunea masoaretică, Librairie Colbo, Paris, 1967

Numele tăblițelor de argilă din Mesopotamia traduse în această lucrare, în ordinea apariției, cu referințe și localizare în muzee.

AO: Antichități Orientale, Muzeul Luvru, Paris

CBS: Catalogue of the Babylonian Section,

University Museum, Philadelphia

CT: Cuneiform Texts from Babylonian Tablets in the British Museum, London

EAE: Enūma An Enlil, British Museum, London

I: documente din Umma și Lagas luate din IRSA (Inscripții Regale sumeriene și akkadiene de Sollberger Edmond și Kupper Jean-Robert, Paris, 1971)

K: Kuyunjik (secțiunea), British Museum, London

RA: Rêve d'Assyriologie et d'Archéologie Orientale, Paris S-AU*E: Sources of the Ancient Near East (catalog), Los Angeles WAT: Vorderasiatisches Museum, Berlin

Cosmogonii

Grand Traité d'astrologie Chaldéenne *Enūma An Enlil*, seria

EAE du British Museum, Londres

Enki et Ninmah, BM 12845, British Museum, Londra

♦ Débat entre Arbre et Roseau, AO 6715, Muzeul Luvru, Paris

Débat entre deux insectes, CT 13 - 34, British Museum, Londra

♦ Enūma Elis, seria K, British Museum, Londra

♦ Généalogie divine de la terre ferme, BM 74329, British Museum.

Londra

Dieux Hypostases de Marduk, BM 47406, British Museum.

Londra

Prière à Enlil, K 5157, British Museum, Londra

**Tăblițele grădinii, Șarpelui și păcatului omului
Venirea zeilor războinici pe Pământ și fixarea depozitului și a**

**Grădinii, CBS 8383-a (colonele 1 à 7),
Universitatea din Pennsylvania, USA & tăblița AO 4153 de la Muzeul Luvru**

Omul intră clandestin în Grădină, CBS 8383-a - **b**

(coloanele 8

**12), Universitatea din Pennsylvania, SUA
Contaminarea Grădinii, CBS 8383 - b - e (coloanele
13 - 19).**

**Universitatea din Pennsylvania, SUA
înrobirea omului în grădină, CBS 14005 (fetele a și
b).**

**Universitatea din Pennsylvania, SUA
Șarpele Enki dezvăluie Secretul zeilor, CBS 8322,
Universitatea din Pennsylvania, SUA
♦ Răspândirea Secretului interzis omenirii și efectele
sale, CBS**

**11065-a - b (coloanele 1 - 4), Universitatea din
Pennsylvania, SUA
Pedeapsa zeilor, CBS 11065 - coloana 5,
Universitatea din
Pennsylvania, SUA
Adevărata cădere a omenirii, CBS 11065 - e - coloana
6.**

**Universitatea din Pennsylvania, SUA
Umma și Lagas
Ninurta și țestoasa, CBS 8319/CBS 15007/CBS
15085.**

**Universitatea din Pennsylvania, SUA
Tăbliță de lăpislazuli sumeriană din Umma (ID3 a)
♦ Cui sumerian de argilă din Umma (IID₂ b)
♦ Cui sumerian de argilă din Umma (IID₂ a)
Stele Vulturilor, AO 16109/ AO 50/ AO 2246/ AO 2348.**

**Muzeul Luvru din Paris
Umma - livrare de orz, nu 5, tăbliță sumeriană din
epoca Ur, colecția Școlii Practice de înalte Studii din
Paris
♦ Umma, livrare de orz, nu 50 (D*58), tăbliță
sumeriană din epoca**

**Ur, colecția privată a lui George Contenau
Inscripția lui Enhegal, CBS 10.000, IV, Universitatea
din
Pennsylvania, SUA**

Umma, con sumerian din argilă (Ic7 i 11 - 12)

♦ **Umma, con sumerian al lui Entemena (113 - 21)**

♦ **Umma, con sumerian din argilă (Ic7 i - 1 22 - 31)**

♦ **Con al lui Entemena, AO 3004 (I 32 à ÎI 23),
Muzeul Luvru**

Umma, S-AKE ÎI/1

♦ **Con sumerian al lui Entemena, AO 3004 (III 28/IV
12), Muzeul**

Luvru

**Tăbliță de argilă sumeriană din epoca lui Urukagina,
RA VI - F**

♦ **Nisaba și grâul, SU 1951/SU 1952 (VAT 12995).**

**Vorderasiatisches Museum, Berlin în curs de
apariție**

**Secretul stelelor întunecate, Cronicile Girkù -
volumul 2, de Anton Parks**

Secretul stelelor întunecate se ocupă de trecutul nostru cel mai îndepărtat, de civilizațiile cele mai vechi care ar fi generat societatea noastră de astăzi, cu manipulările și minciunile ce înfrumusețează trecutul. Această istorisire este strâns legată de istoria prebiblică, în parte la originea paradigmelor noastre.

**Tainele astrologiei esoterice și provocările mienului
3, de Sorin**

Bratoveanu

**Proiectul Montauk: Experimente în timp, de
Peter Moon și**

Preston Nichols - ediție aniversară, revizuită și
adăugită de autor **Declanșatorul: Momentul zero când
libertatea a devenit iluzie, de David Icke**

Revolta roboților, de David Icke

♦ **Capcana, de David Icke cărți publicate la editura
daksha**

**Visul eternității Cartea Nureei - volumul 1 din
Cronicile Girkù, de Anton Parks, 416 pagini, 8 pagini
color**

Volumul Visul eternității - Cartea Nureei face parte
din seria de autor Cronicile Girkù, fiind, în ordinea

cronologică a desfășurării evenimentelor, prima carte din serie. În acest volum, autorul ne dezvăluie informații despre originea Universului și istoria ființelor extraterestre care au creat omenirea. Această relatare a istoriei Universului se bazează atât pe descifrarea scrierii cuneiforme de pe tăblițele de lut sumeriene, cât și pe experiența spirituală a autorului.

În centrul acestei relatări stau 3 personaje care își duc la îndeplinire destinul pentru a modela lumea așa cum o știm astăzi. Descriind aventurile lor în spațiu și pe Pământ, Anton Parks ne oferă o perspectivă detaliată și documentată asupra civilizației lor. Cum era viața extraterestrilor reptilieni care au creat oamenii? Ce tehnologie aveau, cum erau organizați social și politic? Ce știau ei, în urmă cu 400 milioane de ani, despre originea Universului? Toate aceste informații, scrise într-un mod ușor de înțeles și captivant, sunt dezvăluite cititorului în acest volum.

Istoria ființelor Ginaabul, creatorii omenirii, este complexă, cuprinzând deplasări în timp și în multiple dimensiuni. Vei afla genealogia diferitelor specii terestre și extraterestre, tehnologii antice avansate, elemente de astrofizică și originea Universului, toate acestea relatate într-un mod captivant, împletit cu aventurile celor 3 personaje principale.

Cine sunt zeii din mitologiile transmise până astăzi? În acest volum, imaginea lor este decriptată*. Aflăm că miturile sunt modurile în care ni s-au transmis cunoștințele despre aceste ființe extraterestre reptiliene*. Șarpele din geneza biblică și din mentalul colectiv va căpăta o cu totul altă semnificație după lectura acestei cărți.

Lumea ființelor Ginaabul descrise în Visul eternității: Cartea Nuréei este populată cu ființe diferite, însă în același timp foarte asemănătoare cu nor Iubirea, setea de putere, curajul, luptele fratricide – toate acestea transcend spațiul și timpul, fiind surprinse cu măiestrie de Anton Parks.

Așadar, cum au luat naștere Universul și Timpul?

Cine suntem și de unde venim? Cine sunt adevărații noștri creatori și care este istoria lor? Despre cine vorbesc miturile și cine sunt zeii din mitologii cu adevărat? Află totul din acest volum captivant, riguros documentat, cu explicații și ilustrații fascinante!

Acest volum nu este o scriere science-fiction, ci se vrea a fi o relatare a istoriei Universului De unde a luat Anton Parks aceste vaste informații transpuse în Visul eternității: Cartea Nuréei și în întreaga serie Cronicile Girkù? Răspunsul îl aflăm chiar în prefața scrisă de autor la prezentul volum: pe de o parte, cunoștințele sale au o bază științifică (traducerea și studierea aprofundată a tăblițelor de lut sumeriene care descriu geneza exoterestră a omenirii și ființele reptiliene care ne-au creat), iar pe de altă parte au o bază spirituală ce a stat la baza întregului proces de documentare.

Visul eternității - Cartea Nuréei al lui Anton Parks este o scriere de neratat pentru cei care vor să afle totul despre adevărata istorie a Universului și a omenirii, despre civilizațiile extraterestre reptiliene și genealogia lor și, nu în ultimul rând, despre adevăratele informații transmise în formă codată de mitologiile lumii.

Arheologia interzisă: Istoria ascunsă a umanității, 2 volume, de Michael E Cremo și Richard L'Thompson, 1024 pagini

De unde venim și de când suntem pe Pământ? Aceasta este întrebarea care a pus pe jar omenirea în ultimele sute de ani Michael A* Cremo și Richard L'Thompson vin cu un răspuns nou la această întrebare în cartea *Arheologia interzisă - Istoria ascunsă a umanității*.

Descoperirile lor contrazic flagrant toate teoriile pe care știința modernă le-a avansat*. Venind cu studii și dovezi arheologice concrete, autorii spun că Homo Sapiens datează de mult mai mult timp pe Pământ decât crede sau vrea să ne facă pe noi să credem știința arheologică actuală.

Oficial, primele dovezi arheologice care atestă existența lui Homo Sapiens sunt de acum 6.000 de ani Iată

Însă că autorii aduc dovezi conform cărora Homo Sapiens există de nu mai puțin de * * sute de milioane de ani! Așadar, ce s-a întâmplat în perioada aceasta de milioane de ani de existență umană nedocumentată?

De ce această perioadă nu este acoperită de dovezi arheologice?

Au mai existat și alte civilizații umane avansate care au dispărut?

De ce în ultimele două secole au dispărut, au fost distruse sau pur și simplu ignorate unele dovezi arheologice?

De ce sunt încurajate doar perspectivele oficiale asupra evoluției omului?

Ne-au mințit arheologia și paleontologia până acum? Se pare că da' Iar demersul erudit, riguros documentat și, nu în ultimul rând, foarte curajos al celor doi autori pare să dovedească acest lucru și să răspundă la toate aceste întrebări *Arheologia interzisă* îl contrazice cu dovezi chiar pe Darwin și a sa teorie evoluționistă*. Este o carte care incită orice cititor spre aflarea adevărului dincolo de sursele arheologice și paleontologice manipulate*. O carte controversată care te provoacă să pui la îndoială tot ce știai despre evoluția omului.

Răspunsul, de David Icke, 1080 pagini, 16 pagini color

Cum ar fi dacă ai putea pătrunde dincolo de ceea ce spun presa și politicienii, ajungând în miezul lucrurilor și descoperind adevărata amploare a minciunilor care ne înconjoară? Cum ar fi să știi adevărul despre lumea în care trăim și astfel să ai o șansă să-ți păstrezi libertatea pe care încă o mai ai?

David Icke, în noua sa carte *Răspunsul*, disponibilă la Editura Daksha, ne oferă perspective documentate, însoțite de dovezi concrete și nume reale, îndreptate spre problemele cu care generația noastră se confruntă: globalizarea, controlul generalizat al populației, accesul limitat la sănătate, pandemia Covid-19. Ce se întâmplă cu adevărat dincolo de cortinele proiectate în presă? Cine și

de ce a creat criza sanitară din pandemie? Care e scopul final al acestor experimente asupra populației?

Cartea *Răspunsul* a fost scrisă și publicată în anul 2020, atunci când impactul pandemiei și lockdown-urilor era puternic resimțit» Totuși, ideile din această carte nu sunt noi. Ele au fost enunțate cu semnale de alarmă de către David Icke în urmă cu mulți ani, în lucrările sale anterioare. Pandemia nu a fost decât o confirmare a faptului că teoriile sale sunt reale și cu atât mai îngrijorătoare cu cât se confirmă mai concret de la an la an. *Răspunsul* înglobează toate teoriile lui Icke într-o formă documentată, cuprinzătoare, dar ușor de parcurs.

Realitatea cuantică este descrisă pe înțelesul tuturor, așa încât fiecare cititor să se poată reconecta cu adevărata sa natură și să descopere contrastul dintre modul în care am fost creați și modul în care se dorește să fim acum. Temele discutate sunt diverse, de la religie până la sociologie, geopolitică și daunele create de tehnologia 5G, astfel încât fiecare dintre noi poate învăța ceva nou parcurgând această carte.

Răspunsul îți va schimba cu siguranță percepția asupra lumii în care trăim. Această carte are rolul de a deschide ochii celor ce vor să vadă dincolo de minciună, iluzie a libertății și manipulare. Vei înțelege totul despre controlul minții, tirania tehnologiei și fascismul modern. *Răspunsul* te va provoca să cauți dovezi la rândul tău.

După lectură, nu vei mai fi același. Ți vei da seama că dovezile dominației mondiale a Oculte Mondiale au fost tot timpul acolo, le-ai văzut, dar ți-a fost frică să admiți că sunt reale. Vei spune: „mi s-a părut mie ceva”, „am știut”, „am simțit”. Ți-a fost frică să privești adevărul în ochi. Așa cum spune David Icke în această carte, frica este valuta controlului. Aici, însă, lucrurile sunt prezentate fără frică, exact așa cum sunt.

Vom încheia această prezentare cu un citat aflat chiar la începutul cărții: Nu ești o picătură în ocean, ci ești oceanul într-o picătură. Această carte chiar are potențialul de a-ți schimba viața. Acesta este *Răspunsul*.

Percepțiile unui nonconformist, de David Icke, 656 pagini

David Icke ne avertiza încă de acum 30 de ani despre pericolele lumii moderne, despre încercarea elitei de a prelua puterea mondială, cu sacrificarea unei mari părți a populației. Nu de puține ori, Icke a fost ridiculizat pentru avertismentele extreme pe care le-a lansat, iar Facebook și YouTube bău interzis pentru lungi perioade de timp.

Toate acestea până la începutul pandemiei CO VID-19, pe care el o descrisese deja în amănunt*. Pandemia s-a desfășurat pas cu pas exact cum a prezis el*. De atunci, lumea a început să îl asculte.

Ne conduce din umbră un grup de oameni influenți? Este real ce vedem în media sau totul este un spectacol pus în joc pentru a ne influența reacțiile și comportamentul? Este reală pandemia CO VID-19 sau este încă un pas înspre limitarea libertății noastre? Suntem dispuși să ne cedăm libertatea individuală pentru a fi „protejați” de marile guverne manipulative ale lumii?

Iată niște întrebări care merită răspuns, iar David Icke ne oferă răspunsuri pertinente și îngrijorătoare în noua sa carte Percepțiile unui nonconformist.

Secretul Suprem, 2 volume, de David Icke, 862 pagini

O carte șocantă și explozivă semnată David Icke*. Toți oamenii de pe această planetă sunt afectați de incredibilele informații expuse de David Icke în această carte, prin care demonstrează în detaliu, folosind surse bine documentate, că aceleași linii genealogice controlează de mii de ani planeta Pământ, precum și modul în care omenirea este atent manipulată*. În același timp, acești monștri cu chipuri umane au suprimat treptat cunoașterea spirituală și esoterică ce ne-ar putea elibera din actuală închisoare mentală și emoțională în care suntem ținuți.

Și Adevărul vă va Elibera, 2 volume, de David Icke, 816 pagini

David Icke demască adevărata poveste din spatele evenimentelor globale care conturează viitorul existenței

umane și al lumii pe care o lăsăm moștenire generațiilor viitoare.

Copiii Matricei, de David Icke, 649 pagini

Ne-am născut într-o lume controlată de forțe nevăzute care au invadat și care manipulează omenirea de mii de ani. Nu, acesta nu este un scenariu de la Hollywood, este chiar ceea ce trăim în prezent*. Dacă privim înjur, am putea crede că ceea ce vedem este real” * Dar, de fapt, trăim în iluzie, o iluzie proiectată să ne mențină într-o închisoare mentală, emoțională și spirituală, David Icke deconspiră aceste forțe și modul în care ele operează, și dezvăluie gigantică rețea de manipulare globală, orchestrată de ființe de dincolo de tăramul fizic.

Iubirea infinită este singurul adevăr, restul este iluzie, de David Icke, 328 pagini

Cine suntem noi? Ce facem aici? Ce este corpul uman și cum se poate opri „îmbătrânirea” lui? Cine ne controlează realitatea? De ce există atât de multe războaie, foamete, suferință și stres? Ce este „mintea” și „emoția” și de ce acestea ne controlează? Aceste întrebări și multe altele sunt explicate cu o coerență și o simplitate rareori întâlnite.

Eul Fantomă, de David Icke, 649 pagini

Cheia este ceea ce David numește Eul Fantomă - „tu” cel care crezi că ești, dar nu ești. Este acel „tu” care te privește din oglindă, căruia îi dai un nume, îi atribui o poveste de viață și o mulțime de etichete. Dar nu acesta ești tu. Acesta este un „tu” fabricat pentru a-ți limita simțul realității, reducându-l la micul eu și „mai bine stau în banca mea”.

Jurnalul îndumnezeitor al practicii recunoștinței, de Ioana Pintilescu, 98 pagini

Dumnezeu ne-a înzestrat cu atribute dumnezeiești de valoare cărora nu suntem întotdeauna conștienți. Ioana Pintilescu, autoarea acestei agende - jurnal, ne împărtășește darurile minunate pe care ceva atât de simplu precum recunoștința le poate aduce în viața noastră.

Jurnalul îndumnezeitor al practicii recunoștinței ne oferă într-o formă practică, dar și încărcată de spiritualitate, un ghid pentru a ne regăsi puterea interioară prin intermediul practicării recunoștinței zi de zi. Autoarea ne oferă exemple ale puterii recunoștinței preluate din cultură și din natură. Cartea include și 21 de pagini de tip jurnal în care ne putem transpune în scris recunoștința ca formă de spiritualitate, de înălțare a conștiinței deasupra mundanului, ca practică terapeutică și catartică.

Parcurgând și asimilând învățăturile prețioase din această carte, vei putea să beneficiezi și tu de darurile pe care recunoștința le aduce în viața ta: îți vei amplifica starea de mulțumire și fericire, învățând să apreciezi și să savurezi amplu și conștient micile minuni care se întâmplă în jurul tău zi de zi. Astfel, nivelul tău de stres va fi diminuat, iar în schimb îți va crește reziliența în fața provocărilor zilnice.

Mentținerea acestui jurnal al recunoștinței te va ajuta să îți amplifici starea de compasiune, să elimini depresia și să crești stima de sine. Emoțiile care îți perturbă acum sufletul vor fi vindecate prin simplul act al recunoștinței față de tot ce te înconjoară și tot ce ți s-a oferit. Astfel, inclusiv tulburările cardiovasculare vor fi ameliorate, iar imunitatea și sănătatea ta generală vor avea de câștigat atunci când vei începe să îți exprimi gratitudinea.

Recunoștința transformă și vindecă, oferindu-ți șansa de a călători printr-un proces spiritual la capătul căruia vei înțelege mai multe despre Dumnezeu, despre tine și despre ceilalți. Această carte jurnal are puterea să te ajute să îți îndepărtezi fricile și anxietățile, dobândind libertatea unei vieți în armonie cu principiile universale ce guvernează întreaga planetă la nivel esoteric.

Chiar dacă acum nu vezi niciun motiv pentru care ar trebui să îți exprimi gratitudinea, această carte te va învăța cum să descoperi o perspectivă superioară asupra lumii. Noua perspectivă pe care ți-o vei însuși te va face să simți în toate acordurile ființei tale fericirea și

binecuvântarea de a trăi. Cu siguranță, cartea și partea sa adiacentă tip jurnal au puterea de a-ți dezvolta o conștiință superioară, plenară, binecuvântată cu auto-vindecare, iubire de sine și înălțare spirituală.

Te invităm să pornești în aventura auto-cunoașterii și auto-vindecării împreună cu Ioana Pintilescu și *Jurnalul îndumnezeitor al practicii recunoștinței!*

Astrologia evolutivă: cheile astrologice ale elevației spirituale.

Sorin Bratoveanu, 240 pagini

Lucrarea constituie un ghid de spiritualitate ce se bazează pe folosirea inspirată a astrologiei, dincolo de simplele predicții cotidiene, cât și un îndemn de a regăsi dimensiunile cele mai profunde ale ființei umane pornind de la o simplă conjunctură astrală natală.

Jurnalul unui călător în timp, voh 2: Asyrah Syriat Namah, 240 pagini

„Despre Maru se știa că a fost un bun cunoscător al tainelor timpului primordial. Foarte puține ființe L-au întâlnit față în față pentru că nu-i plăcea să păstreze o formă fizică concretă și constantă. El lua forme diferite în funcție de situație și de ființele cu care venea în contact. De la corpul unui copil în pânțele mamei, a unei simple flori sau chiar a unei aparent banale pietre, el sugera întotdeauna prin imagini calea de urmat. Vorbea foarte puțin pentru că prefera simbolismul gesturilor și imaginilor. În acest mod, el puncta esența informației pe care dorea să o transmită și din acest motiv puține ființe puteau să-i înțeleagă mesajul.

Geneza uitată, de Radu Cinamar, 336 pagini

Geneza uitată este al șaselea volum din seria „Radu Cinamar” și el reprezintă fără îndoială un pas înainte atât din punctul de vedere al stilului editorial, cât și din cel al expunerii informației.

Cristalul eteric: al treilea tunel, de Radu Cinamar, 304 pagini

Cristalul eteric - Al treilea tunel încheie atât un ciclu numerologic (ciclul lui 7), cât și misterul ultimului tunel,

rămas neexplorat de autor până în anul 2015, După prezentarea expediției, volumul face o foarte interesantă „turnură”, orientându-se către un proiect special, ce atrage o colaborare inedită cu orașul subteran Apellos, dar și cu partea americană.

Ciocnirea lumilor, de Immanuel Velikovsky, 392 pagini

Este adevărată afirmația că Pământul a fost bulversat de cataclisme fără precedent? De ce oceanele au suferit deplăsări masive, iar junglele s-au transformat în deșerturi? Cum se explică prezența mamuților în Siberia - congelați instantaneu în timp ce mâncau liniștiți - dat fiind faptul cunoscut prin examinarea lor, că trăiau în zone cu climă temperată? Și de ce au fost șterși de pe fața pământului dintr-o singură lovitură? De unde vin palmierii recuperați la Polul Nord? De când numărul 13 aduce ghinion? Cum se explică faptul că papirusul Ipuwer, la fel ca și o serie de texte aztece, chineze și maiiașe, confirmă textul biblic despre cele zece molime abătute asupra Egiptului?

1 Vezi Bottéro, Jean, et Kramer, Samuel Noha, *Lorsque les dieux faisaient*

3 Zecharia Sitchin a creat nu numai un mit, ci și o îndoială în mintea cititorilor săi, ceea ce este regretabil. De la moartea acestui autor, unii dintre adepții lui, în lipsă de senzații tari, au dorit să prelungească mitul, difuzând pe internet traduceri false ale unor tăblițe sumeriene inventate în totalitate, în care Nibiru este asociată cu anunnaki» Aceste tăblițe nu sunt repertoriate de niciun muzeu și nu poartă niciun număr care le-ar fi permis identificarea» Dacă este vorba de tăblițe necunoscute, ar fi fost de dorit ca aceste traduceri să fie însoțite de fotografii sau de facsimile lizibile, ceea ce nu este cazul și

150 David, Daniel, *Matériaux analogues, archéologiques et corrosion*, Editura BIO Intelligence Services - ANDRA, august 2003;

Knauth, Percy, *La découverte du métal*, Editura Time-Life, 1973 (1984 pentru ediția franceză) (n.a.).

180 *Ginar* în text („car”, „căruță”). În chip ciudat, termenul utilizat nu este același ca în tăblița CBS 14005 (fața „b”, rândul 28), unde este înscris

260 Semnul cuneiform este alterat, dar pare a fi cuvântul *satam* ca pe rândul 18 din aceeași coloană. Pe de altă parte, *satam* se află în fruntea muntelui